Autoarea romanului CHOCOLAT

Joanne HARRIS

Vin de mure

EDITURA VIVALDI

JOANNE HARRIS

VIN DE MURE

Coperta: DUMITRU POPESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
HARRIS, JOANNE
Vin de mure / Joanne Harris ; trad.: Sanda Pop. – Bucureşti: Vivaldi, 2006
ISBN (10) 973-9473-84-9;
ISBN (13) 978-973-9473-84-2

I. Pop, Sanda (trad.)

821.111-31=135.1

JOANNE HARRIS

VIN DE MURE

În româneşte de:
SANDA POP

Editura VIVALDI
Bucureşti, 2006

Bunicului meu, Edwin Short:
Grădinar, producător de vinuri și cu suflet de poet

Confirmări

Multe mulţumiri următorilor: Kevin şi Anouchka pentru că m-au suportat, lui G.J. Paul şi Clubului Priory Old Boys, Francescăi Liversidge pentru editarea ei inspirată, lui Jennifer Luithlen, splendidei mele agente Serafina Clarke, pentru a-mi fi arătat sforile, dar care nu mi-a dat suficientă lungime pentru a mă putea spânzura cu ele, şi Omului Nostru din Londra, Cristopher Fowler. Tuturor colegilor şi elevilor mei de la Şcoala primară din Leeds le spun la revedere şi mult noroc. Îmi veţi lipsi.

1

Vinul vorbește. Toată lumea știe asta. Privește în jurul tău. Întreabă oracolul de la colțul străzii, oaspetele neinvitat de la sărbătorirea nunții, prostul cel nebun. Vorbește. Este ventriloc. Are un milion de voci. Dă drumul limbii, scoțând de la tine secrete pe care nici nu le-ai știut vreodată. Strigă, vociferează, șoptește. Vorbește despre lucruri mărețe, planuri splendide, iubiri tragice și trădări teribile. Hohotește de râs. Chicotește încet către el însuși. Plânge în fața propriei sale reflexii. Readuce în minte veri de mult trecute și memorii mai bine uitate. Fiecare sticlă aduce o boare din alte vremi, din alte locuri; fiecare, de la cel mai obișnuit Liebfraumilch, până la aroganta Veuve Clicquot 1945, un miracol umil. Magia din fiecare zi, așa o numea Joe. Transformarea materiei de bază într-o substanță de visuri. Alchimia unui profan.

Ia-mă pe mine, de exemplu, Fleurie 1962. Ultima supraviețuitoare dintr-o ladă de douăsprezece, îmbuteliată și așezată în anul nașterii lui Jay. Pe etichetă stătea scris „Un vin vioi, limbut, voios și puțin obraznic, cu un gust înțepător de coacăză". Nu chiar un vin de păstrat, deși așa a fost. De dragul unei nostalgii. Pentru ocazii speciale, poate pentru o nuntă. Dar zilele lui de naștere au venit și au trecut, fără a fi celebrate, bând vin roșu argentinian și urmărind la televizor vechi filme „Western". Cu cinci ani în urmă, m-a pus pe o masă

așezată festiv, cu sfeșnice de argint, dar nu a ieșit nimic. Cu toată această pregătire, el și fata au rămas împreună. Cu ea a sosit o armată de sticle – Dom Pérignon, vodca Stolichnaya, Parfait Amour și Mouton-Cadet, bere belgiană în sticle cu gâtul lung, vermut Noilly Prat și Fraise des Bois. Și ele vorbesc prostii în majoritatea timpului, o pălăvrăgeală metalică, de parcă ar fi niște oaspeți socializând la o petrecere. Noi am refuzat să avem ceva de-a face cu ele. Am fost împinse în fundul pivniței, noi cele trei supraviețuitoare, în spatele rândurilor sclipitoare ale acestor nou-venite; și acolo am stat timp de cinci ani, uitate, Château-Chalon 58, Sancerre '71 și cu mine. Château-Chalon, ofensat de această retrogradare, pretinde că e surd și adesea refuză chiar să vorbească. „Un vin discret, cu mare demnitate și statură", citează el în rarele lui momente de exuberanță. Îi place să ne amintească de vechimea lui, de longevitatea vinurilor galbene din Jura. Se laudă mult cu asta, tot așa și cu buchetul lui, cu gust de miere și de pedrigree-ul lui unic. Sancerre s-a oțetit de mult și vorbește și mai puțin, oftând din când în când la gândul tinereții dispărute.

Și apoi, cu șase săptămâni înainte să înceapă povestea asta, au venit și ceilalți. Străinii. Specialii. Interlopii, care au început totul, deși păreau și ei uitați îndărătul noilor sticle strălucitoare. Șase cu toatele, fiecare cu mica ei etichetă scrisă de mână și sigilată cu ceară de lumânare. Fiecare sticlă avea o sforicică, într-o culoare diferită, înnodată în jurul gâtului: roșu ca zmeura, verde ca floarea de soc, albastru ca mura, galben ca măceașa, neagră ca pruna goldană. Ultima sticlă, legată cu o sfoară cafenie era plină cu un vin de care

nici eu nu auzisem vreodată. „Speciali, 1975", așa scria pe etichetă, scrisul decolorat până la coloritul ceaiului învechit. Dar, în interior, era un stup de secrete. Nu puteai să scapi de ele, de șopotelile lor, de huiduielile și de râsetele lor. Noi pretindeam a fi indiferente la maimuțărelile lor. Acești amatori. Nici un strop de vin în sticle. Erau inferioare și le respingeam un loc printre noi. Și totuși, exista o obrăznicie atrăgătoare la aceste șase pirate, o ciocnire agitată și arome și imagini care să poată clătina mărci de vinuri mai sobre. Era, desigur, sub demnitatea noastră să le vorbim. Dar eu, vai, cât de mult tânjeam să o fac. Poate că se datora acelei rămășițe de gust plebeu de coacăză care ne înrudea.

Din pivniță puteai auzi tot ce se întâmpla în casă. Noi înregistrăm evenimentele după venirile și plecările colegilor noștri mai norocoși: douăsprezece beri vineri seara și râsete pe coridor; cu o noapte înainte, o singură sticlă de roșu californian, atât de tânăr că aproape îți mirosea taninul; săptămâna dinainte – se întâmplase să fie ziua lui de naștere – o jumătate de sticlă de Moët, o demoazelă, acea singuratică și de mărimea cea mai revelatoare și sunetul, nostalgic de foc de pușcă și copite de cai venind de sus. Jay Mackintosh avea treizeci și șapte de ani. De neremarcat în afară de ochii lui, care erau de un indigo de „pinot noire", el avea privirea ciudată, ușor năucită, a unui tip care-și rătăcise drumul. Cu cinci ani mai devreme, Kerry găsise această expresie extrem de atrăgătoare. Dar acum își pierduse atracția. Era ceva foarte plictisitor în pasivitatea lui și în sâmburele de încăpățânare pe care îl ascundea. Cu exact paisprezece ani în urmă, Jay scrisese un roman, intitulat *„Trei veri cu Jackapple Joe"*. Sigur că ați aflat de el.

A primit Premiul Goncourt în Franța și a fost tradus în douăzeci de limbi. Trei lăzi cu recolta '76 de Veuve Clicquot au celebrat evenimentul, băut prea de tânăr ca să fie apreciat, dar, pe atunci, așa era Jay, fugind după viață de parcă nu ar seca niciodată, de parcă ce era închis în el ar dura o vecie, succese urmând succeselor într-o sărbătorire fără sfârșit.

În acele zile nu exista o pivniță de vinuri. Noi eram înșirate pe policioara de pe șemineu, deasupra mașinii lui de scris, ca să-i purtăm noroc, așa spunea el. După ce a terminat cartea, a deschis ultima sticlă din tovarășele mele din '62 și a băut-o cu încetul, răsucind într-una paharul în mână după ce îl băuse. Apoi a revenit la policioară. Un moment a stat acolo. Apoi a râs pe înfundate și s-a întors cu un pas cam nesigur înapoi pe scaunul lui.

— Data viitoare, iubito, a promis el. S-o lăsăm până data viitoare. Vedeți, mi-a vorbit, așa cum într-o altă zi va vorbi cu cealaltă sticlă. Eu sunt cea mai veche prietenă a lui. Ne înțelegem. Destinele noastre sunt împletite strâns.

Desigur, nu a mai fost o dată viitoare. Interviuri la televiziune, articole de ziar și recenzii au urmat unele altora și apoi, liniște. Hollywood a făcut o adaptare pentru film cu Corey Feldman, turnat în Vestul Mijlociu american. Au trecut nouă ani. Jay a scris o parte din scenariu numită *„Stout Cortez"* și a vândut opt nuvele scurte revistei Playboy, care au fost retipărite mai târziu sub formă de colecție de către Penguin Books. Lumea literară aștepta noul roman al lui Jay Mackintosh, la început nerăbdătoare, apoi fără liniște, curioasă, și, în final, cu fatalitate și indiferență.

Desigur, el tot mai scria. Șapte romane până astăzi, cu titluri ca *The G-sus Gene sau Psy-Wrens of Mars sau A Date with d'Eath,* toate scrise sub pseudonimul de Jonathan Winesap, câștiguri bunicele care i-au permis o viață confortabilă rezonabil, în acei paisprezece ani. A cumpărat un calculator, un laptop Toshiba, pe care îl legăna pe genunchi, ca pe platourile de cină TV pe care și le prepara singur în nopțile – tot mai dese – când Kerry lucra târziu. Scria comentarii, articole, povestiri scurte și articole de ziar. Conferenția în grupuri de scriitori, ținea seminarii de scriere creativă la universități. Erau atât de multe subiecte care să-l ocupe, avea obiceiul să spună că abia mai avea timp să lucreze și pentru el – râzând de el fără convingere, scriitorul care nu scrie niciodată. Când spunea asta, Kerry îl privea cu buzele strânse. Să v-o prezint acum pe Kerry O'Neill – născută Katherine Marsden – douăzeci și opt, păr blond tuns scurt și surprinzători ochi verzi, pe care Jay nu i-a bănuit niciodată că ar fi lentile de contact.

O ziaristă de succes în televiziune datorită unui show noaptea târziu, numit *Forum,* în care autori populari și celebrități de pe lista B discutau probleme sociale contemporane, pe un fundal de jazz de avangardă. Cinci ani mai devreme, ea ar fi zâmbit la cuvintele lui. Dar atunci, cinci ani mai înainte, nu existase nici *Forum,* iar Kerry scria o serie de articole de călătorii pentru *Independent* și lucra la o carte intitulată *Chocolate – A Feminist Outlook.* Lumea era plină de posibilități. Cartea a ieșit doi ani mai târziu, pe un val de interes manifestat de media. Kerry era fotogenică, se vindea bine și era pe val. În consecință, a apărut într-un număr de mese rotunde insignifiante. A fost fotografiată pentru *Marie-*

Claire, Tatler și Me! dar și-a dat repede asigurări că nu i s-a urcat la cap. Avea o casă în Chelsea, un mic apartament la New York și mai avea în program o liposucție a pulpelor. Se maturizase. Progresa.

Cât despre Jay, nimic în program. Cu cinci ani în urmă, păruse a fi întruparea artistului temperamental, care dădea pe gât o jumătate de sticlă de Smirnoff pe zi, o figură condamnată, prejudiciată de trăirea unei vieți romanțate. Îi trezise lui Kerry instinctele materne. Ea își pusese în gând să-l recupereze, să-l inspire, și, în schimb, el urma să scrie o carte minunată, o carte care să lumineze viețile și care ar fi cu totul datorată ei.

Dar nu s-a întâmplat nimic din toate astea. Cărți de doi bani, de ficțiune științifică, au fost cele care au plătit chiria, ca și cărți în ediții broșate cu coperți șocante. Maturitatea, înțelepciunea ștrengară a acelei prime lucrări nu a mai fost repetată, nu s-a manifestat nici măcar o încercare. Cât despre tăcerile lui frământate, Jay nu sufla nimic. Nu manifesta niciun impuls, nicio furie, nu-și pierduse niciodată controlul. Conversația lui nu era nici strălucitor de inteligentă, nici uimitor de morocănoasă. Chiar și obiceiul lui de a bea – singurul exces rămas – părea acum ridicol, ca un om care-și purta hainele demodate din tinerețe. Își petrecea timpul cu jocuri pe calculator, ascultând discuri de muzică de demult și urmărind filme vechi la video, închistat în adolescența lui ca acul unui pickup înțepenit pe o crestătură. Poate că se înșelase, gândea Kerry. El nici nu vroia să crească. El nici nu vroia să fie salvat.

Sticlele goale spuneau însă o altă poveste. Jay își recunoștea sie-însuși că bea, pentru același motiv pentru care a scris cărți de ficțiune științifică de mâna a

doua. Nu pentru a uita, ci pentru a *aminti* să deschidă trecutul și să se regăsească din nou acolo, ca sâmburele într-un fruct amar. El deschidea fiecare sticlă, începea fiecare povestire cu convingerea secretă că *aici* se află inspirația magică ce îl va reface. Dar magia, ca și vinul, are nevoie de condiții potrivite ca să lucreze. Joe i-ar fi putut spune asta. Altfel, chimismul nu se produce. Buchetul este stricat.

Presupun că mă așteptam să înceapă cu mine. Ar fi fost o poezie în toate astea. În definitiv, noi suntem într-o relație, el și cu mine. Dar această povestire începe cu o recoltă diferită. Nu mă deranjează cu adevărat. Mai bine să fii ultima lui, decât prima. Eu nu sunt nici măcar steaua acestei povestiri, dar am fost acolo înainte să vină Specialii și voi mai fi acolo după ce au fost băute toate sticlele. Eu îmi pot permite să aștept. Pe lângă asta, Fleurie îmbătrânită are o aromă deosebită, care nu trebuie grăbită, și nu sunt sigură că palatul gurii lui ar fi fost pregătit să mă guste.

2
Londra, Primăvara 1999

Era în martie. Timpul era blând, chiar și în pivniță. Jay lucrase sus – lucrase în felul lui, cu sticla la îndemână și televizorul cu sunetul redus. Kerry era la o petrecere – lansarea unui nou premiu pentru ajutoare sub douăzeci și cinci de ani – și casa era tăcută. Jay folosea mașina de scris pentru ceea ce considera el a fi muncă „adevărată", iar laptopul pentru romanele științifice, așa că puteai ști mereu ce scrie, după sunet, sau după lipsa lui. Se făcuse ora zece înainte să coboare. A deschis radioul la un post care transmitea melodii de pe vremuri și îl puteai auzi mișcându-se prin bucătărie, cu pași agitați, pe dalele de teracotă. Lângă frigider se afla un dulăpior cu băuturi. L-a deschis, a ezitat și l-a închis la loc. S-a auzit deschizându-se ușa frigiderului. Gustul lui Kerry era predominant aici, ca peste tot de altfel. Sucuri din cereale, salată de cușcuș, frunze de spanac, iaurturi. După ce îi tânjea inima lui Jay era un sendviș uriaș cu șuncă și ouă prăjite, cu ketchup și ceapă, și o cană de ceai tare. Plăcerea asta, știa prea bine, avea o legătură cu Joe și cu Pog Hill Lane. O simplă asociere, asta era tot, care, adesea, îi venea în minte când încerca să scrie. Dar toate astea se terminaseră. O fantomă. Știa că, în realitate, nu-i era foame. În schimb, a aprins o țigaretă, un lux interzis, rezervat atunci când Kerry nu era acasă, și a tras fumul în piept cu lăcomie. De la

radio i-a venit vocea lui Steve Harley cântând „Make me smile“ – o altă melodie din acea îndepărtată, inevitabilă vară '75 – și, pentru un moment, a cântat și el – „Vino să mă vezi, fă-mă să zâmbesc“ – pierdut în bucătăria cu ecou.

În spatele nostru, în pivnița întunecată, Străinii erau agitați. Poate din cauza muzicii sau, poate, ceva în aerul acestei seri blânde de primăvară părea brusc încărcat cu posibilități, pentru că erau efervescenți cu activitate, fierbând în sticlele lor, zdrăngănind între ei, sărind la umbre, izbucnind să vorbească, să se deschidă, să dea drumul la esența lor în aer. Poate că tocmai de aceea a coborât el, cu pași grei, pe treptele neprelucrate și nerindeluite. Lui Jay îi plăcea pivnița; era răcoroasă, secretă. Venea mereu acolo jos, doar pentru a atinge sticlele, pentru a-și plimba degetele pe pereții prăfuiți. Iar mie îmi plăcea să-l văd că vine în pivniță. Ca un barometru, eu pot detecta temperatura lui emoțională când se apropie de mine. În oarecare măsură, îi pot citi gândurile. Așa cum spuneam, există un chimism între noi.

Era întuneric în pivniță, singura lumină venea de la un bec chior, care atârna din plafon. Rânduri de sticle – majoritatea lipsite de importanță, alese de Kerry – în rafturile fixate pe pereți; altele, în lăzi așezate pe plăcile de gresie. Jay atingea ușor sticlele în timp ce trecea, apropiindu-și foarte mult fața de ele, ca și când ar fi vrut să prindă parfumul acelor veri întemnițate în ele. De două sau de trei ori scotea câte o sticlă și o răsucea în mâini, înainte de a o înapoia pe raft. Se deplasa fără scop, fără o direcție precisă, dar înțelegeai că îi plăcea umezeala și tăcerea din pivniță. Chiar și sunetele trafi-

cului londonez erau înăbușite aici și, pentru o clipă, părea tentat să se întindă pe jos, pe pardoseala netedă, răcoroasă, și să adoarmă, poate pentru totdeauna. Nimănui nu i-ar veni în minte să-l caute aici. În schimb, el se simțea foarte treaz, foarte vioi, ca și cum tăcerea i-ar fi limpezit capul, gândurile. Exista o atmosferă încărcată, în ciuda liniștii, ca și cum ceva aștepta să se întâmple.

Sticlele cele noi erau într-o cutie în fundul pivniței. O scară ruptă fusese așezată deasupra ei și el a dat-o la o parte și a tras, cu un efort vizibil, cutia pe plăcile de gresie. A ridicat la întâmplare o sticlă și a ținut-o la lumină ca să poată descifra cele scrise pe etichetă. Conținutul sticlei părea a fi roșu ca cerneala, cu un strat gros de sediment la bază. Pentru o clipă, i s-a părut că vede și altceva înăuntru, o formă, dar era numai un sediment. Undeva, deasupra lui, în bucătărie, postul de radio nostalgic era încă fixat la anul 1975 – acum Crăciunul –, „Rapsodia boemă" slab, dar audibil prin pardoseală – și el s-a înfiorat. Înapoi în bucătărie, Jay a examinat sticla cu oarecare curiozitate – abia îi aruncase o privire de când o cumpărase cu șase săptămâni în urmă – sigiliul de ceară de la gât, sfoara cafenie, eticheta scrisă de mână – „Speciali 1975" – sticla murdară de praful din pivnița lui Joe. S-a întrebat de ce o adusese din rămășițele sfărâmăturilor. Poate nostalgia, deși sentimentele lui pentru Joe erau încă prea amestecate pentru a accepta acest lux. Furie, confuzie, dar toate au trecut peste el în valuri reci-fierbinți. *Bătrâne. Tare aș vrea să fii aici.*

În interiorul sticlei, ceva a sărit și a țopăit. Sticlele din pivniță au zdrăngănit și au dansat în răspuns.

Uneori se întâmpla din accident. După ani de așteptare – a unei alinieri planetare corecte, a unei întâlniri întâmplătoare, a unei inspirații bruște – circumstanțele potrivite se întâmplă din proprie inițiativă, cu subînțeles, fără fanfară, fără prevenire. Jay crede că e destin. Joe o numește magie. Dar, uneori, totul nu este decât un simplu chimism, ceva ce plutește în aer, o singură acțiune care provoacă ceva, care rămăsese un timp îndelungat inert, printr-o schimbare bruscă și inevitabilă.

Alchimia profanului, așa o numea Joe. Magia lucrurilor de fiecare zi. Jay Mackintosh a întins mâna după un cuțit ca să taie sigiliul.

3

Rezistase anilor, cuțitul lui a tăiat sigiliul ca să o poată deschide și, dedesubt, dopul era încă intact. Timp de un moment, mirosul a fost atât de înțepător, că tot ce putea face era să-l suporte cu dinții strânși, în timp ce vinul își impunea voința asupra lui. Mirosea a pământ și puțin a acru, tot așa ca și canalul în miezul verii, cu o ascuțime care-i amintea de cuțitul de legume și de mirosul pătrunzător al cartofilor proaspăt scoși din pământ.

Preț de o secundă, iluzia a fost atât de puternică încât el parcă se simțea acolo, în acel loc dispărut, cu Joe rezemându-se în sapă și radioul agățat de o ramură din pom, cântând „Send in the Clowns“ sau „I'm Not in Love“. O bruscă și copleșitoare stare de surescitare a pus stăpânire pe el și a turnat într-un pahar o cantitate mică de vin, încercând să nu verse lichidul din cauza emoției. Era de un roz prăfuit, ca sucul de papaya, și părea să vrea să se urce pe pereții paharului într-o frenezie de anticipare, ca și cum ceva din interior era viu și dornic să-și manifeste magia pe carnea lui. Jay privea cu un amestec de neîncredere și dorință. O parte din ființa lui dorea să bea – așteptase ani de zile exact pentru acest moment – dar, în același timp, ezita. Lichidul din pahar era tulbure și pătat cu particule de substanțe cafenii, ca rugina. S-a imaginat subit bând acest lichid, înecându-se și zvârcolindu-se în agonie pe dușumea. Paharul s-a oprit la jumătatea drumului spre gură.

A privit din nou lichidul. Mişcarea pe care crezuse că a văzut-o încetase. Aroma era slab dulceagă, medicinală, semănând cu siropul de tuse. S-a întrebat din nou de ce adusese cu el sticla. Nu era vorba de magie. Era ceva diferit, în care Joe îl făcuse să creadă; încă unul din trucurile bătrânului escroc. Era totuşi ceva în pahar, insista mintea lui. Ceva special...

Era atât de concentrat, că nu a auzit-o pe Kerry venind în spatele lui.

— Aa, va să zică nu lucrezi. Vocea ei era limpede, cu destul accent irlandez ca s-o păzească împotriva acuzaţiilor de a se bucura de o origine privilegiată. Ştii ceva, dacă plănuiai să te îmbeţi, puteai cel puţin să vii cu mine la recepţie. Ar fi fost o perfectă ocazie pentru tine să cunoşti o mulţime de persoane.

A pus o emfază specială pe cuvântul *perfectă,* lungind de trei ori prima silabă. Jay i-a întors privirea, cu paharul de vin încă în mână. Vocea îi era batjocoritoare.

— Dar tu ştii că eu cunosc mereu oameni minunaţi. Toate personalităţile literare sunt minunate. Ceea ce îmi place cu adevărat este atunci când unul din tipii voştri, tineri şi străluciţi, vine la mine la una din aceste minunate petreceri şi spune: „Hei, nu cumva eşti acel Jay, tipul care a scris acea carte minunată?"

Kerry a străbătut încăperea, tocurile ei lovind cu răceală plăcile de gresie şi şi-a turnat un pahar de Stolichnaya.

— Acum ai devenit şi copilăros, pe cât eşti de antisocial. Dacă ai face efortul să scrii ceva serios, măcar din când în când, în loc să-ţi risipeşti talentul pe prostii...

— *Minunate,* a chicotit Jay, aplecând paharul spre ea. În pivniţă, sticlele rămase au început să zdrăngăne

gălăgios, parcă așteptând să se întâmple ceva. Kerry s-a oprit și a ascultat.

— Ai auzit ceva?

Jay a clătinat din cap. Ea s-a apropiat de el, a privit paharul din mâna lui și sticla de pe masă.

— Ce e lichidul ăsta? Vocea îi era tot atât de ascuțită și de clară ca și tocurile ei de sticlă. Un fel de cocktail? Are un miros dezgustător.

— Este vinul lui Joe. Una din cele șase sticle. A răsucit sticla, ca să citească eticheta „Jackapple, 1975". O recoltă minunată.

Lângă noi, și în jurul nostru, sticlele erau într-o veselă agitație. Le puteam auzi, murmurând, cântând, strigând, țopăind. Râsul lor era contagios, nesăbuit, o chemare la arme. Château-Chalon și-a manifestat ferm dezaprobarea, dar în acea atmosferă gălăgioasă de carnaval, vocea lui suna ca o invidie. M-am trezit și eu că participam, zdrăngănind în lada mea, ca o sticlă de lapte obișnuită, delirantă de anticipare, de siguranța că ceva era pe cale să se întâmple.

— Câh! Doamne! Nu bea! Trebuie să se fi trezit. Kerry a râs forțat. Și apoi, e revoltător. E ca o necrofilie, sau ceva asemănător. Nu-mi pot imagina cum de ai vrut să o aduci acasă, în acea situație.

— Aveam de gând să o beau, scumpo, nu să o pun jos, a mormăit Jay.

— Ce?

— Nimic.

— Te rog, dragul meu, arunc-o. Conține probabil toate soiurile de bacterii dezgustătoare. Sau, și mai rău, Antigel, sau mai știu eu ce. Știi foarte bine cum era bătrânul. Vocea ei era dulce. Ce zici, să-ți dau în schimb un păhărel de Stolly?

— Kerry, termină să mai vorbești ca mama.

— Atunci, termină și tu să te mai porți copilărește. De ce nu poți să crești, pentru Dumnezeu? Era refrenul obișnuit.

Cu încăpățânare: Vinul era al lui Joe. Nu mă aștept ca tu să-l înțelegi.

Ea a oftat, exasperată, și s-a depărtat.

— Fă cum vrei. Așa cum faci mereu. Felul cum te-ai fixat de amărâtul ăla, în toți acești ani, s-ar putea crede că era tatăl tău sau cineva apropiat, în loc de un nenorocit de bătrân murdar, cu preferințe pentru băiețași. Mergi înainte, fii un adult matur și otrăvește-te. Dacă mori, ar putea chiar să facă o ediție comemorativă a lui *Jackapple Joe,* iar eu mi-aș putea vinde povestea pe canalul TLS.

Dar Jay nu o mai auzea. Ridicase paharul la nivelul feței. Aroma l-a izbit din nou, parfumul slab de cidru al casei lui Joe, cu tămâia care ardea și răsadurile de tomate care se coceau în geamul bucătăriei. O clipă a crezut că auzea ceva, o zdrăngăneală și o confuzie stridentă de sticlă spartă, ca un candelabru care ar fi căzut pe o masă pusă. A luat o gură din pahar.

— Noroc.

Avea același gust îngrozitor ca și atunci când era un băiețel. Nu existau struguri în acea băutură, doar un ferment dulcegăros de gusturi, cu un iz de gunoi. Mirosea la fel cum miroase canalul vara și liniile ferate secundare părăsite. Avea un gust acru, ca fumul și cauciucul ars și, cu toate astea, avea o putere de evocare care-l apuca de gât și-i revenea în memorie, aducându-i imagini pe care le credea pierdute pentru totdeauna. Și-a strâns pumnii pe măsură ce-l năpădeau imaginile, simțindu-se brusc amețit.

— Te simţi bine? îi răsună vocea lui Kerry ca din vis. Părea enervată, deşi în vocea ei se putea citi şi grijă. Jay, ţi-am spus să nu bei acea băutură, te simţi bine?

El a înghiţit cu greu.

— Sunt bine. De fapt, este mai degrabă plăcut. Obraznic. Caustic. Corp frumos. Un pic ca tine, Kes. S-a oprit tuşind şi râzând în acelaşi timp. Kerry îl privea fără să pară amuzată.

— Ţi-aş fi recunoscătoare dacă nu mi-ai spune aşa. Nu e numele meu.

— Nici Kerry nu e, a subliniat el malițios.

— Păi, dacă ai de gând să fii vulgar, eu mă duc să mă culc. Bucură-te de recoltă. Orice te poate excita.

Cuvintele ei erau o provocare la care Jay nu a răspuns, întorcând spatele la uşă până ce a plecat Kerry din bucătărie. Era egoist, o ştia prea bine. Dar vinul trezise ceva în el, ceva extraordinar, şi dorea să exploreze acel ceva în continuare. A mai luat un gât şi a descoperit că palatul gurii lui se obişnuise cu gusturile ciudate ale vinului. Acum gusta şi fructele vechi, caramelizate, putea mirosi şi sucul lăsat de uneltele de tăiat legume şi îl putea auzi pe Joe cântând odată cu vechiul său radio, în fundul parcelei lui. Nerăbdător, a dat pe gât paharul, simţind gustul miezului vinului şi inima bătându-i cu o energie reînnoită, ca după o alergare într-o cursă. Sub scară, cele cinci sticle rămase zăngăneau şi se scuturau într-o frenezie de exuberanţă. Acum, Jay îşi simţea capul limpede şi stomacul liniştit. A încercat un moment să identifice senzaţia pe care o avea şi, în cele din urmă, a recunoscut-o ca fiind bucurie.

4
Pog Hill, Vara 1975

Jackapple Joe. Un nume tot atât de bun ca oricare altul. El s-a prezentat ca fiind Joe Cox, cu un zâmbet oblic, ca și cum ar provoca neîncredere, dar, chiar în acele zile, ar fi putut fi oricine, schimbându-se cu anotimpurile și cu adresa lui și ea în schimbare.

— Am putea fi veri, tu și cu mine, a spus el în acea primă zi, în timp ce Jay îl urmărea fascinat din vârful zidului. Unealta de tăiat legume zbârnâia și zdrăngănea, aruncând bucăți de fructe sau legume acre-dulci în găleata de la picioarele lui. Cox și Mackintosh. Amândoi niște mere, așa suntem? Asta ne face aproape o familie, bănuiesc eu. Accentul lui exotic, derutant, și Jay îl privea fără să-l înțeleagă. Joe și-a scuturat capul, chicotind.

— N-ai știut că te-am numit după un măr, așa-i? E unul bun, un măr roșu american. Cu mult gust. Am și eu un pomișor, acolo, în fund. A făcut cu capul către spatele casei. Dar nu i-a mers prea bine. Jay a continuat să-l urmărească, cu tot cinismul vigilent al celor de doisprezece ani, atent la orice semn de batjocură.

— Îi faci să pară că ar avea sentimente.

Joe l-a privit.

— Sigur că au. Ca orice care crește.

Băiatul privea fascinat cum se roteau lamelele tăietorului de legume. Mașina în formă de pâlnie, zvârlea și

mugea în mâinile lui Joe, scuipând hălci de carne albă, și roz, și albastră, și galbenă.

— Ce faci acolo?

— Ce ți se pare că fac? Bătrânul a arătat cu bărbia către o cutie de carton, care zăcea lângă zidul care-i despărțea. Dă-mi, te rog, alea de acolo.

— Alea?

Un gest de ușoară nerăbdare către cutie: Jackapple.

Jay a privit în jos. Saltul era ușor, cel mult cinci picioare, dar grădina era împrejmuită doar cu un mărăciniș și linia ferată în fund, dar educația lui citadină îl învățase să fie prudent cu străinii. Joe a chicotit.

— Nu te mușc, flăcăule, i-a spus el cu blândețe. Iritat, Jay a sărit în grădină. Acele „mere Jack" erau lungi și roșii și ascuțite în mod ciudat la un capăt. Unul sau două fuseseră tăiate când Joe le scosese din pământ și își arătau carnea de un roz tropical la soare. Băiatul s-a clătinat puțin sub greutatea cutiei.

— Ai grijă, i-a strigat Joe. Să nu-i scapi că se pot lovi.

— Dar ăștia sunt doar cartofi.

— Așa-i, a răspuns Joe, fără să-și ia ochii de la unealta de tăiat.

— Credeam că ai spus că erau mere, sau așa ceva.

— Jacks, barabule, cartofi, jackapples, pommes de terre.

— Nu mi se par atât de multe, a spus Jay.

Joe a dat din cap și a început să atace rădăcinile cu unealta lui. Mirosul lor era dulceag, asemănător celui al fructului papaya.

— Le-am adus acasă din America de Sud, după război, a spus el. Le-am crescut începând cu sămânța, chiar aici, în grădina mea din spatele casei. Mi-a luat

cinci ani doar ca să pregătesc solul așa cum trebuia. Dacă îi vrei pentru prăjit, atunci cultivi King Edwards, dacă îi vrei pentru salată, crești Charlotte sau Jersey ale tale. Dacă umbli după pai, crești Maus Piper. Dar aceștia – s-a aplecat să ia unul, frecând cu dragoste degetul mare înnegrit pe coaja rozalie – sunt mai bătrâni decât New Yorkul, atât de bătrâni că nu au nici măcar un nume englezesc. Sămânța lor este mai prețioasă decât aurul în pudră. Ăștia nu sunt numai cartofi, flăcăule, ăștia sunt bucățele mici de aur din timpuri apuse, din vremea când oamenii încă mai credeau în magie și când jumătate din lume era încă o pată albă pe hărți. Din ăștia nu faci „chips". A scuturat doar din cap, cu ochii scânteind de râset, pe sub sprâncenele groase, cărunte. Ăștia sunt Specialii mei.

Joe îl urmărea cu prudență, nesigur dacă bătrânul era nebun sau numai glumea.

— Așadar, ce faci? a întrebat el în cele din urmă.

Joe a aruncat ultimul „jackapple" în mașină și a chicotit.

— Vin, flăcăiaș, vin.

Asta se întâmpla în vara anului '75. Jay avea aproape treisprezece ani. Ochii înguști, buzele strânse, fața ca un pumn cu articulațiile albe acoperind ceva prea secret, ca să fie examinat. Mai târziu, devenit un rezident la Moorlands School din Leeds, dar acum, având opt săptămâni de vacanță, ciudată și pustie, până la semestrul următor. El detesta deja ce era aici. Acest loc, cu cerul sumbru și cețos, cu colinele lui negricioase, înțesate cu flori galbene, cu mahalalele cu case îngropate în pământ și cu localnicii lui cu fețe ascuțite și voci nordice, inexpresive. O să se simtă bine, i-a spus

mama lui. O să-i placă Kirby Monckton. O să se bucure de schimbare. Totul se va putea organiza. Dar Jay știa mai bine. Prăpastia datorată divorțului părinților săi se adâncea lângă el și el îi detesta, detesta locul unde îl trimiseseră, detesta bicicleta Raleigh, nou-nouță, cu cinci viteze, care-i fusese livrată în aceeași dimineață, de ziua lui de naștere – mită tot atât de vrednică de dispreț ca și mesajul care o însoțea – „Cu dragoste de la Mami și Tati“, de o atât de falsă normalitate, ca și cum întreaga lume nu s-ar destrăma pe nesimțite în jurul lor. Furia lui era de gheață, calmă, rupându-l de restul lumii, astfel că sunetele erau înăbușite și oamenii umblau pe copaci. Își stăpânea furia în sinea lui, fremătând și așteptând cu disperare ca ceva să se întâmple.

Nu fuseseră niciodată o familie unită. Până în acea vară, el își văzuse bunicii doar de vreo șase ori, de Crăciun sau de zilele lui de naștere, iar ei îl tratau cu o afecțiune distantă și oarecum obligatorie. Bunica lui era fragilă și elegantă, ca bibelourile pe care le adora și care împodobeau toate locșoarele libere din apartament. Bunicul lui era mai șmecher și milităros și vâna potârnichi, fără aprobare, în buruienișul alăturat. Amândoi erau împotriva sindicatelor, ridicării clasei muncitoare, muzicii rock, bărbaților cu părul lung și admiterii femeilor la Oxford. Jay a înțeles, în curând, că, dacă se spală pe mâini înaintea meselor și părea să asculte la tot ce-i spuneau ei, se putea bucura de o libertate fără limite. În felul acesta l-a întâlnit pe Joe.

Kirby Monckton este un orășel din Nord, asemănător multor altora. Construit pe seama exploatărilor miniere, era deja în declin, cu două din cele patru puțuri închise și cele două rămase luptându-se să se mențină. În

locurile în care puțurile au fost închise, satele create ca să furnizeze forța de muncă au murit și ele, lăsând șiruri de căsuțe clătinându-se către abandonare, jumătate din ele golite de locuitori, cu ferestrele acoperite cu scânduri, cu grădinile pline de gunoaie și de buruieni. Centrul era în stare ceva mai bună – un rând de prăvălii, câteva cârciumioare, un mini-market, o secție de poliție cu grila trasă la ghișeu. De o parte, curgea un râu, se mai afla calea ferată și vechiul canal. De partea cealaltă, o coamă de coline ajungând la poalele Peninilor. Aici era Upper Kirby[1] unde trăiau bunicii lui Jay.

Dacă stăteai și priveai către coline, peste câmpuri și păduri, era aproape posibil să-ți imaginezi că aici n-au existat niciodată mine de cărbuni. Aceasta este fața acceptabilă a localității Kirby Monckton, unde rândurile de case lipite erau numite „mews cottages"[2].

În partea cea mai înaltă puteai vedea orașul, la o depărtare de câteva mile, o pată de fum galben deasupra unui orizont inegal, cu pilonii înaintând peste câmp, spre rana făcută de puțul de mină deschis, dar gaura era mereu fermecătoare, adăpostită de coama dealurilor. Aici casele sunt, în marea lor majoritate, mai mari, mai elaborate. Case din epoca Victoriană, din piatră gălbuie de Yorkshire, cu ferestre cu vitralii și uși de intrare în stil fals-gotic și grădini uriașe, împrejmuite, cu arbori fructiferi în spalier și gazon bine pieptănat.

Jay era însă indiferent la aceste atracții. Pentru ochii lui, obișnuiți cu imaginea Londrei, Upper Kirby îi apărea într-un echilibru precar, pe marginea pietroasă a terenului buruienos. Spațiile – distanțele dintre clădiri – îi

---

[1] Kirby de Sus

[2] Căsuțe provenind din foste grajduri

provocau amețeala. Dezordinea, mizeria și fumul din Lower Monckton și Nether Edge le făceau să pară părăsite, ca niște locuințe pe timp de război. Lui Jay îi lipseau cinematografele și teatrele londoneze, magazinele de discuri, galeriile de tablouri, muzeele. Îi lipseau oamenii. Îi lipseau accentele familiare din Londra, zgomotul traficului și mirosurile. Aici își încăleca bicicleta timp de multe mile, de-a lungul drumurilor nefamiliare și părăsite, urând tot ce vedea.

Bunicii lui nu se amestecau niciodată. Aprobau felul în care își petrecea timpul afară și nu observau că, de câte ori se întorcea acasă extenuat, în fiecare după-amiază, tremura de furie. Băiatul era întotdeauna politicos, întotdeauna îngrijit. Asculta cu inteligență și interes la tot ce îi spuneau. Își impunea o veselie copilărească. Era, prin excelență, școlarul-erou din desenele animate și se bucura cu acreală de minciuna pe care o trăia.

Joe locuia pe Pog Hill Lane, într-una din căsuțele lipite, inegale, cu spatele spre calea ferată, la o jumătate de milă de gară. Jay fusese deja de două ori mai înainte, lăsându-și bicicleta într-un tufiș și cățărându-se pe rambleul căii ferate ca să ajungă la podul de peste drumul de fier.

De partea cealaltă, se vedeau terenurile cultivate care ajungeau până la râu și, mai departe, era gura de mină și zgomotul pe care îl făceau instalațiile și vuietul distant al vântului. Pe o distanță de vreo două mile, un vechi canal însoțea aproape paralel calea ferată și acolo, aerul stagnant era verzui de muște și fierbinte, și mirosind a cenușă și verdeață. Între canal și drumul de fier se afla un drumeag umbrit de ramurile copacilor, aproape mereu pustiu, numit Nether Edge de către

locuitorii orașului. De aceea îl atrăsese pe Jay. Și-a cumpărat un pachet de țigarete și ziarul Eagle de la chioșcul de ziare al gării și a pornit cu bicicleta spre canal. Acolo, și-a ascuns bine bicicleta într-un tufiș și a pornit pe potecă, făcându-și drum prin ierburile înalte și aruncând în aer nori de semințe albe. Când a ajuns la vechea ecluză, s-a așezat pe pietre ca să tragă un fum de țigară, în timp ce urmărea calea ferată, numărând platformele încărcate cu cărbune sau strâmbându-se la pasagerii din trenurile care zdrăngăneau spre destinațiile lor depărtate și râvnite. Mai arunca și pietre în canalul nămolit. Uneori, ajungea până la râu unde făcea baraje cu iarbă și cu gunoaiele acumulate și aduse de apă: cauciucuri de automobile, ramuri de copaci, traverse de cale ferată și, o dată, chiar o saltea întreagă cu arcurile ieșind din umplutură. De fapt, așa a început: locul a pus cumva stăpânire pe el. Poate pentru că era un loc secret, un loc vechi, interzis, pe care Jay a început să-l exploreze; erau acolo cilindri misterioși din beton și metal cu capac, pe care Jay i-a identificat ca fiind un utilaj minier de suprafață și care scoteau niște sunete ciudate, semănând a respirație dacă te apropiai de ele. Un puț de mină inundat, un vagon de cărbune abandonat, resturile unei barje. Era un loc urât și, poate, chiar periculos, dar era și un loc de mare tristețe și îl atrăgea într-un fel pe care nu-l putea combate și nici înțelege. Părinții lui ar fi fost îngroziți să-l știe acolo și, poate și acest lucru contribuia la atracția pe care o exercita locul.

Așa că explora în continuare: ici un puț de cenușă plin cu vetuste resturi de veselă de faianță, colo niște resturi de comori exotice aruncate, vrafuri de reviste, de

benzi desenate și reviste cu coperți lucioase neatinse de ploaie; fier vechi; caroseria unui automobil, un bătrân Ford Galaxie cu un mic pom de soc crescând prin acoperiș, ca o antenă de stil nou; un televizor aruncat. Să trăiești aproape de calea ferată, îi spusese odată Joe, era ca și cum ai trăi pe o plajă: fluxul aduce în fiecare zi noi comori. La început, Jay a detestat locul. Nu putea găsi un motiv, pentru care să meargă acolo. Pornea de acasă cu intenția să urmeze un alt drum și se trezea în Nether Edge, între calea ferată și canal, zgomotul mașinilor țiuindu-i în urechi și cerul alburiu de vară apăsându-i capul ca o șapcă fierbinte. Un loc singuratic și părăsit. Dar, cu toate acestea, numai al lui. Pe toată vara aceea, lungă și ciudată, numai al lui. Sau așa își închipuia el.

5
Londra, Primăvara 1999

S-a trezit târziu în ziua următoare, descoperind că plecase deja Kerry, lăsându-i o notiță, în care dezaprobarea ei era perfect vizibilă. A citit-o alene, fără interes, încercând să-și amintească ce se întâmplase în noaptea trecută.

J. Nu uita de recepția de diseară la Spy – este foarte important pentru tine să fii acolo. Îmbracă-te cu Armani. – K

Îl durea capul și și-a făcut o cafea tare, ascultând radioul în timp ce și-o bea. Nu-și amintea mare lucru, atât de mult din viața lui părea să fie asemănătoare cu cea de acum, un vârtej de zile fără ca ceva să le definească una de alta, ca și episoadele unui serial pe care-l urmărea din obișnuință, chiar dacă niciunul din eroi nu-l interesa. Ziua se întindea în fața lui, ca un drum gol în deșert. În seara aceea, avea un seminar și deja se întreba dacă să renunțe la el. Era în perfectă ordine; sărise peste seminarii și înainte. Acum aproape că asta se și aștepta de la el. Temperament artistic. A chicotit puțin la ironia situației.

Sticla cu vinul lui Joe rămăsese pe masă, unde o lăsase cu o seară înainte. Era surprins să o vadă încă peste jumătate plină. O cantitate atât de mică băută era prea puțin pentru a explica starea de mahmureală și visurile care l-au lăsat să doarmă către dimineață, când

s-au arătat zorile. Aroma paharului gol era slabă, dar discernabilă, un miros dulcegăros, medicinal, calmant. Şi-a turnat un pahar plin.

— Păr de câine, a mormăit el.

În dimineaţa aceea, era doar vag neplăcut, aproape fără gust. O amintire se agita în fundul minţii, dar era prea depărtată pentru a o putea identifica.

Uşa a zdrăngănit brusc şi Jay s-a întors, simţindu-se vag vinovat, ca şi cum ar fi fost prins cu ceva. Dar era doar poşta care împingea prin cutia de scrisori plicurile şi le arunca pe preş. Prin uşa de sticlă, un pătrat de lumină solară lumina plicul de deasupra, ca şi cum ar fi vrut să-i atragă atenţia. Probabil tot felul de reclame aruncate la gunoi, şi-a spus el. În prezent, rareori mai primea şi altceva. Şi totuşi, printr-un renghi al luminii, plicul părea să iradieze, dând unicului cuvânt imprimat cu şablonul de-a curmezişul plicului o nouă şi strălucită semnificaţie „EVADEAZĂ". Ca şi cum o uşă ar putea fi deschisă din zorii londonezi într-o altă lume, unde fiecare posibilitate rămânea deschisă. S-a aplecat să ia plicul lucios şi l-a deschis.

Prima impresie era că se afla cu adevărat în faţa unei corespondenţe de mâna a doua. O broşură realizată ieftin şi intitulată ASCUNZĂTORI DE VACANŢĂ, MARI EVADĂRI. Instantaneele neclare ale unor ferme şi adăposturi, întrerupte de paragrafe de text „Această fermecătoare căsuţă la doar 5 mile depărtare de Avignon"... „Această mare fermă transformată pe teren propriu"... „Acest hambar din secolul al şaisprezecelea în inima ţinutului Dordogne"... Pozele semănau toate între ele: căsuţe rustice sub ceruri colorate în stil Disney, femei purtând basmale şi „coiffes" albe, bărbaţi

cu beretă păzind turme de capre pe un fundal imposibil de verde al muntelui. A aruncat broşura pe masă, cu un sentiment ciudat de dezamăgire, simţindu-se parcă înşelat, ca şi cum ceva încă necunoscut trecuse pe lângă el. Apoi i-a atras atenţia fotografia. Broşura căzu-se pe masă, deschisă la pagina centrală, o pagină dublă cu fotografia unei case care îi era curios de familiară. O casă mare, pătrată, cu pereţii rozaliu palid şi acoperiş din ţiglă roşie. Lângă ea, cuvintele „Château Foudouin, Lot-et-Garonne". Deasupra, cu litere roşii, cu un marker cu neon, „DE VÂNZARE".

Surpriza de a o vedea aici, atât de neaşteptat, a făcut să-i salte inima. Un semn, şi-a spus el. Venind acum, în acest moment, trebuia să fie. Trebuia să fie un semn.

A rămas cu ochii la poză. Nu era chiar castelul lui Joe, a hotărât el, după ce a studiat-o. Liniile clădirii păreau puţin diferite, acoperişul mai în pantă, ferestrele mai înguste şi mai adâncite în peretele de piatră. Şi nu era la Bordeaux, ci în ţinutul alăturat, la câteva mile de Agen, pe un mic afluent al râului Garonne, Tannes. Totuşi era aproape. Foarte aproape. Nu putea fi doar o coincidenţă.

Sub scară, Străinii erau într-o stare de expectativă tăcută. Nici o şoaptă, nici o zdrăngăneală sau şuierătură nu le scăpa.

Jay privea intens la fotografie. Deasupra ei semnul de neon scânteia continuu, ademenitor.

DE VÂNZARE.

A întins mâna după sticlă şi şi-a mai turnat un pahar.

6
Pog Hill, iulie 1975

În vara aceea, cea mai mare parte a vieții lui Jay se petrecea în ilegalitate, ca într-un război secret. În zilele ploioase, ședea în camera lui și citea *Dandy* sau *Eagle* și asculta radioul cu volumul redus, pretinzând că își făcea temele de vacanță sau scria povestiri scurte, intens toride, cu titluri precum: „Flesh-Eating Warriors of the Forbidden City“[1] sau „The Man who Chased the Lightning“.[2]

Nu ducea niciodată lipsă de bani. Duminica câștiga douăzeci de pence pentru că spăla Austinul verde al bunicului și tot atât pentru că tundea gazonul. Scrisorile scurte și rare ale părinților erau însoțite invariabil de mandate poștale, iar el își cheltuia această avere neașteptată cu o bucurie și o superioritate provocatoare. Benzi desenate, gumă de mestecat, țigări, dacă le putea obține: orice ar fi atras dezaprobarea părinților săi îl atrăgea. Își păstra comorile într-o cutie de biscuiți, din metal, lângă canal, spunându-le bunicilor că depusese banii în bancă. Tehnic vorbind, nu era vorba de o minciună. O piatră desprinsă, în rămășițele vechii ecluze, care se putea da deoparte cu grijă, crea un spațiu de vreo cincisprezece inci pătrați, în care cutia de metal intra perfect. Un pătrat de gazon tăiat din rambleu cu briceagul, ascun-

[1] „Războinici mâncători de carne din Orașul Interzis“
[2] „Bărbatul care a vânat trăznetul“

dea accesul. În primele două săptămâni ale vacanței, se ducea acolo aproape în fiecare zi, întinzându-se pe pietrele plate ale pontonului. În aerul încărcat de funingine, fumând, citind sau scriind povestioare în una din seriile fără sfârșit pe agende criptice sau punând radioul la volumul maxim. Amintirile lui din acea vară erau definite de sunet: Pete Wingfield cântând „Eighteen with a Bullet" sau Tammy Winette și „D.I.V.O.R.C.E." În majoritatea timpului îi acompania sau cânta la ghitară și se strâmba la o invizibilă audiență. Abia mai târziu și-a dat el seama cât de imprudent fusese; mișcările din groapa de gunoi puteau fi ușor auzite din regiunea canalului și Zeth cu banda lui îl puteau surprinde oricând în răstimpul celor două săptămâni. L-ar fi putut găsi moțăind pe rambleu sau în puțul cu cenușă – sau, mai rău, cu cutia cu comori lăsată deschisă din neglijență. Jay nu și-a imaginat niciodată că ar putea fi și alți băieți pe teritoriul lui. Nici că acest teritoriu ar putea fi *deja* teritoriul altuia, unuia mai dur și mai vârstnic și, în același timp, mai descurcăreț decât el. Nu fusese niciodată implicat într-o bătaie. Moorlands School descuraja astfel de manifestări de proastă creștere. Puținii lui prieteni din Londra erau distanți și rezervați, din clasa de balet, fete cu coadă de cal, băieți-cadeți în armată cu dinți impecabili. Jay nu-și prea găsea locul printre ei. Mama lui era o actriță a cărei carieră eșuase într-un serial TV intitulat *Oooh! Mother!,* despre un văduv care avea grijă de trei copii adolescenți. Mama lui Jay juca rolul proprietăresei băgărețe, doamna Dykes, și marea parte a adolescenței lui a fost chinuită de persoane care-i opreau pe stradă zbierându-le fraza ei cheie din spectacol: *„Oooh, întrerup ceva?"*

Tatăl lui Jay, Baronul Pâinii, care a făcut o avere cu Trimble, o binecunoscută jimblă pentru slăbit, nu a reușit niciodată să facă destui bani pentru a compensa lipsa lui de pedigree, și și-a ascuns insecuritatea în spatele unei fațade de cacialma, de fumător de trabuc... Și el îl jena pe Jay cu accentul lui „East-End“[1], felul cum articula vocalele și cu costumele lui lucioase. Jay se considerase întotdeauna ca făcând parte dintr-o altă specie, mai viguroasă, mai aproape de produsul brut. Nu putea să fi fost mai greșit.

Erau trei tipi. Mai înalți decât Jay și mai vârstnici – paisprezece poate cincisprezece ani – cu un balans ciudat în mers, în timp ce se plimbau pe poteca canalului, un mers fudul și țanțoș prin care își marcau teritoriul ca fiind al lor. Instinctiv, Jay a închis radioul și s-a ghemuit în umbră cu un resentiment pentru aerul de proprietari cu care s-au tolănit pe ponton, unul aplecat să scotocească ceva în apă cu un băț, altul frecând un chibrit de blugi ca să-și aprindă o țigaretă. I-a urmărit precaut din umbra unui pom, simțind cum i se zbârlește părul la ceafă. Păreau periculoși, cu blugii, ghetele cu fermoar și tricourile lor scurte, membrii unui trib căruia Jey nu-i putea aparține niciodată. Unul dintre ei – un băiat înalt și deșirat – purta o pușcă cu aer, ținută neglijent sub braț. Fața lui era lată și furioasă și avea pete pe bărbie. Ochii îi erau ca niște rulmenți. Altul era cu spatele pe jumătate întors așa că Jay îi vedea mișcarea burdihanului care

---

[1] „East-End trece drept partea din City, prin excelență industrială și relativ sărăcăcioasă. Serialul East Suders aduce în scenă o comunitate cockney de proveniență muncitorească, cu preocupări curente precum copii fugiți de acasă, SIDA, relații homosexuale, trafic de droguri.

ieșea de sub tricou și elasticul lat al chiloților deasupra taliei joase a blugilor. Chiloții aveau imprimate mici aeroplane și pentru un motiv oarecare l-au făcut pe Jay să râdă, la început tăcut în pumnul strâns la gură, apoi cu un hohot tare de veselie.

Aeroplanele s-au întors imediat, cu gura căscată de surprindere. Timp de o secundă, cei doi băieți au rămas în față. Apoi a repezit o mână și l-a luat pe Jay de cămașă.

— Ce mama mă-tii faci aici?

Ceilalți doi băieți îi priveau cu o curiozitate ostilă. Al treilea băiat – un tânăr păienjenos, cu perciuni extravaganți – a făcut un pas înainte și l-a pocnit puternic în piept pe Jay cu pumnul extins.

— Pusu-ție întrebare, prostu'?

Limbajul lui părea străin, aproape de neînțeles, o bolboroseală de vocale și Jay s-a trezit zâmbind din nou, gata să izbucnească iar în râs, neputându-se stăpâni.

— Astha surd, ca și tâmp?

— Îmi pare rău, a spus Jay încercând să scape din strânsoare. Dar ați apărut dintr-odată. Nu am vrut să vă sperii.

Cei trei l-au privit și mai intens. Ochii lor erau tot fără culoare ca și cerul, o nuanță ciudată de cenușiu. Băiatul cel înalt a mângâiat în mod sugestiv patul puștii. Expresia lui era curioasă, aproape amuzată. Jay a observat că pe spatele mâinii avea tatuate litere, câte una pe fiecare încheietură a degetelor, pentru a forma un nume sau o poreclă: ZETH. A înțeles că nu era o treabă profesionistă. Băiatul scrisese singur cu ajutorul unui compas și al unei sticle de cerneală. Lui Jay i-a apărut brusc imaginea surprinzătoare a tipului cum o făcea, cu o gri-

masă de satisfacție, într-o după-masă însorită, în ultimul rând al clasei de mate sau de engleză, cu un dascăl pretinzând că nu vede, chiar dacă Zeth nu se străduia să se ascundă. Era mai ușor în felul acesta, gândea dascălul. Mai sănătos.

— Să ne sperii? Ochii-rulmenți s-au învârtit cu un umor prefăcut.

Perciunii au chicotit.

— Astha ai un fum, colega? Vocea lui Zeth era calmă încă, dar Jay a remarcat că Aeroplanele nu-i dăduse încă drumul cămășii.

— O țigaretă? A început să scotocească în buzunar, stângaci din dorința de a scăpa și a scos un pachet de Player's. Sigur, ia una.

Zeth a luat două și i-a trecut pachetul lui Perciuni, apoi lui Aeroplane.

— Hei, păstrează pachetul, i-a spus Jay începând să se simtă amețit.

— Chibrituri? A scos cutia din buzunarul blugilor și i-a întins-o.

— Păstrează și chibriturile.

Aeroplanele a făcut cu ochiul, în timp ce-și aprindea țigareta, o privire cumva unsuroasă, cântărindu-l. Ceilalți doi s-au apropiat.

— Astha ai mirodenii „anall“? l-a întrebat Zeth pe un ton amabil. Aeroplanele a început să-i scotocească buzunarele lui Jay.

Era deja prea târziu ca să lupte. Un minut mai devreme ar fi putut avea avantajul surprizei, ar fi putut să se strecoare printre ei către ponton și sus pe calea ferată. Acum era prea târziu. Dușmanul îi mirosise deja frica. Mâini nerăbdătoare îi căutau în buzunare cu

degete lacome, delicate. Gumă de mestecat, vreo două dulciuri învelite, monede, tot conținutul buzunarelor s-a rostogolit în mâinile lor, făcute căuș.

— Hei, terminați! Astea sunt ale mele!

Dar vocea îi tremura. A încercat să-și spună că nu conta, că putea să-i lase să i le ia – oricum, majoritatea erau fără valoare – dar asta nu a oprit sentimentul dezolant, oribil, de neputință, de rușine.

Apoi Zeth a apucat radioul.

— Drăguț, a comentat el.

Pentru un moment, Jay uitase de el; îl lăsase în iarba înaltă, la umbra copacilor și era aproape invizibil. Un renghi jucat de lumină, poate o reflexie pe cromul aparatului sau, pur și simplu, ghinion, dar Zeth l-a văzut, s-a aplecat și l-a luat.

— E al meu, a spus Jay aproape inaudibil, cu gura parcă plină de ace. Zeth l-a privit și a chicotit:

— Al meu, a mai șoptit Jay.

— Sigur că e, colega, a spus Zeth amabil și l-a ridicat în aer.

Ochii li s-au întâlnit deasupra radioului. Jay a întins mâna, aproape implorând. Zeth a retras un pic mâna și apoi l-a aruncat cu o viteză incredibilă și acuratețe pe deasupra capetelor lor, într-un arc larg, în aer. O secundă a lucit acolo, ca un avion spațial în miniatură, apoi s-a prăbușit pe marginea de piatră a pontonului și s-a împrăștiat într-o sută de fragmente de plastic și crom.

— Și este gooool! a zbierat Perciunii, începând să danseze și să țopăie printre rămășițe. Aeroplanele a râs mânzește. Dar Zeth l-a privit în continuare pe Jay cu aceeași expresie curioasă, cu o mână sprijinită pe patul

puștii lui cu aer, cu ochii reci și ciudat de înțelegători, ca și cum ar fi vrut să spună: Și acum, ce, colega? Acum ce? Acum ce?

Jay simțea cum ochii îi devin tot mai fierbinți, ca și cum lacrimile care se adunau acolo erau făcute din plumb topit și el se lupta să le împiedice să-i alunece pe obraji. A aruncat o privire spre bucățile de radio, clipocind pe pietre, și a încercat să-și spună că nu avea nicio importanță. Nu era decât un radio vechi, nimic ca să merite să fie bătut, dar furia care clocotea în el nu-i da pace. A făcut un pas către ecluză, apoi s-a întors și, fără chiar să gândească, s-a repezit cât a putut de tare către fața răbdătoare, amuzată, a lui Zeth. Aeroplanele și Perciunii s-au aruncat imediat asupra lui Jay, lovindu-l cu pumnii, cu picioarele, dar nu înainte ca el să fi lansat un pumn bun și solid în stomacul lui Zeth, care l-a nimerit, ceea ce nu se întâmplase cu prima lui încercare. Zeth a scos un screamăt și s-a tăvălit pe pământ, făcându-se colac. Aeroplanele a încercat să-l apuce din nou pe Jay, dar era alunecos de sudoare și Jay a reușit să se strecoare pe sub brațul atacatorului său. Alunecând pe resturile radioului spart, s-a îndreptat spre potecă, l-a evitat pe Perciuni, și-a dat drumul pe rambleu și pe cărarea care ducea la podul de peste calea ferată. Cineva striga după el, dar distanța și dialectul local făceau ca vorbele să nu poată fi distinse, deși amenințarea era limpede. Când a ajuns pe partea de sus a celuilalt rambleu, Jay și-a săltat degetul mijlociu, către cele trei siluete de la distanță, și-a scos bicicleta din tufișurile unde o ascunsese și, peste un minut, o încălecase și se îndrepta spre Monckton. Îi curgea sânge din nas, mâinile îi erau zgâriate în urma

alunecării prin tufiș, dar în sinea lui, cânta triumfător. Chiar și dezamăgirea pentru pierderea radioului era uitată pentru moment. Poate că era acel sentiment sălbatic, aproape magic, care l-a împins în acea zi către casa lui Joe. Mai târziu, și-a mărturisit că a fost pur și simplu norocul, pentru că, în mintea lui, nu era absolut nimic decât o dorință să alerge împotriva vântului; dar, mult mai târziu, și-a spus că ar fi putut fi un fel de predestinare nebună care l-a împins acolo, un fel de chemare. A simțit, de asemenea, o voce fără cuvinte, de o excepțională claritate și, pentru o clipă, a văzut tăblița cu numele străzii – POG HILL LANE – luminându-se pentru un scurt timp, atinsă de o rază de soare roșu a asfințitului, ca și cum ar fi fost *marcată* pentru a-i atrage atenția: așa că, în loc să pedaleze trecând de intersecție, așa cum făcuse de multe ori înainte, s-a oprit și a dat bicicleta încet îndărăt, ca să se uite peste zidul de cărămidă, la un bătrân care tăia mere pentru a face vin.

7
Londra, martie 1999

Agentul imobiliar trebuie să-i fi simțit nerăbdarea. Exista deja o ofertă pentru casă, a spus el. Puțin mai jos de prețul cerut. Contractele fuseseră deja întocmite. Dar, dacă Jay era interesat, mai erau și alte proprietăți pe piață. Informația, adevărată sau falsă, i-a crescut neastâmpărul lui Jay. Trebuia să fie casa asta, a insistat el. Casa asta. Acum. În numerar, dacă prefera.

Un discret apel telefonic. Apoi altul. Niște fraze franțuzești, într-un ritm rapid, la receptor. Cineva a adus cafea și paste italienești de peste drum, în timp ce așteptau. Jay a sugerat un alt preț, ceva mai mare decât în oferta existentă. A auzit cum vocea de la celălalt capăt al liniei se ridică cu o jumătate de octavă. A ridicat un toast cu café-latte. Era atât de ușor să cumperi o casă. Câteva ore de așteptare, ceva hârtii de semnat și era a lui. A recitit paragraful scurt de sub fotografie, încercând să traducă cuvintele în piatră și mortar Château Faudouin. Părea ireal, o carte poștală din trecut. A încercat să se imagineze stând în fața ușii, atingând piatra trandafirie, privind pe deasupra viei către lac. Visul lui Joe, și-a spus el, visul lor împlinit în cele din urmă. Trebuia să fie soarta. Trebuia să fie.

Și acum, avea din nou paisprezece ani, sorbind din ochi fotografia lui, atingând-o, împăturind și despăturind hârtia subțire. Vroia să o arate și altora. Dorea să fie

acolo, acum, să intre în posesie, chiar dacă scriptologia era doar pe jumătate făcută. Banca lui, contabilul, avocații lui puteau să îndeplinească formalitățile. Semnarea hârtiilor era mai mult o formalitate. Esențialul era deja în mișcare.

Câteva telefoane, și totul putea fi aranjat. Un zbor la Paris. Un tren la Marsilia. Până mâine putea fi acolo.

8
Pog Hill, iulie 1975

Casa lui Joe era o casă alipită, întunecoasă și cam dărăpănată, ca multe din casele ce se aflau de-a lungul căii ferate. Fațada dădea direct în stradă, cu un zid scund și o jardinieră. În spatele casei se înghesuiau curți mici, încărcate cu frânghii cu rufe la uscat, o mahala de cuști de iepuri făcute în casă, cuibare pentru păsări și porumbare. Această parte privea către calea ferată; între ramblee abrupte se săpase o tăietură prin care treceau trenurile. În acest punct, șoseaua traversa calea ferată pe un pod și din fundul grădinii lui Joe, puteai vedea lumina roșie a semnalului ca o baliză la distanță. Puteai vedea și Nether Edge și formele vagi, cenușii, ale grămezii de zgură dincolo de câmp. Într-un echilibru aproape precar, pe drumeagul abrupt, se înșirau câteva căsuțe care dădeau toate spre teritoriul lui Jay. Cineva cânta într-o grădină alăturată, o bătrânică după voce, o voce dulce tremurătoare. Altcineva ciocănea lemn, un sunet reconfortant, primitiv.

— Vrei să bei ceva? Joe a dat din cap în direcția casei. Arăți ca și când nu ai refuza o băutură.

Jay a aruncat o privire spre casă, conștient subit de blugii lui rupți și de sângele uscat pe nas și pe buza de sus. Gura îi era uscată.

— OK.

În casă era răcoare. Jay l-a urmat pe bătrân până în bucătărie, o odaie mare și goală, cu podea curată din

scânduri și o masă confortabilă din lemn de pin, cu răni făcute de multiple cuțite. La ferestre nu erau perdele, dar tot pervazul era plin de plante verzi, care formau un ecran luxuriant împotriva razelor de soare. Plantele aveau un miros plăcut, de pământ, care umplea camera.

— Astea sunt tomatele mele, a remarcat Joe deschizând ușa cămării și Jay a văzut că tomatele creșteau cu adevărat printre frunzele încălzite de soare – unele micuțe și galbene, altele roșii sau dungate cu oranj și verde, ca niște bile de marmură. Pe pardoseală erau multe alte plante în ghivece, de-a lungul pereților sau urcând pe ușorul ușii. Într-o parte a încăperii, un număr de lăzi de lemn conțineau fructe și legume, toate separate unele de altele pentru a evita să se atingă și să se rănească.

— Frumoase plante, a spus el, fără să o și creadă.

Joe i-a aruncat o privire ironică.

— Trebe să le vorbești, dacă vrei să crească. Și să le gâdili, a adăugat el, arătându-i un baston lung, sprijinit de perete, la a cărui extremitate era legată o coadă de iepure. Ăsta e bățul meu de gâdilat, vezi? Sunt foarte gâdilicioase, tomatele.

Jay l-a privit cu ochi inexpresivi.

— Îmi pare că ai intrat în ceva necaz pe acolo de unde vii, a spus Joe deschizând o ușă de la capătul odăii pentru a dezvălui o cămară încăpătoare. Te-ai bătut, sau cam așa ceva.

Cu precauție, Jay i-a povestit totul. Când a ajuns la partea în care Zeth i-a spart radioul, vocea i-a sărit cu o octavă, sunând copilărește și aproape de a izbucni în lacrimi. S-a oprit, furios că se înroșește.

Dar Joe nu părea să fi observat. A întins mâna și a scos o sticlă plină cu un lichid roșu-închis și două pahare.

— Să bagi pe gât din ăsta, a spus Joe turnând în pahare. Mirosea a fructe, avea însă un miros nefamiliar, drojdios, ca berea, dar cu o dulceață înșelătoare. Jay l-a privit cu suspiciune.

— Este vin? a întrebat el cu îndoială.

Joe a dat din cap.

— Mure, a răspuns el, dându-l pe gât cu o delectare vizibilă.

— Nu cred că ar trebui să... a început Jay, dar Joe i-a împins paharul cu un gest nerăbdător.

— Încearcă-l flăcăule, l-a îndemnat el. Pune puțină artă în tine.

L-a încercat.

Joe l-a bătut pe spate până ce s-a oprit din tuse, luând cu grijă paharul din mâna băiatului înainte ca acesta să-l verse.

— E dezgustător, a reușit să spună Jay printre chinte de tuse.

Cu siguranță că avea un gust pe care nu-l încercase niciodată înainte. Și doar vinurile nu-i erau străine – părinții lui îi dădeau adesea să bea un păhărel la masă, și Jay începuse să manifeste preferințe pentru unele din vinurile albe germane, mai dulci, dar acesta era o experiență complet nouă. Avea un gust de pământ și de apă stătută, iar fructele se acriseră cu timpul. Taninul îi împâslea limba, gâtul îl ustura, ochii îi lăcrimau.

Joe părea cam ofensat. Apoi a râs.

— Un picuț cam tare pentru tine, nu-i așa?

Jay a dat din cap, tușind încă.

— Aye, ar fi trebuit să știu, a spus Joe pe un ton vesel și s-a întors în cămară. Cred că îți trebuie ceva timp ca să te obișnuiești. Dar conține *artă,* a adăugat el cu duioșie, punând cu grjiă sticla pe raft. Și asta e ce contează.

A revenit, de data asta cu o sticlă de limonadă galbenă, marca Ben Shaw într-o mână.

— Asta o să-ți facă mai bine acum, a spus el turnându-i un pahar. Cât despre celălalt, are să-ți placă și el, destul de curând.

— Cred că pot să-ți dau ceva pentru cealaltă problemă, dacă vrei. Vino cu mine.

Jay nu era prea sigur ce putea să-i dea bătrânul. Poate lecții de Kung-fu, sau vreo bazuka rămasă din vreun război, grenade, o suliță Zulu din călătoriile lui, vreo lovitură invincibilă învățată de la un maestru din Tibet, cu garanția reușitei. În schimb, Joe l-a condus în altă parte a casei unde, de un cui bătut în perete, era agățată o punguță din flanelă roșie. A dat jos punguța, i-a mirosit conținutul și i-a întins-o lui Jay.

— Ia-o, l-a îndemnat el, o să țină încă o vreme. Am să fac altele proaspete mai târziu. Jay s-a holbat la el.

— Ce e aici? a spus el în cele din urmă.

— Ia-o cu tine, i-a spus Joe. Pune-o în buzunar dacă vrei sau pe o sforicică. Ai să vezi. O să-ți ajute.

— Dar ce e înăuntru? Se holba din nou, ca și când bătrânul ar fi fost scrântit. Suspiciunile lui, potolite pentru moment, izbucneau din nou.

— Păi, și una și alta. Lemn de santal. Lavandă. Puțin din „High John the Conqueror". Un truc pe care l-am învățat de la o doamnă în Haiti, cu ani în urmă. Are efect de fiecare dată.

Deci asta era, a hotărât Jay. Flăcăul tomnatic era categoric trăznit. Nu era periculos – spera el – dar trăznit. A privit neliniştit la întinderea grădinii dindărătul lui şi s-a întrebat dacă va putea ajunge la zid în cazul în care bătrânul ar deveni violent. Dar Joe zâmbea.

— Încearcă-l, a insistat el. Doar poartă-l în buzunar. Cu timpul ai să uiţi că e acolo.

Jay s-a hotărât să o dea pe glumă.

— OK. Atunci ce ar trebui să-mi facă?

Joe a zâmbit din nou.

— Poate că nimic, a spus el.

— Păi, cum am să ştiu că a avut efect? a insistat Jay.

— Ai să ştii, a spus simplu. Data viitoare când ai să te întorci la Nether Edge.

— O nu, nu mă mai întorc niciodată acolo, a spus Jay cu vioiciune. Nu cu băieţii ăia...

— Ai de gând să-ţi laşi cutia cu comori să o găsească ei?

Era un argument puternic. Jay aproape că uitase de cutia cu comori, încă ascunsă în locul ei secret, sub piatra dezlipită. Dezamăgirea lui subită aproape că a eclipsat certitudinea că nu-i menţionase niciodată lui Joe cutia cu minuni.

— Şi eu mă duceam acolo când eram puşti, a spus bătrânul pe un ton indiferent. La capătul ecluzei era o piatră desprinsă. Mai e încă acolo, nu-i aşa?

Jay a rămas cu ochii la el.

— Cum de ştii? a şoptit el.

— Să ştiu ce? a întrebat Joe cu o inocenţă exagerată. Ce vrei să spui? Eu sunt doar un fecior de miner.

Dar Jay nu s-a întors la canal în acea zi. Era prea tulburat de tot ce i se întâmplase, în minte i se învălmăşeau

bătăi și radiouri sparte și magie haitiană și ochii strălucitori și râzăreți ai lui Joe. În schimb, și-a luat bicicleta și a trecut încet de trei-patru ori, pe lângă podul peste calea ferată, cu inima palpitând și încercând să găsească curajul de a urca pe rambleu. Până la urmă, a pedalat spre casă, deprimat și nesatisfăcut, toată starea triumfală anterioară complet evaporată. Și-l imagina pe Zeth și pe prietenii lui cotrobăind prin comorile lui, legănându-se de râs la glume obscene, împrăștiind pe jos benzi desenate și cărți, îndopându-se cu dulciuri și tablete de ciocolată, umplându-și buzunarele cu banii lui. Mai rău, lăsase acolo și caietele lui cu istorioarele și poemele pe care le compusese. După ce a ajuns acasă, cu bărbia înțepenită de furie, a urmărit *Saturday Night at the Movies* și s-a culcat târziu; a avut un somn agitat, în care fugea mereu de un dușman nevăzut, în timp ce râsul lui Joe îi răsuna în urechi.

În ziua următoare, s-a hotărât să stea acasă. Punguța de flanelă roșie ședea pe noptieră, ca o provocare mută. Jay a ignorat-o și a încercat să citească, dar cele mai bune cărți cu benzi erau în cutia cu comori. Absența radioului umplea atmosfera cu o tăcere ostilă. Afară, soarele strălucea și sufla o briză atât de ușoară că abia oprea aerul să nu ardă pielea. Se pregătea să fie cea mai frumoasă zi de vară.

A ajuns la podul de pe calea ferată într-un fel de buimăceală. Nu avusese de gând să ajungă acolo... chiar când pedala către oraș, ceva din străfundul lui știa că va face cale întoarsă și va lua alt drum, lăsând canalul lui Zeth și bandei lui – teritoriul lor în prezent. Poate se va duce la casa lui Joe – nu-l invitase să revină, dar nici nu-i ceruse să se țină departe, ca și cum prezența lui Jay îi

era indiferentă – sau poate se va opri la chioșcul cu ziare de unde să cumpere ceva fumuri. Oricum, cu siguranță nu avea de gând să se întoarcă la canal. În vreme ce-și ascundea bicicleta la locul știut, rezemată de o salcie, și se cățăra pe rambleu, nu contenea să-și repete. Numai un idiot ar risca din nou. Punguța de flanelă roșie a lui Joe era în buzunarul blugilor. O simțea ca pe o mingiucă, nu mai mare decât o batistă mototolită. Încă se mai întreba cum îi putea fi de ajutor o pungă cu ierburi. În noaptea trecută, o deschisese, și vărsase conținutul pe noptieră. Câteva bețigașe, ceva pudră cafenie, și niște bucățele de ceva aromat verde-cenușiu. Se așteptase să găsească niște capete smochinite. Era o glumă, și-a spus Jay pe un ton feroce. Era doar distracția unui bătrân. Și totuși, o parte din ființa lui, cea încăpățânată care vroia să creadă cu orice preț, nu se mulțumea fără să găsească o explicație. Dar dacă în punguță era ceva magic? Jay se închipuia ridicând talismanul deasupra capului, incantând niște cuvinte magice cu o voce sonoră, Zeth și tovarășii lui ghemuindu-se... Punguța îi apăsa șoldul cu o senzație confortabilă, de parcă era o mână care-l echilibra. Simțind cum îi tresare inima, a început să coboare pe rambleu către canal. Oricum, probabil că nu va întâlni pe nimeni.

Din nou a socotit greșit. S-a strecurat de-a lungul potecii, rămânând în umbra copacilor, bascheții lui nefăcând zgomot pe pământul galben. Tremura din cauza adrenalinei, gata să o ia la fugă la cel mai mic sunet. O pasăre s-a ridicat zgomotos din cuibul ei în timp ce trecea pe lângă el, și Jay a înghețat, sigur că se dăduse alarma în jurul lui. Dar nu s-a întâmplat nimic și Jay a ajuns aproape de ecluză, de unde putea vedea locul unde

era ascunsă cutia lui. Pe pietre încă mai rămăseseră bucăţi de plastic. A îngenuncheat şi a dat deoparte bucata de gazon care ascundea piatra şi a început să o mişte.

Şi-i imaginase de atâta timp, că pentru o clipă, a fost sigur că zgomotele îi sunau în cap. Dar acum le vedea siluetele vagi, venind dinspre puţul de cenuşă, pe partea canalului, apăraţi de tufişuri. Nu mai avea timp să fugă. Nu mai era decât o jumătate de minut până când ieşeau la lumină. Poteca era liberă de aici, dar prea departe de podul de peste calea ferată ca să fie sigură. În câteva secunde va fi o ţintă facilă.

Şi-a dat seama că nu avea decât un singur loc în care să se ascundă. Canalul însuşi. În cea mai mare parte era uscat, cu excepţia unor porţiuni înecate în trestii şi gunoaie şi aluviuni vechi de o sută de ani. Micul ponton ieşea în afară deasupra lui cam de patru picioare şi l-ar putea ascunde, cel puţin pentru un timp. Doar dacă nu ar călca pe ponton sau nu ar intra pe potecă sau nu s-ar apleca să examineze ceva pe suprafaţa apei unsuroase...

Dar nu mai avea timp să se gândească la asta acum. Jay s-a lăsat să lunece în canal din poziţia îngenuncheată, în acelaşi timp împingând cutia la locul ei. A simţit cum picioarele îi alunecau în noroi fără să întâmpine vreo rezistenţă, apoi a ajuns la fund, intrând până la glezne în mâlul care i-a pătruns în bascheţi şi a ţâşnit printre degete. Încercând să nu dea atenţie, s-a ghemuit cât mai jos, cu trestiile gâdilându-i faţa, hotărât să prezinte cea mai mică ţintă posibilă. Căuta instinctiv să găsească vreo armă: pietre, cutii de conserve, ceva bun de aruncat. Dacă îl descopereau, surpriza ar constitui unicul lui avantaj.

Uitase de talismanul lui Joe din buzunarul blugilor. Ieşise în bună parte din buzunar în timp ce se ghemuia

în noroi și l-a luat automat în mână, furios pe el. Cum Dumnezeu a putut crede că o pungă cu frunze uscate și bețigașe l-ar putea apăra? De ce a vrut să creadă așa ceva?

Tipii se apropiau: erau la zece picioare depărtare, bănuia el. Putea auzi zgomotul pe care-l făceau ghetele lor. Unul dintre ei a aruncat cu putere o sticlă sau un borcan, pe pietre; a explodat, iar Jay a tresărit când pe cap și umeri, a plouat cu cioburi de sticlă spartă. Ideea de a se ascunde sub picioarele lor îi părea acum ridicolă, sinucigașă. Tot ce aveau de făcut era să se uite în jos, și ar fi fost la cheremul lor. Ar fi trebuit să fugă, și-a spus el cu amărăciune, să fugă cât mai avea o șansă. Pașii se tot apropiau, nouă picioare, opt, șapte. Jay și-a aplatizat obrazul pe piatra umedă a peretelui. Talismanul lui Joe se umezise de sudoare. Șase picioare, cinci picioare. Patru.

Voce – a Perciunatului și a Aeroplanelor – sunând cumplit de aproape.

— Atunci, tu nu crezi că se întoarce?

— Pe naiba! Ar fi al dracului de prostovan și, cu siguranță mort, dacă ar veni.

Ăsta sunt eu, gândea Jay. Vorbesc despre mine.

Trei picioare. Două picioare.

Vocea lui Zeth, aproape indiferentă, proferând amenințări cu sânge rece. Pot aștepta.

Două picioare. Unul. O umbră s-a întins peste el, lipindu-l de pământ. Jay a simțit cum i se ridică părul în cap. Priveau acum în jos, cercetând canalul și Jay nu îndrăznea să ridice capul, deși nevoia de a ști ce se întâmpla deasupra lui era ca o mâncărime îngrozitoare, ca o urzicare a minții. Aproape că le putea *simți* ochii în

ceafa lui, putea auzi respirația de fumător a lui Zeth. Peste o clipă nu va mai putea să o suporte. Va trebui să se uite, va trebui să privească...

O piatră aruncată într-o băltoacă unsuroasă, la mai puțin de două picioare depărtare. Jay o putea vedea din colțul ochiului. Încă o piatră, *Plap.*

Probabil își băteau joc de el, gândea Jay cu disperare. Sigur că îl văzuseră și îi prelungeau agonia, înăbușindu-și râsetele, căutând în tăcere pietre și alte proiectile de aruncat. Sau poate că Zeth a ridicat pușca lui cu aer, cu o privire gânditoare...

Dar nimic din toate acestea nu s-au întâmplat. Tocmai când era gata să se uite în sus, Jay a auzit zgomotul pe care-l făceau ghetele lor depărtându-se. Încă o piatră a căzut în noroi și a alunecat spre el, făcându-l să tresară. Apoi, vocile lor se depărtau deja spre gura de puț, cineva spunea ceva despre a umbla după sticle drept ținte la trageri.

Jay a așteptat, acum ciudat de refractar să se miște. Era doar un șiretlic, și-a spus el, un truc ca să-l facă să iasă din ascunziș, nu era posibil să nu-l fi putut nimeri. Dar vocile au continuat să slăbească dincolo de ponton, tot mai slabe, după ce au intrat pe potecă înapoi spre puțul de cenușă. Un pocnet de pușcă slab. Râsete de după copaci. Era imposibil. *Trebuie* să-l fi văzut. Dar cumva... *cutia cu comori.*

Cu grijă, Jay a scos cutia cu comori din ascunzișul ei. Talismanul era negru de sudoarea de pe mâinile lui. A lucrat, și-a spus el, uimit. Era imposibil, dar a lucrat.

9
Londra, martie 1999

Chiar și cel mai greu de cap și mai rece tip, le-a spus el studenților de la cursurile serale, poate fi umanizat dacă îi dai ceva să iubească. Un copil, un iubit, la nevoie chiar un câine. Dacă nu cumva scrii o carte de ficțiune științifică, i-a trecut lui prin minte cu un chicot, în care caz le dai doar ochi galbeni.

Era cocoțat pe catedră, lângă rucsacul lui, rezistând la tentația de a-l atinge, de a-l deschide. Studenții îl priveau cu expresii amestecate de admirație și teamă. Unii luau notițe. „Chiar... scriind cu aplicație ca să nu scape vreun cuvânt – chiar... la nevoie... un câine“.

La insistențele lui Kerry, le-a predat despre obediența lor de sclavi față de reguli. Erau cincisprezece cu toții. Îmbrăcați aproape uniform în negru; tineri serioși și tinere fete sobre și liniștite, tunse scurt, cu inele în sprâncene și pronunțând vocalele scurt și repezit, ca în școlile particulare. Una dintre fete – atât de asemănătoare lui Kerry, așa cum fusese ea cu cinci ani în urmă, încât ar fi putut fi surori – citea cu voce tare o poveste scurtă pe care o scrisese, un exercițiu de caracterizare despre o mamă neagră, singură, care trăia într-un apartament în Sheffield. Jay a pipăit broșura Escape din buzunar și a încercat să o urmărească, dar vocea fetei era ca un zumzet, un ușor și neplăcut bâzâit de viespe. Din timp în timp, dădea din cap, ca și cum ar fi fost

interesat. Se simţea însă în continuare puţin ameţit de băutură.

Începând cu noaptea trecută, lumea îi părea să se fi mişcat puţin, apropiindu-se mai mult de centrul interesului. Ca şi cum ceva la care ar fi privit intens ani de zile, fără să-l vadă, devenise brusc clar.

Vocea fetei continua să zumzăie. În timp ce citea, se încrunta şi lovea nestăpânit cu piciorul în piciorul mesei. Jay şi-a înăbuşit un căscat. Era atât de sobră, a remarcat el. Sobră, şi aproape dezgustătoare în autopreocuparea ei, ca o adolescentă în căutare de capete negre. Folosea cuvântul „fuck" în fiecare frază, probabil într-o încercare de a da mai multă autenticitate textului. Jay simţea că va izbucni curând în râs. Ea pronunţa cuvântul „fark".

Jay îşi dădea seama că nu se îmbătase. Terminase sticla de mai multe ore – şi chiar şi atunci, abia dacă fusese ameţit. După afacerea din ziua respectivă, se hotărâse să sară peste seminar, dar s-a dus totuşi, speriat la gândul de a se întoarce acasă, să se afle în prezenţa dezaprobării tăcute a lucrurilor lui Kerry. Trebuie să-mi omor timpul, şi-a spus el în tăcere. Să-mi omor timpul. Vinul lui Joe, chiar că ar fi trebuit să se trezească şi, totuşi, era încă ciudat de entuziasmant. Ca şi cum rutina zilnică ar fi fost suspendată pentru o zi, ca o vacanţă neaşteptată. Poate că s-a datorat faptului că se gândea atât de mult la Joe. Amintirile veneau într-una, prea multe ca să le urmărească, ca şi cum sticla nu ar conţine vin, ci timp, descolăcindu-se ca un fum, ca un djin din zaţuri acre, făcându-l diferit, făcându-l... ce? Nebun? Sănătos? Nu se mai putea concentra. Postul de radio care transmitea melodii de demult, branşat per-

manent pe verile trecute, se bălăbănea fără vreun scop în fundul minţii lui. Putea avea din nou treisprezece ani, cu capul plin de viziuni şi fantezii. Treisprezece ani şi la şcoală, cu mirosurile verii pătrunzând prin fereastră şi Pog Hill Lane chiar după colţ şi ticăitul ceasornicului numărând minutele până la sfârşitul semestrului.

Şi-a dat însă seama că acum era profesor. Un profesor înnebunit de nerăbdare pentru a ajunge la sfârşitul şcolii. Elevii vroiau cu disperare să fie acolo, cu el: îi sorbeau fiecare cuvinţel, chiar şi fără sens. În definitiv, el era Jay Mackintosh, tipul care scrisese *Trei veri cu Jackapple Joe.* Scriitorul care nu a mai scris niciodată. Un profesor care nu avea nimic de predat.

Gândul acesta l-a făcut să izbucnească în râs.

Trebuie să fie ceva în aer, şi-a spus el. O boare de gaz ilariant, un parfum din alte ţări. Fata bâzâitoare s-a oprit din citit – sau, poate, terminase povestea – şi îl fixa cu o expresie rănită, de acuzaţie. Semăna atât de mult cu Kerry, că nu s-a putut împiedica să râdă din nou.

— Am cumpărat o casă astăzi, a spus el dintr-o dată.

Au rămas cu toţii cu ochii la el, fără nici o reacţie. Un tânăr, într-o cămaşă Byron, a notat: „Cumpărat... casă astăzi."

Jay a scos broşura din buzunar şi a privit-o din nou. Era mototolită şi murdară de atâta manipulare, dar, la vederea fotografiei, inima lui a tresărit.

— Nu exact o casă, s-a corectat el. Un *chatto.* A râs din nou. Aşa-i spunea Joe: *Chatto*-ul lui în *Bordo.*

A deschis broşura şi a început să citească cu voce tare... Studenţii ascultau cu luare aminte. Cămaşa Byron lua note.

„Château Foudouin, Lot-et-Garonne, Lansquenet-

sous-Tannes. Acest castel autentic din secolul optsprezece, din inima regiunii celei mai populare de vii ale Franței, include vie, livadă de fructe, lac și teren întins, plus un garaj, distilerie în funcțiune, cinci dormitoare, cameră de recepție și de zi, grinzi originale din stejar. Potrivit pentru reamenajare." Sigur că a fost un pic mai mult de cinci mii. Prețurile au săltat din 1975. Pentru o clipă, Jay s-a întrebat câți din acești studenți se născuseră în 1975. Ei continuau să-l privească în tăcere, căutând să înțeleagă.

— Vă rog să mă scuzați, Dr. Mackintosh. Era fata, încă în picioare, părând ușor agresivă. Puteți să-mi explicați ce are asta de-a face cu lucrarea mea? Jay a râs iar. Brusc, totul îi părea amuzant, ireal. Se simțea în stare să facă orice, să spună orice. Starea de normalitate fusese suspendată. Și-a spus că asta era ceea ce se simțea la beție. În acești ultimi ani, tot ce făcuse era greșit.

— Desigur, i-a zâmbit el, Asta – a ridicat în aer broșura ca să o poată vedea cu toții – asta este cea mai originală și evocativă bucată de scriere creativă pe care am văzut-o la cineva, de la începutul acestui semestru.

Tăcere. Chiar și Cămașa Byron a uitat să noteze, pentru a se holba la el. Jay a zâmbit larg tuturor, așteptând o reacție. Dar toți erau fără expresie.

— De ce sunteți aici? a întrebat el brusc. Ce vă așteptați să obțineți de la aceste lecții?

A încercat să nu râdă de figurile lor îngrozite, de inexpresivitatea lor politicoasă. Dar el se simțea mai tânăr decât oricare dintre ei, un elev delincvent adresându-se unei clase pline de profesori împăiați și pedanți.

— Sunteți cu toții tineri! Aveți imaginație. De ce dracu' scrieți cu toții despre mame negre, singure, și despre

drogați, și despre drogați cu Glaswegian, folosind în mod gratuit cuvântul „fark“?

— Păi, domnule, dumneavoastră ați stabilit tema. Nu reușise să o învingă pe fata agresivă. Îl sfredelea cu privirea, strângând în mâna ei subțire tema disprețuită.

— Dă-o naibii de temă! a strigat el înveselit. Voi nu scrieți pentru că simțiți că trebuie să scrieți sau pentru că sperați că cineva vă va asculta, sau pentru că scrisul va repara ceva ce s-a spart în ființa voastră, sau va readuce ceva înapoi în viață... Pentru a sublinia cuvintele, a lovit cu palma rucsacul de pe birou și a dat în vileag sunetul inconfundabil pe care-l făceau sticlele, cum se loveau unele de altele. Unii dintre studenți s-au privit. Jay a întors spatele clasei cu un sentiment delirant.

— Unde este magia, asta aș vrea să știu? a întrebat el. Unde sunt covoarele fermecate și voodoo-ul haitian și pistolarii singuratici și doamnele dezgolite legate de linia de cale ferată? Unde sunt vânătorii indieni și zeițele cu patru brațe și pirații și cimpanzeii giganți? Unde sunt *blestemații de extratereștri?*

A urmat o lungă tăcere. Studenții rămăseseră cu ochii holbați. Fata își strângea atât de tare eseul în mână că paginile i s-au mototolit în pumn. Fața îi era albă.

— Ești beat, nu-i așa? Vocea îi tremura de furie și dezgust. De asta îmi faci asta, de-asta te porți așa cu mine? Trebuie să fii beat.

Jay a hohotit din nou.

— Ca să parafrazez pe unul sau pe altul – ar fi putut fi Churchill – s-ar putea să fiu beat, dar tu ai să fii cu siguranță urâtă dimineața.

— Fu...ți mama, s-a repezit ea la el, pronunțând corect de data asta și grăbindu-se spre ușă. Fu... pe tine

și pe seminarul tău! Am să mă plâng decanului facultății!

După plecarea ei s-a făcut din nou liniște. Apoi s-au reluat șușotelile. Odaia se umpluse de ele. Pentru un moment, Jay nu era sigur dacă erau sunete reale sau se petreceau doar în capul lui. Rucsacul scotea clinchete și zăngăneli, zbârnâieli și rostogoliri. Sunetul, imaginar sau nu, era copleșitor.

Apoi Cămașa Byron s-a ridicat și a început să aplaude. Vreo doi studenți l-au privit cu prudență, apoi au aplaudat și ei. Mai mulți li s-au alăturat. În curând, o jumătate din clasă era în picioare și aplauda. Încă mai aplaudau când Jay și-a luat rucsacul și a pornit spre ușă, a deschis-o și a ieșit închizând-o ușor în spatele lui. Aplauzele au început să se potolească, unele voci exprimând confuzie. Din interiorul rucsacului s-au auzit sticlele ciocnindu-se între ele. Lângă mine, după ce și-au îndeplinit misiunea, Specialii și-au șoptit secretele.

10
Pog Hill, iulie 1975

După aceea, s-a dus de mai multe ori să-l vadă pe Joe, deși nu a reușit niciodată să-i placă vinul lui. Joe nu se arăta surprins când sosea, se ducea doar după sticla cu limonadă, ca și cum l-ar fi așteptat. Nici nu l-a întrebat vreodată despre talisman. Jay l-a întrebat însă de câteva ori, cu scepticismul aceluia care-și dorește pe ascuns să fie convins, dar bătrânul era în continuare evaziv.

— Magie, spunea el făcând cu ochiul, pentru a dovedi că era o glumă. Am învățat-o de la o doamnă din Puerto Cruz.

— Parcă spuneai Haiti, l-a întrerupt Jay.

Joe a ridicat din umeri. Nicio diferență, a spus el pe un ton fără expresie. Dar a avut succes, nu-i așa?

Jay a trebuit să recunoască. Dar nu erau decât niște ierburi, nu-i așa? Ierburi și niște bețigașe legate într-o bucățică de flanelă. Și totuși, l-a făcut...

Joe a râs mânzește.

— Nu, flăcăiașule. Nu invizibil. Și-a împins șapca pe spate.

— Ce atunci?

Joe l-a privit.

— Unele plante au niște proprietăți, nu crezi? a spus el.

Jay a încuviințat.

— Aspirină. Digitalis. Chinină. Cum le-ar fi spus pe vremuri?

— Medicamente.

— Dacă vrei. Dar, cu câteva sute de ani în urmă, nu era nicio diferenţă între magie şi medicină. Oamenii ştiau doar despre anumite lucruri. Credeau în anumite lucruri. Cum ar fi, să mestece căţei de usturoi ca să se vindece de durerile de dinţi sau „pennyroyal"[1] pentru usturime în gât sau rămurele de „rowan"[2], ca să gonească spiritele rele. A aruncat o privire băiatului ca să controleze vreun semn de neîncredere. Proprietăţi, a repetat el. Poţi învăţa o mulţime călătorind destul şi ţinând mintea şi ochii deschişi.

Mai târziu, Jay nu a mai fost niciodată sigur dacă Joe credea cu adevărat sau dacă modul firesc în care accepta existenţa magiei nu făcea parte dintr-un plan elaborat pentru a-l deconcerta.

Cu siguranţă că bătrânului îi plăcea să glumească. Iar totala ignoranţă de care dădea dovadă Jay în ce priveşte grădinăritul îl amuza şi săptămâni întregi l-a făcut pe băiat să creadă că un inofensiv băţ de „lemon-grass"[3] era, în realitate, un arbore de spaghetti – arătându-i lăstarele moi şi palide de „spaghetti" printre frunzele subţiri ca hârtia – sau că acele gigantice „hog-weeds" (orice buruiană) îşi puteau scoate afară rădăcinile şi umbla ca „triffids" (trilobaţi) sau că puteai în adevăr să prinzi şoareci cu valeriană. Jay era credul şi

---

[1] Ierbacee labiată, ca Mentha Pulegium, dând un ulei aromatic înţepător, folosit în medicină

[2] Fructele roşii ale unor specii de frasin

[3] Ierburi cu parfum de lămâie din genul Cymbopogon citratus din regiunile tropicale, din care se extrage un ulei distilat din frunze, folosit în industria parfumului

naiv și Joe era încântat să descopere noi căi pentru a-l vrăji. Dar în anumite privințe, era serios. Poate că ajunsese să creadă în propriile invenții după ce ani de zile încercase să-i convingă pe ceilalți. Viața lui era dominată de mici ritualuri și superstiții, multe luate dintr-o ediție jerpelită de atâta răsfoit a lucrării *Culpeper's Herbal,* pe care o ținea la capul patului. Joe gâdila tomatele ca să le facă să crească. Punea muzică la radio într-una, pretinzând că plantele cresc mai puternice cu muzică. Ele chiar preferau postul Radio 1 – pretindea că prazul crește până la 2 inchi mai lung după ce i se cântă Ed Stewart's Junior Choice – și Joe cânta, și el „Disco Queen" sau „Stand By Your Man", în timp ce lucra, cu vocea lui răgușită, ridicându-se cu solemnitate deasupra tufișurilor de coacăze pe care le culegea și le tundea. Întotdeauna planta când era lună nouă și culegea când luna era plină. Avea o hartă astrologică în seră, fiecare zi fiind marcată cu o cerneală diferită: cafenie pentru cartofi, galbenă pentru păstârnac, portocalie pentru morcovi. Și udatul se făcea în funcție de un program astrologic, tot astfel ca și tunderea și poziționarea arborilor. Și cel mai nostim era faptul că grădina prospera în urma acestui tratament excentric, producând rânduri de verze și de păstârnac puternice și luxuriante, morcovi care erau dulci și suculenți și, în mod miraculos, lipsiți de râme și de omizi, arbori ale căror ramuri atingeau pământul sub greutatea merelor, perelor, prunelor, cireșelor. Panglici cu aspect oriental, puternic colorate, lipite cu scotch de ramurile arborilor, aveau menirea să împiedice păsările să ciugulească fructele. Simboluri astrologice, făcute din cioburi de oale din faianță și sticlă colorată, și introduse cu chin în pietrișul

de pe alee, tiveau straturile de plante. Cu Joe, medicina chinezească făcea casă bună cu folclorul englezesc, chimia și misticismul. Din tot ce știa el, Jay se prea poate să fi crezut în ele. Ce era sigur însă, era că Jay îl credea pe Joe. La treisprezece ani, orice este posibil. „Magia din fiecare zi", așa o numea Joe. Alchimia profanului. Fără tărăboi, fără foc de artificii. Doar un amestec de ierburi și de rădăcini, adunate în condiții planetare favorabile. O incantație murmurată, un simbol al aerului desenat, învățat de la țigani, în timpul călătoriilor lui. S-ar prea putea ca Jay să nu mai accepte ceva mai puțin prozaic. Dar, în ciuda crezurilor lui – poate tocmai din cauza lor – era ceva adânc liniștitor la Joe, un calm interior care îl învăluia și care îi trezea băiatului curiozitatea și un soi de invidie. El părea atât de liniștit, singur în căsuța lui, înconjurat de plante și, cu toate acestea, avea un remarcabil simț al încântării și o fascinație plină de veselie pentru tot ce reprezenta lumea exterioară. Era aproape lipsit de educație, întrucât părăsise școala la doisprezece ani ca să intre în mină, dar era un izvor nesecat de informații, anecdote și folclor. Pe măsură ce se scurgea vara, Jay era tot mai atras să-l vadă pe Joe și tot mai des. Joe nu punea niciodată întrebări, dar îl lăsa pe Jay să-i vorbească, în timp ce lucra la grădină sau la lotul lui clandestin de pe rambleul căii ferate, dând din când în când din cap pentru a dovedi că auzise, că îl asculta. Dejunau cu bucăți de chec din fructe și sendvișuri cu ou și cu felii groase de slăninuță – Joe nu accepta franzelele Trimble –, și beau căni de ceai tare și dulce. Din când în când, Jay aducea țigarete și dulciuri sau reviste, iar Joe accepta aceste daruri fără o gratitudine exagerată și fără să fie

surprins: tot astfel cum accepta prezenţa băiatului. Pe măsură ce şi-a învins timiditatea, Jay îi citea chiar unele din istorioarele lui, pe care le asculta cu solemnitate şi, credea Jay, cu o tăcere plină de apreciere. Când Jay nu avea chef să vorbească, Joe îi povestea băiatului despre el, despre munca lui în mină şi despre cum s-a dus în Franţa, în timpul războiului, şi cum a fost staţionat la Dieppe timp de şase luni, înainte ca o grenadă să-i reteze două degete de la o mână – agitându-şi membrul invalid ca o agilă stea de mare – apoi, cum, devenind inapt pentru militărie, s-a întors din nou la mină pentru şase ani, când a plecat în America, pe o fregată.

— Pen-că nu ajungi să vezi mult din lume, de acolo, din subteran, puştiule, şi eu asta am vrut mereu, să văd ce mai e în jur. Tu ai călătorit mult?

Jay i-a povestit cum a fost de două ori în Florida cu părinţii lui, în sudul Franţei, în Tenerife şi Algarve în timpul vacanţelor. Dar Joe le-a ignorat, trăgând pe nas.

— Mă gândeam la călătorii cinstite, flăcăiaş. Nu prostiile alea din broşurile turistice, ci călătorii reale. Cum ar fi Pont-Neuf dis-de-dimineaţă, până când nu s-a trezit nimeni decât vagabonzii ieşind de sub poduri şi din gurile de Metro şi cu soarele sclipind în apă. New York. Central Park primăvara. Roma. Insula Ascension. Sau să traversezi Alpii Italieni pe măgari. Caique de legume din Creta. Munţii Himalaya cu piciorul. Să mănânci orez pe frunze în Templul din Ganesh. Să fii prins într-o vijelie pe coastele din Noua Guinee. Primăvara la Moscova şi o iarnă întreagă cu rahat de câine de sub zăpada topită. Ochii îi străluceau. Eu le-am văzut pe toate astea, puştiule, a spus el încetişor. Şi multe altele. Mi-am promis că am să văd totul.

Jay îl credea. Avea hărți pe pereți, adnotate cu grijă, cu scrisul lui necitet și marcate cu ace colorate, pentru a arăta locurile unde fusese. I-a povestit despre bordelurile din Tokyo și sanctuarele din Thailanda, păsările paradisului și copacii banyan și pietrele verticale de la capătul lumii. În dulapul mare, convertit să găzduiască mirodenii, de lângă patul lui, se aflau milioane de semințe, învelite cu efort și multă grijă în pătrețele tăiate din ziare, și etichetate cu scrisul lui mărunt: *tuberosa rubra maritima, tuberosa panax odarata,* mii și mii de cartofi, în micile lor compartimente și, cu ei, morcovi, dovlecei, tomate, anghinare, praz – peste 300 de specii doar de ceapă – salvie, cimbru, bergamote dulci și un depozit de comori de ierburi medicinale și de legume aduse din călătoriile lui, fiecare cu numele ei, împachetată și gata pentru a fi sădită în pământ. Unele din aceste plante erau deja dispărute din pădurile sălbatice, spunea Joe, proprietățile lor uitate de majoritatea, în afară de o mână de experți. Din milioanele de varietăți de fructe și legume, care se cultivau cândva, doar câteva duzini erau încă folosite în mod obișnuit.

— Toate astea s-au întâmplat din cauza cultivării voastre intensive, spunea el rezemându-se în sapă pentru a-și lua timp să tragă o gură bună de ceai din cană. Prea multă specializare omoară varietatea. Și, afară de asta, oamenii nu vor varietate. Vor ca toate să arate la fel. Tomate rotunde, roșii și habar nu au că mai este una galbenă, lungăreață, care are un gust de o mie de ori mai bun dacă ar încerca-o. Cele roșii arată mai bine pe raft.

A făcut un semn vag cu mâna către lotul lui, indicând straturile regulate de legume ce creșteau pe rambleul

căii ferate, serele făcute artizanal în cabina acarului, pomii fructiferi legați pe spalier de zid. Sunt aici multe chestii care cresc și pe care nu le-ai putea găsi nicăieri în toată Anglia, a mai spus el cu o voce joasă și în dulapul ăsta al meu sunt semințe pe care nu le mai poți găsi în toată lumea. Jay îl asculta cu admirație și respect. Nu mai fusese niciodată interesat de plante. Abia dacă putea deosebi un măr Granny Smith de unul Red Delicious. Cunoștea cartofii desigur, dar poveștile lui Joe despre „jackapples" albaștri și mere de brad roz întreceau orice experiență a lui în materie. Gândul că existau secrete, că plante uitate puteau să crească chiar aici pe rambleul căii ferate, doar cu un bătrân să le păzească îl umpleau de entuziasm, așa cum nu-și imaginase niciodată. În mare parte, Joe era responsabil cu poveștile lui. Cu amintirile lui. Cu energia lui. A început să vadă în Joe ceva ce nu remarcase la nimeni altul. O vocație. Un simț al scopului.

— De ce te-ai întors, Joe? l-a întrebat el într-o zi. După toate călătoriile alea, de ce te-ai întors aici?

Joe l-a privit cu un aer grav pe sub șapca lui de miner.

— Face parte din planul meu, flăcăiaș, a spus el. Eu n-am să fiu aici pe vecie. Într-o bună zi, am să plec din nou, într-o zi nu prea depărtată.

— Unde?

— Am să-ți arăt.

A căutat în cămașă și a scos un portofel de piele ponosit. L-a deschis și a despăturit cu mare grijă o fotografie tăiată dintr-o revistă colorată, cu mare grijă să nu se rupă. Era imaginea unei case.

— Ce e asta? a privit Jay. Arăta destul de obișnuit, o

casă mare, construită dintr-o piatră rozalie, cu o fâșie lungă de teren în față, cu o vegetație crescută în rânduri regulate. Joe a netezit hârtia.

— Acesta e *chatto*-ul meu. În Bordo se află, în Franța. *Chatto*-ul meu, cu vie și livadă veche de o sută de ani, cu piersici și migdali și meri și peri. Ochii îi luceau. Când am să-mi adun gologanii, am să-l cumpăr – 5 mii ar ajunge – și am să fac cel mai al naibii de bun vin din Sud, *Chatto Cox,* 1975. Cum ți se pare?

Jay îl urmărea neîncrezător.

— Soarele strălucește tot anul în Bordo, a spus Joe cu vioiciune. Portocale în ianuarie. Piersici ca niște mingi de cricket. Măsline. Kiwi. Migdale. Pepeni. Și spațiu. Kilometri de livezi și de vii, pământ ieftin ca gunoiul de grajd. Solul ca un chec de fructe. Fete frumușele calcă strugurii cu picioarele goale. Paradisul.

— Cinci mii de lire sunt o mulțime de bani, a spus Jay neîncrezător, dar Joe și-a bătut nasul cu degetul arătător.

— Am să ajung acolo, a spus el, cu un aer misterios. Când vrei ceva tare de tot, totdeauna îl capeți până la sfârșit.

— Dar tu nici nu vorbești franțuzește.

Singurul răspuns al lui Joe a fost un șuvoi de vorbărie fără sens, incomprehensibilă, care nu semăna cu nicio limbă pe care Jay o auzise vreodată.

— Joe, eu învăț franțuzește la școală, i-a spus el. Dar asta nu seamănă cu...

Joe l-a privit cu indulgență.

— Asta e în dialect, puștiule, a spus el. L-am învățat de la o bandă de țigani la Marsilia. Crede-mă, am să mă descurc perfect acolo. Și-a împăturit la loc, cu grijă,

fotografia și a pus-o în portofel, Jay l-a privit cu admirație, total convins.

— Ai să vezi ce spun eu într-o bună zi, a spus el. Doar așteaptă.

— Pot să vin cu tine? l-a întrebat Jay. Ai să mă iei cu tine? Joe s-a gândit cu seriozitate, cu capul aplecat într-o parte.

— S-ar putea, flăcăiaș, dacă tu vrei să vii. S-ar putea, drăguțule.

— Îmi promiți?

— În ordine. A chicotit. Îți promit. Cox și Mackintosh, cei mai ai naibii de buni producători de vinuri din Bordo. Îți place?

Au închinat pentru visurile lui cu un Blackberry '73 cald.

11
Londra, Primăvara 1999

Până când Jay a ajuns la SPY's se făcuse ora zece și petrecerea era în toi. Încă una din lansările literare ale lui Kerry, și-a spus el îndurerat. Ziariști plictisiți și șampanie ieftină și tinerei plini de neastâmpăr, făcându-se utili față de tipi mai bătrâni, așa ca el. Kerry nu se plictisea niciodată să participe la aceste ocazii, jucându-se cu numele participanților ca niște confetti – Germaine și Will și Ewan – flirtând cu fiecare oaspete în parte, cu zelul unei înalte preotese. Iar Jay și-a dat chiar atunci seama cât de mult ura el toate astea.

— Constat că nu te-ai îmbrăcat cu Armani, a fost tot ce a spus ea.

Euforia se evaporase, lăsând în urmă o vagă mahmureală, dar Jay era surprins să constate că hotărârea lui era ireversibilă. Atingând sacul, părea să-i vină cumva în ajutor, și asta era ce a făcut, ca și cum ar fi vrut să-i testeze realitatea. Sub pânza groasă, sticlele țăcăneau încetișor.

— Am cumpărat o casă, a apus Jay, întinzându-i broșura mototolită. Uite. Este castelul lui Joe, Kerry. L-am cumpărat în dimineața asta. L-am recunoscut. Sub privirea rece și verde s-a simțit absurd de infantil. De ce se așteptase ca ea să-l înțeleagă? Abia dacă și-a înțeles propriul lui impuls. Se numește Château Foudouin, a mai spus el. Ea l-a privit cu atenție.

— Ai cumpărat o casă.

El a dat din cap.

— Așa, dintr-odată, ai cumpărat-o? a întrebat ea neîncrezătoare. Ai cumpărat-o astăzi?

El a dat din nou din cap. Erau atât de multe lucruri pe care dorea să le spună. A fost mâna destinului, i-ar fi spus el, a fost magia pe care căutase timp de douăzeci de ani să o recunoască. Vroia să-i explice despre broșură și despre pătrățelul de lumină care a făcut ca poza să sară spre el din pagina broșurii. Vroia să-i explice despre brusca certitudine a faptului, despre sentimentul că era casa cea care-l alesese pe el și nu invers.

— Nu se poate ca tu să fi cumpărat o casă. Kerry încă se lupta cu ideea. Doamne, Jay, dar tu eziți ore întregi până să-ți cumperi o cămașă.

— Asta a fost cu totul altceva. A fost ca și cum... S-a luptat ca să exprime ce fusese. Era o senzație stranie, acel sentiment copleșitor de a trebui-să-aibă. Nu mai simțise în felul acesta de când era adolescent. Convingerea că viața nu putea fi completă fără acel obiect cumplit de dorit, magic, totemic – o pereche de ochelari în raze X, un set de transferuri Hell's Angels, un bilet de cinema, ultimul „single“ al ultimului grup – siguranța pe care i-o dădea că posedarea acelui obiect ar putea schimba totul, prezența lui în buzunar putând fi controlată, testată, retestată. Nu era sentimentul unui adult. Era mai primitiv, mai visceral. Cu o tresărire de surprindere, și-a dat seama că nu-și mai dorise ceva cu adevărat în ultimii douăzeci de ani.

— Este ca și cum aș fi din nou înapoi la Pog Hill, a spus el, știind că ea nu-l va înțelege. Este ca și cum ultimii douăzeci de ani nu ar fi existat.

Kerry a rămas cu privirea în gol.

— Nu pot crede în impulsul tău de a cumpăra o casă, a spus ea în fine. O mașină, da, înțeleg. O motocicletă. OK. Este genul de acțiune pe care ai face-o, dacă mă gândesc bine. Jucării mari cu care să te joci. Dar o casă? A dat din cap, derutată. Ce ai de gând să faci cu ea?

— Să trăiesc în ea, a spus simplu Jay. Să lucrez în ea.

— Dar este pe undeva, prin Franța. Iritarea îi ascuțea vocea. Jay, nu-mi pot permite să-mi petrec săptămâni în Franța. Eu trebuie să încep un nou serial luna viitoare. Am prea multe angajamente. E măcar în apropierea unui aeroport? S-a întrerupt, ochii ei privind din nou rucsacul, observând, parcă pentru prima oară, valiza, hainele de călătorie. I-a apărut o încrețitură între sprâncenele arcuite.

— Ascultă Kerry...

Dar Kerry a ridicat imperios o mână.

— Du-te acasă. Nu putem discuta despre asta aici. Du-te acasă, Jay, relaxează-te și vom discuta totul pe îndelete când mă întorc. OK?

Părea prudentă acum de parcă s-ar fi adresat unui maniac furios.

Jay a scuturat capul: nu mă întorc acasă, a spus. Trebuie să plec pentru un timp. Vroiam doar să-mi iau rămas-bun.

Nici acum Kerry nu a menifestat surpriză. Enervare, da. Aproape furie. Dar aparent, era calmă, sigură în convingerile ei.

— Ești iarăși beat, Jay. Nu te-ai gândit la nimic cu adevărat. Vii la mine cu ideea asta aiurită despre o a

doua casă și când eu nu-mi manifest *imediat* entuziasmul...

— Nu este vorba de o a doua casă.

Tonul cu care vorbise i-a surprins pe amândoi. Pentru o clipă, suna aproape brutal.

— Și ce naiba vrei să spui cu asta? Vocea ei era joasă și periculoasă.

— Înseamnă că tu nu m-ai auzit. Nu cred că m-ai *auzit vreodată*. A făcut o pauză. Tu îmi spui mereu să cresc, să mă maturizez, să gândesc liber, pentru mine. Dar în fond, tu ești fericită să mă ții ca pe un chiriaș permanent în casa ta, să mă ții dependent de tine pentru orice, eu nu am nimic al meu propriu. Contacte, prieteni – toți sunt ai tăi, nu ai mei. Tu îmi alegi și îmbrăcămintea. Eu am bani, Kerry, am cărțile mele și nu mai pier de foame într-o mansardă.

Kerry părea mai mult amuzată, aproape indulgentă.

— Așadar, despre *asta* este vorba. O mică declarație de independență? L-a pupat pe obraz. OK. Înțeleg că nu vrei să vii la petrecere și îmi pare rău că nu mi-am dat seama astăzi dimineață. OK? I-a pus mâna pe umăr și i-a zâmbit. Zâmbetul standard Kerry O'Neill.

— Te rog. Ascultă-mă. Măcar de data asta.

Așa oare s-a simțit și Joe? E mult mai ușor să pleci fără vorbe, să scapi de încriminări, de lacrimi, de neîncredere. Să scapi de vinovăție. Dar, cumva, știa că nu-i putea face asta lui Kerry. Că ea nu-l mai iubea, știa și asta. Dacă îl iubise vreodată. Oricum, nu putea s-o facă. Poate pentru că știa cum te simțeai.

— Încearcă să înțelegi. Acest loc – Gestul lui includea clubul, strada luminată cu neon, cerul îmbâcsit, Londra în întregul ei, întunecoasă, amenințătoare. Eu nu mai aparțin aici. Nu pot gândi limpede când sunt aici.

Îmi petrec tot timpul așteptând ca ceva să se întâmple, să primesc un semn...

— Oh, pentru Dumnezeu! Maturizează-te! Devenise brusc furioasă, vocea îi semăna cu vocea unei păsări furioase. Asta este scuza ta? Explicația ta? Un fel de *spaimă* idioată? Dacă ai petrece mai puțin timp jelind după nemernicul ăla bătrân, Joe Cox, și te-ai uita în schimb în jurul tău, dacă ai deveni *responsabil* în loc să vorbești cu semne și prevestiri...

— Dar am devenit, a întrerupt-o el. Am devenit responsabil. Fac ce mi-ai spus totdeauna că trebuie să fac.

— Nu și să fugi în Franța! În vocea ei se citea acum panică. Nu doar așa. Îmi ești dator. Nu ai fi rezistat nici două minute fără mine. Te-am prezentat la o mulțime de lume, mi-am folosit contactele pentru tine. Nu ai fost nimic altceva decât băiatul-minune cu o singură carte, un fost, o fraudă...

Jay a privit-o un moment fără interes. Ciudat, și-a spus el, cum o puștoaică se putea transforma atât de repede într-o ticăloasă fără suflet. Gura ei roșie era subțire, crudă, ochii erau ca o semilună. Furia, familiară și eliberatoare, îl învăluia ca o mantie, și a izbucnit în râs.

— Termină cu balivernele, i-a spus el. Între noi nu a fost decât o conveniență mutuală. Ție îți plăcea să arunci numele meu la petrecerile tale, nu-i așa? Eu nu eram decât un accesoriu. Îți cădea bine să fii văzută cu mine. Este exact ca oamenii care citesc versuri în metrou. Oamenii te vedeau cu mine și presupuneau că erai un adevărat intelectual în loc de o ființă mediocră fără o singură idee originală în capul tău.

Ea se holba la el, uimită și înfuriată. Ochii îi erau larg deschiși.

— *Ce?*

— La revedere. A dat să plece.

— Jay! S-a repezit la el și a lovit rucsacul cu palma întinsă. Înăuntru sticlele au început să murmure și să chicotească.

— Cum îndrăznești să-mi întorci spatele? a șuerat ea. Ți-a plăcut să folosești contactele mele când ți-a convenit. Cum îndrăznești să-mi întorci spatele și să-mi spui că pleci, fără să-mi dai o explicație rezonabilă? Dacă vrei spațiu personal, atunci spune așa. Du-te la castelul tău franțuzesc, dacă asta vrei, du-te, bălăcește-te în atmosferă dacă asta te va ajuta.

Brusc, s-a uitat la el: Asta este? O altă carte? Părea înfometată acum, furia se transformase în exaltare. Dacă este asta, trebuie să-mi spui, Jay. Îmi datorezi asta. După tot acest timp...

Jay o privea. Ar fi fost foarte ușor să spună da, și-a zis el. Să-i dau ceva ce poate înțelege, poate chiar să ierte.

— Nu știu, a spus el în sfârșit. Nu cred că e vorba de așa ceva.

Un taxi a trecut pe lângă ei și Jay i-a făcut semn, și-a aruncat bagajul pe bancheta din spate și a sărit înăuntru. Kerry a scos un strigăt de frustrare și a lovit în geamul taxiului ca și cum ar fi fost fața lui.

— Atunci du-te! Fugi! Ascunde-te! Știi ceva, ești exact ca el, un tip care renunță ușor! Asta-i tot ce știi să faci! Jay! Jay!

În timp ce taxiul se depărta lin de trotuar, Jay a râs mânzește și s-a lăsat pe sacul de călătorie. Conținutul lui a scos niște sunete mulțumite pe tot drumul spre aeroport.

12
Pog Hill, Vara 1975

Vara își urma cursul și Jay venea tot mai des la Pog Hill Lane. Lui Joe părea să-i facă plăcere să-l vadă când venea pe acolo, dar nu comenta când nu apărea, și băiatul își petrecea zilele pândind pe canal sau pe calea ferată, supraveghindu-și teritoriul cam nesigur, urmărind mereu cu atenție dacă Zeth și banda lui nu apăreau cumva. Ascunzișul lui la ecluză nu mai era sigur, așa că și-a mutat cutia cu comori din vechiul loc și i-a căutat un loc mai bun. În cele din urmă, a găsit unul într-o mașină abandonată în depozitul de fier vechi, lipind-o cu scotch de partea de dedesubt a rezervorului de benzină ruginit. Lui Jay îi plăcea acea mașină. Petrecea multă vreme în singurul scaun rămas, mirosind parfumul de piele veche, mucegăită, ascuns la vedere de verdeață. O dată sau de două ori, a auzit vocile lui Zeth și ale amicilor săi destul de aproape de el, dar ghemuit în burta mașinii – cu talismanul lui Joe strâns în mână – era la adăpost, cu excepția unei investigații mai atente. Urmărea și asculta, exaltat de încântarea de a-și putea spiona dușmanii. În acele momente, credea în puterea talismanului.

Pe măsură ce vara se apropia de sfârșit își dădea seama că se îndrăgostise de Kirby Monckton. În ciuda rezistenței lui, găsise aici ceva ce nu avusese niciodată în altă parte. Iulie și august au alunecat ca niște goelete

albe. Se ducea aproape în fiecare zi la Pog Hill. Uneori era singur cu Joe, dar prea adesea veneau vizitatori, vecini, prieteni, deși Joe părea să nu aibă familie, Jay era uneori gelos pe timpul petrecut împreună, pe timpul acordat altora, dar Joe îi primea în mod egal pe toți, le dădea cutii cu fructe din parcela lui, mănunchiuri de morcovi, saci cu cartofi, o sticlă de vin de mure unuia, o rețetă pentru praf de dinți altuia. Lucra cu filtre, ceaiuri, săculețe. Oamenii veneau pe față pentru fructe și legume, dar întârziau în secret, vorbindu-i lui Joe cu voci scăzute, uneori plecând cu un pachețel învelit în foiță sau cu o bucățică de flanelă în mână sau în buzunar. Niciodată Joe nu cerea să fie plătit. Uneori oamenii îi dădeau obiecte în schimb: una sau două franzele, o plăcintă de casă, țigarete. Jay se întreba de unde avea el bani și de unde vor veni cele 5.000 de lire sterline pentru castelul lui de vis. Dar când aducea vorba despre aceste lucruri, bătrânul se mulțumea să râdă.

Cu cât se apropia de septembrie, fiecare zi părea să dobândească o semnificație specială, dureroasă, o calitate mitică. Jay se plimba pe lângă canal, învăluit într-o aură de nostalgie. Își nota cele spuse de Joe în lungile lor conversații despre tufișurile de coacăze și le repeta în minte în timp ce zăcea în pat. Pedala ore întregi pe străzile familiare, acum pustii, și respira aerul cald și plin de funingine. Se urca pe colina Upper Kirby și privea de acolo peste întinderea vânătă-neagră a Munților Pennini, și atunci își dorea să nu mai plece de aici.

Cât despre Joe, el părea insensibil. Rămăsese același dintotdeauna, culegându-și în liniște fructele și așezându-le în lăzi, făcând gem din căzături, plivind buruienile când luna era plină, culegând afinele de pe

landă și murele de pe rambleul căii ferate, pregătind sosul condimentat din tomate, „sos picant“ din conopidă, săculețe cu levănțică pentru insomnii, ulei volatil din frunzele de vâsc pentru însănătoșire rapidă, ardei iute și rozmarin în ulei și arpagic murat pentru iarnă. Și, desigur, mai era și vinul. Pe tot timpul verii, Jay a avut în nări mirosul de vinificație, de fermentație, de îmbătrânire. Tot felul de vinuri: din sfeclă, zmeură, floare de soc, măceașă, cartofi, prune, păstârnac, ghimbir și mure. Casa devenise o adevărată distilerie, cu oale pline cu fructe, fierbând pe mașină, damigene cu vin așteptând pe podeaua bucătăriei să fie decantate în sticle, tifon pentru a lăsa să se scurgă fructele care erau la uscat pe sfoara de rufe, strecurători, găleți, sticle, pâlnii, toate așezate în rânduri regulate, gata pentru a fi folosite.

Joe păstra instalația de distilat în pivniță. Era un vas mare din aramă, cu o oală uriașă, veche și arsă, dar întreținută cu grijă. O folosea pentru a-și fabrica „spirturile“, alcoolul pur, curat ca lacrima, pentru a conserva fructele de vară, care erau înșirate în borcane lucioase pe rafturile din pivniță. Vodka din cartofi, el o numea suc de „jackapple“. Șaptezeci și cinci la sută. În ea punea o cantitate egală de fructe și de zahăr, ca să facă lichiorurile. Cireșe, prune, coacăze, măceșe. Fructele colorau lichiorul în purpuriu, roșu și negru și luceau în lumina slabă din pivniță. Fiecare borcan purta o etichetă și o dată. Avea atâtea că depășeau cantitatea pe care o putea consuma un om. Dar lui Joe nu-i păsa; oricum, el dăruia cea mai mare parte din ce făcea. În afară de vin și de câteva lingurițe de gem de zmeură pe pâinea prăjită de dimineață, Jay nu l-a văzut niciodată atingân-

du-se de conservele lui extravagante sau de băuturile alcoolice. El bănuia că bătrânul vindea câte ceva în timpul iernii, deși nu-l văzuse niciodată s-o facă în timpul vacanțelor. În majoritatea timpului, le dăruia.

Jay s-a întors la școală în septembrie. Și-a regăsit școala, Moorlands School, așa cum o lăsase, mirosind a praf și dezinfectant, a ceară de lustruit și a mâncare stătută. Divorțul părinților săi s-a desfășurat destul de lin, după multe convorbiri telefonice înlăcrimate de la mama lui și mandate poștale de la Baronul Pâinii. În mod suprinzător, nu a simțit nimic. În timpul verii, furia lui s-a transformat în indiferență. Furia îi părea cumva infantilă. Îi scria lui Joe în fiecare lună, deși bătrânul nu-i răspundea tot atât de regulat. Nu prea era un scriitor, spunea el, și se mulțumea cu o ilustrată de Crăciun și cu câteva rânduri către sfârșitul semestrului. Tăcerea lui nu-l îngrijora pe Jay. Îi era destul să-l știe acolo.

Vara, Jay a revenit la Kirby Monckton. În mare măsură, era la insistența lui, dar își dădea seama că părinții lui erau ușurați în secret. Mama lui filma în Irlanda în acel timp, iar Baronul Pâinii își petrecea vara pe yachtul său în compania, după cum spuneau rumorile, unui manechin, pe nume Candide.

Jay a scăpat la Pog Hill Lane fără nici o ezitare.

13
Paris, martie 1999

Jay a petrecut noaptea la aeroport. A putut chiar să tragă un somn pe unul din scaunele portocalii din aeroportul Charles de Gaulle, deși era încă prea tensionat ca să se destindă. Energia lui părea inepuizabilă, un ghem de electricitate i se zbătea între coaste. Simțurile sale păreau ciudat de exaltate. Mirosurile – lichid de curățat, sudoare, miros de tutun, parfum, cafeaua de dimineață – se rostogoleau în el, în valuri. La ora cinci dimineața, a abandonat ideea de somn și s-a dus la bufet, de unde a cumpărat un espresso, doi croasanți și o tabletă de ciocolată Poulain. Primul tren Corail spre Marsilia pleca la șase și zece. De acolo, un tren mai lent îl ducea la Agen, de unde putea lua un taxi către... unde era asta? Harta atașată la broșură era doar o diagramă desenată, dar el spera să găsească directive mai clare după ce va ajunge la Agen. Pe lângă toate, era ceva plăcut în această călătorie, în această alergătură către un loc care nu era încă nimic, ci doar o cruciuliță pe o hartă. Ca și cum, doar bând vinul lui Joe, putea deveni subit Joe însuși, marcându-și trecerea zgâriind un semn pe o hartă, și schimbându-și identitatea pentru a-i conveni bunului lui plac. În același timp, se simțea mai ușor, eliberat de durerile și de maniile pe care le cărase cu el atât de mult timp, un balast atât de nefolositor, atât de mulți ani.

Să călătorești destul de departe, avea obiceiul să spună Joe, *și toate regulile sunt suspendate.*

Abia acum a început Jay să înțeleagă ce vroia el să spună. Adevăr, lealitate, identitate. Sentimentele care ne leagă de locurile și de figurile de acasă nu se mai aplică. El putea fi oricine acum. Se putea duce oriunde. În aeroporturi, în gări, în stații de autobuz, orice îi era posibil. Nimeni nu-ți punea întrebări. Oamenii ating o stare aproape de invizibilitate. El era acum doar un pasager aici, unul dintr-o mie. Nimeni nu l-ar recunoaște. Nimeni nu a auzit de el.

Reușise să doarmă câteva ore în tren și visase – un vis de o surprinzătoare acuitate – se visase pe el alergând de-a lungul malului canalului de la Nether Edge, încercând în zadar să prindă un tren încărcat cu cărbune care pornise. Cu o claritate excepțională, putea vedea metalul aproape preistoric din care erau făcute șasiurile vagoanelor. Putea simți în nări mirosul prafului de cărbune și al uleiului învechit cu care erau unse osiile vagoanelor. Pe ultimul vagon, l-a putut vedea pe Joe, cocoțat în vârful maldărului de cărbuni, îmbrăcat în salopeta lui portocalie de miner și cu cascheta de inginer al Căilor Ferate Britanice, făcându-i cu mâna de rămas-bun, cu o sticlă de vin de casă într-o mână și cu o hartă a lumii în cealaltă, strigându-i cu o voce slăbită de distanță, cuvinte pe care Jay nu le putea desluși.

S-a deșteptat însetat, la douăsprezece mile de Marsilia, urmărind pe fereastră cum defila prin fața ochilor regiunea bine luminată. S-a dus la minibar pentru a-și lua o vodcă cu apă tonică pe care a băut-o încet. Apoi și-a aprins o țigaretă. Încă simțea că își acorda plăceri interzise – vinovăție împletită cu euforia, ca și cum ar chiuli de la școală.

Și-a scos din nou broșura din buzunar. Mototolită fără scăpare acum, hârtia ieftină începuse să se rupă la îndoituri. Un timp, aproape s-a așteptat să se simtă diferit, să constate că sentimentul de a trebui să posede dispăruse. Dar acesta era încă prezent. În rucsacul de lângă el, Specialii se legănau și gargariseau în ritm cu mișcarea trenului, iar în interiorul lor, sedimentele verilor trecute se agitau într-o suspensie stacojie.

I se părea că trenul nu va ajunge niciodată la Marsilia.

14
Pog Hill, Vara 1976

Aștepta pe parcelă. Radioul se auzea cântând, legat cu o sfoară de ramura unui copac și Jay îl putea auzi – Thin Lizzy și „The Boys Are Back To Town" – cu vocea lui extravagantă de music-hall. Era cu spatele întors, aplecat deasupra unui petic cu hibrid din zmeură și mure, cu secatorul într-o mână, și l-a salutat pe Jay fără să se întoarcă, firesc, ca și cum nu ar fi fost plecat peste an. Prima impresie a lui Jay a fost că îmbătrânise; părul îi ieșea de sub șapca lui unsuroasă, era mai rar, și-i putea distinge șira spinării, ascuțită și vulnerabilă, care împungea tricoul de bumbac; dar când bătrânul s-a întors, l-a recunoscut pe același Joe, cu ochii lui albaștri și zâmbetul mai potrivit pentru un puști de paisprezece ani decât pentru un bărbat de șaizeci și cinci. Purta în jurul gâtului una din punguțele lui roșii de flanelă. Privind mai atent în jurul parcelei, Jay a remarcat că un talisman asemănător era agățat de fiecare copac, de fiecare tufiș, chiar la colțurile serei și la ramele artizanale pentru a apăra de frig. Micuțele plante tinere erau protejate sub borcane de sticlă de limonadă tăiate în două și purtau câte un fir de ață roșie sau o etichetă scrisă cu aceeași culoare. Ar fi putut fi o altă glumă elaborată de-a lui Joe, ca acele capcane pentru urechelnițe sau plante pentru praful de limonadă sau când l-a trimis în centrul grădinii pentru o greutate lungă, dar de data aceasta, distingea o expresie sumbră, perseverentă, spre distracția

bătrânului, ca aceea a unui om sub asediu. Jay l-a întrebat de talismane, așteptându-se la gluma obișnuită sau să-i facă cu ochiul, dar expresia lui Joe a rămas serioasă.

— Protecție, flăcăule, a spus el calm. Protecție.

I-a luat mult timp băiatului până să-și dea seama cât de serios era Joe. Vara se desfășura ca un drum prăfos. Jay vizita Pog Hill Lane aproape zilnic, iar când simțea nevoia să fie singur, se ducea la Nether Edge și la canal. Nimic nu se schimbase. Noi minuni abandonate în groapa de gunoi: frigidere, saci cu cârpe, un ceasornic cu cutia spartă, o ladă de carton cu cărți vechi. Chiar și calea ferată oferea bogății: ziare, reviste, discuri sparte, vase de porțelan, căni, pahare. În fiecare dimineață, pieptăna șinele de cale ferată, culegând ce i se părea interesant sau valoros și își împărțea descoperirile cu Joe. Cu Joe, nimic nu era pierdut. Ziarele vechi se duceau la îmbunătățirea solului. Bucățile de covoare înăbușeau buruienile în răsadurile de leguminoase. Pungile de plastic înveleau crengile pomilor lui fructiferi și le apărau împotriva păsărilor. Joe îi arăta cum să facă „cloches" (clopote) pentru tinerele plante din capetele rotunjite ale sticlelor de limonadă din plastic și „răsadnițe" de cartofi din cauciucuri de mașină aruncate. Au petrecut o după-amiază întreagă trăgând o ladă congelatoare abandonată sus pe rambleul căii ferate pentru a fabrica un răcitor. Resturi de metal și haine vechi erau adunate în cutii de carton și vândute colectorului de fier și haine vechi. Cutiile de vopsele goale și gălețile de plastic erau transformate în ghivece pentru plante. În schimb, l-a învățat pe Jay mai multe despre grădinărit. Încetul cu încetul, băiatul a învățat să distingă levănțica,

de rozmarin, de o altă plantă aromatică cu flori albastre sau de salvie. A învățat să cunoască gustul solului – un pic de pământ luat între degetul arătător și degetul mare pus sub limbă, așa cum se încearcă tutunul fin – pentru a-i stabili aciditatea. A învățat cum să calmeze o durere de cap cu levănțică strivită, sau o durere de stomac cu mentă. A învățat să facă ceai de mușețel pentru a scăpa de insomnie. A învățat să planteze gălbenele (Calendula) în parcela cu cartofi ca să descurajeze paraziții și să culeagă urzici de la vârf ca să facă bere, și cum să așeze semnul împotriva deochiului, dacă vreo coțofană ar trece cumva pe acolo. Se întâmpla uneori, desigur, ca bătrânul să nu poată rezista unei mici glume. Cum ar fi să-i dea să prăjească bulbi de narcise în loc de ceapă, sau să planteze zmeură bine coaptă pe bordură ca să vadă dacă va prinde și va crește. Dar în cea mai mare parte a timpului, era serios, sau așa i se părea lui Jay descoperindu-și o plăcere reală în noul lui rol de profesor. Poate că știa că se apropia de sfârșit, chiar și atunci, deși Jay nu a bănuit niciodată; dar fusese în anul acela cel mai fericit, adăstând pe parcelă cu radioul cântând sau alegând prin cutiile de troace sau ținând pentru Joe tăietorul de legume, în timp ce acesta selecționa fructele pentru următoarea recoltă de vin. Discutau despre meritele lui „Good Vibrations" (alegerea lui Jay) împotriva lui „Brand New Combine Harvester" (preferința lui Joe). Se simțea în siguranță, protejat, ca și cum timpul acesta era un mic acont de eternitate, care nu putea fi pierdut niciodată, care nu putea dezamăgi niciodată. Dar ceva se schimba totuși. Poate o constata la Joe, un nou neastâmpăr, o privire prudentă și grijulie, scăderea numărului de vizitatori – une-

ori, doar unul sau doi într-o întreagă săptămână – sau în noua și ciudata liniște din Pog Hill Lane. Nu se mai auzeau ciocăneli, nici cântece în curți, mai puține rufe întinse la uscat, cuști de iepuri și columbare abandonate.

Adesea, Joe se ducea până la marginea parcelei lui și privea în tăcere peste calea ferată. Și apoi, erau și trenuri mai puține, vreo două trenuri de persoane pe zi pe linia rapidă, restul de marfare și vagoane încărcate cu cărbuni se deplasau încet spre nordul curții lui. Șinele, atât de lucioase și curate în anul precedent, începuseră să ruginească.

— Îmi pare că plănuiesc să desființeze linia, a remarcat Joe în una din aceste ocazii. O să dărâme Kirby Central în luna viitoare. Kirby Central era cabina principală de semnalizare a gării Pog Hill, puștiule, dacă nu mă înșel...

— Păi asta e sera ta, a protestat Jay. De când îl cunoștea pe Joe, bătrânul folosise cabina de semnalizare părăsită, ce se afla la 50 de yarzi de grădina lui din spatele casei, în chip de seră neoficială și era plină de plante delicate: tomate, doi piersici, câțiva butuci de vie care ieșeau pe partea de sus, prin acoperișul alb, risipindu-se în frunze largi și strălucitoare.

Joe a dat din umeri.

— De obicei, le dărâma întâi, a remarcat el. Până acum am fost norocos. Ochii i s-au îndreptat către punguțele cu talismane, atârnate de cuie pe peretele din spate și a întins mâna ca să strângă una între arătător și degetul mare.

— Chestia e că am fost grijulii, a continuat el. Să nu atragem atenția asupra noastră. Dar dacă închid

această linie, vor veni oameni pe șine de la Pog Hill și către Nether Edge. Ar putea sta aici luni întregi. Și asta de aici e proprietate privată. Aparține Căilor Ferate Britanice. Tu și cu mine, puștiule, violăm proprietatea privată.

— Jay a urmărit privirea lui peste calea ferată, verificând, ca și cum ar fi fost pentru prima oară, lățimea parcelei, rândurile regulate de legume, răsadnițele, sutele de instalații de plantat din plastic, duzinele de pomi fructiferi, tufișurile dese de zmeură, agrișe, rubarbă. Ciudat, nu se gândise niciodată înainte că ar încălca o proprietate.

— Crezi că o să vrea să le ia înapoi?

Joe nu l-a privit. Sigur că o să le ia înapoi. Putea citi aceasta în profilul bătrânului, în expresia calculată de pe fața lui – cât timp îi va lua să le planteze din nou? Nu pentru că ei doreau să le ia înapoi, ci pentru că sunt ale lor. Jay a avut brusc imaginea vie a lui Zeth și a amicilor lui, în timp ce Zeth arunca radioul în aer. Vor fi aceleași expresii pe fețele lor în vreme ce vor înainta pe calea ferată, în timp ce vor distruge sera, vor rupe plantele și tufișurile, vor trece cu buldozerele peste mlădițele de levănțică și peste perele încă necoapte, peste cartofii și morcovii și păstârnacul încă în pământ și toate ciudățeniile exotice dintr-o colecție veche de o viață. Jay a simțit brusc cum îl cuprinde furia și pumnii lui s-au repezit împotriva cărămizilor peretelui.

— Nu pot face asta! a spus el cu ferocitate.

Joe a dat din umeri. Sigur că puteau. Acum a înțeles Jay semnificația punguțelor cu talismane, agățate de fiecare suprafață, de fiecare cui, de fiecare copac, de tot ce vroia să salveze. Nu-l putea face invizibil, dar

puteau... puteau ce? Să țină buldozerele departe? Imposibil.

Joe nu a spus nimic. Ochii lui erau luminoși și senini. Timp de o secundă, semăna cu bătrânul pistolar din sutele de westernuri, potrivindu-și pușca pentru discuția finală. Pentru o secundă, totul – *orice* – părea posibil. Orice s-ar fi putut întâmpla mai târziu, pe atunci credea în farmece.

15
Marsilia, martie 1999

Trenul a ajuns la Marsilia, în jurul prânzului. Era cald, cerul întunecat, și Jay și-a luat pardesiul pe braț, în vreme ce se strecura prin mulțime fără țel. Și-a cumpărat câteva sendvișuri la un chioșc de pe peron, dar se simțea încă prea nervos, prea excitat, ca să și mănânce. Trenul pentru Agen avea o întârziere de aproape o oră și era un tren lent: drumul dura tot atât cât fusese cel de la Paris. Energia lui s-a scurs încetul cu încetul, lăsându-l epuizat. A dormit inconfortabil în timp ce trenul se târa de la o gară mică la alta, îi era cald, era însetat și era ușor mahmur. Continua să scoată broșurica din buzunar, ca să se asigure că nu era victima propriei imaginații. A încercat să deschidă radioul, dar nu a obținut decât interferențe.

Se făcuse târziu după-amiaza când a ajuns, în sfârșit, la Agen. Se trezise și era din nou vioi, mai conștient de împrejurimi. Vedea din vagon câmpul cultivat și fermele, livezile și pământul lucrat, de culoarea ciocolatei. Totul era foarte înverzit. Mulți arbori erau înfloriți, cam devreme pentru martie, și-a spus el, deși unica lui experiență cu privire la grădinărit o avusese cu Joe, la o mie de mile spre nord. A luat un taxi până la agentul imobiliar – adresa era tipărită în broșură – sperând să obțină permisiunea de a vizita proprietatea, dar biroul era deja închis. Blestem!

În emoția evadării lui, Jay nu luase niciodată în considerare cum va acționa dacă se va întâmpla așa ceva.

Să găsească un hotel în Agen? Dar nu înainte de a-și vedea casa. Casa lui. La gândul ei, i s-a ridicat părul de pe brațe. A doua zi era duminică. Era posibil ca agenția să fie din nou închisă. Va avea de așteptat până luni dimineața. Se afla, ezitând, în fața ușii încuiate, în timp ce șoferul devenea nerăbdător. Cât de exact de departe era Lansquenet-sous-Tannes? Sigur că se va găsi ceva, chiar ceva de bază, ca o campanilă sau Hotelul Ibis și, în lipsa lor, o pensiune unde ar putea fi găzduit? Era ora cinci și jumătate. Ar avea timp să vadă casa, chiar și numai pe dinafară, înainte să se întunece.

Tentația era prea puternică. Întorcându-se spre șoferul plictisit și, cu o neobișnuită putere de decizie, Jay i-a arătat harta.

— Puteți să mă conduceți imediat? *Vous pouvez m'y conduire tout de suite?*

Omul a stat un moment pe gânduri, cu un aer de reflexie lentă, tipică pentru această regiune. Jay a scos un vraf de bancnote din buzunarul blugilor și i l-a arătat. Șoferul a ridicat din umeri cu un aer indiferent și i-a făcut un semn cu capul către automobil. Jay a observat că nu s-a oferit să-l ajute cu bagajele.

Drumul a durat o jumătate de oră. Jay a adormit din nou pe bancheta care mirosea a piele și a tutun, în timp ce șoferul fuma Gauloises și mormăia satisfăcut pe când claxona fără motiv, apoi a început să gonească pe drumeaguri înguste, claxonând imperios la încrucișări și aruncând în aer cete de găini cotcodăcind. Lui Jay începuse să-i fie foame și sete. Sperase să găsească un local unde să poată mânca după ce ajungea la Lansquenet. Dar acum, pe drumeagul pe care se hurducăia taxiul, începea să aibă îndoieli serioase.

L-a bătut pe umăr pe șofer.

— *C'est encore loin?* E încă mai departe?

Șoferul a ridicat din umeri, i-a arătat ceva în față și a încetinit mașina până la o *Oprire bruscă.*

— Là (Acolo).

Fără îndoială, acolo și era, chiar lângă un mic pâlc de pomi. Razele roșietice ale soarelui care apunea luminau acoperișul de țiglă și zidurile văruite cu o strălucire aproape ireală. Se zărea și un luciu de apă, undeva într-o parte, și livada – verde în fotografie – care acum era o spumă de flori palide. Imaginea era superbă. I-a plătit șoferului prea mult, cu restul de bani franțuzești și și-a depus valiza pe drum.

— Attendez-moi ici. Je reviens tout de suite (Așteptați-mă. Mă întorc imediat.)

Șoferul a făcut un gest vag, pe care Jay l-a interpretat ca fiind o încuviințare și, lăsându-l să aștepte la marginea pustie a drumului, s-a îndreptat în pas vioi către pâlcul de copaci. Ajuns acolo, a avut o imagine mai clară a casei și a viei.

Fotografia din broșură era înșelătoare, arătând prea puțin din întinderea proprietății. Fiind un băiat de oraș, Jay nu avea nicio idee despre suprafețele de teren măsurate în acri, dar aceasta părea uriașă, mărginită într-o parte de drum și râu, iar în cealaltă, de un lung gard viu, care ducea în spatele casei, către mai multe câmpuri. La capătul îndepărtat al râului, putea vedea o altă fermă, mai mică și cu acoperișul scund și, după asta, satul – fleșa bisericii, un drum șerpuind de la râu, case. Poteca ce ducea spre casă trecea pe lângă vie – deja verde și înaltă, cu lăstare printre buruieni – și pe lângă o parcelă abandonată de legume, unde

sparanghelul din anul precedent, anghinarele și verzele scoteau capete păroase deasupra păpădiilor.

I-au trebuit aproape zece minute până să ajungă la casă. În timp ce se apropia, Jay a observat, ca și pentru vie și grădina de zarzavat, că avea mare nevoie de reparații. Văruiala rozalie se desprindea pe alocuri, lăsând să se vadă tencuiala cenușie crăpată. Țiglele acoperișului căzuseră și se spărseseră pe cărarea năpădită de ierburi. Ferestrele de la parter erau închise sau acoperite cu scânduri și unele geamuri de sus erau sparte, arătând ca niște dinți lipsă în fațada palidă. Ușa din față era bătută în cuie. Impresia generală era a unei clădiri care fusese părăsită de mulți ani. Și totuși, grădina de zarzavat dădea semne de atenție destul de recente. Jay a dat roată clădirii, notându-și întinderea distrugerilor și și-a spus că cea mai mare parte păreau superficiale, efectul neglijării și al elementelor naturii. În interior ar putea fi diferit. A găsit un loc, unde un oblon spart căzuse din balamale, lăsând un spațiu suficient pentru a putea privi în interior, și și-a lipit fața de gaură. Înăuntru era întuneric, dar se putea auzi picurul depărtat al unei ape.

Brusc, ceva s-a mișcat în interiorul clădirii. Șobolani, a fost primul lui gând. Apoi mișcarea a continuat, încet, regulat, zgâriind pardoseala cu cuiele unor ghete care ar râcâi cimentul din pivniță. Cu siguranță, nu erau șobolani.

A strigat – absurd, în engleză – Hei! Zgomotul a încetat.

Străduindu-se să privească prin gaura din oblon, Jay a avut impresia că vedea ceva mișcându-se, o umbră întunecată în linia lui de vedere, ceva care ar fi putut fi o siluetă îmbrăcată într-un palton mare, cu o șapcă trasă pe ochi.

— Joe? *Joe?*

Era o nebunie. Sigur că nu era Joe. Era doar faptul că se gândise atât de mult la el în ultimele zile, că începuse să-l vadă peste tot. Era natural, și-a spus el. Când a privit din nou, silueta – dacă fusese vreodată una – dispăruse. Casa era tăcută. Jay a trăit un moment trecător de dezamăgire, de ceva care semăna cu o mâhnire, pe care nu îndrăznea să o analizeze prea atent în cazul în care s-ar dovedi a fi ceva și mai nebunesc, o convingere, poate, și anume că Joe ar fi putut *fi* aici, așteptând. Bătrânul Joe, cu șapca și cizmele de miner și paltonul lui larg împotriva frigului, așteptând în casa părăsită, trăind din produsul pământului. Mintea lui Jay s-a întors fără remușcări la grădina de zarzavat, abandonată de puțină vreme – trebuie să fi fost cineva care să planteze acele semințe – cu un fel de logică nebunească. Cineva fusese acolo.

Uitându-se la ceas, a fost surprins să constate că fusese în jurul casei timp de aproape douăzeci de minute. Îi ceruse șoferului de taxi să-l aștepte la marginea drumului, deoarece nu voia să-și petreacă noaptea la Lansquenet. Din ce văzuse din localitate, și-a dat seama că nu ar fi putut găsi un loc decent unde să stea, mai ales că se simțea foarte înfometat. A luat-o la fugă pe lângă livadă, agățând spini de șireturile ghetelor, iar când a ajuns la curba care înconjura crângul și a intrat iar pe potecă, era transpirat tot.

Dar taxiul nu mai era de găsit.

Jay a scăpat o înjurătură. Valiza și rucsacul erau la marginea drumului, unde le lăsase. Șoferul, obosit să-l tot aștepte pe englezul cel nebun, plecase.

Îi plăcea sau nu-i plăcea, nu avea altceva de făcut decât să rămână pe loc.

16
Pog Hill, Vara 1976

Kirby Central a fost doborât la sfârșitul lui august. Jay fusese acolo când l-au închis, ascuns într-un tufiș de ierburi înalte și, după ce au plecat – luând cu ei manetele, brațele, semnalele luminoase și orice ar fi putut fi furat ulterior – s-a strecurat pe scări și a privit prin fereastră. Registrele trenurilor și diagramele traseelor fuseseră lăsate în birou, deși maneta de schimbare a liniei atârna acum, și părea ciudat de părăsită ca și cum acarul abia ar fi părăsit căsuța și s-ar putea întoarce în orice minut. Jay a prețuit că mai rămăsese o mulțime de sticlă refolosibilă, dacă Joe și el s-ar duce să o ia.

— Dă-i pace, flăcăiaș, a spus Joe când i-a adus la cunoștință descoperirea lui. O să am mâinile pline cu sticlă în toamnă, n-o să am ce face cu ea.

Jay nu mai căuta să-și explice vorbele lui. De la începutul lui august, Joe devenise tot mai preocupat de soarta parcelei lui. Rareori vorbea deschis, dar se oprea din lucru privindu-și copacii, ca și cum ar măsura timpul pe care-l mai aveau de trăit. Uneori adăsta, atingând coaja verde a unui măr sau a unui prun și spunea – lui Jay, sieși – cu o voce abia audibilă. Întotdeauna se referea la ei pe nume, de parcă ar fi fost oameni.

— Mirabelle. Îi merge bine, nu-i așa? E un prun franțuzesc, bun pentru gem sau vin sau doar de mâncat. Îi place să crească aici, pe rambleu, este însorit și apa de ploaie se scurge bine. A făcut o pauză. Prea târziu

ca să te mut, bătrânico, a spus el cu regret. Nu ai putea supraviețui. Ai rădăcinile prea adânc înfipte în pământ, credeai că o să rămâi aici pe vecie și acum asta e ce se întâmplă. Blestemații.

Timp de o săptămână, asta a fost tot ce a spus el despre problema parcelei.

— Încearcă acum să distrugă Pog Hill Lane, puiule. Vocea lui Joe era mai puternică acum și Jay și-a dat seama că aceasta era prima dată când l-a văzut înfuriat. Pog Hill Lane a fost aici de mai bine de o sută de ani, a fost construit când mai era un preț pe Nether Edge și mai marii lucrau și navigau pe canal.

Jay se holba, neputând crede ce auzea.

— Să distrugă Pog Hill Lane? a întrebat el. Vrei să spui să dărâme casele?

Joe a încuviințat din cap.

— Am primit o scrisoare prin poștă zilele trecute, i-a răspuns el scurt. Blestemații.

Cred că nu mai suntem în siguranță. Au de gând să-i condamne pe toți. Tot rândul de case. Chipul lui era amenințător. Condamnați. După tot acest timp. De treizeci și nouă de ani am trăit aici, de când Nether Edge și Upper Kirby s-au închis. Mi-am cumpărat căsuța de la consiliu. Nici atunci nu am avut încredere în ei. S-a întrerupt ridicând mâna mutilată, pentru un salut batjocoritor cu trei degete. Ce mai vor, ai? Mi-am lăsat degetele în puțul ăla. Aproape că mi-am lăsat și viața. Ai putea crede că are vreo valoare. Ai putea crede că își vor *aminti* de așa ceva!

Jay continua să-l privească. Acesta era un Joe pe care nu-l cunoscuse mai înainte. Respectul, și un fel de teamă, l-au făcut să tacă. Apoi Joe s-a oprit tot atât de

brusc pe cât începuse, aplecându-se plin de grijă asupra unei ramuri de curând altoită, ca să examineze cum se comporta altoiul.

— Eu credeam că a fost în timpul războiului, a spus Jay în cele din urmă.

— Ce?

Noul altoi era legat de o rămurea cu o cârpă de un roșu strident. Joe o unsese cu un soi de rășină care emana un miros înțepător. A dat din cap, exprimând satisfacție pentru felul cum îi mergea pomului.

— Îmi spuseseși că ți-ai pierdut degetele la Dieppe, a insistat Jay. În timpul războiului.

— A da? Păi, Joe era stânjenit. Și acolo jos a fost un fel de război. Le-am pierdut când aveam șaisprezece ani – strivite între doi vagoneți. Era în 1931. După asta nu au mai vrut să mă ia în armată și m-am înrolat ca voluntar, ca Bevanboy. În anul acela am avut trei surpări în mină. Șapte bărbați surprinși de un tunel care s-a prăbușit. Unii nu erau nici măcar bărbați în toată firea – erau băieți de vârsta mea și chiar mai tineri, puteai lucra în abataje de la paisprezece ani cu leafa unui adult. Am lucrat în două schimburi timp de o săptămână, încercând să-i scoatem. Îi puteam auzi în spatele zidului prăbușit cum strigau și plângeau, dar, de fiecare dată când încercam să ajungem la ei, încă o bucată de tunel cădea asupra noastră. Lucram în întuneric din cauza gazului din noroiul care ne ajunsese la genunchi. Eram uzi de sudoare și pe jumătate sufocați și știam cu toții că, în orice clipă, acoperișul putea cădea, îngropându-ne; dar nu ne-am oprit din încercarea de a-i scoate de acolo. Nu până când șefii nu au venit și nu au închis tot puțul definitiv. Îl privea pe Jay cu o vehemență neaștep-

tată, cu ochii întunecați de vechea furie. Așa că, să nu-mi spui că nu am făcut războiul, puștiule, l-a repezit el. Știu tot atât de mult despre război – despre ce înseamnă războiul – ca și oricare din flăcăii din Franța.

Jay îl privea, nesigur pe el, neștiind ce să-i răspundă. Joe privea în gol, părând că aude strigătele și rugămințile acelor tineri, morți de multă vreme, venind din rana rămasă după închiderea lui Nether Edge.

— Așadar, ce ai să faci acum?

Joe l-a privit cu atenție, de parcă ar fi căutat vreun semn de condamnare. Apoi s-a relaxat și a lăsat să-i apară vechiul lui zâmbet trist, scotocind în același timp în buzunar, de unde a scos un pachet mototolit de Jelly Baby (jeleuri), a luat unul pentru el și i-a întins pachetul lui Jay.

— Am să fac ce am făcut întotdeauna, flăcăiaș, a declarat el. Să fiu al naibii dacă nu am să lupt pentru tot ce e al meu. N-am să-i las să mi-l ia. Pog Hill e al meu și n-am să mă las mutat în vreun loc împuțit nici de ei și nici de nimeni altul. A mușcat din capătul jeleului cu satisfacție și a căutat altul în pachet.

— Dar ce ai putea face? a protestat Jay. Vor fi ordine de evacuare. O să-ți taie gazul și electricitatea. Nu poți să...

Joe l-a privit.

— Există mereu ceva ce poți face, puștiule, a spus el încetișor. Cred că a venit timpul să găsesc ce ar putea avea cu adevărat un rezultat. A sosit timpul să scot sacii de nisip și să fixez cu șipci ferestruicile. Timpul să îngraș cocoșelul negru, așa cum se face în Haiti, a făcut el cu ochiul părând că vrea să-l facă părtaș la o glumă misterioasă.

Jay a privit în jur parcela. A privit talismanele agățate de zid sau legate de ramurile copacilor, semnele făcute cu spărtură de sticlă pe pământ și marcate cu cretă pe ghivecele de flori și s-a simțit cuprins de o bruscă și teribilă disperare. Totul îi apărea atât de fragil, atât de emoționant de condamnat. A privit apoi căsuțele înnegrite și sărăcăcioase, cu toaletele în curte și ferestrele astupate cu foi de plastic. Rufele întinse pe o singură frânghie de-a lungul a cinci sau șase case. Câțiva copii jucându-se în șanțul din fața casei. Și Joe, scumpul, bătrânul, nebunul de Joe, cu visurile lui și cu călătoriile lui și cu *chatto*-ul lui, cu milioanele lui de semințe și cu pivnița plină ochi cu sticle – pregătindu-se să facă față unui război pe care nu putea spera niciodată să-l câștige, înarmat doar cu magia zilnică și câteva sferturi de galon de vin făcut în casă.

— Nu te amărî, flăcăiaș, l-a încurajat Joe. O să fie totul bine, ai să vezi. Am mai multe ace de cojocul lor, așa cum o să afle blestemații ăia de la consiliu.

Dar cuvintele sunau în gol. Deoarece toată vorbăria lui era doar o bravadă. Nu putea face nimic. Jay pretindea, desigur de dragul lui, că îl credea. Culegea ierburi de pe rambleul căii ferate. Cosea frunze uscate în săculețe roșii. Repeta cuvinte ciudate și făcea gesturi rituale, imitându-l pe bătrân. Ei trebuiau *să sigileze perimetrul,* așa cum se referea Joe la acțiune de două ori pe zi. Aceasta implica să dai roată proprietății – sus pe rambleul căii ferate și în jurul parcelei, trecând de cabina acarului Pog Hill, pe care Joe o considera proprietatea sa, apoi pe Pog Hill Lane și prin coridorul dintre casa lui Joe și a vecinului, prin dreptul ușii din față și înapoi, peste zid, în partea cealaltă – purtând în mână o

lumânare roșie și arzând frunze de dafin înmuiate în ulei înmiresmat, în timp ce incantau în mod solemn un șir de fraze de neînțeles, despre care Joe pretindea că erau în latină. Din ceea ce spunea Joe, acest ritual avea menirea să apere casa și terenul aferent de influențe nedorite, să ofere protecție și să afirme dreptul de proprietate asupra teritoriului. Dar, cum vacanțele se apropiau de sfârșit, Joe îi creștea zilnic timpul și complexitatea, trecând de la o raită de trei minute în jurul grădinii la o procesiune solemnă, care dura cincisprezece minute sau chiar mai mult. În alte circumstanțe, lui Jay i-ar fi plăcut aceste ceremonii zilnice, dar de vreme ce în anul trecut în tot ce spunea Joe răzbătea un element de bătaie de joc, acum bătrânul avea tot mai puțin timp de glume și Jay bănuia că îndărătul acestui ecran de indiferență, îngrijorarea lui era în creștere. Vorbea întruna despre călătoriile lui, îi povestea și repovestea aventurile trecute și plănuia expediții viitoare, anunța decizia lui imediată de a părăsi Pog Hill Lane pentru *château*-ul lui din Franța, apoi, cu aceeași vehemență, jura că nu-și va părăsi căminul decât când l-ar scoate cu picioarele înainte. Muncea cu frenezie în grădină. Toamna a sosit devreme în acel an și erau fructe de cules; gemuri, vin, conserve, murături de făcut; cartofi și păstârnac de scos din pământ și depozitați în pivniță în lăzi, precum și cereri tot mai mari pentru produsele magice ale lui Joe, care acum aveau nevoie de treizeci de minute pentru a fi completate și implicau multă gesticulație și împrăștierea de pudră sau prepararea de uleiuri aromate și amestecuri de ierburi. Joe avea acum o privire îngrijorată, trăsăturile lui erau parcă tensionate, o strălucire în ochi, toate cauzate de lipsa de somn – sau de băutură.

Pentru că acum bea mult mai mult decât o făcuse vreodată înainte, nu numai vin și bere de urzici, ci și spirtoase, vodca din cartofi din oala din pivniță, lichiorurile de anul trecut din cămara lui de jos. Jay se întreba, dacă Joe va mai supraviețui iernii, continuând în ritmul acesta?

— Am să fiu bine, îi răspundea Joe când îi făcea cunoscută îngrijorarea lui. Am nevoie de un pic mai multă muncă, asta-i tot. Când vine iarna, am să fiu iar bine, îți promit. S-a ridicat și s-a întins, cu mâinile la șale. Acum e mai bine. A râs pe înfundate și, pentru o clipă, era din nou vechiul Joe, cu ochii lui râzăreți sub șapca soioasă. Am avut grijă de mine câțiva ani buni până ce ai venit tu aici puștiule. Trebuie ceva mai mult decât câteva maimuțe din consiliu să mă doboare. Și a pornit imediat într-o poveste lungă și absurdă din zilele lui de călătorie despre un bărbat care încerca să vândă nimicuri ieftine unui trib de indieni amazonieni.

— Și șeful tribului – Șeful Mungawomba, ăsta îi era numele – i-a dat înapoi chestiile și i-a spus – eu îl învățasem englezește în timpul meu liber – Amice, îți poți păstra mărgelele, dar ți-aș fi recunoscător dacă mi-ai putea repara prăjitorul de pâine.

Amândoi au izbucnit în râs și, pentru un timp, au uitat de neliniște sau a fost amânată. Jay vroia să creadă că Pog Hill era în siguranță. În unele zile, privea harababura tainică a parcelei și grădinii din spate și aproape că o credea. Joe părea atât de sigur, atât de imuabil. Cu siguranță că va fi acolo pe vecie.

17
Lansquenet, martie 1999

A rămas un moment pe marginea drumului, neliniștit și dezorientat. Se făcuse aproape întuneric; cerul avea acea nuanță luminoasă de albastru adânc, ce precede noaptea și orizontul era striat cu nuanțe de lămâie, verde și roz. Frumusețea proprietății *sale,* – și-a spus din nou, cu acea senzație ireală, fără suflu din interior – îl făcea să se simtă puțin șocat. În ciuda situației dificile, nu putea să nu țină seama de senzația de excitare ca și cum, și aceasta, îi era cumva prezis să se întâmple.

Nimeni – *nimeni* și-a spus el – nu știe unde mă aflu.

Sticlele de vin au început din nou să se frece una de alta când a apucat rucsacul de jos. O aromă – de vară, de spanac sălbatic sau de praf de argilă și de apă stătută – s-a ridicat din pământul umed. I-a atras atenția ceva ce fâlfâia de pe o rămurea de păducel în floare și, în mod automat, a tras acel ceva spre el.

Era o bucățică de flanelă roșie.

În sac, sticlele au început să zdrăngăne și să spumege. Vocile lor s-au făcut auzite șopotind, oftând, râzând pe înfundate cu consoane ascunse și vocale secrete. Jay a simțit cum o briză subită îi răscolea hainele, un murmur nedeslușit, o palpitare în aerul blând ca o inimă care bate. „Căminul este acolo unde e și inima“, una din gândirile favorite ale lui Joe. „Unde este și arta“.

Jay a privit spre drumul din urma lui. Nu era chiar așa de târziu. În orice caz, nu prea târziu ca să găsească

ceva unde să-și petreacă noaptea și să mănânce. Satul – câteva luminițe sclipeau dincolo de râu, un sunet depărtat de muzică – trebuia să fie la mai puțin de o jumătate de oră de mers. Își putea lăsa valiza aici, ascunsă în siguranță în tufișurile de la marginea drumului și să ia cu el doar sacoșa. Pentru un motiv oarecare – în interior sticlele se scuturau și chicoteau – nu ar fi dorit să lase rucsacul. Dar casa îl atrăgea. Sunt ridicol, și-a spus el. Constatase deja că nu era locuibilă, cel puțin nu pentru moment. *Nu părea locuibilă,* s-a corectat el, aducându-și aminte de Pog Hill Lane, cu grădinile lui abandonate și ferestrele închise cu scânduri și de viața veselă dindărătul lor. Dacă, poate, chiar îndărătul ușii...

Ciudat cum în mintea lui se răsucea mereu, același gând. Nu există nicio logică și, totuși, era perfid de convingător. Această parcelă abandonată unde se cultivaseră legume, acel petec de flanelă roșie, acel simțământ, acea certitudine că *în casă* se afla cu adevărat cineva.

Carnavalul începuse din nou în interiorul rucsacului. Miorlăituri, râsete, o fanfară depărtată. Parcă te întorceai acasă. Chiar și eu o simțeam – eu crescută în vii departe de aici, în Burgundia, unde aerul e mai limpede și pământul mai bogat, mai blând. Parcă suna ca niște focuri aprinse în șemineu, ca niște uși care se deschideau și se simțea mirosul de pâine proaspăt coaptă și de cearșafuri curate și de trupuri calde, prietenoase, dar nespălate. Jay a simțit și el, dar a presupus că toate astea veneau din casă; aproape fără să gândească, a mai făcut un pas spre clădirea întunecată. Nu i-ar strica să-și mai arunce o dată privirea. Doar ca să fie sigur.

18
Pog Hill, Vara 1977

A venit și luna septembrie. Jay s-a întors la școală cu un simț al finalității, un sentiment că ceva se schimbase în Pog Hill. Dacă, în adevăr, era așa, din scrisorile scurte și rare ale lui Joe nu se întrevedea nimic. A sosit o ilustrată de Crăciun – două rânduri semnate cu grijă cu literele rotunjite ale celui care abia învățase să scrie – apoi încă una de Paști. Semestrele s-au târât ca de obicei către final. Aniversarea de cincisprezece ani a lui Jay a venit și a trecut – o bâtă de crichet de la tatăl lui și de la Candide, bilete de teatru de la mama lui. Au urmat examenele; petreceri în dormitoare; secrete împărtășite și trădate; câteva bătăi; o piesă *Visul unei nopți de vară,* jucată la școală numai de băieți, ca pe timpul lui Shakespeare. Jay l-a jucat pe Puck, spre necazul Baronului Pâinii, dar în tot acel timp, Jay se gândea la Joe și la Pog Hill, iar pe când sfârșitul semestrului de vară se apropia, devenise nervos, irascibil și nerăbdător. În anul acela, mama lui decisese să-l însoțească la Kirby Monckton pentru câteva săptămâni, aparent ca să petreacă mai mult timp cu fiul ei, dar, în realitate, ca să scape de atenția pe care i-o acorda media, urmare celui mai recent sfârșit al unei relații amoroase. Jay nu era prea încântat de subitul ei interes matern și a spus-o pe față, provocând o izbucnire de cabotinism, de jignire teatrală. Se afla deja în dizgrație, încă înainte de a începe vacanțele.

Ajunseseră cu taxiul pe ploaie, târziu în iunie. Mama lui Jay și-a jucat rolul de *Mater Dolorosa,* iar el încerca să asculte radioul, în timp ce ea trecea prin stări de tăcere lungă și expresivă și de exclamări copilărești, văzând cum defilează prin fața ochilor peisaje familiare odată și acum uitate.

— Jay, scumpule, privește! Bisericuța aia – așa-i că-i cea mai *dulce?* Jay a bănuit-o că recita dintr-un rol, dar poate că vorbise întotdeauna așa. Jay a dat mai tare radioul. The Eagles cântau „Hotel California". Mama lui i-a aruncat o privire îndurerată și și-a subțiat buzele. Jay a ignorat-o.

În prima săptămână a vacanței, ploaia a căzut fără încetare. Jay a stat în casă și a ascultat radioul, încercând să se consoleze cu ideea că putea dura la infinit. Cerul era albicios și rău prevestitor. Privind spre nori, i se părea că stropii de ploaie semănau cu funinginea. Bunicii îi răsfățau pe amândoi, tratând-o pe mama lui ca pe fetița ce fusese cu ani în urmă, gătindu-i bucatele preferate. Timp de cinci zile, au trăit din plăcintă cu mere, înghețată, pește prăjit și scoici. Într-a șasea zi, Jay și-a încălecat bicicleta și a pornit spre Pog Hill, în ciuda timpului nefavorabil, dar ușa lui Joe era încuiată și nu a primit un răspuns la ciocănelile lui. Jay și-a rezemat bicicleta de zidul din spate și s-a cățărat peste el în grădină, sperând să arunce o privire prin ferestre.

Dar ferestrele erau bătute în cuie cu scânduri.

A simțit cum îl cuprinde panica. A bătut cu pumnii în una din ferestrele sigilate.

— Hei, Joe? Joe?

Nici un răspuns. A bătut din nou, strigându-l pe nume. O bucată de flanelă roșie, albită de ploaie, era

bătută în cuie de giurgiuveaua ferestrei, dar părea veche, terminată, magia anului trecut. În spatele casei, o perdea de buruieni înalte – cucută, pelin și sălcioară – ascundea parcela abandonată.

Jay s-a așezat pe zid, indiferent la ploaia care-i lipea tricoul de piele și-i curgea din păr în ochi. Se simțea paralizat. Cum putea să fi plecat Joe, s-a întrebat el prostește. De ce nu a spus ceva? Să fi scris o notiță? Cum a putut Joe să plece fără el?

— Nu te lăsa doborât, flăcăiaș, a strigat o voce în spatele lui. Nu-i chiar așa de rău pe cât pare.

Jay s-a întors atât de repede, că era gata să cadă de pe zid. Joe era la câțiva pași în spatele lui, aproape ascuns de buruienișul înalt. Purta o glugă galbenă peste șapca de miner și o sapă într-o mână.

— Joe?

Bătrânul a chicotit.

— Ai, dar cine crezi?

Jay amuțise.

— E soluția mea permanentă, i-a explicat Joe, părând mulțumit. Mi-au tăiat 'lectrica, dar m-am legat în așa fel ca să ocolesc contorul, așa că o pot folosi. Am săpat un puț în spate ca să pot uda plantele. Vino și spune-mi ce crezi.

Ca întotdeauna, Joe se comporta de parcă n-ar fi trecut nici o zi de anul trecut, ca și cum Jay n-ar fi lipsit atâta timp. A despărțit buruienile care îi separau și i-a făcut un semn băiatului să-l urmeze. Îndărătul zidului, parcela era tot atât de ordonată pe cât fusese întotdeauna, cu sticlele de limonadă care apărau plantele tinere, cu geamuri vechi astfel aranjate încât să devină sere pe timpul frigului și cauciucuri puse unul peste

celălalt pentru „planters" de cartofi. De la distanță, totul părea a fi fost doar o acumulare de rămășițe și gunoaie de ani de zile, dar ajungând mai aproape, totul era la fel ca înainte. Pe rambleu, pomi fructiferi – unii apărați cu foi de plastic – din care curgeau picuri de ploaie. Era cel mai reușit camuflaj pe care îl văzuse Jay.

— Este uimitor, a spus el în sfârșit. Credeam cu adevărat că plecaseși.

Joe părea încântat.

— Nu ești singurul care crede asta, flăcăule, a spus el pe un ton misterior. Ia te uită aici.

Jay s-a uitat în jos. Cabina de semnalizare, care fusese sera lui Joe, era încă în picioare, deși într-un hal de abandon; vița de vie trecea prin acoperiș și se prăvălea peste pereții cojiți. Liniile fuseseră scoase și traversele săpate și îndepărtate – cu excepția celor 50 de yarzi dintre cabină și casa lui Joe, ca și cum fuseseră uitate în mod accidental. Între locurile în care se aflaseră șinele, răsăriseră acum buruieni.

— Vino la anul și nimeni nu-și va mai aminti că aici fusese o cale ferată pe Pog Hill. Poate atunci ne vor lăsa în pace.

Jay a încuviințat încet din cap, fără cuvinte, dar cu uimire și ușurare.

— Poate că așa va fi.

19
Lansquenet, martie 1999

În aer se simțea mirosul nopții, amărui și afumat, ca ceaiul LAPSANG și era destul de blând ca să poți dormi afară. Via din stânga lui era plină de zgomote: păsări, broaște, insecte. Jay mai putea vedea poteca de la picioarele lui, lucind ușor argintiu de la ultimele raze ale soarelui ce apunea. Casa însă nu mai era luminată, ci întunecată și aproape respingătoare. Începu să se întrebe dacă nu ar fi fost mai bine să-și amâne vizita pentru a doua zi de dimineață.

Perspectiva unui drum lung în sat nu i-a surâs. Purta ghete ceea ce îi păruse o idee bună când a părăsit Londra, dar acum, după atâtea ore de călătorie, începuseră să-l strângă și să fie inconfortabile. Dacă ar fi putut măcar intra în casă – din ceea ce constatase, nu i se părea a fi greu – ar putea dormi acolo și lăsa vizita în sat pentru a fi făcută pe lumină.

De fapt, nu era ca și cum ar fi violat proprietatea. În definitiv, casa era aproape a lui. S-a apropiat de grădina de zarzavat. Ceva pe o parte a casei – poate un oblon – se zbătea ritmic de perete, provocând un sunet enervant și trist. Pe partea depărtată a clădirii se vedeau umbre mișcându-se pe sub copaci, creând iluzia unui bărbat, o siluetă aplecată, cu șapcă și palton. Ceva a traversat poteca cu un zgomot ca un clic – o tulpină de anghinară cu floarea de anul trecut în vârful ei și acum uscată, până nu a mai rămas nimic. Mai departe,

rămășițele grădinii de zarzavat se legănau vioi în vântul care se răcise. Pe la jumătatea grădinii abandonate, ceva flutura ca și cum s-ar fi agățat de o ramură țeapănă de măceș. O bucățică de cârpă. Din locul în care se afla Jay, nu putea vedea mai mult, dar a știut imediat ce era. Flanela. Roșie. Lăsând jos sacul pe marginea potecii, a pornit către pâlcul de buruieni care fusese cândva o grădină de legume, îndepărtând tulpinele lungi pe când înainta. Era un semn. Trebuia să fie. Dar pe când pășea înainte ca să apuce bucata de flanelă, ceva a troznit sub piciorul lui stâng și s-a declanșat cu un zdrăngănit de metal, i-a perforat pielea moale a ghetei și a pătruns în pielea din jurul gleznei. Piciorul i-a cedat și a căzut pe spate în verdeață. Durerea, destul de puternică la început, devenise insuportabilă. Înjurând, a căutat obiectul care-l rănise și degetele au întâlnit ceva metalic și zimțat, agățat de piciorul său.

Trebuie să fie o capcană, a gândit el nedumerit. Un fel de capcană.

Nu putea gândi liniștit și, timp de câteva secunde prețioase, a încercat să smulgă obiectul care mușca tot mai adânc prin gheată. Degetele îi alunecau pe metal și și-a dat seama că erau pline de sânge. A fost cuprins de panică.

Cu efort și-a impus să nu mai miște. Dacă era o capcană, trebuia forțată să se deschidă. Ar fi fost o gândire paranoică să-și imagineze că cineva a așezat-o în mod deliberat. Trebuie să fi fost cineva care încerca să prindă iepuri, poate, sau vulpi sau ceva asemănător.

Pentru o clipă, furia a fost mai tare decât durerea. Lipsa de responsabilitate, lipsa de grijă, criminală, în a pune capcane pentru animale atât de aproape de casa

cuiva – de casa lui. Jay a mai bâjbâit la capcană ca să înțeleagă cum funcționa. Părea vetustă, primitivă. Era o construcție asemănătoare unei scoici, fixată în pământ cu ajurorul unui cârlig de metal. Într-o parte se afla un resort de prindere. Jay blestema și se lupta cu mecanismul, simțind, în același timp, cum dinții capcanei îi pătrundeau tot mai adânc în carne la fiecare mișcare. În cele din urmă, a găsit spirala resortului, dar i-au trebuit mai multe încercări până să deschidă fălcile de metal și să se tragă încet în spate, cu destulă stângăcie. Când a încercat să constate gravitatea rănirii, piciorul i se umflase deja în gheată, așa că nu o mai putea scoate.

Încercând să nu se mai gândească la tipurile de bacterii, care probabil că își căutau deja drum să-l pătrundă, s-a ridicat și a reușit să șchioapete până la potecă, unde s-a așezat pe pietre pentru a încerca să-și scoată gheata.

I-au trebuit mai bine de zece minute. Era ud tot când a reușit. Afară se întunecase prea mult pentru a distinge ceva dar, chiar și așa, i-a trebuit un timp până să îndrăznească să încerce să umble.

20
Pog Hill, Vara 1977

Noul sistem de apărare al lui Joe nu a fost singura schimbare în anul acela la Pog Hill. Nether Edge avea vizitatori. Jay încă se ducea la Edge la fiecare două zile, atras de distrugerea lui lentă, de lucrurile lăsate să putrezească în pace. Nici măcar în miezul verii nu şi-a abandonat vânătoarea lui preferată, încă mai vizita canalul şi puţul de cenuşă şi groapa de gunoi, în parte pentru a căuta obiecte folositoare lui Joe şi în parte, pentru că locul încă îl mai fascina. Probabil că îi atrăgea şi pe ţigani, deoarece într-o bună zi, au apărut acolo patru caravane ponosite, aşezate în careu ca şi căruţele de pionieri împotriva duşmanului. Caravanele erau cenuşii şi osiile ruginite se lăsau sub greutatea atâtor bagaje, cu uşile atârnate cu sfoară, ferestre albite de vreme.

Până şi oamenii îl dezamăgeau. Şase adulţi şi tot atâţia copii, îmbrăcaţi în blugi sau salopete, sau nailonuri colorate, lăsau o impresie de jeg, o imagine fizică a mirosurilor care se împrăştiau din taberele lor, duhoarea permanentă de grăsime prăjită şi de rufărie murdară, de petrol lampant şi de gunoi.

Jay nu mai văzuse cum arătau ţiganii. Acest grup şters, prozaic, nu era ceea ce lecturile lui îl pregătiseră să se aştepte. Îşi imaginase să vadă caravane trase de cai, cu pereţii frumos decoraţi, cu fete brunete şi periculoase şi cu pumnale prinse în brâu, babe oarbe, înzestrate cu viziuni asupra viitorului. Desigur că şi experienţa

lui Joe cu țiganii părea să confirme așteptările lui Jay și, în timp ce acesta urmărea caravanele din locul lui de observație deasupra ecluzei, a fost cam plictisit de apariția lor. La prima vedere, păreau a fi oameni obișnuiți și, până când Joe nu i-a confirmat originea lor, Jay credea mai degrabă că nu erau nimic altceva decât niște turiști venind din sud și făcându-și tabăra în landă.

— Nu fiule, i-a spus Joe arătând spre tabăra lor, de unde un fir subțire de fum se înălța dintr-un coș de tinichea spre cerul din Nether Edge. Ei nu sunt turiști. Sunt țigani. Poate nu chiar Rromi, dar poți să le spui țigani. Călători. Așa cum am fost și eu cândva. A privit curios prin fumul țigării lui. Bănuiesc că o să stea toată iarna, a mai spus el. Pornesc mai departe când vine primăvara. Nimeni n-o să-i deranjeze aici la Edge. Nimeni nu se mai duce pe acolo.

Evident, nu era chiar adevărat. Jay considera că Nether Edge era teritoriul lui. Și, timp de câteva zile, i-a urmărit pe țigani cu același resentiment pe care îl avusese pentru Zeth și banda lui, în primul an petrecut aici. Rareori constatase vreo mișcare în caravane, deși uneori se întindeau rufe pe frânghii, întinse între copacii din apropiere. Un câine legat lângă vehiculul cel mai apropiat lătra ascuțit și intermitent. O dată sau de două ori a văzut o femeie cărând apă în găleți mari. Apa venea dintr-un robinet al unei cișmele ce ieșea dintr-o placă de ciment de lângă drum. O instalație similară se afla de cealaltă parte a taberei.

— Cu ani în urmă, a fost instalat aici, i-a explicat Joe. Era o tabără de țigani, cu instalație de apă și electricitate și cu o groapă septică. Chiar și gunoiul era colectat o dată pe săptămână. Ai putea crede că sunt folosite de

mai multă lume, dar nu-i așa. O populație ciudată, țiganii ăștia.

Ultima oară când se aflaseră aici, pe terenul de deșeuri, fusese cu zece ani mai înainte, așa își amintea Joe.

— Pe atunci erau Rromi, a spus el. În zilele noastre, găsești mai rar adevărați Rromi. Își cumpărau fructele și legumele de la mine. Nu erau mulți cei care să le vândă ceva în zilele alea. Se spunea că nu erau altceva decât cerșetori. A chicotit. Să nu crezi că vreau să spun că tot ce făceau era perfect cinstit, dar trebuie să te descurci cumva când ești pe drum. Aveau un truc ca să ocolească contorul. Aveau nevoie doar de monede de cincizeci de pence. Foloseau apa și electricitatea toată vara, iar când plecau și consiliul venea să citească contorul, pe fundul tancului nu găseau decât apă. Autoritățile nu au reușit niciodată să afle cum au făcut-o. Nu se atinseseră de ecluză, nimic nu părea să fi fost meșterit.

Jay îl privea pe Joe cu un interes crescut.

— Și atunci, cum au făcut-o? a întrebat el plin de curiozitate.

Joe a chicotit din nou și și-a bătut o nară cu degetul.

— Alchimie, a murmurat el, spre nemulțumirea lui Jay și a închis definitiv subiectul.

Poveștile lui Joe i-au reînnoit interesul pentru țigani. După aceea, Jay a urmărit tabăra timp de mai multe zile, dar nu a descoperit nici un fel de mișcări secrete. Până la urmă, și-a părăsit postul de observație, pentru a se deda la vânarea unei prăzi mai interesante, reviste și cărți de benzi desenate din groapa de gunoaie și pieptănarea căii ferate pentru resturile zilnice. Și-a imaginat un sistem de a aduce cărbuni gratuit pentru

mașina de gătit a lui Joe. Mai circulau două trenuri încărcate cu cărbune zilnic, zdrăngănind încet pe linia de la Kirby Principal. Douăzeci și patru de vagoane la fiecare tren, cu un ceferist șezând pe ultimul, pentru a se asigura că nimeni nu încearcă să se urce în vreun vagon. Joe i-a povestit că fuseseră accidente în trecut, cu copii care se provocau care să sară din mers.

— Par ele să fie lente, a spus el, dar fiecare vagon are patruzeci de tone. Să nu-ți treacă prin gând să te urci în vreunul, puștiule.

Jay l-a ascultat. În schimb, a găsit o cale mai bună și mașina de gătit a lui Joe a duduit cu cărbuni toată vara până bine spre toamnă, când, oricum, au desființat cu totul linia.

Zilnic, de două ori pe zi, cu puțin înainte de sosirea trenului, Jay alinia un rând de cutii vechi de tinichea pe o parte a podului peste calea ferată. Le aranja sub formă de piramidă, ca nucile de cocos pe tarabe. Muncitorul plictisit din ultimul vagon nu putea rezista la provocarea pe care o prezentau. De fiecare dată când trecea trenul, arunca bucăți de cărbune către cutii, încercând să le dărâme de pe pod și, în consecință, Jay putea să conteze pe cel puțin șase bucăți de cărbune de dimensiuni onorabile de fiecare dată. Le aduna și le depozita în cutii mari, ascunse în tufiș și, la câteva zile, când se umpleau, livra cărbunele acasă la Joe. În una din aceste ocazii, pe când își făcea de lucru pe podul de cale ferată, a auzit un sunet de pușcă dinspre Nether Edge și a înghețat, scăpând din mâini cutia cu cărbuni.

Zeth se întorsese.

21
Lansquenet, martie 1999

Jay a scos o batistă din rucsac ca să oprească sângele. Începea să-i fie frig și regreta că nu luase cu el impermeabilul său Burberry. A mai scos și unul din sendvișurile pe care le cumpărase mai devreme din gară și s-a forțat să-l mănânce. Avea un gust rău, dar starea de greață a început să cedeze și i s-a părut că s-a mai încălzit un pic. Se făcuse aproape noapte. O așchie de lună apăruse pe cer, suficient ca să arunce umbre și, cu toată durerea chinuitoare, a privit curios în jur. A aruncat o privire și la ceasul de mână, așteptându-se să vadă cifrele luminoase ale ceasului Seiko pe care-l primise de Crăciun când împlinise paisprezece ani, același pe care i-l spărsese Zeth în acea ultimă și oribilă săptămână din august. Dar Rolexul de acum nu avea cadranul luminos. *Trop* de prost gust, *mon cher.* Kerry prefera întotdeauna clasa.

I s-a părut că vede ceva mișcându-se în umbra din colțul clădirii. A strigat: Hei! Ridicându-se pe piciorul bun și șchiopătând spre casă. Hei! Vă rog. Așteptați! E cineva acolo?

— Ceva s-a zbătut de peretele clădirii, cu același sunet surd pe care-l auzise mai înainte. Probabil un oblon. Chiar a crezut că îl vedea cum se detașa pe cerul purpuriu spre negru și se legăna în briza nopții. L-a scuturat un fior. În definitiv, nu era nimeni în jur. Măcar dacă ar putea pătrunde în casă, să scape de frigul de afară.

Fereastra era la circa trei picioare de la pământ. Înăuntru se vedea un pervaz aproape astupat de spărturi și rămășițe. Și-a dat seama că își putea face loc să intre. Aerul mirosea a vopsea. S-a mișcat cu multă grijă, pipăind să nu dea de sticlă spartă și și-a aruncat piciorul peste pervaz, în cameră, trăgând după el și rucsacul. Ochii începuseră să i se obișnuiască cu întunericul și așa a putut să distingă că, în afară de o masă și de un scaun la mijloc și de o grămadă de saci, poate, într-un colț, camera era goală. Folosind scaunul drept sprijin, Jay s-a târât către grămadă și a descoperit că era un sac de dormit și o pernă rulate lângă perete, o ladă de carton cu cutii de vopsea și un mănunchi de lumânări.

Lumânări? Ce naiba...?

A căutat în buzunarul blugilor după o brichetă. Era un BIC ieftin, aproape fără benzină, dar a reușit să aprindă o flăcăruie. Lumânările erau uscate. Fitilul a sfârâit și apoi s-a aprins. Camera s-a luminat puțin.

Asta e o realizare, trebuie să recunosc.

Putea dormi acolo. Camera era adăpostită. Se găseau pături și cearșafuri și avea și restul de sendvișuri de la prânz. Pentru o clipă a uitat de durerea din picior și a chicotit chiar, spunându-și că acesta era noul lui cămin. Merita o sărbătorire.

Scotocind în sac, a scos una din sticlele lui Joe, a tăiat sigiliul și sforicica verde cu vârful briceagului. Aroma curată de soc a umplut atmosfera. A băut o dușcă, gustând aroma aceea familiară, puțin grețoasă, ca un fruct lăsat să putrezească în întuneric. Categoric, un an cu recoltă de marcă, și-a spus el, și, în ciuda întregii situații în care se afla, a început să râdă cam mânzește.

A mai băut un pic. Cu tot gustul ciudat, mai mult de mosc, vinul îl încălzea; s-a așezat pe sacul de dormit și a mai tras o dușcă, începând să se simtă un pic mai bine.

S-a întins după sac, și-a scos radioul, l-a deschis așteptându-se să audă interferențele pe care le auzise în tren pe drumul de la Marsilia, dar, în mod surprinzător, semnalul era limpede. Desigur, nu postul cu muzică din trecut, ci un fel de post de radio local, în limba franceză, o muzică pe care nu o recunoștea. Jay a râs din nou, simțindu-se dintr-odată amețit.

În sac, cei patru Speciali rămași și-au reînceput corul, un amestec de yahoo-uri și mieunături și strigăte de război, tot mai frenetice, până când au devenit un vulgar amestec de sunete, de impresii și voci și amintiri fierbinți, toate scuturate într-un cocteil delirant de triumf. M-au împins și pe mine, m-au tras după ei, așa că, pentru moment, nu mai eram eu însămi – Fleurie, o recoltă respectabilă cu doar o urmă de coacăze – ci un cazan cu mirodenii, făcând spume și colcăind și suindu-se la cap într-un val puternic de fierbințeală. Ceva se pregătea să se întâmple. O știam. Apoi, brusc. Tăcere.

Jay a privit în jur curios. Pentru o clipă, a tremurat de parcă o adiere subită l-ar fi atins, o adiere din alte locuri. Varul de pe perete era proaspăt, după cum observase el, iar lângă lădița cu cutiile de vopsea se afla o tavă cu pensule spălate și aliniate ordonat. Pensulele nu erau încă uscate. Adierea era mai puternică acum, aducând un miros de fum și de circ, zahăr fierbinte și mere și miez de vară. Radioul a prins din nou viață.

— Trebuie să recunosc, flăcăule, că ți-a luat ceva timp, a spus o voce din umbră.

Jay s-a răsucit atât de brusc încât era aproape gata să se răstoarne. Ține-te bine, a mai spus Joe cu blândețe.

— *Joe?*

Nu se schimbase. Purta vechea lui șapcă, un tricou pe care era imprimat „Thin Lizzy“, pantalonii de lucru și cizmele de miner. Într-o mână ținea două pahare de vin. În fața lui, pe masă, se afla sticla de flori de soc '76.

— Am spus întotdeauna că ai să te obișnuiești cu el într-o bună zi, a remarcat el cu satisfacție. Șampanie de soc. Ți-a dat un pic de avânt, nu-i așa?

— *Joe?*

Un fior de bucurie l-a scuturat atât de tare, că le-a făcut și pe sticle să se miște. Totul avea un sens acum, și-a spus el delirând de fericire, totul se adună. Lemnele, amintirile, totul pentru a ajunge aici, totul având un sens în final.

Apoi realitatea l-a izbit, aducându-l pe pământ, trezindu-l dintr-un vis în care totul pare să fie pe cale de a fi explicat, dar care se destramă în fragmente odată cu trezirea.

Desigur, nu era posibil. Joe ar fi avut acum peste optzeci de ani. Dacă ar fi încă în viață. Joe a plecat, și-a spus el cu ferocitate, ca un tâlhar în noapte, nelăsând nimic altceva în urmă decât niște întrebări.

Jay privea bătrânul în lumina lumânării, ochii lui vioi și cutele făcute de râset din jurul lor și, pentru prima oară, a remarcat că totul la el era cumva suflat cu aur chiar și vârful cizmelor lui de miner parcă iradia ceva straniu, ca o nostalgie.

— Tu nu ești real, sau ești? a spus el.

Joe a dat din umeri.

— Ce este real? a întrebat Joe cu indiferență. Nu există așa ceva.

— Real, în sensul de a fi în realitate aici.

Joe l-a privit cu răbdare, ca un profesor care are în fața lui un școlar înapoiat. Dar vocea lui Jay s-a ridicat aproape furioasă.

— Real, ca în realitatea corporală prezentă. Ca în imaginația mea amăgitoare, înmuiată în vin sau ca un simptom timpuriu de septicemie sau ca o experiență necorporală, în timp ce adevăratul eu mă aflu într-o cămașă albă, purtând unul din acele halate fără mâneci.

Joe îl privea cu indulgență.

— Așadar, ai devenit scriitor, a remarcat el. Totdeauna am spus că erai un flăcăiaș deștept. Ai scris câteva chestii bune, nu-i așa? Ai câștigat și ceva gologani?

— O mulțime de gologani, dar numai o carte bună. Prea demult în urmă. La naiba, nu pot să cred că stau aici și vorbesc cu mine însumi.

— Numai una, ai?

Jay s-a înfiorat din nou. Vântul rece al nopții se strecura prin oblonul pe jumătate deschis, aducând cu el acea pală febrilă din alte locuri.

— Trebuie că sunt foarte bolnav, și-a spus Jay încetișor. Un șoc toxic sau ceva asemănător din cauza capcanei ăleia blestemate. Delirez, cu siguranță.

Joe a dat din cap. Are să fie fain, flăcăule. Joe aluneca mereu în dialect când vroia să fie ironic. Nu a fost decât un pic de capcană pentru vulpi. Bătrânul care trăia aici creștea găini și vulpile se plimbau mereu noaptea. Obișnuia să pună semne cu o cârpă unde erau capcanele. Jay a privit la bucata de flanelă din mâna lui.

— Eu credeam...

— *Știu* ce ai crezut tu. Ochii lui Joe sclipeau, amuzați. Ai fost totdeauna așa, *Săreai la concluzii fără să știi* ce se întâmplă cu adevărat. Totdeauna puneai întrebări. Totdeauna trebuia să știi tot și ce era mai nou. A întins unul din pahare pe care îl umpluse cu vinul galben de soc: dă-l pe gât, a sugerat el cu blândețe. O să-ți facă bine. Ți-aș spune să ieși și să cauți niște frunze de episcop, dar plantele nu sunt favorabile pentru culegere.

Jay l-a privit cu atenție. Dacă era o halucinație, părea totuși foarte real. Pe sub unghii și în cutele din palmă se vedeau urme de pământ din grădină.

— Sunt bolnav, a șoptit Jay. Tu ai plecat în vara aceea. Nu ți-ai luat rămas-bun niciodată. Și acum, nu ești aici. Știu bine asta.

Joe a dat din cap. Așa e, a spus el cu blândețe. O să vorbim de asta altă dată când o să te simți mai sigur pe tine.

— Când o să mă simt mai sigur pe mine, tu n-ai să mai fii aici.

Joe a râs și și-a aprins o țigaretă. Mirosul era înțepător în aerul rece. Jay a remarcat fără să fie surprins că o scosese dintr-un pachet vechi de Player's Numărul 6.

— Vrei și tu una? l-a întrebat Joe, întinzându-i pachetul.

Un timp, lui Jay țigareta i-a părut chiar adevărată în mâna lui. A tras un fum, dar i-a mirosit a canal și a foc de lemne în aer liber. A aruncat chiștocul pe pardoseala de ciment și a urmărit cum zburau scânteile. S-a simțit ușor amețit.

— De ce nu te întinzi un pic? i-a sugerat Joe. Ai acolo un sac de dormit și niște pături – sunt curate, piciule, îmi pari a fi cam doborât.

— Jay a privit cu neîncredere la maldărul de pături. Se simțea extenuat. Îl durea capul, îl durea piciorul și era totalmente confuz. Știa că trebuia să fie îngrijorat. Dar, pe moment, nu mai avea putere să-și pună întrebări. S-a așezat cu greutate pe patul improvizat și și-a tras peste el sacul de dormit. Era călduros, curat, confortabil. A mai apucat să se întrebe dacă starea asta nu era o halucinație provocată de hipotermie, o versiune adultă a Fetiței cu chibrituri și și-a zâmbit. Tipul Jackapple. Amuzant, nu? Îl vor găsi a doua zi dimineața cu o cârpă roșie în mână și o sticlă goală de vin în cealaltă, înghețat și zâmbitor.

— Asta nu înseamnă că ai să mori, a spus Joe amuzat.

— Scriitorii bătrâni nu mor niciodată, a mormăit Jay. Ei își pierd doar jucăriile. A râs din nou, hohotind. Lumânarea a filat și s-a stins deși în minea lui, Jay încă insista că bătrânul o *suflase.* Fără lumina lumânării, camera era foarte întunecată. O singură rază de lună lăsa o dâră pe ciment. De afară s-a auzit un tril de pasăre. Mai depărtat, o pisică sau o bufniță a scos un țipăt. Jay a stat un timp liniștit în întuneric, străduindu-se să audă zgomotele nopții. Atunci a auzit un zgomot ca de pași din afara ferestrei și a înțepenit.

— Joe!

Dar bătrânul plecase – dacă fusese vreodată acolo. Zgomotul s-a repetat, mai discret. Trebuie să fie un animal, și-a spus Jay. Un câine, poate, sau o vulpe. S-a ridicat din pat și s-a îndreptat către fereastra cu oblon.

— Iisuse! A făcut un pas înapoi, dar glezna rănită i-a cedat și s-a rostogolit pe podea. Silueta era înaltă, dimensiunile exagerate de un palton greu și de o șapcă. A avut o imagine fugitivă a unor trăsături estompate sub

cozorocul șepcii, a unor șuvițe de păr răspândite pe guler, a unor ochi furioși într-o față palidă. Aproape recunoașterea unei figuri cunoscute. Dar, în clipa următoare, femeia care îl privea de afară era o necunoscută.

— Ce dracu faci aici? Jay i se adresă în mod automat în engleză, fără să se aștepte să fie înțeles. După evenimentele nopții, nu mai era sigur nici că era reală cu adevărat. Și, oricum, cine ești?

Femeia îl privea. Pușca veche din mâna ei nu era îndreptată chiar spre el, dar nu trebuia decât o mișcare ușoară ca să fie așa.

— Încalci o proprietate privată. Engleza ei era bună, deși cu un accent puternic. Această casă nu este abandonată. Este o proprietate privată.

— Știu. Eu... Această femeie trebuie să fie un fel de îngrijitoare, și-a spus Jay. Poate că era plătită să se asigure că nu se va aduce nici o daună clădirii. Prezența ei explică sunetele misterioase, lumânările, sacul de dormit, mirosul de vopsea proaspătă. Restul – de exemplu neașteptata apariție a lui Joe – a fost totul în imaginația lui. I-a zâmbit femeii, ușurat.

— Îmi pare rău că am țipat la tine. Nu înțelegeam. Eu sunt Jay Mackintosh.

Poate că Agenția ți-a menționat numele meu.

Femeia l-a privit fără să înțeleagă nici ea. Privirea ei s-a îndreptat în spatele lui. Cuprinzând mașina de scris, sticlele, bagajul.

— Agenția?

— Da. Eu sunt bărbatul care a cumpărat casa la telefon. Alaltăieri. A avut un râs ușor, nervos. În urma unui impuls. De fapt, primul din viața mea. Nu am putut aș-

tepta să fie gata scriptologia. Am vrut s-o văd imediat. A râs din nou, dar ochii ei nu-i răspundeau în același fel.

— Spui că ai cumpărat casa?

Jay a dat din cap. Am vrut să vin imediat aici să o văd. Nu am putut să obțin cheile. Am reușit să ajung, dar am rămas blocat aici. Mi-am rănit glezna.

— Asta este imposibil. Vocea ei era inexpresivă. Mi s-ar fi spus dacă era și un alt cumpărător.

— Nu cred că mă așteptau atât de repede. Uite, este simplu ca bună ziua. Îmi pare rău că te-am speriat. Adevărul este că îmi pare bine că ai grijă de clădire.

Femeia i-a aruncat o privire ciudată, fără să spună nimic.

— Mi-am dat seama că au încercat să facă ceva. Am observat cutiile de vopsea. Ai făcut totul singură?

Ea a încuviințat. În spatele ei, cerul era acoperit de ceață, agitat. Jay a găsit tăcerea ei deconcertantă. Își dădea seama că povestea lui nu o convinsese.

— Dumneata,... vreau să spun, există genul acesta de îndeletnicire pe aici? Adică de îngrijitoare? Sau de renovare a vechilor proprietăți?

Ea a dat doar din umeri, gestul putând să însemne orice, Jay nu avea idee ce vroia să-i transmită.

— Jay Mackintosh. A zâmbit din nou. Sunt scriitor.

Din nou, aceeași privire. Ochii ei l-au măsurat cu dispreț sau curiozitate.

— Marise d'Api. Eu cultiv via de peste câmp.

— Îmi pare bine să te cunosc. Dacă strângerea de mâini nu era un obicei local, atunci refuzul ei era insultă deliberată.

În acest caz, nu e o îngrijitoare, și-a mai spus Jay. Trebuia să-și fi dat seama imediat. Acea aroganță, acea duritate, o dovedeau din plin. Aceasta era o femeie care

își cultiva propria ei fermă, propria ei vie. Era tot atât de împietrită ca și pământul ei.

— Presupun că vom fi vecini.

Din nou, nici un răspuns. Expresia feței ei era impasibilă. Imposibil de ghicit dacă ascundea amuzament, furie, simplă indiferență. Femeia s-a întors și, pentru o secundă, fața ei a fost scăldată în lumina lunii; avea o lucire argintie și Jay a constatat că era tânără – nu putea avea mai mult de douăzeci și opt, douăzeci și nouă de ani – și că trăsăturile ei erau delicate la umbra pălăriei. Apoi s-a îndreptat să plece, grațioasă, în ciuda paltonului voluminos, cizmele ei făcându-și drum printre buruienile umede.

— Hei! Așteaptă! Jay și-a dat seama prea târziu că această femeie i-ar putea fi de ajutor. Ar fi avut de ale gurii, apă caldă, antiseptice poate, pentru glezna lui rănită. Așteaptă un minut! Madame d'Api! Poate m-ai putea ajuta!

Chiar dacă l-a auzit, ea nu i-a răspuns. Pentru o clipă, i s-a părut că o vedea, profilându-se pentru scurt timp pe cer. Fâșâitul buruienilor ar fi putut fi provocat de trecerea ei sau, poate, de altceva.

Când a realizat că nu se va mai întoarce, Jay s-a îndreptat spre patul lui improvizat din colțul camerei și a aprins o nouă lumânare. Sticla aproape goală cu vinul lui Joe se afla lângă pat, deși Jay ar fi putut jura că o lăsase pe masă. S-ar putea să o fi mișcat din loc chiar el, cât timp fusese în stare de șoc. La lumina lumânării, și-a scos șoseta ca să examineze rana. Era o tăietură urâtă, cu carnea din jur învinețită și umflată. Frunzele Episcopului, spusese bătrânul, și Jay a zâmbit. Frunzele Episcopului – numirea dată în Yorkshire pentru o plantă

din familia mentei – fusese un ingredient obișnuit din săculețele de protecție ale lui Joe.

Dar în momentul de față, singurul antiseptic la îndemână era vinul. Jay a aplecat sticla și a turnat puțin lichid galben peste rană. L-a usturat un minut, eliberând aroma verii și a mirodeniilor și, cu toate că era convins că era absurd, atât de mare era puterea aromei, încât Jay s-a simțit mai bine.

Radioul a scos brusc un sunt muzical și a tăcut.

O briză din alte locuri – un parfum de măr, o melodie a trenurilor care treceau și a mașinăriilor din depărtare și radioul emițând. Ciudat cum în mintea lui continua să răsune acea melodie, acea melodie de iarnă, „Rapsodia Boemiei".

Jay a adormit în cele din urmă, cu o bucată de cârpă roșie făcută ghem în palmă.

Dar vinul – roșul de zmeură, albastrul de mure, galbenul de măceașă, negrul de prună goldană a rămas treaz. Conversând, trăncănind.

22
Nether Edge, Vara 1977

Zeth nu se schimbase. Jay l-ar fi recunoscut imediat chiar și fără pușcă la subsuoară, deși în ultimul an părea să fi crescut mult mai înalt, iar părul lung și-l purta acum într-o coadă de cal anemică. Purta o geacă din doc, pe spatele căreia era scris cu creionul cu bilă MORT CU RECUNOȘTINȚĂ, și cizme inginerești. Din ascunzișul lui de deasupra canalului, Jay nu-și dădea seama dacă era sau nu singur. În timp ce-l urmărea, Zeth a ridicat pușca și a țintit ceva peste poteca din lungul canalului. Câteva rațe, care plutiseră pe ape, s-au împrăștiat în aer, bătând puternic din aripi. Zeth a zbierat și a tras din nou. Rațele parcă înnebuniseră. Jay a rămas nemișcat la locul lui. Dacă Zeth vroia să împuște rațe era treaba lui, și-a spus el, nu se va amesteca. Dar, în timp ce-l urmărea, a început să aibă îndoieli, deoarece Zeth părea să țintească nu spre canal, ci undeva mai departe de acesta. Peste copaci și către râu, deși terenul acela era mult prea deschis pentru a vâna păsări. Poate iepuri, a gândit Jay, deși cu zgomotul pe care-l făcea, orice animal ar fi zbughit-o la fugă. Și-a mijit ochii, ca să-i ferească de razele soarelui și a încercat să ghicească ce făcea Zeth. Acesta a tras din nou, de două ori, apoi a încărcat iar pușca. Jay și-a dat seama că se afla în același loc în care și el se ascundea ca să urmărească...

Țiganii.

Zeth trebuie să fi tras în frânghia cu rufe întinsă între două caravane, deoarece un capăt se târa pe iarbă, ca aripa ruptă a unei păsări, zbătându-se în palele de vânt. Câinele, legat la locul obişnuit, a început să latre strident. Lui Jay i s-a părut că vede ceva, ceva mişcându-se în geamul uneia dintre caravane, o perdea trasă şi o faţă palidă, neclară, cu ochii larg deschişi de furie sau de dezamăgire, înainte de a trage la loc perdeaua. După asta, nu a mai observat o altă mişcare dinspre caravană, doar Zeth a râs din nou şi a încărcat iar puşca. Acum l-a auzit clar cum striga:

— Ţi-go-o-o-o! Ţigo-o-o-o!

Nu avea nimic de făcut, şi-a spus Jay. Nici chiar Zeth nu putea fi atât de nebun încât să rănească pe cineva. Stilul lui era să sperie oamenii, să tragă într-o frânghie de rufe, asta da. Chiar să se laude. Şi-a adus aminte cum se ghemuise sub ecluză, în acea primă vară, ca să se ascundă de Zeth şi a simţit cum îi ard obrajii.

Fir-ar să fie, chiar nu putea face nimic.

Ţiganii erau la adăpost în caravanele lor. O să aştepte până ce Zeth se va plictisi sau îşi va termina muniţia. Trebuia să plece şi acasă. Şi apoi, nu era decât o puşcă cu aer comprimat, cu care nu puteai face mult rău. Nici dacă nimereai o persoană.

Ce putea să facă, oricum?

Jay s-a întors cu gândul să plece, dar a scos un strigăt de surprindere. În tufiş, la nici cinci picioare în spatele lui, a văzut o fată ghemuită. Fusese atât de absorbit urmărindu-l pe Zeth, că nu o auzise apropiindu-se. Părea să aibă vreo doisprezece ani. Sub un ciuf de bucle roşii, faţa ei era mică şi pătată ca şi cum pistruii s-ar fi întins ca s-o cuprindă toată. Purta blugi şi un tricou

alb, atât de mare, că mânecile îi fluturau în jurul brațelor subțiri. Într-o mână purta o basma roșie plină cu pietre. Fata a țâșnit în picioare atât de repede și fără zgomot de parcă ar fi fost un apaș. Jay abia a avut timp să reacționeze la prezența ei, că fata a aruncat o piatră cu o viteză și o acuratețe incredibile, lovindu-l în genunchi, cu un pocnet clar și dureros. Jay a tras un nou țipăt și a căzut la pământ ținându-și genunchiul cu mâinile. Fata îl privea cu o nouă piatră pregătită în mână.

— Hei, a protestat Jay.

— Iartă-mă, a spus fata, însă fără să dea drumul pietrei.

Jay și-a răsucit cracul pantalonului ca să-și inspecteze genunchiul rănit. Apăruse deja o umflătură. S-a holbat la fată, care i-a întors privirea fără nici o umbră de căință.

— Nu trebuia să te întorci așa de brusc, a spus fata. M-ai luat prin suprindere.

— Te-am luat *pe tine...!* Jay a articulat cu greutate.

Fata a dat din umeri.

Credeam că erai cu el, a spus ea smucind cu o mișcare fioroasă bărbia în direcția ecluzei. Folosind caravana noastră și pe bietul și bătrânul nostru Toffee drept practică de țintit.

Jay și-a tras în jos pantalonul.

— El? El nu mi-e prieten. E un nebun, a protestat cu indignare.

— Așa? Atunci e în ordine.

Fata a înapoiat piatra în basma. S-au auzit încă două pocnete de pușcă, urmate de strigătul de război al lui Zeth: Țig-o-o-o! Fata a privit printre tufișuri și se pregătea să alunece jos, pe rambleu.

— Hei, stai un pic.

— Ce?

Fata i-a aruncat o scurtă privire. În umbra tufişului, ochii ei erau aurii, ca ai unei bufniţe.

— Ce faci?

— Tu ce crezi?

— Păi, ţi-am spus deja. Mânia lui Jay, provocată de atacul ei fără motiv, era acum înlocuită de o stare de alarmă. E nebun. Nu trebuie să ai nimic de-a face cu el. O să se sature repede şi atunci o să te lase în pace.

Fata l-a privit cu dispreţ: Asta ai face tu? l-a întrebat ea.

— Păi... Da.

Ea a scos un sunet care ar fi putut fi de amuzament sau de mânie şi a trecut fără niciun efort pe sub ramura copacului, echilibrându-se din mâna liberă, în timp ce aluneca în jos şi oprindu-şi alunecarea din călcâie când a ajuns în grohotiş. Jay îşi dădea seama încotro se îndrepta. Ceva mai jos, pe pantă, era o tăietură în mal, ca o văiugă, care dădea chiar deasupra ecluzei. Şisturi roşietice şi pietriş liber erau împrăştiate pe rambleu. O perdea de tufişuri mai rare oferea adăpost şi acoperire. Era totuşi un loc nesigur – dacă te apropiai în viteză sau fără atenţie, puteai să aluneci de pe marginea tăieturii drept în grohotişul de jos. Pe de altă parte, îi oferea fetei un loc bun pentru a-şi lansa atacul. Dacă ăsta era planul ei. Lui Jay îi venea greu să o creadă. Se uită totuşi în jos şi a zărit-o mult mai departe, abia vizibilă, ascunsă în ierburi; nu-i distingea decât părul. N-are decât să o facă, dacă asta dorea, şi-a zis Jay. El îşi făcuse datoria să o prevină.

Nimic din ce se întâmpla acolo nu avea de-a face cu el.

Nu era treaba lui.

Oftând, și-a luat cutia de cărbuni cu cantitatea pe trei zile și a început să se târască pe poteca plină de stânci în urma fetei.

La un moment dat, a ales cealaltă cărare care ducea la puțul de mină, întrucât era ascuns vederii de tufișuri. Oricum, Zeth nu se uita în direcția lui, era prea ocupat cu pușca lui și cu zbieretele. Lui Jay îi venea ușor să acopere terenul deschis până la puț și să se ascundă sub buza acestuia. Nu era un ascunziș tot atât de bun ca al fetei, dar va trebui să se mulțumească cu el și, fiind doi contra unul, chiar și Zeth ar putea accepta o înfrângere. *Dacă erau doi* contra unul. Jay a încercat să nu se gândească la prietenii pe care Zeth i-ar putea avea în jur, poate chiar suficient de aproape ca să-i audă strigătele de ajutor.

A pus încărcătura de cărbuni jos și s-a așezat aproape de marginea puțului de mină. Zeth părea să se fi apropiat, Jay îi auzea răsuflarea și zgomotul pe care îl făcea pușca atunci când o desfăcea ca să o încarce. Aruncând o scurtă privire peste marginea minei, îi putea vedea capul din spate și o parte din profil, ceafa plină de bube și părul unsuros. Deasupra ecluzei, niciun semn al prezenței fetei și se întreba cu o spaimă bruscă dacă nu cumva plecase. Apoi i-a licărit ceva roșu deasupra văiugii și o piatră a pornit din tufiș lovindu-l pe Zeth în braț. Jay a rămas uimit de precizia fetei, înainte ca Zeth să se întoarcă brusc, cu un muget de durere și de surprindere. Încă o piatră l-a nimerit în plexul solar și, în timp ce s-a întors către văiugă, Jay i-a aruncat două bucăți de cărbune în spate. Una l-a nimerit, cealaltă nu, dar Jay a fost cuprins de un val fierbinte de exaltare, în vreme ce se ghemuia înapoi în adăpost.

— *Te omor, blestematule!* Vocea lui Zeth suna și foarte aproape și foarte adultă, un adolescent deghizat. Apoi fata a atacat din nou, lovindu-l în gleznă, o altă lovitură în gol și, apoi, înregistrând o lovitură directă pe o parte a capului, care a sunat ca un tac lovind o bilă de biliard.

— *Atunci să ne lași în pace!* a zbierat fata din ascunzișul ei de deasupra ecluzei. Fir-ai tu să fii, lasă-ne în pace, bastardule!

Acum Zeth a văzut-o. Jay l-a urmărit cum se apropia de văiugă, cu pușca în mână.

Își dădea seama ce vroia să facă Zeth. Încerca să se bage pe sub ieșitură și, fără să fie văzut, să încarce pușca și apoi să sară trăgând, trăgând, la întâmplare e adevărat, dar, oricum, trăgând. Jay a scos capul din ascunzătoarea lui și a țintit și el, lovindu-l între omoplați cu toată puterea de care era capabil.

— Șterge-o! a strigat el în delir, aruncând cu altă bucată de cărbune. Du-te și caută-ți pe altul!

Dar fusese o greșeală să se arate, căci ochii lui Zeth s-au mărit când l-a recunoscut.

— Măi, măi, măi.

Zeth se schimbase, se lățise cumva, umerii i se dezvoltaseră, se înălțase. Arăta ca un adevărat adult, înalt și feroce. A zâmbit și a început să facă pași către gura de mină, cu pușca îndreptată. A rămas ascuns sub ieșitură, ca să nu poată fi nimerit de fată. Chicotea. Jay a mai aruncat două bucăți, dar nu avea cum să-l mai nimerească și Zeth nu și-a oprit înaintarea.

— Pleacă de aici!

— Sau ce? Zeth era acum destul de aproape ca să vadă bine în gura de mină. Dar cu un ochi urmărea și

ieșitura care-l apăra. A țintit pușca cu un zâmbet aproape blând. Sau *ce,* ei? Sau *ce?* Disperat, Jay i-a aruncat ultimele bucăți de cărbune, dar acestea au ricoșat de pe umerii lui Zeth ca niște gloanțe pe un tanc. Jay privea drept în țeava puștii lui Zeth. Își repeta în gând, e doar o pușcă cu aer, doar o pușcă cu aer, doar o pușcă de jucărie cu alice. Altceva ar fi fost dacă era un Colt sau un Lüger sau ceva asemănător și, oricum, nu va îndrăzni să tragă.

Dar degetul lui Zeth s-a încordat pe trăgaci. S-a auzit un declic. La acea distanță, pușca nu mai arăta a pușcă de jucărie, arăta mortală.

Brusc a auzit un zgomot în spatele lui și un val de spărturi de stâncă a început să se prăvălească din locul unde se deschidea văiuga, împrăștiindu-se pe capul și umerii lui. Jay și-a dat seama că Zeth trebuie să-și fi părăsit adăpostul și a apărut din nou în cătarea Fetei. Ciudat cum i-a venit să-i acorde statutul de nume propriu. S-a mișcat îndărăt, spre buza minei, ținându-și ochii fixați asupra lui Zeth. Bănuiala lui că Fata arunca cu pietrele din basma trebuia să fie greșită: acestea nu erau pietre aruncate izolat, ci erau cu duzina – cu sutele – de pietre, spărturi de rocă, cioburi, prundiș, roci mai mici și altele mai mari, care se revărsau pe rambleu într-un nor de praf colorat în ocru. Se întâmplase ceva care deplasase o parte din rambleu și grohotișul se prăbușea, antrenând o adevărată alunecare de roci. Privind cu atenție, a distins ceva care mișca – un tricou foarte larg, care nu mai era nici foarte alb, deasupra căruia era o încâlcitură de păr morcoviu. Era în patru labe pe rambleu și zvârlea cu picioarele în grohotiș cu toată puterea, dizlocând bucăți mari de rocă și pământ și praf porto-

caliu, cu gust înțepător. Vocea ei subțiratică răzbătea, prin bubuiala grohotișului care se prăvălea, strigând triumfător: Mănâncă rahat, bastardule!

Atacul l-a luat pe Zeth pe neașteptate. Dând drumul puștii, prima lui mișcare instinctivă a fost să caute adăpost sub spărtura din rambleu, dar, deși era apărat de pietrele aruncate din basma, nu-l ajuta cu nimic împotriva prăvălirii de roci și s-a împiedicat, înecat și tușind, a căzut în grosul alunecării de grohotiș. A înjurat, și-a ridicat brațele deasupra capului, în timp ce bucăți mari de rocă au început brusc să-i cadă în cap. O bucată de mărimea unei cărămizi l-a lovit în cot și Zeth a părut că renunță la interesul de a mai duce lupta. Tușind, înecându-se, și orbit de praf, ținându-și brațul rănit strâns pe stomac, s-a împleticit cum a putut ca să iasă din avalanșă. S-a auzit atunci un strigăt de război triumfător de deasupra, urmat de o nouă avalanșă de pietriș, dar războiul fusese câștigat. Zeth a mai îndreptat o ultimă privire ucigătoare peste umăr și a luat-o la goană. A fugit pe cărare până a ajuns sus și numai atunci s-a oprit ca să-și urle sfidarea.

— Mă auzi? Să știi că ești moartă, îi răsuna vocea. Dacă te mai văd vreodată, ai să fii a naibii de moartă!

Fata a dat drumul unui strigăt batjocoritor printre copaci.

Zeth a întins-o.

23
Lansquenet, martie 1999

Pe Jay l-a trezit o rază de soare care i se juca pe față. Lumina avea o calitate ciudată, gălbuie, o tensiune, o consistență de vin, care nu semăna cu paloarea clară a zorilor de zi. Căutând ceasul, a fost uimit să constate că dormise mai bine de paisprezece ore. Și-a amintit că avusese febră, chiar delirase în timpul nopții și și-a inspectat piciorul rănit, cu teamă să nu găsească semne de infecție, dar nu apăruse nimic îngrijorător. Umflătura se atenuase mult în timpul somnului, și, deși se mai vedea o vânătaie și tăietura la gleznă era încă urâtă, în general părea mai puțin grav decât își amintea. Somnul îndelungat trebuie să-i fi făcut bine.

A reușit să-și încalțe gheata. Îl jena încă, dar nu atât de mult cât se temuse. După ce și-a mâncat sendvișul rămas – cam mucegăit, dar era înfometat – și-a adunat lucrurile și s-a îndreptat cu încetul spre drum. Și-a lăsat sacul și valiza în tufișuri și a pornit în lungul drum spre sat. I-a luat aproape o oră, cu destule opriri pentru a se odihni, până să ajungă la strada principală și, acolo, a început să studieze peisajul. Lansquenet era o localitate mică; o singură stradă principală și câteva drumuri laterale, o piață cu câteva prăvălii – o farmacie, o brutărie, o măcelărie, o florărie – o biserică între două rânduri de tei, apoi un drum lung până la râu, o cafenea și câteva case ponosite, clătinându-se de-a lungul malurilor către câmpul cultivat. El venea dinspre râu și a căutat un loc

pe unde să-l traverseze, unde apa era mică, lăsând pietre vizibile pe care se putea păși. Așa că a ajuns întâi la cafenea. O copertină roșie și albă umbrea o fereastră mică și câteva măsuțe de metal erau scoase pe trotuar. Pe firma de deasupra ușii stătea scris „Café des Marauds"[1].

Jay a intrat și a comandat o *blondă. La propriétaire,* care se afla îndărătul barului, l-a privit cu oarecare curiozitate și el și-a dat seama cum trebuia să i se fi înfățișat: nespălat și nebărbierit, purtând un tricou soios și mirosind a vin ieftin. I-a zâmbit, dar ea, în schimb, l-a privit cu neîncredere.

— Numele meu este Jay Mackintosh, i-a explicat el. Sunt englez.

— Aha, englez. Femeia a zâmbit și a dat din cap, ca și cum asta ar explica totul. Fața ei era rotundă și trandafirie și lucea, ca a unei păpuși: Jay a tras o dușcă bună din berea lui.

— Joséphine, a spus *la propriétaire.* Sunteți... turist? Avea aerul că presupunerea ei o amuza.

El a dat din cap.

— Nu chiar. Am avut ceva probleme aseară, până să ajung aici. M-am... rătăcit. A trebuit să dorm cam incomod, i-a explicat pe scurt.

Joséphine l-a privit cu o simpatie prudentă. Era limpede că nu-și imagina cum se putea rătăci într-un loc atât de mic și de familiar, cum era Lansquenet.

— Aveți camere? Pentru noapte?

Ea a negat din cap.

— Atunci există vreun hotel? Sau o pensiune?

Din nou, aceeași privire amuzată. Jay a început să

---

[1] Cafeneaua Haimanalelor

înțeleagă că nu era o ofertă substanțială de turiști. Mă rog, va trebui să fie Agen, atunci.

— Pot folosi telefonul? Pentru un taxi?

— Taxi? La asta a râs cu poftă. Un taxi într-o duminică seara?

Jay i-a atras atenția că nu era decât ora șase după-amiază, dar Joséphine a scuturat capul și a râs din nou. Toate taxiurile vor fi în drum spre casă, a explicat ea, nimeni nu ar veni atât de departe ca să ia pe cineva. Băieții din sat fac adesea apeluri false, a mai explicat ea zâmbind, taxiuri, pizza aduse acasă... Își imaginează că e amuzant.

— Înțeleg. Mai rămânea casa, desigur. Casa lui. Dormise deja acolo o noapte și cu sacul de dormit și lumânările mai rezista încă una. Putea cumpăra mâncare de la *café*. Putea să adune lemne și să aprindă focul în cămin. Avea haine în valiză. Iar dimineața se putea schimba și va putea merge la Agen să semneze hârtiile și să ia cheile.

— Am văzut o femeie, acolo unde am dormit. Madame d'Api. Bănuiesc că ea m-a crezut că am violat proprietatea.

Joséphine i-a aruncat o privire rapidă.

— Probabil că da. Dar dacă acum casa este a dumitale...

— Iar eu credeam că era îngrijitoarea. Era de pază. Jay a zâmbit. Ca să spun adevărul, nu mi s-a părut prea prietenoasă.

— Se prea poate să nu fi fost.

— O cunoașteți?

— Nu chiar.

Mențiunea numelui Marisei d'Api părea s-o fi făcut pe Joséphine mai precaută. Expresia de îndoială revenise

pe fața ei și acum ștergea de zor o pată imaginară pe tejghea, cu un aer preocupat.

— Cel puțin, știu acum că e o persoană reală, a remarcat Jay cu voioșie. Aseară, credeam că îmi apăruse o fantomă. Probabil că iese la lumină ziua?

Joséphine a încuviințat în tăcere, frecând cu aplicație tejgheaua. Jay era nedumerit de reticența ei, dar era prea înfometat ca să continue lămurirea problemei.

Meniul barului nu era bogat, dar *le plat du jour* – o omletă generoasă cu salată și cartofi prăjiți – a fost bun. A cumpărat și un pachet de Gauloises și o brichetă, apoi Joséphine i-a dat o baghetă cu cașcaval, învelită în hârtie cerată, ca s-o ia cu el, împreună cu trei sticle de bere și o pungă cu mere. A plecat cât mai era încă lumină, ducându-și cumpărăturile într-o sacoșă de plastic și a ajuns repede acasă.

A adus în casă restul de bagaje din locul unde fuseseră ascunse, lângă drum. Se simțea deja obosit și glezna, supusă la eforturi, începuse să protesteze, dar a cărat lada în casă înainte să-și acorde o clipă de odihnă. Soarele apusese, cerul era încă palid, dar începea să se întunece; a început să adune niște lemne din stiva din dosul casei și le-a clădit în șemineu. Lemnele păreau să fi fost tăiate de curând și fuseseră depozitate sub o pânză unsă cu smoală, ca să le ferească de ploaie. Încă un mister. Bănuia că Marise ar fi putut tăia lemnele, dar nu-și imagina de ce s-o fi făcut. Nu păruse de loc a fi tipul de vecin săritor. A găsit sticla goală de vin de soc într-un tomberon de gunoi din spatele casei. Nu-și amintea însă s-o fi pus acolo, dar în starea în care fusese în noaptea trecută, nu se putea aștepta să-și amintească totul. Nu gândise rațional, și-a spus el. Ha-

lucinarea cu prezența lui Joe, atât de reală încât aproape o crezuse adevărată, era o dovadă suficientă pentru starea lui mentală.

Unicul chiștoc de țigaretă pe care l-a descoperit în camera unde petrecuse noaptea părea vechi. Ar fi putut fi acolo de vreo zece ani. L-a strivit și l-a aruncat pe fereastră și a închis obloanele pe dinăuntru.

A aprins câteva lumânări, a făcut focul în cămin, folosind ziare vechi pe care le găsise într-o cutie de la etaj și lemnele aduse din dosul casei. De mai multe ori hârtia s-a aprins cu flacăra mare și s-a stins repede dar, în final, a luat foc și lemnul. Jay a alimentat focul cu lemne cu mare grijă, surprins că activitatea îi făcea plăcere. Era ceva primitiv în acel act simplu, care îi amintea de filmele Western pe care le iubise atât de mult când era copil.

A deschis lada și și-a pus mașina de scris pe masă, alături de sticlele cu vin, încântat de efect. Aproape că se simțea în stare să scrie ceva în noaptea aceea, ceva nou. Nu science-fiction în seara asta. Jonathan Winesap era în vacanță. În seara asta vroia să vadă ce putea face Jay Mackintosh.

S-a așezat la mașina de scris. Era o chestie greoaie ne la îndemână, acționată de arcuri, tare pentru degete. O păstrase întâi din afecțiune, deși trecuseră ani de când nu o mai folosise cu regularitate. Acum clapele le simțea prietenoase sub degetele lui și a bătut câteva rânduri experimental pe panglică.

Și sunetul era bun. Dar fără hârtie... În fundul lădiței avea manuscrisul neterminat al lui *Stout Cortez* într-un plic. L-a scos de acolo și a pus prima pagină pe dos în mașină. Mașina din fața lui îi părea un automobil, un

tanc, o rachetă supersonică. În jurul lui, camera bâzâia și era efervescentă ca o șampanie. Întunecată. Sub degetele lui, clapele mașinii de scris săreau și pocneau făcând clic. A pierdut sentimentul timpului. Al oricărui sentiment.

24
Pog Hill, Vara 1977

Numele fetei era Gilly. Jay a văzut-o foarte des după aceea, jos la Nether Edge și s-au jucat uneori împreună la canal, adunând gunoaie și comori și culegând spanac sălbatic sau păpădie pentru ciorba familiei. Nu erau cu adevărat țigani, i-a spus Gilly, disprețuitoare, ci *călători,* persoane care nu puteau sălășlui în același loc pentru un timp mai îndelungat, și care disprețuiau piața capitalistă a proprietății. Mama ei, Maggie, trăise într-un cort ca al Pieilor Roșii, în Wales până când s-a născut Gilly, apoi s-a decis pentru o împrejurime mai stabilă pentru copil. De acolo a apărut trailerul, o veche furgonetă, renovată și mobilată ca să ofere o locuință pentru două persoane și un cățel.

Gilly nu avea tată. Lui Maggie nu-i plăceau bărbații, a explicat ea, pentru că ei erau instigatorii societății patriarhale iudeo-creștine, cu singura intenție de a subjuga femeia. Acest gen de conversație îl făcea pe Jay puțin nervos și avea mereu grijă să fie în special politicos cu Maggie, în cazul în care ar decreta că el era dușmanul. Dar, deși ea ofta uneori cu privire la sexul lui, la fel cum ai face cu un copil handicapat, lui personal nu-i reproșa nimic.

Gilly s-a împrietenit imediat cu Joe. Jay le-a făcut cunoștință la o săptămână după lupta cu pietre și parcă simțea o ușoară pișcătură de gelozie din pricina prieteniei dintre ei. Joe cunoștea mulți itineranți din regiune

și începuse deja să facă comerț cu Maggie, făcând schimb de legume și de conserve cu șalurile pe care le tricota din chilipirurile de la magazinele de vechituri și pe care Joe le folosea pentru a-și acoperi peste iarnă plantele lui fragile în nopțile reci – argumente spuse cu o chicoteală care o făceau pe Maggie să râdă cu lacrimi. Ea avea cunoștințe vaste despre plante și amândouă, ea și Gilly, acceptau talismanele lui Joe și ritualurile de protecție a perimetrelor cu o perfectă seninătate, ca și cum astfel de lucruri erau naturale. Pe când Joe lucra la parcelă, Jay și Gilly îl ajutau în celelalte treburi și el le vorbea sau cânta odată cu radioul, în timp ce puneau semințele în borcane sau coseau talismanele în săculețe de flanelă roșie sau aduceau containere vechi, rămase pe calea ferată, în care depozitau fructele ce se copseseră în sezonul respectiv. Era ca și cum prezența lui Gilly îl îmblânzise pe Joe. Se remarca o deosebire în felul cum vorbea cu ea – uneori excluzându-l pe Jay – nu brutal, ci oricum vizibil. Poate pentru că ea era o călătoare. Sau poate, pur și simplu, pentru că era fată.

Nu se putea spune că Gilly se conforma în vreun fel aşteptărilor lui Jay. Era de o independență feroce, luând mereu conducerea, neținând seama de senioritatea lui, și nici de o elementară prudență, cu o gură spurcată lansând în veselie cuvinte de ocară care, în secret, îi șoca educația lui conservatoare, plină de credințe bizare și de ideologii culese din variatele experiențe ale mamei ei. Extratereștri, politici feministe, religii alternative, atitudini schimbătoare față de putere, numerologie, probleme de mediu, toate își aveau locul lor în filosofia lui Maggie și Gilly le accepta fără condiții. De la ea a învățat Jay

despre stratul de ozon și despre chiflele având forma misterioasă a lui Iisus sau despre ce numea ea New Killer Threat[1] sau de șamanism sau de salvarea balenelor. În schimb, ea alcătuia auditoriul ideal pentru istoriile lui. Petreceau zile întregi împreună, uneori ajutându-l pe Joe, dar, cel mai des, colindând în jurul canalului, vorbind sau explorând.

După bătălia cu pietre, l-au mai văzut o dată pe Zeth la o oarecare distanță și erau grijulii să-l evite. Destul de surpinzător, lui Gilly nu-i era câtuși de puțin frică de el, dar lui Jay îi era. Nu uitase ce îi strigase Zeth când l-au gonit de la ecluză și ar fi fost perfect de fericit să nu mai dea niciodată ochii cu el. Dar soarta nu i-a hărăzit acest noroc.

---

[1] Noua Amenințare a Asasinului

25
Lansquenet, martie 1999

Era devreme în dimineața următoare când a ajuns la Agen. Aflase de la Joséphine că nu erau decât două autobuze pe zi și, după o cafea băută în grabă și doi croasanți la Café des Marauds, a pornit dornic să-și obțină documentele de la agenție. I-a luat mai mult timp decât se așteptase. Actele de proprietate fuseseră întocmite în ziua anterioară, dar branșamentele pentru electricitate și gaze nu fuseseră încă puse în funcțiune și agenția șovăia să-i predea cheile fără să intre în posesia întregii documentații din Anglia. În plus, femeia de la agenție l-a informat că mai erau ceva complicații adiționale. Oferta lui pentru fermă se produsese într-un moment când o altă ofertă era în considerare – de fapt fusese acceptată de proprietar, deși nu se făcuse nimic oficial. Oferta lui Jay – superioară celei anterioare cu circa 5000 lire sterline – a anulat efectiv aranjamentul, dar persoana căreia îi fusese promisă ferma îi vizitase mai înainte, în aceeași dimineață, făcând scandal și proferând amenințări.

— Vedeți, domnule Mackintosh, s-a scuzat agenta imobiliară. În aceste mici comunități – promisiunea unui teren – oamenii nu înțeleg că un cuvânt aruncat nu poate constitui o obligație legală. Jay a încuviințat cu simpatie. În afară de aceasta, a continuat ea, vânzătorul, care locuiește la Toulouse, este un tânăr care are de întreținut o familie. A moștenit ferma de la

străunchiul său. Multă vreme nu avusese niciun contact cu bătrânul, așa că nu are nicio răspundere pentru vreo promisiune făcută înaintea morții sale.

Jay a înțeles. I-a lăsat să termine formalitățile și a plecat la cumpărături. La întoarcere a așteptat în cafeneaua de peste drum până ce au venit faxurile de la Londra. S-au schimbat convorbiri telefonice. Banca. Avocatul. Banca.

— Și, sunteți sigură că persoana aceasta – oferta dinaintea mea – nu are vreun drept legal asupra proprietății? a întrebat el în cele din urmă, când funcționara i-a întins cheile.

Aceasta a negat din cap.

— Nu, domnule. Aranjamentul cu Madame d'Api poate să fi fost de lungă durată, dar ea nu are în mod absolut niciun drept legal. De fapt, noi nu avem decât cuvântul ei, potrivit căruia bătrânul i-ar fi acceptat oferta.

— D'Api?

— Da, o doamnă, Marise d'Api. O vecină a dumneavoastră. O femeie de afaceri locală, după toate aparențele.

Aceasta îi explica multe: ostilitatea ei, surpriza când a aflat că el cumpărase casa, chiar și cutiile de vopsea de pe podea. Presupunea că ei îi va aparține casa. Procedase la fel cum procedase el: se mutase ceva mai devreme, înainte de definitivare. Nu era de mirare că fusese atât de furioasă. Jay a luat hotărârea să se întâlnească cu ea cât mai curând ca să-i explice. Să o despăgubească, dacă ar fi necesar, pentru lucrările pe care le făcuse în casă. În definitiv, dacă tot o să fie vecini...

Se făcuse târziu după-amiază când s-au terminat toate formalitățile. Jay era obosit. În urma unor negocieri rapide, fusese dat drumul la alimentarea cu gaze, dar pentru electricitate trebuia să mai aștepte cinci zile. Funcționara de la agenție i-a sugerat un hotel până când casa lui va fi locuibilă, dar el a refuzat. Romantismul fermei lui abandonate și singuratice era prea puternic pentru a-i putea rezista. Și în afară de asta, mai era problema noului său manuscris, cele douăzeci de pagini scrise în noaptea aceea pe versoul romanului „Stout Cortez". Să le abandoneze, pentru confortul steril al unei camere de hotel, i-ar putea distruge ideea înainte chiar de a fi prins viață.

Chiar și acum, în timp ce se întorcea la Lansquenet, cu un taxi încărcat cu cumpărături și capul îi era amețit de oboseală, putea simți atracția acelor pagini scrise, nevoia imperioasă de a le continua, de a simți sub degete clapele bătrânei lui mașini de scris și să urmărească povestea până la capăt.

Când a ajuns acasă, sacul de dormit dispăruse, tot așa și lumânările și lada cu ustensilele de vopsit. Nimic altceva nu fusese atins. A bănuit că Marise venise în lipsa lui ca să îndepărteze urmele ocupării ei ilicite. Se făcuse prea târziu ca să-i facă o vizită, și Jay și-a promis că o va face în ziua următoare. Nu era cazul să fie în termeni proști cu singura lui vecină apropiată. Și-a aprins focul în șemineu și lampa cu petrol – una din cumpărăturile zilei – și a așezat-o pe masă. Își cumpărase și un sac de dormit, câteva perne, precum și un pat pliant. Cu toate aceste obiecte, a reușit să-și creeze un spațiu de dormit destul de confortabil, într-un colț al încăperii. Cum era încă lumină, s-a aventurat până în bucătărie.

Acolo se afla o mașină de gătit cu gaze, veche dar funcțională, și o vatră, deasupra căreia era agățată o oală de fier înnegrit, țesută cu pânză de păianjeni. Pe o jumătate de spațiu dintre doi pereți, mai era o antică sobă de gătit emailată, dar locul unde se făcea focul era astupat cu tot felul de resturi – cărbuni, lemn pe jumătate ars și generații întregi de insecte moarte. Jay s-a hotărât să mai aștepte până când va putea să-l curețe cum se cuvenea. Focul în vatră s-a aprins ușor și a reușit să încălzească destulă apă pentru spălat și pentru o ceașcă de cafea, pe care a luat-o cu el, în timp ce a întreprins turul casei. A descoperit că era mai mare decât i se păruse la început. Odăi de locuit, sufragerie, oficii, cămări, dulapuri tot atât de mari ca debaralele, debarale cât niște caverne. Trei pivnițe, dar întunericul era acolo atât de adânc, încât nu a riscat să coboare pe scările cu câteva trepte lipsă, scări ducând la dormitoare, la mansarde, la hambare. Era și mobilă, în mare parte stricată de ploi și neglijată, dar unele piese erau utilizabile. O masă lungă, din lemn înnegrit de vreme, zgâriată și scorojită de mulți ani de folosință; un bufet de aceeași proveniență; scaune; un taburet. Restaurate și lustruite cu ceară ar deveni frumoase, și-a spus el, exact genul de mobilier după care ofta Kerry în prăvăliile elegante din Kensington. Alte lucruri fuseseră depozitate în lăzi, în toate colțurile din casă – servicii de masă în pod, unelte și echipament de grădinărit într-un șopron, o întreagă ladă cu olande în stare miraculos de bună sub o cutie cu veselă spartă. A scos de acolo cearșafuri scrobite, îngălbenite la pliuri, fiecare brodat cu un medalion elaborat, în care inițialele D.F. erau îngemănate deasupra unei ghirlande de trandafirași – trusoul unei

femei care trăise cu o sută, două sute de ani în urmă. Mai erau și alte comori: cutii din lemn de santal cu batiste; tigăi de aramă înverzite, un radio vechi, dinainte de război, a apreciat el, cutia crăpată lăsând să se vadă valve mari cât butoanele cu care astăzi se deschid ușile. Dar, cel mai prețios, era un scrin uriaș pentru mirodenii și condimente, din stejar înnegrit, ale cărui sertare încă mai purtau etichete scrise cu cerneală cafenie, îngălbenite de vreme – *Cannelle, Poivre Rouge, Lavande, Menthe Verte* – (Vanilie, piper roșu, levănțică, mentă verde) cu compartimente goale păstrând încă aroma acelor condimente, unele având încă praful rămas care-i colorau vârful degetelor cu scorțișoară, ghimbir, paprică și șofran. Era un obiect de o frumusețe fascinantă. Merita ceva mai bun decât această casă goală, pe jumătate abandonată. Jay și-a promis că, de îndată ce va fi în stare, îl va aduce jos și-l va curăța.

Joe s-ar fi îndrăgostit de el.

Dar, cum s-a făcut noapte și s-a întunecat, Jay a trebuit să părăsească explorarea casei. Înainte de a se retrage pe patul lui de campanie, și-a mai inspectat o dată glezna, surprins și încântat de viteza cu care i se închisese rana. Aproape că nu mai avea nevoie de crema cu arnică pe care o cumpărase de la farmacie. Camera era caldă, tăciunii aprinși aruncau lumini roșietice pe pereții spoiți cu var. Era încă devreme – nu mai mult de ora opt – dar oboseala pusese stăpânire pe el și s-a întins pe pat, contemplând focul și făcându-și planuri pentru a doua zi. În spatele obloanelor închise, putea auzi vântul suflând în livadă, dar în seara aceea, nu avea nimic sinistru. Ba chiar, sunetul era aproape familiar – vântul, susurul apei din depărtare, creaturile nopții chemându-se

și hârjonindu-se și, deasupra tuturor, ceasornicul bisericii de peste mlaștini. S-a simțit cuprins de un val de nostalgie – pentru Gilly, pentru Joe, pentru Nethe Edge și pentru acea ultimă zi pe calea ferată de sub Pog Hill Lane, pentru toate acele întâmplări despre care nu scrisese în *Jackapple Joe,* pentru că erau prea cuprinse de deziluzie pentru a putea fi exprimate în cuvinte.

A scos un hohot de râs adormit și gâjâit. *Jackapple Joe* nu s-a apropiat niciodată de ceea ce s-a întâmplat cu adevărat. A fost o fabricație, un vis în care înfățișa lucrurile așa cum ar fi trebuit să fie, o naivă readucere la viață a acelor veri magice și teribile în același timp. Nu făcuse decât să dea un sens pentru ceea ce rămăsese fără sens. În cartea lui, Joe era o cacialma, un bătrân prietenos care l-a îndrumat către starea de adult. Jay era tipul de băiat „plăcintă cu mere“, inocent cu dibăcie. Copilăria lui fusese suflată cu aur, adolescența fermecată. Uitate au fost toate acele clipe când bătrânul îl plictisea, îl tulbura, îl înfuria. Uitate și momentele când Jay era sigur că Joe era nebun. Dispariția lui, trădarea lui, minciunile ascunse, domolite de nostalgie. Nu era de mirare că tuturor le plăcuse acea carte. Reprezenta chiar triumful înșelăciunii, al fanteziei asupra realității, copilăria pe care noi toți credeam în secret că am trăit-o, dar pe care nici unul nu am trăit-o cu adevărat. *Jackapple Joe* a fost cartea pe care chiar Joe ar fi putut-o scrie. Cel mai păcătos fel de minciună – pe jumătate adevărată, dar mincinoasă în ceea ce conta cu adevărat. Mincinoasă în ce privea inima.

— Tu ar fi trebuit să te întorci, știi bine asta, a spus Joe pe un ton aparent indiferent. Ședea pe masă, lângă mașina de scris, cu o cană de ceai într-o mână. Schim-

base tricoul pe care era imprimat „*Thin Lizzy*“ cu unul cu „*Animal*“ al lui Pink Floyd. Te-a așteptat și tu nu te-ai mai întors. A meritat mai mult decât atât, flăcăiaș. Chiar și la cincisprezece ani și tot ar fi trebuit să știi asta.

Jay l-a privit fix. Părea foarte real. Și-a atins fruntea cu mâna, dar pielea îi era rece.

— Joe?

Știa ce era, fără nicio îndoială. S-a gândit atât de mult la Joe în ultimul timp, dorința lui subconștientă de a-l găsi acolo, recrearea celei mai mari fantezii a lui Joe.

— Nu ai descoperit niciodată unde s-au dus, nu-i așa?

— Nu, nu am reușit.

Era ridicol să vorbească cu o fantasmă, dar era ciudat câtă alinare îi aducea această conversație. Joe părea că îl ascultă, cu capul aplecat ușor într-o parte, cu cana ținută între degete.

— Tu ești cel care m-a părăsit. După tot ce mi-ai promis. M-ai părăsit. Și nici nu ți-ai luat rămas-bun vreodată! Chiar dacă totul era în vis, Jay simțea cum furia făcea să-i tremure vocea. Tu ești acela care să-mi spună mie că ar fi trebuit să mă întorc?

Joe a dat din umeri, indiferent. Lumea mai călătorește, a spus el calm. Oamenii se duc ca să se regăsească, sau ca să-și piardă urma, indiferent pentru ce. Ia propriul tău *cliché*. Nu este exact ce faci tu acum? Să fugi de ceva.

— Nu prea știu ce fac acum, a spus Jay.

— Acea Kerry, puiule, a continuat Joe ca și cum nu l-ar fi auzit. Și ea a fost una. Nu știi niciodată când ai dat de noroc. A chicotit. Știai că poartă lentile de contact verzi?

— Ce?

— Lentile de contact. Ochii ei sunt în realitate albaștri. Tu nu ai știut niciodată, toți acești ani.

— E ridicol, a mormăit Jay. Oricum, tu nici nu ești aici.

— Aici? Aici? Joe s-a întors spre el, împingându-și șapca spre ceafă cu gestul lui caracteristic, pe care și-l amintea. Chicotea, așa cum făcea întotdeauna când vroia să spună ceva scandalos. Cine poate spune unde se află *aici?* Cine poate spune că *tu ești* aici?

Jay și-a închis ochii. Imaginea bătrânului nu i-a părăsit retina și dansa ca o molie în fața unei ferestre.

— Am detestat întotdeauna când vorbeai așa, a spus Jay.

— Cum?

— Toată vorbăria aia mistică de lăcustă.

Joe a râs mânzește.

— Asta e filosofia Orientului, puștiule. Am învățat-o de la călugării din Tibet, pe vremea când băteam drumurile.

— Nu ai bătut niciodată drumurile, a zis Jay. Nu ai fost nicăieri mai departe de M.1.

A adormit, legănat de sunetul râsului lui Joe.

26
Pog Hill, Vara 1977

În prima parte a acelei veri, Joe a fost într-o formă superbă. Părea mai tânăr ca niciodată, clocotind de idei și de proiecte. Lucra pe parcela lui aproape în toate zilele, deși cu mai multă prudență decât înainte și își luau pauza de ceai în bucătărie, înconjurați de răsaduri cu tomate. Gilly venea și ea la două zile și coborau pe calea ferată, tăind și adunând, așa cum obișnuiau, comori, pe care le aduceau sus pe rambleu în casa lui Joe.

Gilly le-a povestit că în mai se mutaseră din orașul Moncktion, din cauză că niște copii din vecini începuseră să provoace necazuri vechii lor tabere.

— Niște bastarzi, a spus ea cu indiferență, trăgând din țigareta pe care o împărțea cu Jay și trecându-i-o. Întâi au început să ne strige cuvinte de ocară. A naibii treabă, dar fără mare importanță. Apoi veneau noaptea și băteau cu pumnul în uși, apoi aruncau cu pietre în geamuri, apoi au aprins foc sub caravană. După aia l-au otrăvit pe bătrânul nostru câine, și atunci, Maggie a spus că i-a fost destul.

Gilly intrase în acel an în școala generală locală. Se înțelegea cu majoritatea oamenilor, i-a spus ea, dar cu copiii ăia era altceva. Nu intra în amănunte, dar Jay a bănuit că relațiile trebuie să fi fost destul de proaste pentru ca Maggie să mute trailerul atât de departe.

— Cea mai rea dintre ei – agitatoarea – era o fată pe care o cheamă Glenda, i-a spus ea. E cu un an înaintea

mea la școală. M-am bătut de câteva ori cu ea. Nimeni nu îndrăznește să-i facă ceva din cauza fratelui ei.

Jay a privit-o întrebător.

— Îl știi, a spus Gilly, trăgând încă un fum, bastardul ăla mare cu tatuaje.

— Zeth.

— Da. Cel puțin, el a terminat școala. Nu-l mai văd prea mult, doar uneori jos, la Edge, unde vânează păsări. A dat din umeri. Oricum, nu prea des. Nu-mi place.

Nether Edge devenise a lor acum, constată el. O bandă de șase sau șapte, între doisprezece și cincisprezece ani, condusă de sora lui Zeth. În weekenduri se duceau în oraș, unde se luau la întrecere cine fură mai multe de la vânzătorii de ziare – de obicei dulciuri și țigarete – apoi coborau spre Edge ca să-și facă de treabă sau să dea drumul la artificii. Trecătorii îi evitau, temându-se de insulte sau de hărțuială. Chiar și obișnuiții posesori de câini pe care îi scoteau la plimbare evitau acum locul.

Noutățile l-au lăsat pe Jay ciudat de frustrat. După bătaia cu pietre rămăsese precaut în privința malului lui Edge și păstra cu sfințenie în buzunar talismanul lui Joe, totdeauna la pândă să nu fie surprins de necazuri. Evita canalul, mina și ecluza care-i păreau să prezinte riscuri. Nu avea de gând să se afle față în față cu Zeth, dacă depindea de el. Gilly însă nu se temea. Nici de Zeth, nici de Glenda. Era prudentă doar pentru el, nu și pentru ea.

Cu toate hotărârile luate, Jay a avut o răbufnire de indignare.

— Nu am de gând să mă țin deoparte, a spus el înfierbântat. Nu mi-e teamă de o gașcă de fetițe. Ție ți-e frică?

— Sigur că nu! Negarea ei i-a confirmat lui Jay suspiciunea. A simțit un impuls subit să-i demonstreze că se putea descurca singur, la fel de bine ca și ea – de când cu bătaia cu pietre simțise că era în dezavantaj față de ea, dacă se ajungea la agresiune fizică.

— Am putea merge mâine, a sugerat el. Să mergem la gura de mină și să scoatem din pământ niște sticle.

Gilly a chicotit. În razele soarelui, părul ei strălucea la fel de puternic ca și capătul aprins al țigaretei. Nasul îi era ars de soare. Jay a fost cuprins de un val de emoție necunoscută lui, atât de puternică încât s-a simțit ușor amețit. Ca și cum ceva s-ar fi mișcat în interiorul lui, intrând într-o frecvență pe care nu o cunoștea și nici nu o ghicea. A simțit o dorință bruscă, de neînțeles, de a-i atinge părul. Gilly îl privea cu ironie.

— Ești sigur că ești pregătit? I-a întrebat ea. Nu ești laș, nu-i așa, Jay? Și-a umflat mușchii brațelor și a cârâit *Bwrakka – bwraaak!* Nici măcar un picuț, un piculeț? Dar senzația aceea, acel moment de revelație misterioasă, trecuse. Gilly a azvârlit chiștocul în tufiș, continuând să chicotească. Jay a apucat-o și i-a zbârlit părul ca să-și ascundă starea de confuzie, până când fata a început să țipe și i-a tras una în fluierul piciorului. Starea de normalitate – cel puțin ceea ce trecea drept normal între ei – se restabilise.

În noaptea aceea, a dormit prost, stând treaz în întuneric, cu gândul la părul lui Gilly – acea nuanță superbă, vie, între frunza de arțar și morcov – la șisturile roșii din grohotișul de deasupra gurii de mină și la vocea lui Zeth, care îi șoptea la ureche. *Eu pot aștepta* și *Ești mort,* până când a trebuit să se scoale și să scoată vechea flaneluță roșie din săculețul ei – talismanul lui

Joe, uzată și lucioasă de atâta folosință timp de trei ani – și să o strângă în palmă, după care s-a simțit imediat mai bine.

Speriat? Cu siguranță nu era speriat.

Avea magia de partea lui.

27
Lansquenet, martie 1999

A început să-mi fie drag de Jay. Ne-am maturizat împreună, el și eu, și, în multe privințe, ne asemănăm. Suntem complecși într-o serie de privințe care nu sunt imediat aparente pentru obsevatorul indiferent. Un palat al gurii needucat descoperă în noi o asprime, o limbuție care contrazice simțăminte mai adânci. Iertați-mă dacă am devenit pretențioasă cu vârsta, dar ăsta este efectul singurătății asupra vinului, ca și călătoriile și manipularea brutală care nu mi-au îmbunătățit calitățile. Unele chestii nu ar trebui îmbuteliate pentru prea mult timp.

Cu Jay era, desigur, altceva. Cu Jay era furia.

Nu-și putea aminti de o perioadă când nu fusese furios pe cineva. Pe părinții lui. Pe școală. Pe el. Și, mai ales, pe Joe. Joe, care dispăruse în acea zi, fără să-l prevină și fără motiv, lăsând doar un pachet de semințe, parcă semănând cu o poveste proastă cu zâne. O recoltă proastă, acea furie. Rău pentru spirit, al meu și al lui. Și Specialii au simțit-o. Cele patru sticle rămase se aflau pe masă, unde așteptau într-o tăcere abătută, de rău augur, cu burțile pline de un foc întunecat.

Când s-a trezit a doua zi dimineață, Joe mai era acolo. Ședea la masă, cu cana de ceai, cu coatele pe masă, cu șapca trasă pe un ochi, cu ochelarii în formă de semilună cocoțați pe vârful nasului. O rază de soare în care dansa praful pătrunsese printr-o gaură din oblon și aurea un umăr, făcându-l aproape invizibil. Era făcut

din aceeași țesătură aeriană care-i umplea și sticlele; eu puteam privi prin el în locurile în care lumina cădea direct, deși el îi apărea destul de solid lui Jay, așa cum ședea drept și țeapăn dintr-un vis în altul.

— 'Neața, a spus bătrânul.

— Înțeleg ce e toată chestia asta, a șoptit Jay răgușit. Sunt pe cale să înnebunesc.

Joe a chicotit.

— Întotdeauna ai fost un pic prostuț, a spus el. Imaginează-ți să arunci semințele alea pe calea ferată. Păi, tu trebuia să le păstrezi. Să le *folosești.* Dacă ai fi făcut ce trebuia să faci, atunci nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat.

— Ce vrei să spui?

Joe a ignorat întrebarea.

— Trebuie să știi că încă mai este o veche recoltă bună de *Tuberosa Rosifea* care crește sub podul de cale ferată. Poate singurul loc pe lume cu o recoltă așa de bună. Ar trebui să te duci cândva și să o vezi. Să-ți faci ceva vin.

— Ce vrei să spui să le folosesc? Erau doar semințe.

— Doar semințe? Joe și-a scuturat capul, exasperat. Doar semințe, după tot ce te-am învățat? Jackapples alea erau *Speciali,* ți-am mai spus, am scris chiar pe pachet.

— Dar eu nu am văzut nimic special la ele, i-a spus Jay, trăgându-și blugii.

— Chiar niciodată? Ascultă-mă, puștiule, am pus câteva *rosifea* în fiecare sticlă de vin pe care am făcut-o vreodată. În fiecare sticlă pe care am făcut-o de când le-am adus din America de Sud. Mi-au trebuit cinci ani numai ca să pregătesc pământul. Vreau să-ți spun...

— Nu te mai obosi, l-a întrerupt cu asprime Jay. Tu

n-ai fost niciodată în America de Sud. Aș fi surprins să aflu că ai fost și în afară de South Yorkshire.

Joe a râs și a scos un pachet de Player's din buzunarul hainei.

— Poate nu, flăcăiaș, a admis el, aprinzându-și una. Dar am văzut-o cu toate astea. Am văzut toate locurile despre care ți-am povestit.

— Sigur că da.

Joe a dat din cap cu o expresie de tristețe.

— Călătorii astrale, puștiule. Călătorii astrale, cum naiba crezi tu că puteam să o fac când jumătate din viața mea am petrecut-o sub pământ?

Părea aproape furios. Jay era cu ochii pe țigareta din mâna lui, jinduind să tragă un fum. Simțea un miros de hârtie arsă și de Noaptea de 5 noiembrie[1].

— Eu nu cred în călătorii astrale.

— Atunci cum naiba crezi că am ajuns aici?

Noaptea de 5 noiembrie, suc din rădăcina de lemn-dulce, grăsime prăjită, fum și ABBA cântând „The Name of the Game“ la Number One, toate în acea lună. Iar el, șezând în dormitorul gol și fumând – nu din plăcere, ci doar pentru că era împotriva regulilor. Nici o scrisoare. Nici o ilustrată. Nici măcar o adresă.

— Tu nu ești aici. Iar eu nu vreau să port această conversație.

Joe a ridicat din umeri.

— Tu ai fost mereu un încăpățânat nenorocit. Totdeauna ai cerut explicații. Niciodată nu te-ai mulțumit să iei lucrurile așa cum erau. Totdeauna vrând să știi cum se întâmplă lucrurile.

---

[1] Dată când în Marea Britanie se aprind în curți focuri în aer liber și artificii.

Tăcere. Jay a început să-şi lege şireturile.

— Îţi aduci aminte de Rromii aceia care au ocolit contorul la Nether Edge?

Jay a ridicat capul. Da, îmi amintesc.

— Ţi-ai dat vreodată seama cum au făcut-o?

Jay a dat încet din cap.

— Tu spuneai că a fost alchimie.

Joe a chicotit.

— Alchimia *profanului.* Şi-a aprins un Player's cu o expresie înfumurată. Şi-au făcut nişte tipare în forma unei monede de cincizeci de pence, înţelegi? Şi în ele au turnat gheaţă. Iar tipii de la Consiliu au crezut că monedele de cincizeci au dispărut fără urmă, s-au topit. Joe a hohotit de râs. Au avut dreptate, nu-i aşa?

28
Nether Edge, Vara 1977

Jay se îndrepta către Edge, cu talismanul lui Joe băgat adânc în buzunar. Soarele era acoperit, așa cum a fost mai tot timpul în acea vară, cerul era albicios și aerul era fierbinte și lipsit de oxigen, iar peisajul lipsit de culoare. Câmpul, copacii, florile, totul avea o nuanță cenușie, ca pe ecranul televizorului portabil alb-negru al lui Maggie. Deasupra lui Nether Edge atârna parcă o mică pată, ca un semnal luminos. Un avertisment, poate.

Gilly purta blugi tăiați și un tricou în dungi. Își legase părul la ceafă cu o panglică roșie. Avea în mână un suc și limba îi era neagră de sucul de rădăcină de lemn dulce.

— Nu eram sigură că ai să reușești, a spus ea.

Jay și-a amintit de talismanul din buzunar și a ridicat din umeri. Erau în siguranță, și-a spus el. În siguranță. Protejați. Invizibili. Avusese efect de zeci de ori mai înainte.

— De ce să nu fi reușit?

Gilly a ridicat din umeri.

— Au un fel de bârlog pe acolo, a spus ea, smucind din cap către canal. Probabil într-un copac, unde își țin toate materialele. I-am văzut de câteva ori mergând acolo. Te provoc să mergi acolo.

— Eu nu accept provocări, a spus Jay.

Gilly i-a aruncat o privire ironică.

— Dar ei nu pot fi acum acolo. Dimineața, pe timpul ăsta, ei sunt încă în oraș sau ciordesc chestii de la piață. E numai un bârlog de formă, Jay. N-ai curajul.

Ochii îi luceau cu viclenie: ochii ei verzi de pisică în care se reflecta cerul fără culoare. Și-a terminat înghețata și a aruncat învelișul în canal, păstrând paiul între buze ca pe o țigaretă.

— Doar dacă nu ești *galben,* a spus ea imitându-l cu destul succes pe Lee Marvin.

— Ok.

Au găsit cuibușorul aproape de ecluză. Nu era într-un pom, ci era o chițimie făcută din tot felul de resturi: carton ondulat, foi de prelată unsă cu smoală, fibră de sticlă. Avea ferestre din foi de plastic și o ușă furată de la coliba cuiva. Părea părăsită.

— Hai, intră, l-a îndemnat Gilly. Stau de pândă.

Jay a ezitat un moment. Gilly îl cam lua în derâdere. Fața ei nu era decât un imens pistrui. Privind-o, a simțit cum îl cuprinde amețeala.

— Hai, dă-i drumul, l-a îmboldit ea.

Pipăindu-și talismanul din buzunar, Jay a pornit cu hotărâre către colibă. Era mai mare decât părea privită de pe potecă, și, cu toată diversitatea materialelor, construcția era solidă. Ușa era încuiată cu un lacăt greu, de origine industrială, care ar fi putut proveni din pivnița de cărbuni a cuiva.

— Încearcă fereastra, s-a pronunțat Gilly din spatele lui. Jay s-a răsucit brusc.

— Parcă spuneai că stai de pază?

Gilly a dat doar din umeri.

— Doar nu e nimeni aici. Haide, încearcă fereastra.

Fereastra abia permitea să te târăști ca să intri. Gilly

a tras în lături foaia de plastic și Jay a pătruns. Înăuntru era întuneric și mirosea a pământ acru și a fum de țigară. Pe pardoseală se vedea un maldăr de paturi deasupra câtorva lăzi. O cutie cu tăieturi de ziare. Pe un perete, era un afiș dintr-o revistă pentru fete, cu colțurile îndoite. Gilly și-a băgat capul pe fereastră.

— Ai găsit ceva bun? a întrebat ea.

Jay a negat din cap. Începea să se simtă prost, se vedea deja prins în capcană în timp de Zeth și prietenii lui erau după colț.

— Caută în lăzi, i-a sugerat Gilly. Acolo trebuie să-și țină ei toate chestiile lor. Reviste și țigări, tot ce au ciordit.

Jay a răsturnat una din lăzi. Tot felul de gunoaie s-au răspândit pe podea. Farduri, sticle de limonadă, benzi de desene animate. Un radio cu tranzistori ponosit, dulciuri într-un borcan de sticlă. O pungă de hârtie cu pocnitori, artificii și Hopa-Mitică și Pisici Negre în cutiile lor. Două duzini de brichete BIC. Patru pachete de Player's nedeschise.

— Ia ceva, a spus Gilly. Ia orice. Oricum, toate au fost săltate. Jay a luat o cutie de pantofi cu tăieturi din ziare. Cam fără entuziasm le-a răspândit pe podeaua de pământ. Apoi, a făcut același lucru cu revistele.

— Ia țigările, a insistat Gilly. Și brichetele. O să i le dăm lui Joe. Jay a privit-o neliniștit, dar teama de disprețul ei era mai mare decât putea suporta. A luat țigările și brichetele, apoi, la insistențele lui Gilly, dulciurile și artificiile. Stimulat de entuziasmul ei, a smuls afișul de pe perete, a strivit cu picioarele discurile și a spart borcanele. Amintindu-și cum i-a zdrobit Zeth radioul, a luat și tranzistorul spunându-și că i-l datora. A împrăștiat cosmeticele, zdrobind sub picioare rujurile de buze și a

aruncat o cutie cu pudră de perete. Gilly îl urmărea, râzând frenetic.

— Aş vrea să le văd mutrele, a sughiţat ea. Măcar de-aş putea!

— Asta nu putem i-a amintit Jay ieşind repede din chiţimie. Hai să plecăm, înainte ca ei să se întoarcă. A luat-o de mână şi a tras-o după el pe cărarea care ducea spre puţul de mină, simţind cum îi tremura stomacul la gândul celor înfăptuite. Totuşi, senzaţia nu era chiar neplăcută şi au izbucnit amândoi în râs, ca nişte beţivi, sprijinindu-se unul pe celălalt în timp ce se împleticeau pe potecă.

— De-aş putea să-i văd *mutra* lui Glenda, a bolborosit Gilly. Data viitoare ar trebui să aducem un aparat de fotografiat, ca să rămânem cu o amintire.

— Data viitoare? Ideea le-a îngheţat râsul.

— Păi, desigur! Gilly vorbea ca şi cum ar fi fost lucrul cel mai natural din lume. Am câştigat prima ciocnire. Nu putem abandona acum.

Lui Jay i-a trecut prin minte că ar fi trebuit să-i spună: ăsta e sfârşitul, Gilly. E prea periculos.

Dar pe ea o atrăgea tocmai pericolul, iar el era prea îmbătat de admiraţia pe care i-o arăta ea, ca să fie prudent. Privirea aceea din ochii ei!

— De ce te holbezi la mine? l-a întrebat ea belicoasă.

— Nu mă holbez.

— Ba da, te *holbezi.*

Jay a chicotit: Priveam la *marea – imensa – urechelniţă,* care tocmai a aterizat în părul tău din acest tufiş.

— Bastardule! a zbierat Gilly, scuturându-şi capul.

— Stai un pic! Am găsit-o, a spus el, atingându-i părul cu timiditate.

Dar Gilly i-a ars una zdravănă în gleznă. Și, din nou, normalitatea a fost restabilită.

Pentru un timp.

29
Lansquenet, martie 1999

Următoarea acțiune pe care a întreprins-o Jay în Lansquenet a fost să găsească o firmă de construcții. Casa avea nevoie de reparații serioase și, deși ar fi putut face singur unele lucrări, și-a dat seama că era preferabil să se adreseze unor profesioniști. Și a avut norocul să-i găsească la îndemână. Era convins că l-ar costa mult mai mult dacă ar apela la o firmă din Agen. Șantierul era întins, cheresteaua era stivuită în spate, cercevele de ferestre și uși erau proptite de ziduri. Depozitul principal fusese o fermă scundă transformată, cu o firmă deasupra ușii, pe care se putea citi CLAIR-MONT-DULGHERIE-PANOURI-CONS.

În apropierea ușii, erau îngrămădite: mobilă neterminată, materiale pentru garduri, blocuri de ciment, țigle și plăci de faianță. Numele constructorului era Georges Clairmont. Acesta era un bărbat scund și îndesat, cu o mustață blegită și cămașă albă, pătată de transpirație. Vorbea cu accentul îngroșat al regiunii, dar rar, și după o clipă de gândire, ceea ce îi dădea lui Jay timpul să-i înțeleagă cuvintele. Cumva, toată lumea din regiune îl cunoștea deja. Jay o bănuia pe Joséphine că împrăștiase zvonurile. Angajații lui Clairmont – patru bărbați în salopete stropite cu vopsea și cu șepcile trase pe ochi împotriva soarelui – îl urmăreau cu curiozitate, în vreme ce Jay trecea pe acolo. A surprins termenul *Anglia* într-o conversație rapidă în *patois*-ul local. Lucrul – banii – ceva rar în sat.

Toată lumea vroia să apuce o parte din restaurarea imobilului Château Foudouin. Clairmont a pocnit din degete în timp ce patru perechi de ochi îi urmăreau.

— Înapoi, la lucru, înapoi la lucru!

Jay a surprins privirea unuia din muncitori – un bărbat cu părul roșu, legat la ceafă cu o basma – și i-a zâmbit. Roșcatul i-a răspuns, ascunzându-și de Clairmont gura cu mâna. Jay l-a urmat pe manager în interiorul clădirii.

Camera era mare și răcoroasă, ca un hangar. O măsuță de lângă ușă servea drept birou și era practic acoperită de hârtii, dosare și, peste toate, trona un telefon-fax. Lângă telefon se aflau o sticlă de vin și două pahare. Clairmont a turnat vin în pahare și i-a întins unul lui Jay.

— Mulțumesc.

Vinul era roșu închis și bogat. Era bun și Jay l-a complimentat.

— Ar trebui să fie, a răspuns Clairmont. A fost făcut în via dumitale. Vechiul proprietar, Foudouin, era cândva bine cunoscut pe aici. Un foarte bun producător de vinuri. Struguri de calitate. Pământ bun.

A sorbit încet vinul, cu apreciere.

— Presupun că va trebui să trimiteți pe cineva să vadă casa, i s-a adresat Jay.

Clairmont a dat din umeri: Cunosc casa. Am fost s-o văd din nou acum o lună. Am făcut chiar niște estimări.

A observat surprinderea lui Jay și a tras un zâmbet larg.

— Ea lucrează la această casă din decembrie, văruind, tencuind. Era atât de sigură de înțelegerea ei cu bătrânul.

— Marise d'Api?

— Păi, cine alta? Dar el făcuse deja un aranjament cu nepotul lui. Un venit frumos – o sută de mii de franci pe an până la moarte – în schimbul casei și al fermei. Era prea bătrân pentru a mai putea munci. Și prea încăpățânat ca să renunțe. Nimeni altul nu vroia proprietatea decât ea. În zilele noastre, din exploatarea unei ferme nu se fac bani, iar în ce privește casa, vai și amar! Clairmont și-a exprimat părerea dând din umeri. Dar cu ea, lucrurile stau altfel, e și ea încăpățânată. A pus ochii pe pământ cu ceva ani în urmă. A așteptat. A îngrădit puțin câte puțin. Și acum i-a venit plata, așa-i? Clairmont a râs scurt, dar cu subînțeles. N-o să-mi dea niciodată ceva de lucru, spunea ea. Mai degrabă ar aduce un constructor din oraș decât să fie datoare cuiva din sat. Mai degrabă a preferat să facă totul singură. Clairmont și-a frecat degetele în mod expresiv. Zgârcită în economiile ei, a explicat el, terminându-și vinul, zgârcită cu toate.

— Bănuiesc că va trebui să-i ofer un fel de compensație, a spus Jay.

— De ce? Clairmont părea amuzat.

— Păi, dacă o fi cheltuit banii...

Clairmont a izbucnit în râs.

— Bani! Aș spune că a furat un teren. Fii atent la garduri, la gardurile vii. Și ai să constați cum au fost mutate din loc: vreo doisprezece metri aici, vreo șase acolo. Ciupind din pământ ca un șobolan lacom. A făcut-o ani de zile, pe vremea când credea că bătrânul nu observa. Apoi, când a murit... Clairmont a ridicat din umeri. Ha! Femeia asta este o otravă, domnule Mackintosh, e o viperă. Îl știam pe bietul ei bărbat și, deși nu se plângea niciodată, nu mă puteam opri să nu aud tot felul de lucruri.

Din nou a ridicat din umeri, cu o expresie atât filosofică, cât și pragmatică.

— Nu-i dați nimic, domnule Mackintosh. Veniți diseară la mine acasă, s-o cunoașteți pe soția mea. Să luăm masa împreună. O să putem discuta pe îndelete planurile dumneavoastră pentru refacerea casei Faudouin. S-ar putea realiza o minunată casă de vacanță, domnule. Cu investiții, orice este posibil. Grădina poate fi replantată și amenajată. Livada restaurată. Poate și un bazin de înot. Pavate aleile ca la vilele din Juan les Pins. Fântâni arteziene. Ochii îi luceau la perspectivă.

Jay i-a răspuns cu prudență. Drept să spun, nu m-am gândit deocamdată decât la reparațiile imediate.

— O să avem timp pentru toate, héh? L-a bătut pe umăr prietenește.

— Casa mea dă din scuarul principal. Rue des Francs Bourgeois. Numărul patru. Nevastă-mea abia așteaptă să cunoască noua noastră celebritate. O să fie foarte fericită.

Râsul lui, în parte umil, în parte acaparator, era ciudat de contagios.

— Vino să cinezi cu noi. Încearcă *„les gésiers farcis“*[1] al nevesti-mii. Caro știe tot ce este de știut în satul ăsta. Trebuie să cunoști Lansquenetul.

Jay s-a așteptat la o cină simplă, cu constructorul și soția lui, care, probabil, era măruntă și ștearsă, cu șorțul dinainte și părul strâns sub basma sau cu o mutră agreabilă și rozalie, ca a lui Joséphine de la cafenea, cu ochi vioi de pasăre. Vor fi poate timizi la început, vorbind puțin, nevasta turnând supa în castroane de pământ, înroșindu-se la complimentele lui. Se vor servi pate

[1] Un fel de drob.

făcut în casă și vin roșu, măsline și ardei murați în uleiuri condimentate. Iar după aceea, vor povesti vecinilor că englezul era *un mec sympathique, pas du tout prétentieux*[1], iar el va fi acceptat rapid ca membru al comunității.

Realitatea a fost însă cu totul alta.

Ușa i-a fost deschisă de o doamnă elegantă și plinuță, îmbrăcată într-un *twin-set*[2] bleu pal și tocuri cui, care a exclamat când l-a văzut. Soțul ei, mai îndoliat ca niciodată, îmbrăcat în costum închis și cravată, l-a salutat cu mâna pe după umărul soției sale. Din interior se auzeau muzică și voci, iar ce se vedea era decorat cu atât de multă stofă imprimată, încât Jay a trebuit să închidă ochii. Așa cum era el, în blugi negri și tricou sub un simplu sacou negru, se simțea stingherit de cât era de prost îmbrăcat.

În afară de Jay, mai erau alți trei musafiri. Caroline Clairmont i-a prezentat în timp ce oferea băuturi – „prietenii noștri Toinette și Lucien Merle și Jessica Mornay, care are un magazin de modă la Agen" – și își lipea un obraz de al lui Jay, în același timp punându-i un pahar cu cocteil cu șampanie în mâna lui liberă.

— Eram atât de nerăbdători să vă cunoaștem, Monsieur Mackintosh, sau pot să vă spun Jay?

În timp ce începuse să dea din cap, a fost invitat într-un fotoliu.

— Și, desigur, mie *trebuie* să-mi spui Caro. Era atât de minunat să ai pe cineva *nou*, în sat – pe cineva cultivat – după mine, cultura este *atât* de importantă, nu crezi?

---

[1] Un tip simpatic, deloc pretențios.

[2] Pulover și cardigan

— Oh, da, a șoptit Jessica Mornay, înfigându-și în brațul lui niște unghii roșii, prea lungi ca să nu fie false. Vreau să spun că Lansquenet este atât de minunat de nealterat, dar, uneori, o persoană cu educație tânjește după ceva *mai mult.* Trebuie să ne povestești despre dumneata. Ești scriitor, așa ne-a spus Georges?

Jay și-a retras brațul și s-a resemnat să suporte inevitabilul. A răspuns la nenumărate întrebări. Era căsătorit? Nu? Dar trebuie să fie cineva, cu siguranță? Jessica a zâmbit și s-a tras mai aproape. Ca să scape de atențiile ei, s-a prefăcut interesat de banalități. Cei doi Merle, mărunței și spilcuiți în cașmiruri asortate, veneau din Nord. El era negustor de vinuri și lucra pentru firma unor importatori nemți. Toinette era implicată într-un fel de jurnalism local. Jessica era stâlpul grupului de dramă al satului – Antigona era *superbă* – și Jay scria oare și pentru teatru?

El a prezentat *Jackapple Joe,* despre care toată lumea auzise, dar pe care nu o citise nimeni, și a provocat chițăituri excitate din partea lui Caro, când a dezvăluit că începuse o nouă carte. Talentul gastronomic al lui Caro s-a dovedit a fi la fel de ornamentat ca și locuința ei: a acordat atenția cuvenită *sufflé-ului au champagne* și *vol-au-vent*-urilor; în ce privește *les gésiers farcis și boeuf en croûte*[1], a regretat în fundul sufletului terina de casă și măslinele din fanteziile lui. A descurajat cu gentilețe avansurile tot mai înflăcărate ale Jessicăi Mornay. În general, a fost moderat de spiritual, de amator de povești. A acceptat multe complimente nemeritate cu privire la *franceza lui superbă.* După cină, l-a lovit o durere de cap, pe care a încercat să o combată, fără

[1] ... Și mușchi de vacă în aluat

succes, cu alcool. I-a venit greu să se concentreze, față de viteza în creștere a conversației lor în franțuzește. Fraze întregi s-au pierdut și au zburat ca norii. Din fericire, gazda lui era vorbăreață – și egocentrică – destul ca să considere tăcerea lui drept o atenție fascinată.

Pe când cina a luat sfârșit, se făcuse aproape miezul nopții. La cafea și *petits fours,* durerea de cap se mai domolise și Jay a fost în stare să prindă din nou firul conversației.

Clairmont, cu cravata lărgită la gât, cu fața pătată și transpirată: tot ce pot să spun este că a venit momentul să se întâmple *ceva* ca să apară și Lansquenet pe hartă, héh! Avem tot atât de multe calități ca și vecinul nostru Le Pinot, dacă ne-am putea organiza.

Caro a încuviințat dând din cap. Jay înțelegea mai bine franceza ei decât pe cea a bărbatului ei, al cărui accent era tot mai puternic pe măsură ce-și golea paharul cu vin. Ea ședea în fața lui, pe brațul unui fotoliu, picior peste picior, și cu o țigaretă în mână.

— Acum că Jay a intrat în mica noastră comunitate – și-a arătat ea dinții prin fumul de țigară – sunt sigură că lucrurile vor începe să progreseze. Tonul se schimbă. Oamenii încep să evolueze. Dumnezeu știe cât de mult am muncit – pentru biserică, pentru grupul de teatru, pentru societatea literară. Sunt sigură că Jay va fi de acord să se adreseze micului nostru grup de scriitori cât de curând?

Și-a dezvelit și el dinții, fără să se angajeze la ceva.

— Sigur că ai s-o faci! Caro a exclamat încântată, ca și cum Jay i-ar fi răspuns invitației cu tot atâtea cuvinte. Ești exact ce-i trebuie cel mai mult unui sat ca Lansquenet: un suflu de aer proaspăt. Dar nu aș vrea ca

lumea să creadă că te ținem *numai pentru noi.*

A râs și Jessica a exclamat pofticioasă. Soții Merle și-au dat coate, înveseliți. Jay a simțit cum i se instalează sentimentul ciudat că toată cina aceea pantagruelică fusese doar un pretext și cu toate cocteilurile cu șampanie și Sauternes-ul la gheață și *foie gras*-ul, de fapt el fusese felul principal.

— Dar de ce Lansquenet? Întrebarea venea de la Jessica, în timp ce se apleca în față și-și ținea închiși ochii ei albaștri, lungi și migdalați, din cauza fumului de țigară care o învăluia. Cu siguranță că ai fi fost mai fericit într-o localitate mai mare, Agen poate, sau mai spre sud, spre Toulouse?

Jay a clătinat din cap: m-am plictisit de orașe, a spus el. Am cumpărat proprietatea asta în urma unui impuls.

— Ah! a exclamat Caro în extaz. Ce temperament artistic!

— Pentru că mi-am dorit ceva liniștit, departe de un oraș.

Clairmont și-a scuturat capul: Héh, e destul de liniștit. Prea liniștit pentru noi. Prețurile proprietăților scad într-una, în timp ce la Le Pinot, la doar patruzeci de kilometri depărtare...

Soția lui a explicat cu promptitudine că Le Pinot era un sat pe râul Garonne, foarte iubit de turiștii străini.

— Georges are foarte multe lucrări acolo, nu-i așa Georges? A construit un bazin de înot pentru cuplul acela adorabil de englezi și i-a ajutat să renoveze casa aceea veche de lângă biserică. Dacă am putea trezi același interes și în satul nostru!

Turiști. Bazine de înot. Magazine de suveniruri. Baruri cu hamburgeri. Lipsa de entuziasm a lui Jay tre-

buie să i se fi citit lesne pe față, deoarece Caro l-a înghiontit.

— Îmi dau seama că domnul Mackintosh al nostru este un romantic, Jessica dragă! Îi plac drumeagurile noastre de țară și viile și fermele izolate și ascunse în verdeață. E atât de englez! Jay a zâmbit, a dat din cap și a fost de acord că excentricitatea lui era *tout à fait anglaise.*

— Bine, bine, dar o comunitate ca a noastră trebuie să se dezvolte. Clairmont era amețit și serios. Avem nevoie de *investiții.* De bani. Fermele nu produc bani. Fermierii noștri abia dacă produc atâta cât să subziste și să țină fermele mai departe. Lucrările ți se oferă doar la oraș. Tinerii pleacă. Numai bătrânii și vagabonzii rămân. Itineranții, *les pieds-noirs*[1]. Asta e ce oamenii nu vor să înțeleagă. Trebuie să progresăm sau să murim, héh. Progres sau moarte.

Caro a fost de acord. Dar sunt prea mulți oameni aici care nu pot vedea calea spre progres, s-a încruntat ea. Ei refuză să-și vândă pământul pentru a putea ridica construcții, chiar și atunci când este limpede că nu pot câștiga. Când s-au sugerat planuri pentru construirea noului *Intermarché* pe șosea, au protestat atât de mult că Intermarché-ul s-a dus la Le Pinot. Le Pinot era acum douăzeci de ani exact ca Lansquenet. Și uite cum arată acum.

Le Pinot era povestea de succes locală. Un sat de 300 de suflete care și-a găsit un loc pe hartă, datorită unui cuplu de întreprinzători de la Paris, care au cumpărat și au restaurat o serie de vechi proprietăți

---

[1] Imigranți algerieni

pentru a le vinde drept case de vacanță. Datorită lirei sterline puternice, și câtorva contacte excelente la Londra, aceste case au fost vândute sau închiriate unor turiști englezi pricopsiți și tradiția s-a stabilit încetul cu încetul. Sătenii și-au dat curând seama de potențialul existent. Afacerile au înflorit în ce privește comerțul turistic. S-au deschis o mulțime de cafenele, urmate în curând de pensiuni, de tipul *„bed and breakfast"*[1]. A urmat o puzderie de magazine specializate, oferind produse de lux pentru comerțul de vară, un restaurant cu o stea Michelin și un mic, dar luxos, hotel cu sală de fitness și bazin de înot. Istoria locală a fost condusă spre obiective de interes și bisericuța, total neinteresantă și obișnuită, a fost redescoperită – printr-o combinație de folklor și speranțe deșarte – a fi un sit cu semnificație istorică. O adaptare pentru televiziune a romanului *Clochemerle* a fost filmată acolo și, după aceea, noile proiecte nu s-au mai oprit: un Intermarché în apropiere. Un club de călărie. Un șir întreg de châlet-uri de vacanță în lungul râului. Iar ca și cum toate astea n-ar fi fost de ajuns, erau planuri pentru un Aquadom și o stațiune de sănătate la cinci kilometri depărtare, care ar putea atrage activități comerciale de la Agen și mai departe.

Caro dădea impresia că privește succesul localității Le Pinot drept o insultă personală.

— Ar fi putut fi cu ușurință Lansquenet, s-a văicărit ea, luând un *petit four*. Satul nostru este cel puțin la fel de bun cu al lor. Biserica noastră este veritabilă din secolul al paisprezecelea. Noi avem ruinele unui apeduct roman în Les Marauds. Puteam fi noi. În schimb, singurii

[1] Pat și mic dejun

vizitatori pe care îi avem sunt muncitorii estivali la fermă și țiganii de lângă râu, a spus ea, mușcând cu poftă din *petit four.*

Jessica a dat din cap. Oamenii de aici sunt de vină, a spus ea. Nu au nici cea mai mică ambiție. Ei cred că se poate trăi exact cum trăiau bunicii lor.

Din câte a înțeles Jay, Le Pinot avusese atât de mult succes, încât producția locală de vinuri – după care satul fusese botezat – încetase cu desăvârșire.

— Vecina dumitale este una din acei oameni. Buzele lui Caro s-au subțiat sub rujul trandafiriu. Își lucrează jumătate din pământul de aici și până la Les Marauds și abia dacă scoate ceva din producția de vin din care să se întrețină. Trăiește ascunsă tot anul în casa aia veche, fără să schimbe o vorbă cu cineva. Și bietul copil, ascuns cu ea...

Toinette și Jessica au dat din cap și Clairmont a umplut din nou ceștile cu cafea.

— Copil? Nimic din scurta imagine pe care i-o lăsase Marise d'Api nu-l făcuse să o poată crede mamă.

— Da, o fată. Nimeni nu a văzut-o vreodată. Nu merge la școală. Nu o vedem niciodată la biserică. Am încercat să sugerăm că ar trebui, Caro s-a strâmbat, dar torentul de insulte din partea mamei a fost dezgustător.

Celelalte femei și-au exprimat acordul prin sunete variate. Jessica s-a apropiat și mai mult și Jay i-a perceput parfumul – a bănuit a fi „Poison"[1] – emanat de părul ei blond, tuns scurt.

— S-ar simți mai bine cu bunica ei, s-a lansat Toinette cu emfază. Cel puțin la ea ar găsi afecțiunea de care are nevoie. Mireille a fost totalmente devotată lui

[1] otravă

Tony. Tony, a explicat Caro, fusese soțul Marisei.

— Dar ea nu i-a lăsat niciodată copilul, a spus Jessica. Cred că o ține lângă ea numai ca să o înfurie pe Mireille. Și, desigur, noi suntem prea departe pentru a ține seama de ce spune o bătrână.

— Se presupune că a fost un accident, a continuat Caro pe un ton misterios. Vreau să spun că asta era ce *aveau ei de spus,* nu-i așa? Chiar și Mireille a acceptat, din cauza funeraliilor. A spus că pușca i-a făcut explozie când un glonț a rămas înțepenit pe țeavă. Dar toată lumea știe că femeia asta l-a împins la așa ceva. A făcut tot ce trebuia, în afară de a apăsa pe trăgaci. O cred în stare de orice. Absolut orice.

Conversația luase un curs care-l făcea pe Jay să se simtă stingherit. Migrena pusese din nou stăpânire pe el. Nu la așa ceva se așteptase la Lansquenet, și-a zis el, această rafinată dușmănie, această veselă aluzie la cruzime, îndărătul farmecului unei conversații. Nu venise la Lansquenet ca să afle toate astea. Cartea lui – dacă va ajunge vreodată să devină o carte – nu avea nevoie de așa ceva. Ușurința cu care scrisese cele douăzeci de pagini pe versoul lui *Stout Cortez* o dovedea. Avea nevoie de femei cu fața de măr copt, care să culeagă ierburi în grădină. Dorea o idilă franțuzească, un *Cidru cu Rosette,* un antidot voios pentru Joe.

Și, totuși, era ceva curios de convingător în poveste, în chipurile celor trei femei exprimând toate aceeași încântare de vulpe care-și adulmecă vânatul, cu ochii arcuiți, cu buzele rujate și larg deschise, lăsând să se vadă dinții albi, bine îngrijiți. Era o poveste veche – nici măcar una originală – care, totuși, îl atrăgea. Senzația –

de a fi tras înainte de o mână invizibilă – nu era întru totul neplăcută.

— Continuă, a spus el.

— Ea era întotdeauna împotriva lui, Jessica a luat conducerea narațiunii. Chiar de când s-au căsătorit. El era un bărbat atât de liniștit, de drăguț. Era voinic, dar pot să jur că îi era frică de ea. O lăsa să facă ce vroia. Și, după ce s-a născut copilul, s-a purtat și mai rău cu el. Nu-i zâmbea niciodată. Nu s-a împrietenit cu nimeni. Și scandalurile cu Mireille! Sunt sigură că le puteai auzi în tot satul.

— Până la urmă asta l-a împins la ce a făcut: scandalurile.

— Bietul Tony.

— Ea l-a găsit în hambar – ce rămăsese din el. Capul pe jumătate distrus de împușcătură. Iar ea și-a pus copilașul în coș și a plecat în oraș pe scuter, calmă și liniștită cât vrei să crezi, ca să ceară ajutor. Iar la funeralii, când toată lumea plângea îndoliată – Caro și-a scuturat capul – rece ca gheața. Niciun cuvânt, nicio lacrimă. Și nu a plătit decât pentru o înmormântare dintre cele mai simple și mai ieftine. Iar când Mireille s-a oferit să plătească pentru ceva mai bun – Dumnezeule! Ce bătălie a mai provocat!

Din câte a înțeles Jay, Mireille era soacra Marisei. Aproape șase ani după aceea, Mireille, care avea șaptezeci și unu de ani și suferea de artroză cronică, nu a mai vorbit niciodată cu nepoata ei și nici nu a mai văzut-o decât de la distanță.

După moartea soțului ei, Marise și-a reluat numele de fată. Părea să-i urască atât de mult pe toți locuitorii satului, că folosea numai mâna de lucru itinerantă – și asta

numai cu condiția ca să doarmă și să mănânce la fermă pe toată durata angajării lor. Inevitabil, și asta a provocat zvonuri.

— Oricum, nu cred că ai s-o vezi prea mult, și-a terminat informarea Toinette. Nu vorbește cu nimeni. Chiar pentru cumpărăturile ei săptămânale, se duce până la La Percherie. Sunt convinsă că n-o să vă tulbure singurătatea.

Jay a plecat pe jos spre casă, cu toate ofertele din partea Jessicăi și a lui Caro pentru a-l conduce cu mașina. Se făcuse aproape ora două și noaptea era răcoroasă și liniștită. Mintea îi era limpede. Cerul era plin de stele, dar luna nu se vedea. În timp ce traversa scuarul principal și se îndrepta, coborând ușor, spre Les Marauds, Jay și-a dat seama, cu oarecare surprindere, cât de întuneric era în realitate. Ultimul felinar aprins se afla în fața localului Café des Marauds și la piciorul colinei, râul, mlaștinile, căsuțele ponosite stând să cadă în râu erau acoperite de o umbră atât de deasă că erau aproape total lipsite de vizibilitate.

Pe când a ajuns la râu, ochii i se adaptaseră la întuneric și a putut traversa prin locurile puțin adânci, ascultând sunetul apei cum se lovea de mal. A regăsit cărarea care traversa câmpul și a urmat-o până ce a ajuns la drum, unde copacii care îl mărgineau se ridicau întunecați, profilându-se pe cerul purpuriu. În jurul lui se auzeau tot felul de sunete: creaturile nopții, o bufniță în depărtare, sunetele vântului prin frunziș care îi distrăgea atenția.

Aerul răcoros îi limpezise creierul, alungând urmele de fum și alcool, și se simțea vioi și treaz, în stare să umble toată noaptea. Și, în acest timp, s-a pomenit trecând în revistă ultima parte din conversația auzită în

acea seară, care persista cu înverșunare. Era ceva în acea poveste, așa urâtă cum era ea, care îl atrăgea. Era primitivă. Viscerală. O femeie care trăia în singurătate cu secretele ei; bărbatul mort în hambar; triunghiul întunecat dintre mamă, bunică, fiică... Și totul în jurul acestui pământ iubit și aspru, al acelor vii, livezi, râuri, al acelor case văruite, văduve cu basmale negre, bărbați în salopete și cu mustăți pe oală, pătate cu nicotină.

Aroma de cimbru se ridica puternic în aerul nopții. A devenit sălbatic pe marginea șoselei. Cimbrul ajută memoria, obișnuia să spună Joe. El făcea un sirop pe care-l păstra într-o sticlă în cămară. Două linguri în fiecare dimineață înainte de micul dejun. Lichidul clar, verzui, mirosea exact ca aerul de deasupra satului Lansquenet, înviorător și aducând a pământ și nostalgic ca atunci când pliveai ierburile din grădină, într-o zi de vară, cu radioul deschis.

Brusc, Jay a simțit dorința să fie acasă. Avea mâncărime la degete. Avea nevoie să simtă clapele mașinii de scris sub degete, să audă clinchetul bătrânei mașini în tăcerea ei încremenită. Mai mult decât orice, nu vroia să scape această poveste.

L-a găsit pe Joe așteptându-l, lungit pe patul lui de campanie, cu mâinile împreunate sub cap. Își lăsase ghetele la picioarele patului, dar își păstrase cascheta de miner pe cap, pusă ștrengărește, în față cu un abțibild galben, pe care scria „Oamenii vor avea întotdeauna nevoie de cărbune".

Jay nu s-a arătat surprins când a dat cu ochii de el. Furia îi dispăruse și, în locul ei, simțea un fel de liniștire, aproape ca și când se aștepta să-l vadă – apariția fan-

tomatică devenind familiară pe măsură ce o anticipa, devenind...

Magia de fiecare zi.

S-a așezat în fața mașinii de scris. Povestea pusese acum stăpânire pe el și bătea la mașină repede, degetele atacând clapele. A scris așa, mai bine de două ore, alimentând mașina cu foaie după foaie din *Stout Cortez,* translatând, exprimând în propria lui alchimie de profan. Cuvintele se îngrămădeau pe pagină aproape prea repede pentru el ca să poată păstra ritmul. Din când în când, făcea o pauză, conștient în mod vag de prezența lui Joe pe pat, lângă el, deși bătrânul nu spunea nimic în timp ce el scria. La un moment dat, a simțit un miros de fum. Joe își aprinsese o țigară. La cinci dimineața, a făcut o cafea în bucătărie și, când a revenit la mașina de scris, a remarcat cu un sentiment ciudat de dezamăgire, că bătrânul plecase.

30
Nether Edge, Vara 1977

După aceea, se duceau tot mai des la Edge. În majoritatea timpului se ascundeau și nu ieșeau la iveală decât când erau convinși că nu se va afla nimeni pe acolo. Au mai avut loc câteva ciocniri cu Glenda și amicii ei – o dată la groapa de gunoi, cu privire la dreptul de proprietate asupra unui vechi congelator (Glenda fiind câștigătoare), iar altă dată, la trecerea râului (înregistrată în favoarea lui Jay și Gilly). Nu a urmat nimic serios. Și-au aruncat calificative, au zburat câteva pietre, amenințări și zeflemele. Gilly și Jay erau mai familiarizați cu Nether Edge decât ceilalți, cu tot statutul lor de marginalizați din oraș. Ei cunoșteau cele mai bune ascunzători, scurtături. Și apoi, ei aveau și imaginație. Glenda și ai ei nu aveau nimic altceva decât răutatea și aroganța care să-i susțină. Lui Gilly îi plăcea să pună capcane. Un puiet îndoit și legat cu o sârmă întinsă de la bază având misiunea de a se destinde în fața imprudentului care s-ar împiedica de sârmă. O cutie cu vopsea plină cu apă murdară din canal într-un echilibru precar deasupra ușii colibei lor. Coliba însăși, supusă într-una unor raiduri, până ce, în final, a fost abandonată. Jay a găsit însă noua lor ascunzătoare – în groapa de gunoi, între o matahală ruginită și ușa unui vechi frigider abandonat. Își lăsau semnătura peste tot. Pe sobe abandonate în groapa de gunoi. Pe copaci. Pe pereții și ușile unei serii de colibe. Gilly își făcuse o

praştie şi exersa asupra cutiilor de conserve şi borcanelor de gem aruncate. Era un talent înnăscut. Nu greşea niciodată ţinta. Putea sparge un borcan la cincizeci de picioare, fără măcar să facă exerciţii. Evident că au avut parte şi de câteva eşecuri, când abia au scăpat teferi. Odată erau cât pe ce să-l înghesuie pe Jay lângă locul unde îşi ascunsese bicicleta, aproape de podul peste calea ferată. Se făcuse târziu şi Gilly plecase acasă, dar el a avut norocul să găsească o grămadă de cărbuni din anul precedent – nu mai mult decât doi saci – într-un desiş, pe care vroia să-i ia cu el înainte ca altcineva să dea de ei. Era prea ocupat cu încărcarea cărbunilor pe bicicletă ca să le observe pe cele patru fete care veneau din partea cealaltă a căii ferate şi Glenda se şi repezise la el până să-şi dea seama ce se întâmpla.

Glenda era de vârsta lui Jay, dar solidă pentru o fată. Trăsăturile ascuţite ale lui Zeth erau îngropate în carne, ceea ce îi redusese ochii la două semilune şi gura la un bot. Obrajii îi erau plini de bube. Era pentru prima oară că Jay o vedea atât de aproape şi asemănarea cu fratele ei îl paraliza. Prietenele ei îl priveau cu atenţie şi se împrăştiau îndărătul Glendei, ca pentru a-i tăia orice încercare de a scăpa. Bicicleta era la o depărtare de zece picioare, ascunsă în ierburile înalte. Jay a început să se îndrepte către ea.

— Eşti cam singur astăzi, a remarcat una dintre fete, o blondă slăbănoagă, cu un chiştoc de ţigară între dinţi. Une – i pretena ta?

Jay se apropia de bicicletă. Glenda se mişcă odată cu el, lăsându-se să alunece pe rambleu către drum. Bucăţi de grohotiş zburau de sub baschetii ei. Purta un

tricou fără mâneci și brațele ei erau arse de soare. Cu brațele alea mari, de femeie de pescar, arăta îngrijorător de adultă. Jay s-a prefăcut a fi indiferent. I-ar fi plăcut să poată spune ceva deștept, ceva mușcător, dar cuvintele care i-ar fi venit atât de ușor într-o povestire refuzau să coopereze. În schimb, s-a rostogolit în jos, către locul unde era ascunsă bicicleta și a reușit să o scoată din ierburi pe drum.

Glenda a scos un croncănit de furie și a început să alunece spre el, ajutându-se de mâinile ei mari ca niște spatule, și scoțând nori de praf.

— Am să te... bastardule, a mai spus ea, semănând în mod alarmant cu fratele ei, dar, fiind prea atentă să-l urmărească pe Jay, a trecut de rambleu și s-a prăbușit în șanțul uscat de la fundul canalului, unde tocmai înflorise un mănunchi de urzici. Glenda a tras un urlet de furie și de durere. Jay a râs până la urechi și și-a încălecat bicicleta. În șanț, Glenda se zvârcolea și se lupta să se ridice, cu fața în urzici.

Jay s-a depărtat, în timp ce prietenele Glendei o scoteau din șanț. Când a ajuns sus pe stradă, s-a oprit și s-a întors. O putea vedea pe Glenda, pe jumătate afară din șanț. Fața îi era vânătă de furie. I-a făcut un semn vag, dar insolent.

— O să te am! vocea ei a ajuns până la el. Dracu' de frate-miu o să te aibă, jigodie!

Jay i-a făcut din nou un semn cu mâna, a întors bicicleta și a dispărut. Râdea ca un apucat de îl dureau fălcile, îl dureau coastele de râs. Talismanul legat de blugi îi flutura la șold ca o banieră. Striga și țipa pe tot drumul ce cobora spre sat și vocea îi era dusă de vânt. Era înflăcărat, entuziasmat. Se simțea invulnerabil.

Dar luna august se apropia de sfârşit. Septembrie ameninţa ca o Nemesis. O singură săptămână încă înainte de prăbuşirea lui.

31
Lansquenet, martie 1999

În cursul săptămânii următoare, Jay a scris în fiecare noapte. Vineri, electricitatea a fost în fine instalată, dar, pe atunci, se obișnuise să lucreze la lumina lămpii cu petrol. Era cumva mai prietenoasă lumina, de atmosferă. Paginile manuscrisului începeau să formeze o stivă pe masă. Avea deja gata cam o sută de pagini. În ziua de luni, Clairmont a apărut cu patru muncitori pentru a începe să atace reparațiile. Au început cu acoperișul, de unde lipsea un mare număr de țigle. Și instalația de apă avea nevoie de atenție. În Agen descoperise o firmă care închiria automobile și a luat un Citroën verde, cu o vechime de cinci ani, care să-i transporte cumpărăturile și să-i ușureze vizitele la Lansquenet. Și-a cumpărat și trei topuri de hârtie și riboane pentru mașina de scris. Lucra după ce se întuneca și Clairmont cu oamenii săi plecau acasă, și teancul de pagini dactilografiate creștea mereu.

Nu recitea paginile nou scrise. De teamă, poate, ca blocajul care îl chinuise atâția ani să nu se repete. Dar nu se gândea la asta. În parte, o datora locului acestuia. Aerului pe care-l respira. Sentimentului de familiaritate în ciuda faptului că era un străin aici. Apropierea lui de trecut. Ca și cum Pog Hill Lane ar fi fost reconstruit aici printre livezi și vii.

În diminețile frumoase, se ducea pe jos la Lansquenet pentru a-și cumpăra pâinea. Glezna i se vindecase

repede și complet, lăsând doar o urmă de cicatrice și începuse să-i facă plăcere să umble și să recunoască unele din fețele pe care le întâlnea în drumurile lui. Joséphine îi dăduse numele lor și câteodată mai mult chiar. În calitatea ei de proprietară a singurei cafenele din sat, era într-o poziție excelentă pentru a ști tot ce se întâmplă. Bătrânul uscățiv cu bereta albastră era Narcisse, un grădinar care îl aproviziona pe băcanul local și pe patronul florăriei. În ciuda atitudinii rezervate, pe fața lui se putea citi un umor sec, ascuns. Jay aflase de la Joséphine că era un prieten al țiganilor care veneau în josul râului în fiecare vară, făcând comerț cu ei și oferindu-le muncă sezonieră pe proprietatea lui. Ani îndelungați s-a luptat cu o succesiune de preoți locali, cu privire la toleranța lui pentru țigani, dar Narcisse era încăpățânat, și țiganii au rămas. Bărbatul cu părul roșu, pe care-l văzuse pe șantierul lui Clairmont, era Michel Roux, din Marsilia, un itinerant pe râu, care se oprise acolo pentru două săptămâni cu cinci ani în urmă, și nu mai plecase. Femeia cu basmaua roșie era Denise Poitou, nevasta brutarului. Femeia grasă în negru, palidă și arătând obosită, cu ochii apărați de soare de o pălărie cu boruri largi, era Mireille Faizande, soacra Marisei. Jay a încercat să-i atragă privirea în timp ce trecea prin fața terasei cafenelei, dar ea a părut că nu-l vede.

Acestea erau poveștile dindărătul tuturor acelor fețe. Joséphine, aplecându-se pe tejghea cu ceașca cu cafea într-o mână, părea mai mult decât dispusă să i le împărtășească. Timiditatea ei anterioară față de el dispăruse și acum îl întâmpina cu plăcere. Uneori, când în local nu se aflau prea mulți clienți, stăteau de vorbă. Jay

îi cunoştea pe foarte puţini dintre aceia pe care ea îi menţiona. Dar asta nu părea să o descurajeze pe Joséphine.

— Vrei să spui că nu ţi-am povestit niciodată ceva despre Moş Albert? Sau despre fata lui? Părea uluită de ignoranţa lui. Ei locuiau lângă brutărie. Ei, ce era pe atunci brutărie, înainte să devină *ciocolaterie*. Peste drum de florărie. La început, Jay o lăsa doar să vorbească. Nu prea îi acorda atenţie şi lăsa ca nume, anecdote, descrieri, să alunece pe lângă el în timp ce-şi sorbea cafeaua şi urmărea trecătorii.

— Ţi-am vorbit vreodată de Arnauld şi de porcul cu trufe; sau de atunci când Armande, îmbrăcată ca Imaculata Concepţie, s-a pus să-l aştepte în curtea bisericii? Ascultă...

Mai erau şi multe poveşti cu prietena ei cea mai bună, Vianne, care plecase cu câţiva ani în urmă sau cu oameni morţi demult, ale căror nume nu însemnau nimic pentru el. Dar Joséphine era insistentă. Poate că şi ea era singură. Obişnuiţii de dimineaţă ai cafenelei erau în majoritate cam tăcuţi, mulţi dintre ei oameni bătrâni. Poate că ea ar fi preferat o clientelă mai tânără. Dar, încetul cu încetul, serialul care se desfăşura în Lansquenet-sous-Tannes începuse să-l prindă.

Jay îşi dădea seama că era încă privit ca o ciudăţenie aici. Unii locuitori se holbau la el din pură curiozitate. Alţii zâmbeau. Majoritatea erau rezervaţi, manifestând o asprime politicoasă, un simplu semn din cap pentru a-l saluta şi o privire piezişă când trecea pe lângă ei. Adesea, se înfiinţa la Café des Marauds pentru o *blondă* sau un *café-cassis*[1], la întoarcerea de la Poitou. Terasa

[1] Cafea şi lichior de coacăze negre (în fr. în text)

era mică, pavată, pe drumul îngust și despărțită de acesta cu un perete, dar era un bun loc de observație unde să stai și să observi cum se trezește, cum prinde viață satul. În apropierea imediată a scuarului principal, avea o poziție avantajoasă, de unde totul era vizibil: colina alungită care cobora spre mlaștini; perdeaua de copaci deasupra Străzii des Francs Bourgeois; turnul bisericii, al cărui dangăt de clopote suna peste câmp la ora șapte în fiecare dimineață; școala, pătrată și roz, la bifurcația drumului. La poalele colinei, râul Tannes era încă în ceață și lucea din loc în loc, câmpurile cultivate de dincolo de râu fiind abia vizibile. Soarele de dimineață era foarte puternic, luminând pereții din față ai caselor de un alb crud, în comparație cu umbra lor cafenie. Pe râu era legată la mal o amabarcațiune, în apropierea îngrămădirii de case abandonate, care atârnau deasupra râului, sprijinite pe pilonii lor precari. Din coșul vasului se ridica un fuior de fum și un miros de pește prăjit.

Între șapte și opt dimineața, o serie de persoane, în majoritate femei, treceau prin fața cafenelei purtând jimble sau pungi de hârtie cu croasanți de la brutăria lui Poitou. La opt suna clopotul pentru slujbă. Jay îi recunoștea întotdeauna pe credincioși. Aveau un aer solemn pe care îl dădeau pardesiele noi de primăvară, pantofii lustruiți, pălăriile și beretele care, toate, îi defineau. Caro Clairmont era nelipsită, împreună cu soțul ei, el stingherit în pantofii lui strâmți, ea elegantă cu o serie de fulare de mătase. În timp ce trecea prin fața lui, îl saluta cu o fluturare extravagantă din mână și cu un strigăt: „Cum merge cartea?“ Soțul ei dădea scurt din cap și trecea grăbit, cocoșat și umil.

În timp ce slujba se desfăşura, un număr de bătrâni se instalau pe terasa Café-ului des Marauds cu o sfidare obosită ca să bea café-crème, să joace o partidă de şah şi să schimbe o vorbă. Jay îl recunoştea pe Narcisse, grădinarul, ocupând mereu acelaşi loc lângă uşă. În buzunarul hainei lui se zărea un catalog jerpelit de seminţe, pe care-l citea în linişte, cu o ceaşcă de cafea la îndemână. Duminicile, Joséphine se aproviziona cu „pains au chocolat"[1] şi bătrânul cumpăra întotdeauna două, mâinile lui mari şi pârlite de soare devenind ciudat de delicate în timp ce ducea pâiniţa la gură. Vorbea arareori, mulţumindu-se cu un uşor semn din cap în direcţia celorlalţi clienţi înainte de a se aşeza la locul lui obişnuit. La opt şi jumătate, începeau să apară şcolarii discordanţi în hanoracele lor din lână, o procesiune de embleme purpurii, roşii, galbene, turcoaz, galbene-verzui. Îl priveau cu toţii pe Jay cu o curiozitate nedisimulată.

Unii dintre ei râdeau şi strigau în deriziune „Rosbif! Rosbif!"[2], în timp ce se grăbeau spre casă. În Lansquenet erau aproape douăzeci de copii de vârsta şcolii primare, împărţiţi în două clase: copiii mai mari trebuiau să ia autobuzul pentru Agen, ale cărui geamuri erau presărate de năsucuri curioase şi de „graffiti" cu degetele.

În timpul zilei, Clairmont supraveghease reparaţiile casei. Parterul arăta deja mai bine, iar acoperişul era aproape terminat, deşi Jay îşi dădea seama că Georges era dezamăgit de lipsa lui de ambiţie. Clairmont visa la sere şi piscine interioare, jacuzzi şi piaţete şi arhitectură

[1] Batoane/pâiniţe cu ciocolată
[2] Roast beaf = muşchi de vacă la cuptor.

peisagistică cu gazoane, deși trebuise să se consoleze când Jay îi spusese că nu avea nici o ambiție de a locui într-o vilă de tip St. Tropez.

— Bof[1], ce que vous aimez, à ce que je comprends, c'est le rustique[2], i-a spus el lui Jay ridicând din umeri. În ochii lui se întrezărea deja o speranță. Jay a înțeles însă că, dacă nu adoptă linia dură, ar fi fost cu siguranță îngropat în tot felul de obiecte nedorite – oale sparte, taburete cu trei picioare pentru muls vacile, reproduceri stângace de mobilă țărănească, bastoane, olane ciobite, funduri de lemn și ustensile antice de grădinărit; tot felul de rămășițe nedorite din poduri și pivnițe,scăpate de la focul salvator de moda „rusticului" – pe care ar fi trebuit să le cumpere el. Ar fi trebuit să i-o taie pe loc. Dar era ceva înduioșător la acest om, ceva, în același timp, umil și plin de speranță într-un mod absurd, în ochii lui negri, irascibili, care străluceau deasupra mustății lăsate în jos, care îl oprea să ia această atitudine.

Oftând, Jay s-a resemnat pentru inevitabil.

Joi a zărit-o pe Marise pentru prima oară de la scurta lor întâlnire inițială. El se întorcea acasă după plimbarea matinală, cu o jimblă sub braț. În locul unde proprietatea lui se mărginea cu a ei era un gard de aloe, de-a lungul căruia o potecă ducea la hotar. Gardul viu era tânăr, să fi avut trei sau patru ani, noile rămurele abia reușind să formeze o perdea. Îndărătul lui, Jay putea vedea locul unde fusese vechiul gard viu, un rând inegal de rădăcini și smocuri de tufe, prost ascunse de noua brazdă. Jay a calculat în minte distanța. Clairmont

---

[1] Bof = interjecție care exprimă îndoială, indiferență, ironie.
[2] Păi, din ce înțeleg, vă place stilul rustic.

avusese dreptate. Ea mutase hotarul cu aproape cincizeci de picioare. Probabil atunci când bătrânul se îmbolnăvise pentru prima dată. A privit cu mai multă atenție prin gardul viu, cu oarecare curiozitate. Contrastul între partea lui și a ei era izbitor. Pe partea Foudouin, vița de vie se întindea lăbărțată și netunsă, noile mlădițe abia vizibile, cu excepția câtorva boboci cafenii la capetele cârceilor. În timp ce vița ei fusese tăiată scurt, la doisprezece inci de la pământ, pregătită pentru vară. Nu se vedea nicio buruiană pe partea Marisei, brazdele erau netede și cu marginile bine definite, se vedea și o cărare de-a lungul fiecărui rând, destul de lată pentru a permite unui tractor să treacă cu ușurință. Pe partea lui Jay, rândurile intraseră unele în altele, vița netăiată la timp se înnoda cu celelalte pe deasupra cărărilor. Din încâlceala de mlădițe apăreau țepi voioși de *ragwort*[1], mentă, arnică. Privind spre proprietatea Marisei, a constatat că putea vedea capătul frontonului fermei ei la marginea câmpului cultivat, ascunsă vederii de o perdea de plopi. Mai erau și pomi fructiferi – flori albe de măr răsărind pe crengile fără frunze – și ceea ce părea a fi o grădină de zarzavat. O stivă de lemne, un tractor și, încă ceva, ce putea fi doar hambarul.

Trebuie să fi auzit sunetul împușcăturii din casă. A pus desigur copilul în leagăn. A plecat. Și-a luat un timp. Imaginea era atât de vie, încât Jay aproape că o vedea cum se mișcă: își trăgea ghetele peste ciorapii groși de lână, își arunca jacheta cu două măsuri prea mare pe umeri – era în plină iarnă – pământul înghețat troznea sub pașii ei. Chipul îi era impasibil, așa cum fusese și

[1] O varietate de genul Senecio.

când s-au întâlnit în prima dimineață. Imaginea îl obseda. În acest chip, Marise traversase mai mult decât o dată paginile noii sale cărți. I se părea că o cunoștea, deși abia dacă își vorbiseră. Și totuși, era ceva la ea care-l atrăgea, un irezistibil aer de mister. Nu era sigur de ce această femeie îl făcea să se gândească la Joe. Acea haină, poate, sau șapca bărbătească trasă prea jos pe ochi, acea siluetă confuză, dar pe jumătate familiară, doar zărită în dosul unui colț de clădire. Sigur că nu există nicio asemănare cu Joe în privința trăsăturilor. Joe n-ar fi putut avea niciodată acea față inexpresivă. Dând să se întoarcă pentru a pleca de acolo, Jay a observat ceva – o siluetă mișcându-se rapid în lungul celeilalte părți a gardului viu, la câteva sute de yarzi de locul unde se afla el. Apărat de perdeaua subțire a tufișului, a văzut-o înainte ca ea să-l observe. Era o dimineață caldă și își părăsise hainele voluminoase pentru o pereche de blugi și un pulover marinăresc cu dungi. Schimbarea în îmbrăcăminte dezvăluia o siluetă zveltă, băiețoasă. Părul ei roșu fusese tăiat neglijent, la nivelul obrazului – Jay bănuia că se tunsese singură. În acel moment, fața ei era plină de viață, nerăbdătoare. Pentru o clipă, Jay abia o recunoscuse.

A clipit din ochi spre el și era ca și cum s-ar fi tras un oblon, atât de repede, că a rămas întrebându-se dacă nu cumva i se păruse că o văzuse înainte.

— Madame.

Timp de o secundă s-a oprit, s-a uitat la el cu o privire inexpresivă, aproape insolentă. Ochii ei erau verzi, o culoare ciudată, un verde-albăstrui deschis, ca o aramă coclită. În cartea lui îi descrisese a fi negri. Jay a zâmbit și a întins mâna peste gardul viu în chip de salut.

— Madame d'Api. Îmi pare rău dacă v-am speriat. Eu sunt...

Dar, înainte să mai poată spune ceva, ea dispăruse, întorcându-se brusc spre rândurile de viță de vie, fără o privire înapoi, mișcându-se lin și repede pe cărare înspre casă.

— Madame d'Api, a strigat el după ea. Madame!

Cu siguranță că auzise, dar i-a ignorat apelul. A urmărit-o câteva clipe în timp ce se depărta, apoi, ridicând din umeri, s-a întors și el spre casă. Își spunea că dezamăgirea lui era absurdă. Nu exista niciun motiv care s-o îndemne să-i vorbească. Își dăduse prea mult frâu liber imaginației. În lumina crudă a zilei, ea nu era mai mult decât eroina cu ochi de ardezie a poveștii lui. Și-a propus să nu se mai gândească la ea.

Când Jay a ajuns acasă, Clairmont îl aștepta cu un camion încărcat cu vechituri. I-a făcut cu ochiul lui Jay în timp ce acesta intra pe alee, dându-și pe spate bereta lui bleumarin.

— Hola! Monsieur Jay! i-a strigat el din cabina camionului. Ți-am găsit niște lucruri pentru noua dumitale casă!

Jay a oftat. Instinctul lui fusese corect. La fiecare câteva săptămâni avea să fie sâcâit să preia din mâinile lui Clairmont o cantitate de vechituri la suprapreț, trecând drept *chic* țărănesc. Din ce putea vedea din conținutul camionului – scaune stricate, perii de măturat, jumătăți de uși, un cap de dragon din papier-maché[1], cu adevărat hidos, rămas de la vreun carnaval – suspiciunile lui erau departe de realitatea îngrozitoare.

---

[1] Carton

— Știu și eu, a început el.

Clairmont a râs cu gura până la urechi.

— Ai să vezi. O să-ți placă astea, l-a anunțat el, sărind din cabină. Cu această ocazie, Jay a văzut că avea în mână o sticlă de vin. Am aici ceva care să-ți trezească buna dispoziție, hehe? După aia o să putem vorbi despre afacerile noastre.

Nu avea scăpare în fața insistențelor tipului. Jay nu dorea decât o baie și puțină liniște. În schimb, va avea parte de o oră de tocmeli în bucătărie, de un vin pe care nu dorea să-l bea și, mai mult, problema cum să scape de *objets d'art*[1] ale lui Clairmont fără să-l jignească. Așa că s-a resemnat.

— Pentru afaceri! A spus Clairmont, turnând vin în două pahare. A mea și a dumitale. A râs. Am de gând să mă bag în antichități, *héh?* Se pot face bani buni cu antichitățile în Le Pinot și în Montauban. Cumpără ieftin acum, curăță-le bine și așteaptă să vină turiștii.

Jay a încercat vinul, care era bun.

— Ai putea construi douăzeci de *châlet*-uri de vacanță pe via aia a dumitale, a continuat cu voioșie Clairmont. Sau un hotel. Cum ți-ar surâde ideea să ai propriul dumitale hotel, *héh?*

Jay a dat din cap.

— Îmi place felul în care se află acum, a spus el.

Clairmont a oftat.

— Dumneata și *La Païenne d'Api*[2], a oftat el. Nu aveți viziune, nici unul dintre voi. Pământul ăsta valorează o avere în mâna potrivită. E o nebunie să-l păstrezi așa cum este, când doar câteva *châlet*-uri ar putea...

---

[1] Obiecte de artă

[2] Păgâna d'Api

Jay avea dificultăți în a-l înțelege din cauza accentului și a cuvântului în sine.

— *La Païenne?* Femeie fără Dumnezeu? a tradus el cu ezitare.

Clairmont a făcut cu capul în direcția celeilalte ferme.

— Despre Marise era vorba. Noi obișnuiam să-i spunem *La Parisienne.* Dar cealaltă poreclă i se potrivește mai bine, héh? La biserică nu se duce niciodată. De zâmbit nu zâmbește niciodată. Se cramponează de pământul ăla din pură răutate și încăpățânare, când oricare altul... A ridicat din umeri. *Bof.* Nu-i treaba mea, *héh?* Dar aș ține ușile încuiate în locul dumitale, Monsieur Jay. E o nebună. A pus ochii pe pământul ăsta de ani de zile. Te-ar vătăma dacă ar putea.

Jay s-a încruntat, amintindu-și de capcanele pentru vulpi din jurul casei.

— Odată aproape i-a rupt nasul lui Mireille, a continuat Clairmont. Doar pentru că s-a apropiat de fetiță. După asta n-a mai călcat niciodată în sat. Se duce în La Percherie pe motoretă. Am văzut-o când se ducea și la Agen.

— Cine are grijă de fiica ei? a întrebat Jay.

Clairmont a dat din umeri.

— Nimeni. Bănuiesc că o lasă singură.

— Mă surprinde că serviciile sociale nu au...

— *Bof.* În Lansquenet? Ar trebui să vină tocmai din Agen sau Montauban, poate chiar din Toulouse. Cui îi pasă? Mireille a încercat. Mai mult decât o dată. Dar ea e deșteaptă. A știut cum să-i amâne și să-i împiedice pe toți. Mireille ar fi adoptat copilul dacă i s-ar fi dat voie. Are și banii pentru asta. Și familia ar fi sprijinit-o. Dar, la

vârsta ei și cu un copil surd pe deasupra, probabil că s-au răzgândit...

Jay s-a holbat la el: un copil surd?

Clairmont l-a privit, surprins.

— Da. Nu știai? De când era pui mic. Se crede că știe cum s-o îngrijească. A dat din cap. Asta e ce o ține aici, *héh?* De asta nu se poate întoarce la Paris.

— De ce? l-a întrebat Jay, curios.

— Banii, a răspuns scurt Clairmont, golindu-și paharul.

— Dar ferma trebuie să valoreze ceva.

— O da, așa e, a răspuns Clairmont. Dar nu e a ei. De ce crezi că vroia, cu orice preț, să obțină proprietatea lui Foudouin? Ferma ei o are doar în arendă. În ziua în care arenda expiră, trebuie să plece. Doar dacă nu poate prelungi arenda. Și nu mai are multe șanse după toate câte s-au întâmplat.

— De ce? Cine i-a arendat-o?

Clairmont a sorbit ultima picătură și și-a lins buzele cu satisfacție.

— Pierre-Emile Foudouin. Tipul care v-a vândut casa. Strănepotul lui Mireille.

După aceea, au ieșit pe alee ca să inspecteze marfa lui Clairmont. Era așa cum s-a așteptat de proastă. Dar gândurile lui Jay colindau în alte părți. I-a oferit lui Clairmont 500 de franci pentru tot conținutul camionului: ochii constructorului s-au mărit pentru scurt timp, dar s-a lăsat repede convins. Făcând cu ochiul șiret: Ți se pare un chilipir, *héh?*

Bancnota i-a dispărut în palma aspră ca printr-un truc cu cărțile de joc.

— Și să nu-ți faci griji *héh?* Îți mai găsesc și altele!

A întors camionul și a plecat, toba de eșapament împrăștiind un praf rozaliu pe alee. Jay a rămas să-și sorteze troacele.

Și atunci i-a fost de folos școlarizarea lui Joe: i-a venit greu să arunce ce ar putea deveni util. Chiar dacă s-a decis să folosească totul drept lemn de foc, s-a trezit cercetând cu un oarecare interes unele obiecte. O ușă cu panouri de sticlă, crăpată pe mijloc, ar putea fi folosită cu ceva succes drept seră. Borcanele, întoarse cu fundul în sus deasupra unor puieți, le-ar asigura protecție împotriva înghețului. Încetul cu încetul, toate curiozitățile aduse de Clairmont au început să se răspândească în jurul grădinii și al viei. A găsit un loc chiar și pentru capul dragonului de la carnaval. L-a dus cu grijă până la hotarul dintre via lui și cea a Marisei și l-a fixat deasupra unui stâlp al gardului, privind spre ferma ei. Din gura deschisă a dragonului se bălăbănea o limbă roșie din pânză și ochii galbeni îi luceau. Magie simpatică, ar fi numit-o Joe, ca și cum ai instala un gargui pe acoperișul bisericii. Jay nu s-a putut împiedica să nu se întrebe ce va zice *La Païenne* despre inovația lui.

32
Pog Hill, Vara 1977

Amintirile lui Jay din acea vară târzie erau vagi, diferite de celelalte, care erau încă vii. Se datora mai multor factori – cerul palid și tulburător era unul din ei, care-l făcea să-și strângă ochii și să aibă migrene. Joe părea puțin mai distant, iar prezența lui Gilly îi împiedica să mai aibă lungile lor discuții tihnite, ca în anul dinainte. Cât despre Gilly însăși... i se părea că, în timp ce iulie se scurgea în august, Gilly nu-i mai părăsea gândurile. Jay s-a trezit că se concentra din ce în ce mai mult asupra ei. Plăcerea pe care i-o provoca compania ei era știrbită de o neliniște, de o gelozie și de alte sentimente pe care nu le putea identifica cu ușurință. Era într-o stare de perpetuă confuzie. Adesea era gata să izbucnească în furie, fără să știe de ce. Se certa întruna cu mama lui, care părea că vrea să i se bage sub piele mai mult în acea vară decât oricând înainte – *toate* îi intrau sub piele în acel an – se simțea jupuit și sângerând ca și când toți nervii îi erau dezgoliți. A cumpărat „Pretty Vacant" al formației Sex Pistols și o punea la maximum în camera lui, înnebunindu-i pe bunici. Își făcea planuri să-și găurească urechile. Gilly și cu el se duceau adesea la Edge, unde se războiau cu banda lui Glenda și își umpleau sacii cu gunoaie folositoare, pe care i le duceau lui Joe. Uneori îl ajutau în munca lui din parcelă și câteodată, Joe le povestea despre călătoriile lui și despre timpul petrecut în Africa cu tribul Masai sau

despre drumurile prin Anzi. Dar lui Jay toate astea i se păreau superficiale, ca niște gânduri uitate, ca și cum mintea lui Joe era preocupată de cu totul altceva. Până și perimetrul ritual era scurtat, redus la un minut sau două, cu un bastonaș de tămâie și o pungă de bobi de glazură pentru a fi împrăștiați. Nu-i trecuse atunci prin minte să-i pună întrebări, dar și-a dat seama după aceea. Joe știa. Chiar de-atunci luase deja o hotărâre.

Într-o zi, l-a luat pe Jay în camera din fund și i-a arătat din nou scrinul cu semințe. Trecuse un an de când o mai făcuse, arătându-i miile de semințe împachetate și învelite și etichetate, gata pentru a fi plantate și în semi-întunericul din odaie – ferestrele erau încă bătute cu scânduri – scrisul era prăfuit, abandonat, hârtia pachetelor devenise friabilă cu timpul, etichetele păliseră.

— Nu arată cum ar trebui, așa-i? a spus Joe, lăsând o dâră cu degetul prin praful adunat pe scrin.

Jay a dat din cap. Camera mirosea a înăbușit și umezeală, ca un loc în care fuseseră cultivate tomate. Joe a zâmbit cu tristețe.

— Să nu uiți niciodată, fiule. Fiecare din aceste semințe este una bună. Le-ai putea planta imediat și ar crește ca niște campioni. Ca niște rachete. Fiecare din ele. A pus o mână pe umărul băiatului. Să-ți aduci mereu aminte. Nu are importanță cum arată lucrurile. Important este ce se află *în interiorul lor. Arta* din ele.

Dar Jay nu prea asculta. Adevărul este că în acea vară nu ascultase niciodată cu adevărat – era prea pre-ocupat de gândurile lui, prea sigur că ceea ce avea atunci va dăinui pe vecie. A luat această digresiune melancolică a lui Joe drept o altă predică a unui adult; dând vag din cap, simțindu-se încălzit și plictisit și

înecându-se în întunecimea fără aer și dorind să plece cât mai repede.

Mai târziu, i-a trecut prin cap că poate Joe își luase atunci rămas bun.

33
Lansquenet, martie 1999

Când a ajuns acasă, Joe îl aștepta, privind pe geam cu un ochi critic la grădina de zarzavat abandonată.

— Ar trebui să faci ceva cu asta, flăcăule, i-a spus el lui Jay de cum a deschis ușa. Altfel n-o să iasă nimic la vară. Trebuie să o sapi pe toată și să smulgi buruienile până mai ai timp. Și după aia, să te ocupi de meri, să-i controlezi să nu aibă vâsc. Că îi omoară dacă-i lași.

În ultima săptămână, Jay se obișnuise cu aparițiile subite ale bătrânului. Chiar începuse să le dorească, spunându-și că nu-i făceau nici un rău, invocând chiar motive imbatabile post-Jungiene pentru a le explica persistența. Vechiul Jay – cel din 75 – s-ar fi delectat cu aceasta. Dar acel Jay credea în orice. Vroia să creadă. Proiecții astrale, extratereștri, vrăji, ritualuri, magie. Fenomenele ciudate erau pâinea zilnică a *acelui* Jay. Acel Jay credea – avea încredere. Acest Jay se maturizase, nu mai înghițea orice.

Cu toate acestea, continua să-l vadă pe bătrân, indiferent de ceea ce credea. În parte, din cauza singurătății, și-a spus el. Pe de altă parte, datorită cărții – acel necunoscut care creștea din manuscrisul lui *Stout Cortez.* Procesul scrisului seamănă puțin cu o nebunie, un fel de posesiune, nu întotdeauna benignă. În zilele când se năștea *Jackapple Joe* își vorbea tot timpul sieși, măsurând cu pașii în sus și în jos micul studio din Soho, cu un pahar într-o mână și discutând vehement cu el însuși, cu Joe, cu

Gilly, cu Zeth și cu Glenda, aproape așteptându-se să-i vadă acolo, în timp ce-și ridica ochii de pe clapele mașinii de scris, ochii usturându-l de oboseală, capul zvâcnindu-i și cu radioul dat la maximum. O vară întreagă a fost dement. Cartea aceasta va fi însă diferită. Într-un anumit fel, mai ușoară. Eroii erau cu toții în jurul lui, ei defilau fără niciun efort de-a lungul și de-a latul paginilor. Clairmont constructorul, Joséphine proprietara cafenelei, Michel de la Marseilles, cu părul roșu și zâmbetul pe buze, Caro cu o basma de la Hermes. Marise. Joe. Marise. Nu exista un scenariu real. În schimb, erau o mulțime de anecdote, împletite larg împreună – unele amintite de la Joe și transferate la Lansquenet, altele amintite de Joséphine pe deasupra tejghelei de la Café des Marauds, iar altele închegate din bucățele, din fărâme. Îi plăcea să creadă că prinsese ceva din aerul, din lumina acestor locuri. Poate ceva din stilul narativ viu, needucat al lui Joséphine. Bârfelile ei nu erau niciodată mânjite de răutate. Anecdotele ei erau mereu calde, adesea amuzante. Începuse să dorească aceste vizite, destul de mult ca să se simtă dezamăgit în zilele când Joséphine era prea ocupată ca să vorbească. S-a trezit că trecea în fiecare zi pe la cafenea, chiar și când nu avea niciun motiv să meargă în sat. Își făcea note în minte.

După ce s-au împlinit aproape trei săptămâni de când se stabilise în localitate, s-a dus la Agen, de unde a trimis primele 150 de pagini din manuscrisul fără titlu deocamdată lui Nick Horneli, agentul lui din Londra. Nick îl reprezenta și pe Jonathan Winesap, dar și drepturile de autor pentru *Jackapple Joe*. Jay îl plăcea pe Nick, un tip plin de umor, care avea obiceiul să-i trimită cupiuri din ziare și reviste, în speranța de a-i trezi noi idei. Jay nu

i-a trimis o adresă de contact, ci doar o adresă poştală din Agen şi s-a pus pe aşteptat un răspuns.

Spre dezamăgirea lui, a constatat că Joséphine nu-i mai vorbea despre Marise. De asemenea, erau persoane pe care le menţiona rar: soţii Clairmont, Mireille Faizande, soţii Merle. Ea însăşi. Ori de câte ori o încuraja să aducă vorba despre aceste nume, îşi făcea de lucru în bucătărie. Avea din ce în ce mai mult convingerea că erau lucruri – lucruri secrete – pe care nu vroia să le discute.

— Ce-mi poţi spune despre vecina mea? Vine vreodată la cafenea?

Joséphine a luat cârpa şi a început să lustruiască suprafaţa lucioasă a barului.

— Eu nu o văd. Şi nici nu o cunosc prea bine.

— Am auzit că nu se prea împacă cu oamenii din sat.

Un ridicat din umăr drept răspuns. Bof.

— Caro Clairmont pare să ştie o mulţime de chestii despre ea.

Din nou s-au ridicat umerii.

— Sunt curios.

Sec: îmi pare rău, dar trebuie să plec.

— Sunt sigur că trebuie să fi auzit ceva...

Ea l-a privit o secundă în faţă şi obrajii i s-au înroşit. Braţele erau strânse în jurul trupului, cu degetele mari înfipte în coaste într-o atitudine defensivă.

— Monsieur Jay. Unor oameni le place să-şi bage nasul în treburile celorlalţi. Dumnezeu ştie, câte bârfe au fost cândva şi despre mine. Unii oameni cred că pot şi să judece.

Dintr-odată, devenise o persoană străină, trăsăturile i s-au încordat şi buzele i s-au îngustat. Lui Jay i-a trecut prin minte că se putea să-i fie frică.

Mai târziu în acea noapte, după ce se întorsese acasă, a revăzut în minte conversaţia avută cu ea. Joe şedea pe locul lui obişnuit pe pat, cu mâinile împreunate la ceafă. La radio se transmitea muzică uşoară. Clapele maşinii erau reci şi moarte sub degetele lui. Şirul viu al naraţiunii se întrerupsese.

— Nu e bine, a oftat el şi a turnat cafea în cana pe jumătate goală. S-a întrerupt firul, nu mai ajung nicăieri.

Joe îl urmărea alene, cu şapca trasă pe ochi.

— Nu pot scrie carte asta. Sunt blocat. Nu mai are niciun sens. Nu mai duce nicăieri.

Povestea, atât de clară în mintea lui cu câteva nopţi în urmă, se transformase în aproape nimic. Gândurile înotau într-o stare de insomnie şi trezie.

— Ar trebui să faci cunoştinţă cu ea, l-a sfătuit Joe. Renunţă să mai asculţi la ce vorbesc alţii şi formează-ţi părerea ta proprie. Ori asta, ori renunţă.

Jay a avut un gest nerăbdător.

— Cum pot s-o fac? Este limpede că nu vrea să aibă de-a face cu mine. Cu oricine altcineva, dacă vine vorba.

Joe a dat din umeri.

— Fă ce vrei. Niciodată nu ai învăţat cum să-ţi faci relaţii, aşa-i?

— Nu e adevărat! Am încercat...

— Aţi putea trăi zece ani fiind vecini şi niciunul dintre voi nu va face primul pas...

— Asta e altceva.

— Îmi dau seama.

Joe s-a ridicat şi s-a îndreptat spre radio. A mişcat butonul până ce a auzit un semnal clar. Joe avea talentul să găsească postul care transmitea melodii vechi ori-

unde s-ar fi găsit în momentul acela. Rod Stewart cânta *„Tonight's the Night"*.

— Ai putea încerca totuși.

— Poate că nu vreau să încerc.

— Chiar așa și e.

Vocea lui Joe era tot mai stinsă, silueta tot mai vagă, așa că Jay vedea acum peretele proaspăt văruit din spatele lui. În același timp, radioul a troznit strident și semnalul s-a întrerupt, Un zgomot de fond a înlocuit melodia.

— Joe?

Dar Joe plecase.

34
Pog Hill, Vara 1977

Începuse, cu adevărat, cu Elvis. Era pe la mijlocul lui august și mama lui Jay îl jelea cu o vehemență ce era aproape autentică. Poate pentru că erau de aceeași vârstă, Jay l-a plâns și el, dar nu fusese un fan al lui. Domnea însă acea senzație de blestem, de sentiment că totul se va destrăma de la miezul lucrurilor, desfășurându-se ca un ghem de sfoară. În acel august, plutea moartea în aer, parcă și cerul era tivit cu negru și totul avea un gust ce nu putea fi identificat. În acea vară, erau mai multe decât își amintea vreodată – viespi lungi, crețe, cafenii, care păreau să miroasă sosirea sfârșitului și erau cu mult mai veninoase. Jay a fost înțepat de douăsprezece ori – o dată în gură în timp ce sorbea dintr-o sticlă de Coca – norocos că nu a trebuit să fie dus la spital – și, împreună cu Gilly, au dat foc la șapte cuiburi. În acea vară, Gilly și Jay au pornit o cruciadă împotriva viespilor. În după-amiezele fierbinți și umede, când viespile erau somnoroase și mai puțin agresive, cei doi porneau la atac. Plecau în căutarea cuiburilor, umpleau găurile cu ziare rupte și cu surcele și le dădeau foc. După ce focul se aprindea bine, fumul pătrundea în cuib și ele se năpusteau afară, bâzâind și arzând ca avioanele nemțești în filmele vechi alb-negru, întunecând aerul și lăsând să se audă un sunet amenințător, înfiorător, în timp ce se răspândeau înnebunite și înfuriate pe deasupra zonei de război. Gilly și Jay se ascun-

deau, tăcuți, în vreo gaură, destul de departe de locul periculos, dar cât de aproape îndrăzneau, ca să observe rezultatul. Nu e cazul să se spună, dar tactica aceasta fusese ideea lui Gilly. Ea ședea pe vine, cu ochii mari deschiși și strălucitori, cât mai aproape. Pe ea n-o înțepase nicio viespe. Părea înzestrată cu imunitate față de ele, ca bursucul față de albine și tot atât de letal. Jay nu mărturisea cât era de înspăimântat, dar se făcea mic în gaura în care se ascundea, cu capul în jos și cu inima bătându-i de exaltare, dar teama era contagioasă și o căutau mereu, agățându-se unul de celălalt și hohotind de râs din teroare și excitare. Odată, îndemnat de Gilly, Jay a pus două pocnitori „Black Cat“ într-un cuib de sub un zid de piatră și a aprins detonatoarele. Cuibul a făcut explozie, dar fără fum, împrăștiind peste tot viespi buimace și furioase. Una a reușit să se ascundă sub tricoul pe care-l purta Jay și l-a înțepat de mai multe ori. I s-a părut că fusese împușcat și a urlat și s-a rostogolit pe pământ. Dar viespea era indestructibilă, smucindu-se și împungând chiar dacă fusese strivită sub trupul lui înnebunit. Au ucis-o în cele din urmă, după ce au sfâșiat tricoul și l-au stropit cu benzina din brichetă. După ce s-a liniștit, Jay a numărat nouă înțepături distincte. Și toamna se apropia, mirosind a foc.

35
Lansquenet, aprilie 1999

A văzut-o din nou, a doua zi. Pe măsură ce aprilie aluneca spre mai, vița de vie se tot înălța și Jay o zărea din când în când, lucrând printre plante, pulverizând cu fungicide, inspectând lăstarii, solul. Nu avea de gând să-i vorbească. Părea închisă într-o capsulă izolatoare, cu fața aplecată spre pământ. A urmărit-o, îmbrăcată într-o succesiune de salopete, de pulovere supradimensionate, de cămăși bărbătești, de blugi, cizme, cu părul ei luminos, pieptănat spre spate și strâns sub o beretă. Greu să-ți faci o părere cu privire la silueta ei. Chiar și mâinile erau băgate în mănuși uriașe. Jay a încercat să i se adreseze de mai multe ori, fără succes. O dată a vizitat-o chiar la fermă, dar nu i-a răspuns nimeni când a ciocănit în ușă, deși era sigur că auzise o mișcare îndărătul ușii.

— Eu n-aș avea de-a face cu ea, spunea Caro Clairmont, când Jay i-a menționat întâmplarea. Nu stă de vorbă cu nimeni din sat. Știe bine ce gândim cu toții despre ea.

Se aflau pe terasa cafenelei Les Marauds, Caro luase obiceiul să i se alăture după slujbă, în timp ce soțul ei cumpăra prăjituri de la soții Poitou. În ciuda prieteniei ei exagerate, se vădea ceva neplăcut la Caro, o senzație pe care Jay nu o putea analiza. Poate că era plăcerea ei de a-i vorbi de rău pe ceilalți. Când Caro era prezentă, Joséphine se ținea la distanță, iar Narcisse se

cufunda în studiul catalogului său de semințe, manifestând o voită indiferență pentru tot ce era în jurul lui. Dar ea rămăsese una din puținele persoane din sat căreia îi făcea plăcere să-i răspundă la întrebări. Și apoi, ea era la curent cu toate bârfele.

— Ar trebui să vorbești cu Mireille, l-a sfătuit Caro, turnându-și cu nemiluita zahăr în cafea. Una dintre cele mai dragi prietene ale mele. Evident, din altă generație. Când mă gândesc la câte a trebuit ea să sufere de la femeia asta. Nici nu-ți poți imagina. Și-a tamponat cu grijă buzele rujate cu un șervețel, înainte de a sorbi cafeaua. Va trebui să vă fac cunoștință într-o bună zi, a mai spus ea.

S-a întâmplat însă că nu a mai fost necesară o prezentare specială. Mireille Faizande l-a căutat din proprie inițiativă, câteva zile mai târziu, luându-l prin surprindere.

Era cald. Cu câteva zile în urmă, Jay începuse să lucreze la grădina de zarzavaturi și, întrucât reparațiile importante ale casei erau terminate, acum își putea petrece câteva ore pe zi în grădină. Spera, cumva, ca oboseala fizică să-i procure inspirația necesară ca să-și poată termina cartea. Radioul atârna de un cui bătut în peretele casei dinspre grădină și postul cu muzică de pe vremuri își lansa melodiile în eter. Jay adusese câteva sticle de bere din bucătărie, pe care le lăsase într-o găleată cu apă la răcit.

Era gol până la brâu, pe cap cu o veche pălărie de pai pe care o găsise pe undeva prin casă ca să-i ferească ochii de razele soarelui, și nu aștepta niciun vizitator.

Săpa la o rădăcină încăpățânată, când a observat-o stând lângă el. Probabil că îl aștepta să-și ridice ochii.

— Oh, scuzați-mă, s-a îndreptat de șale Jay, surprins. Nu v-am văzut.

Femeia era mare și fără forme și ar fi trebuit să pară „mămoasă“, dar nu era așa. Cu sâni imenși care se bălăbăneau la fiecare mișcare, cu șolduri ca niște bolovani, părea ciudat de solidă, capitonată cu grăsime pietrificată în ceva mai tare decât carnea. Pe sub borul pălăriei de pai, gura ei avea colțurile îndreptate în jos, ca și când ar jeli în permanență.

— Am făcut un drum lung, a spus ea. Am și uitat cât este de lung. Accentul local era foarte puternic și, pentru un timp, Jay abia dacă înțelegea ce spunea. Îndărătul lui, la radio se auzea „Here Comes the Sun“ și lui Jay i se părea că vede umbra lui Joe în spatele ei, cu chelia lucind în soare.

— Madame Faizande...

— Te rog să nu fim formaliști. Spune-mi Mireille. Sper că nu te deranjez, *héh?*

— Nu. Cu siguranță că nu. Oricum, aveam de gând să-mi termin lucrul.

— Aha! Ochii ei s-au plimbat rapid peste straturile de legume pe jumătate terminate. Nu știam că ești grădinar.

Jay a râs.

— Nu chiar. Sunt doar un amator entuziast.

— Bănuiesc că nu ai de gând să păstrezi via, *héh?*

Vocea îi era aspră. Jay a negat din cap.

— Mi-e teamă că mă depășește.

— Și atunci, o vinzi?

— Nu cred nici asta.

Mireille a dat din cap.

— *Héh,* mă gândeam că ai fi ajuns la vreun aranjament, a spus Mireille. Cu ea. Cuvintele erau aproape

fără ton. Mâinile ei artritice se mișcau și se frământau pe stofa întunecată a fustei.

— Cu nora dumneavoastră?

Mireille a încuviințat scurt.

— A fost mereu cu ochii pe pământul ăsta. Este situat mai sus, deasupra mlaștinilor, decât al ei. Este drenat mai bine. Iarna nu se inundă și vara nu se usucă. E un pământ bun.

Jay o privea cu oarecare nesiguranță.

— Știu că a existat... o neînțelegere, a spus el cu grijă. Știu că Marise se aștepta... poate că, dacă mi-ar vorbi, am putea aranja...

— Oricât v-ar oferi ea pentru pământ, să știți că eu am să vă dau mai mult, a spus brusc Mireille. E destul de rău că are ferma fiului meu, fără să aibă și pământul tatălui meu. Ferma tatălui meu, a repetat ea tare, care ar fi trebuit să-i revină fiului meu, unde ar fi trebuit să-și crească copiii. Dacă nu era ea.

Jay a închis radioul și s-a întins să-și ia o cămașă.

— Îmi pare rău, a spus el, nu mi-am dat seama că era o legătură de familie.

Ochii lui Mireille mângâiau cu tandrețe fațada casei.

— Nu-ți cere scuze, a spus ea. Arată mai bine acum decât era cu ani în urmă. Văruită din nou, ferestre noi, obloane noi. După ce a murit mama mea, tata a lăsat să se ruineze totul. Totul, în afară de pământ. Via. Și când bietul meu Tony... S-a întrerupt brusc, mâinile au reînceput să se frângă. Ea nu a vrut să trăiască în casa familiei, *héh,* nu! Madame și-a dorit propria ei casă, jos lângă râu. Tony a transformat pentru ea unul din hambare. Madame și-a dorit și grădina ei de flori, patio-ul ei, camera ei de cusut. De fiecare dată când casa părea să

fie terminată, Madame se gândea la altceva. Ca și cum vroia să tot amâne ceva. Și după aceea, în cele din urmă, a adus-o acasă.

Fața lui Mireille s-a schimonosit. Acasă, la mine.

— Ea nu este din Lansquenet?

Asta i-ar explica deosebirile fizice. Ochii deschiși la culoare, trăsăturile delicate, coloritul exotic și engleza ei cu accent, dar corectă.

— Este din Paris. În tonul lui Mireille se adunase toată neîncrederea și resentimentul pentru capitală. Tony a cunoscut-o acolo, într-o vacanță. Avea nouăsprezece ani.

Nici ea nu putea fi cu mult mai mare, și-a spus Jay. Douăzeci și trei, poate douăzeci și patru. De ce să se fi măritat cu el? Cu acest fiu de fermier, de la țară? Mireille trebuie să-i fi citit întrebarea pe față.

— Părea mai în vârstă, Monsieur Jay. Și era frumos, *héh oui.* Prea frumos pentru binele lui. Și fiu unic. Putea avea ferma, pământul, totul. Tatăl lui nu i-a refuzat nimic, niciodată. Orice fată din sat s-ar fi considerat fericită. Dar Tony al meu vroia ceva mai bun. *Merita* ceva mai bun.

S-a întrerupt din nou, cu o mișcare a capului.

— Destul, *héh*. Nu am venit aici să vorbesc despre Tony. Am vrut să știu dacă ai de gând să vinzi pământul.

— Nu, i-a răspuns el. Îmi place să am pământ chiar dacă nu am planuri serioase pentru vie. Pentru început, îmi place să mă bucur de intimitate.

Mireille părea satisfăcută.

— Mi-ai spune dacă ți-ai schimba părerea, ce zici?

— Cu siguranță. Cred că vă este cald. Acum, că era aici, Jay nu vroia să o lase să plece fără să afle mai

multe despre Tony și Marise. Am ceva vin în pivniță. Poate ați vrea să luați un pahar cu mine?

Mireille l-a privit un moment și apoi a încuviințat.

— Poate un păhărel, a spus ea. Măcar pentru a fi din nou în casa tatălui meu.

— Sper să vă placă ce am făcut, a răspuns Jay, conducând-o în interiorul casei.

Nu era nimic care să nu-i placă. Jay lăsase casa așa cum era, introducând doar canalizare modernă în locul celei vechi, dar păstrând chiuvetele de porțelan, soba cu lemne, dulapurile din lemn de pin, bătrâna masă de bucătărie cu cicatricele ei. Și lui îi plăcea sentimentul de altădată pe care i-l trezeau aceste obiecte, felul în care fiecare semn sau rană își avea povestea sa. Îi plăceau dalele uzate și lustruite ale podelei pe care le mătura, dar nu le acoperea cu covoare și, deși curăța și ungea cu ulei lemnul, nu făcuse nimic pentru a răzui urmele anilor.

Mireille observa totul cu un ochi critic.

— Ce părere aveți? a întrebat-o Jay, zâmbitor.

— *Héh,* i-a răspuns Mireille. Putea fi mai rău. Mă așteptam la dulapuri din plastic și la o mașină de spălat vase.

— Mă duc să aduc vinul.

În pivniță era întuneric. Noua instalație electrică nu fusese terminată și singura lumină provenea de la un bec chior, atârnând de capătul unui cablu. Jay a întins mâna după o sticlă din raftul scurt de lângă scară. Pe raft nu mai erau decât cinci sticle. În graba lui să-i ofere ospitalitate, uitase de acest lucru: sticla sa Sauternes dulce fusese ultima și el o terminase în noaptea trecută, în timp ce bătea la mașină până în ore târzii. Dar capul

îi era la alte lucruri. Se gândea la Marise și la Tony și cum ar putea scoate de la Mireille o concluzie la povestea ei. Degetele lui s-au strâns o clipă în jurul gâtului meu, apoi s-au mișcat mai departe. Trebuie să fi uitat cu totul de *„Speciali"*. Era sigur că mai avea o sticlă de Sauternes undeva pe acolo, poate una în plus, pe care o uitase. Lângă mine, „Specialii" au început să se miște ușor, să se mute din loc, cuibărindu-se, frecându-se unul de celălalt, tot așa ca pisicile adormite torcând. Sticla de lângă mine – pe eticheta ei scria „Rosehip '74" – a început să huruie. Un parfum bogat, auriu, de zahăr fierbinte și sirop i-a ajuns în nări. În interiorul sticlei auzeam un râset ușor. Jay nu-l putea auzi, de bună seamă. Cu toate astea, mâna lui s-a oprit pe gâtul sticlei. Sub degetele lui se putea auzi cum șușotește, se răsfăța, cum își schimba forma și se întorcea eticheta în jos, în timp ce descătușa acea aromă secretă. Sauternes, șoptea seducătorul, frumosul, galbenul Sauternes din partea cealaltă a râului. Un vin care să dezlege limba unei bătrâne, un vin care să răcorească un gâtlej uscat, un vin care să îmblânzească totul când îl bei. Jay a luat sticla scăpând un sunet ușor de satisfacție.

— *Știam* că îmi mai rămăsese una.

Eticheta era mânjită și, în întunecimea din pivniță, nu a încercat să o citească. A dus-o sus pe scări și în bucătărie, a deschis-o și a turnat. Un chicot micuț a răzbătut din gâtul sticlei, în timp ce vinul umplea paharul.

36

— Tatăl meu făcea cel mai bun vin din regiune, povestea Mireille. Când a murit, fratele lui, Emile, a preluat pământul. După el ar fi trebuit să-i revină lui Tony.

— Știu, îmi pare rău.

Ea a dat din umeri.

— Cel puțin, când a murit, a trecut din nou la linia masculină, a spus ea. Aș fi detestat să știu că ajungea la ea, *héh?*

Jay a zâmbit stingherit. Găsea ceva la ea care depășea cu mult durerea. Ochii i se înflăcărau când vorbea, dar chipul îi rămânea de piatră. Jay a încercat să-și imagineze ce trebuie să simți când îți pierzi singurul fiu.

— Sunt surprins că a rămas, a spus el. După aceea...

Mireille a avut un râs scurt.

— Sigur că a rămas, a spus ea cu o voce aspră. Nu o cunoști, *héh?* A rămas din pură dușmănie și încăpățânare. Știa că era doar o chestie de timp până când unchiul meu va muri, după aceea va avea întreaga proprietate, așa cum și-a dorit-o întotdeauna. Dar el a știut ce trebuia să facă. A purtat-o cu vorba, bătrânul vulpoi. A lăsat-o să creadă că o va putea obține la un preț scăzut. A râs din nou.

— Nu înțeleg de ce vroia proprietatea? De ce să nu renunțe la fermă și să se întoarcă la Paris?

Mireille a ridicat din umeri.

— Cine știe de ce? Poate ca să mă enerveze pe mine. A luat o gură de vin din curiozitate.

— Ce e asta?

— Sauternes. Oh! Fir-ar să fie!

Jay nu putea realiza cum de greșise. Eticheta scrisă de mână și decolorată. Sforicica galbenă legată de gâtul sticlei. Rosehip '74 (Măceașă '74).

— La naiba! Iertați-mă. Trebuie că am luat o sticlă greșită.

A încercat paharul lui. Gustul era incredibil de dulce, textura siropoasă și cu particule de sediment. S-a întors către Mireille, dezamăgit.

— Am să deschid alta. Îmi cer scuze. Nu mi-ar fi trecut niciodată prin minte să vă ofer așa ceva. Nu-mi explic cum de-am putut să încurc sticlele.

— Este în perfectă ordine, Mireille nu i-a dat drumul paharului. Îmi place. Îmi amintește ceva, deși nu sunt sigură ce anume. Poate de un medicament pe care-l lua Tony când era copil. A sorbit din nou și lui i-a parvenit parfumul de miere al vinului.

— Vă rog, Madame, eu chiar...

Cu fermitate: Îmi place.

În spatele ei, prin fereastră, încă îl mai puteai vedea pe Joe stând sub meri, cu soarele luminând puternic salopeta lui portocalie. Joe i-a făcut un semn când l-a văzut că îl observase și a ridicat degetele mari în sus, în semn de încurajare și de aprobare. Jay a pus dopul la sticla de vin de măceașă și a mai luat o înghițitură din paharul lui, parcă nevrând, totuși, să-l arunce. Încă mai avea un gust teribil, dar parfumul era înțepător și minunat – bobițele roșii, ceruite parcă, plesnind pentru ca semințele să se împrăștie și lăsând să curgă sucul în cratiță, iar Joe în bucătărie, cu radioul dat la maximum la Kung Fu Fighting – pe locul întâi în acea lună –

făcând câte o pauză ca să demonstreze vreun fals *atemi,* cules din călătoriile lui prin Orient, și cu soarele de octombrie strecurând raze orbitoare prin geamurile crăpate...

Părea că vinul avea un efect asemănător asupra lui Mireille, deși palatul gurii ei era cu siguranță mai receptiv pentru savoarea ciudată a vinului. Ea își bea vinul cu înghițituri mici și curioase, de fiecare dată oprindu-se ca să-i savureze gustul.

Visătoare, a spus: *Héh,* are gustul de... apă de flori. Nu, de trandafiri. De trandafiri roșii.

Așadar, nu era el singurul care să experimenteze efectul special al vinului de casă al lui Joe. Jay o urmărea îndeaproape pe bătrâna doamnă, în timp ce-și termina paharul, studiindu-i cu grijă expresia, pentru eventuale efecte negative. Dar nu apărea nimic rău. Dimpotrivă, chipul ei părea să fi pierdut ceva din aspectul țeapăn obișnuit și i-a zâmbit.

— *Héh,* ca să vezi. Trandafiri. Știi că, demult, aveam și eu propria mea grădină de trandafiri. Acolo jos, lângă livada de meri. Nici nu mai știu ce s-a întâmplat cu ea. Totul a căzut în ruină după ce a murit tata. Erau trandafiri roșii, ehei! Am părăsit totul când m-am măritat cu Hugues, dar obișnuiam să merg acolo în fiecare duminică să-mi culeg trandafirii cât timp erau înfloriți. Apoi, Hugues și tata au murit în același an – în schimb era anul când s-a născut Tony al meu. Un an teribil. Cu excepția scumpului meu Tony. A fost cea mai bună vară pentru trandafiri de care-mi amintesc. Casa era plină cu trandafiri. Până în plafon. *Héh,* dar să știi că ăsta e un vin tare. Mă face să mă simt cam amețită.

Jay a privit-o îngrijorat.

— Vă duc acasă cu mașina. Nu trebuie să vă întoarceți pe jos pe soarele ăsta.

Mireille a negat, scuturând capul cu putere.

— Dimpotrivă, simt nevoia să umblu. Nu sunt chiar atât de bătrână încât să-mi fie frică de câțiva kilometri de drum. Pe de altă parte – și-a smucit capul în direcția celeilalte ferme – îmi place să văd casa fiului meu de peste râu. Dacă sunt norocoasă, o s-o pot vedea pe fiica lui. De la distanță.

Sigur că da. Jay aproape uitase că mai era și un copil. N-o văzuse niciodată, nici pe câmp, nici în drum spre școală.

— Micuța mea Rosa. Are șapte ani. Nu am fost niciodată aproape de ea de când a murit fiul meu. Nici măcar o dată. Gura și-a reluat cuta obișnuită de amărăciune, iar mâinile ei mari și deformate de reumatism se frământau furioase pe fusta neagră. Știe ce-mi face cu asta. Știe. Aș fi făcut orice pentru copilul fiului meu. Aș fi putut să răscumpăr ferma, *héh,* le-aș fi putut da bani – Dumnezeu mi-e martor că nu am pe nimeni altul căruia să-i dau.

S-a sforțat ca să se ridice, sprijinindu-se cu amândouă mâinile de masă ca să-și împingă sus formele greoaie.

— Dar mai știe și că pentru asta ar trebui să mă lase să văd copilul, a continuat Mireille. Aș descoperi ce s-a întâmplat. Dacă s-ar ști cum o tratează pe Rosa mea, dacă aș putea măcar dovedi ce-i face...

— Vă rog, Jay a sprijinit-o cu o mână sub cot. Nu vă mai necăjiți. Sunt sigur că Marise vede de Rosa cât se poate de bine.

Mireille i-a aruncat o privire disprețuitoare.

— Ce știi dumneata despre asta, *héh?* Ai fost acolo? Te-ai ascuns poate îndărătul ușii hambarului când a murit fiul meu? Vocea îi devenise casantă. Brațul era ca o cărămidă fierbinte sub degetele lui.

— Îmi pare rău. Vroiam doar...

Mireille și-a scuturat capul cu efort.

— Nu, eu sunt cea care trebuie să-și ceară iertare. Soarele și vinul ăsta tare. Îmi dezleagă limba și vorbesc ce nu trebuie. Dar când mă gândesc la ea, îmi fierbe sângele în vine, *héh!* Pe buze i-a înflorit brusc un zâmbet și Jay a avut o imagine neașteptată a farmecului inteligenței ascunse de un exterior aspru. Uită ce am spus, Monsieur Jay. Și, dă-mi voie să te invit eu data viitoare. Oricine te poate îndruma spre casa mea.

Tonul ei nu admitea un refuz.

— Accept bucuros invitația. Nici nu vă puteți imagina cât de fericit sunt să găsesc pe cineva care să suporte franțuzeasca mea abominabilă.

Mireille l-a privit o secundă cu atenție și apoi i-a zâmbit.

— Poți fi un străin, dar să știi că ai inima de francez. Casa tatălui meu este pe mâini bune.

Jay a urmărit-o cum își caută drumul către hotar, cam țeapănă, pe cărarea invadată de ierburi, până ce a dispărut îndărătul unui pâlc de arbori, la capătul livezii. Se întreba dacă trandafirii ei mai creșteau încă acolo.

A turnat restul de vin din paharul lui înapoi în sticlă și i-a pus iar dopul. A spălat apoi paharele și și-a strâns în magazie uneltele de grădinărit. Abia atunci și-a dat seama. După atâtea zile lipsite de activitate, când s-a luptat să pună cap la cap piesele fugitive ale romanului său neterminat, o putea vedea din nou, strălucitoare ca întotdeauna, ca o monedă pierdută lucind în praf.

A zbughit-o către mașina de scris.

* * *

Cred că le-ai putea porni din nou dacă ai dori, a spus Joe cu ochii spre tufișul de trandafiri încâlciți. Sunt aici de ceva timp de la ultima oară când au fost tăiați și unii s-au sălbăticit, dar ai putea să-i trezești la viață cu puțină muncă.

Joe pretindea întotdeauna că privea florile cu indiferență și că prefera arborii fructiferi și legumele, tot ce putea fi cules și recoltat, pus la păstrare, uscat, murat, pus în sticle, făcut marmeladă sau făcut vin. Cu toate astea, în grădina lui erau mereu flori. Plantate parcă din întâmplare: dalii, maci, levănțică, vâsc. Trandafiri care se împleteau cu tomatele. Sângele voinicului, printre fasole cățărătoare. O parte din acestea erau cu siguranță drept camuflaj. O parte erau acolo ca să atragă albinele. Dar adevărul adevărat era că lui Joe îi plăceau florile și se lăsa greu și când era vorba să plivească buruienile.

Jay nu ar fi găsit grădina de trandafiri dacă nu știa unde să o caute. Zidul lângă care fuseseră cândva cultivați fusese în parte dărâmat, lăsând să se vadă o înșiruire neregulată de cărămizi, în lungime de circa cincisprezece picioare. Între timp se înălțase o verdeață bogată, transformând locul într-un tufăriș des, în care cu greu s-ar mai fi recunoscut tulpini de trandafiri. Luând secatorul, a ciupit câteva tufe de măceș, descoperind un singur trandafir roșu, aproape atingând pământul.

— Un trandafir vechi, a remarcat Joe privind mai îndeaproape. Cel mai bun sort. Ar trebui să încerci niște gem din petale. Campion.

Jay a continuat să acționeze cu secatorul, scoțând

din tufiș la iveală cârceii delicați. Se distingeau mai mulți boboci, închiși și verzi din lipsă de soare. Parfumul trandafirului înflorit era delicat.

Scrisese aproape toată noaptea. Mireille îi procurase suficient material pentru povestea lui ca să-i umple zece pagini ce se potriveau perfect cu restul, de parcă era nevoie exact de aceste episoade ca să meargă povestea înainte. Fără acest sâmbure central, cartea lui nu ar fi fost altceva decât o înșiruire de anecdote, dar cu povestea Marisei, care să le închege, ar putea deveni un roman bogat și pasionant. Dacă ar putea însă ști către ce final s-ar îndrepta.

Când era la Londra, obișnuia să meargă la sala de gimnastică pentru a putea gândi. Aici s-a îndreptat către grădină. Grădinăritul îți limpezește mintea. Își amintea de acele veri la Pog Hill Lane, tăind și tunzând, curățind sub supravegherea atentă a lui Joe, amestecând rășinile pentru altoi, pregătind ierburi pentru săculețele cu vechiul talisman al lui Joe. I se părea normal să facă același lucru și aici – panglici roșii pe arborii fructiferi ca să sperie păsările, săculețe cu ierburi cu miros înțepător împotriva paraziților.

— Au nevoie să le hrănești, puiule, a remarcat Joe, aplecându-se spre trandafiri. N-ar fi rău să le stropești rădăcinile cu niște vin de măceașă. Le-ai face o grămadă de bine. După aia o să trebuiască să stârpești păduchii de plante.

Fără nicio îndoială, plantele erau infestate, lujerele lor erau lipicioase de urmele lăsate de insecte. Jay nu s-a putut opri să zâmbească la insistența cu care Joe continua să-l sfătuiască.

— Poate că în anul acesta aș folosi un spray chimic, a sugerat el.

— Pe naiba, n-ai să faci asta, a exclamat Joe. Te grăbești să le înfunzi pe toate cu chimicale. Doar nu pentru asta ai venit aici.

— Așadar, pentru ce am venit aici?

Joe a dat drumul la un sunet dezgustător.

— Acuși ai aflat-o.

— Destul ca să nu fiu prins din nou, i-a răspuns Jay. Tu, și cu săculețele tale magice. Cu talismanele tale. Cu călătoriile tale în Orient. M-ai dus cu adevărat. Nu-i așa? Trebuie că te-ai stricat de râs tot timpul acela.

Joe l-a privit cu severitate pe deasupra ochelarilor.

— Nu am râs niciodată, a spus el. Iar dacă ai avut destulă înțelepciune să vezi mai departe de lungul nasului...

— Chiar așa? Jay începuse să se plictisească, trăgând de niște tufișuri de mure sălbatice în jurul stratului de trandafiri cu o violență inutilă. Atunci de ce ai plecat? Fără măcar să-ți iei rămas bun? De ce a trebuit să vin înapoi la Pog Hill și să găsesc casa goală?

— Oh, iar ne întoarcem la chestia aia? Joe s-a rezemat de măr și și-a aprins un Player's. Radioul care zăcea în iarba înaltă a început să cânte „I Feel Love" care, în acel august, fusese în topul listei.

— Las-o încurcată, i-a spus Jay enervat.

Joe a ridicat din umeri. Radioul a lăsat să se audă un nechezat scurt și apoi s-a stins.

— Măcar dacă le-ai fi plantat pe alea, *rosifeas,* așa cum ți-am spus, i-a zis Joe.

— Mi-ar fi trebuit mai mult decât câteva semințe prăpădite, i-a ripostat Jay.

— Tu ai lucrat mereu cu greutate, Joe și-a azvârlit chiștocul peste gardul viu. Nu puteam să-ți spun că plec,

pentru că nu știam nici eu ce aveam de gând. Simțeam nevoia să mă mișc din nou, să respir puțin aer de mare, să văd un pic de drum. Și, în afară de asta, gândeam că te lăsasem cu tot ce-ți trebuia. Așa cum ți-am mai spus, măcar dacă a fi pus în pământ semințele alea. Măcar dacă ai fi avut puțină *încredere.*

Jay se săturase. S-a întors spre el. Pentru o halucinație, Joe era foarte real, până la murdăria de sub unghii. Pentru un motiv oarecare, asta l-a înfuriat pe Jay și mai mult.

— Nu ți-am cerut niciodată să vii! Acum nu mai vorbea, ci striga. Se simțea din nou de cincisprezece ani, singur în pivnița lui Joe, cu borcane și sticle sparte în jurul lui. Niciodată nu ți-am solicitat ajutorul! Niciodată n-am vrut să te afli aici! Și, în definitiv, de ce ești aici? De ce nu mă lași în pace?

Joe l-a așteptat cu răbdare să termine.

— Ai spus tot ce ai avut de spus? l-a întrebat el în timp ce Jay tăcuse. Ai terminat, fir-ar să fie?

Jay a început să taie din nou tufișul de trandafiri fără să-l privească: șterge-o Joe, a spus el abia audibil.

— Să fiu al naibii dacă n-aș face-o, a răspuns Joe. Cred că am lucruri mai bune de făcut. Locuri mai frumoase în care să călătoresc. Sunt sigur că am tot timpul din lumea asta, nu crezi? Accentul lui se îngroșa, așa cum se întâmpla mereu în rarele ocazii când Jay îl vedea supărat. Jay i-a întors spatele.

— Chiar așa am să fac. Se simțea o finalitate în spusele lui, care l-a făcut să dorească să-și întoarcă fața spre el, dar nu a cedat impulsului. Ne mai vedem.

Jay și-a impus să mai lucreze la tufișuri câteva minute. Nu mai auzea nimic în spatele lui, în afară de

ciripitul păsărilor și de șoaptele vântului care răcorea câmpul. Joe plecase. Și, din acel moment, Jay nu a mai fost sigur dacă avea să-l mai vadă vreodată.

37

Când, a doua zi, s-a dus la Agen, Jay a găsit un bilet de la agentul lui. Conținutul biletului lui Nick părea plângăcios și agitat, cuvintele subliniate apăsat trebuiau să-i amplifice importanța. *Ia legătura cu mine. Este urgent.* Jay i-a telefonat din cafeneaua lui Joséphine, deoarece la fermă nu avea așa ceva și nici nu plănuia să instaleze unul. Vocea lui Nick era foarte slabă, ca un post de radio de la mare distanță. În prim plan, Jay auzea zgomotele cafenelei, pahare care se ciocneau, fâșâitul pieselor de șah, râsete, voci.

— Jay! Jay, îmi pare atât de bine să te aud. Aici e o nebunie, Noua ta carte e grozavă. Am trimis-o deja la vreo șase editori. Este...

— Dar nu este încă terminată, a subliniat Jay.

— Asta nu are nicio importanță. O să fie teribil. Este limpede că climatul din străinătate îți face bine. De ceea ce am nevoie urgentă este...

— Mai așteaptă. Jay începuse să fie dezorientat. Nu sunt pregătit.

Nick trebuie să fi perceput ceva în vocea lui, pentru că și-a mai potolit șuvoiul entuziasmului.

— Hei, ia-o mai încet. Nimeni nu te supune la presiuni. Nimeni nu știe măcar unde te afli.

— Sunt de acord cu tine, i-a răspuns Jay. Am nevoie de mai mult timp singur. Sunt fericit aici, trebăluind în grădină și reflectând la carte.

Putea chiar auzi cum mintea lui Nick țăcăne, analizând toate posibilitățile.

— Ok. Dacă asta vrei, am să-i țin pe toți la distanță. Am să caut să încetinesc lucrurile. Lui Kerry ce să-i spun? Mă sună într-una la telefon, vrând să știe ce...

— *În nici un caz,* nu-i spui ceva lui Kerry, s-a repezit Jay. E ultima ființă pe are o vreau aici.

— Oho! a exclamat Nick.

— Ce vrei să spui?

— Îmi vine a crede că ai făcut un pic de *„cherchez la femme"!* Părea amuzat. Îți controlezi talentul?

— Nu.

— Ești sigur?

— Categoric.

Era și adevărat. De câteva săptămâni nu-i acordase Marisei nici un gând. Și, în afară de asta, femeia care a colindat în primele zile în paginile cărții lui era cu totul alta decât sihastra de peste câmp. Ce-l interesa pe el era doar povestea ei.

La insistențele lui Nick, i-a dat numărul de telefon al Joséphinei, în cazul în care ar fi avut de transmis un mesaj urgent. Nick l-a întrebat din nou când ar putea vedea restul manuscrisului. Jay nu-i putea spune. Nici măcar nu vroia să se gândească la asta. Se simțea deja jenat că Nick arătase cartea neterminată, fără permisiunea lui, chiar dacă acesta nu-și făcea decât datoria. A pus receptorul în furcă și a constatat că Joséphine îi adusese pe masă un ibric cu cafea proaspătă. Roux și Poitou ședeau la o masă cu Popotte, poștărița. Jay s-a simțit complet dezorientat. Londra parcă nu mai fusese niciodată atât de îndepărtată.

A pornit spre casă, ca de obicei, peste câmp. Plouase în timpul nopții și poteca era alunecoasă, iar gardul viu picura. A părăsit drumul și a luat-o de-a lungul râului

până la hotarul fermei Marisei, bucurându-se de liniște și de copacii încărcați de picăturile de ploaie. În vie, niciun semn de prezența Marisei. Jay distingea doar un fir subțire de fum înălțându-se din hornul fermei ei, dar altfel, nicio mișcare. Chiar și păsările erau tăcute. Își făcea planul să traverseze râul în locul cel mai îngust și mai puțin adânc, acolo unde pământul Marisei îl întâlnea pe al lui. Pe celălalt mal era o ridicătură acoperită de copaci; pe partea ei, o perdea de pomi fructiferi, pe a lui, o încâlceală fără rost de păducel și soc. Pe când trecea, a remarcat că panglicuțele roșii pe care le aninase de crăci dispăruseră – probabil alungate din nou de vânt. Trebuia să găsească o cale mai bună de a le fixa. Ajunsese la locul unde râul se aplatizase, dar când ploua, apa țâșnea și crea mici insule din cotoarele de trestii și săpa în solul roșietic al malului, creând forme extravagante pe care le cocea apoi, lăsându-le tot atât de tari ca și argila arsă în cuptor. În vadul râului, la locul de trecere, erau puse pietre pe care se putea păși, lucioase de atâtea picioare și de apele râului, cu toate că acum numai el mai trecea prin acel loc. Cel puțin, așa credea el.

Când a ajuns la locul de traversare, a văzut o fetiță stând pe mal și lovind cu un băț în apa tăcută a râului. Lângă ea, o căpriță cafenie fixa apele cu o privire placidă. Mișcarea lui Jay a alertat-o pe fetiță și a făcut-o să rămână imobilă. Ochii ei, tot atât de strălucitori și de curioși ca ai caprei, s-au fixat asupra lui.

Pentru un moment s-au privit, ea țintuită pe locul ei, el încremenit de o senzație copleșitoare, de *déjà vu.*

Era Gilly.

Purta un pulover portocaliu și pantaloni verzi, suflecați până la genunchi. Pantofii, abandonați, erau în

iarbă, la mică distanță. Lângă ea se afla un rucsac roșu cu gura deschisă. Colierul de panglicuțe roșii legate în jurul gâtului a rezolvat problema soartei talismanelor lui Joe.

Privind-o mai îndeaproape, și-a dat seama că nu putea fi Gilly. Părul buclat era mai mult castaniu decât roșcat, un copil, nu mai mult de opt sau nouă ani; cu toate acestea, asemănarea era izbitoare. Fetița avea aceeași față vioaie și pistruiată, aceeași gură generoasă și aceiași ochi verzi. Și privea în același fel, și același genunchi era îndoit în același unghi. Nu, nu era Gilly, dar semăna atât de mult cu ea, încât i-a zvâcnit inima. Jay a realizat că acea fetiță trebuia să fie Rosa.

Ea continua să-l fixeze cu o privire lungă și serioasă, apoi și-a luat pantofii și a fugit. Capra a behăit nervos și a început să danseze către el, oprindu-se din când în când ca să mestece chingile rucsacului abandonat. Fata se mișca cu aceeași repeziciune ca și căprița, folosindu-și mâinile ca să se urce pe malul alunecos, către gardul proprietății.

— Așteaptă! a strigat Jay după ea, dar copila l-a ignorat. Iute ca o veveriță, a ajuns sus pe mal, întorcându-se către el doar ca să-și scoată limba într-o provocare mută.

— Așteaptă! Jay și-a ridicat mâinile ca să-i demonstreze că nu-i vroia răul. Totul e în ordine. Nu fugi de mine.

Fetița a rămas cu ochii la el, din curiozitate sau din ostilitate, nu-și putea da seama, dar cu capul plecat într-o parte, ca și când ar fi avut nevoie să se concentreze. Jay nu avea cum să știe dacă înțelesese vorbele lui.

— Bună, Rosa, a spus Jay.

Copilul a continuat să se holbeze la el.

— Eu sunt Jay. Locuiesc acolo. Și a arătat spre ferma lui care se zărea printre copaci. A remarcat că ea nu-l privea direct, ci se uita la ceva, puțin către stânga lui. Atitudinea ei era tensionată, gata parcă să sară. Jay a căutat în buzunar ceva ce i-ar fi putut oferi – dulciuri sau un biscuit – dar tot ce a găsit a fost bricheta. Era un BIC făcut dintr-un plastic colorat, ieftin, care lucea la soare.

— Poți să-l iei dacă vrei, a sugerat el, ridicându-se din locul unde era, peste apă. Copila nu a reacționat. Poate că nu știe să citească buzele, și-a spus el.

De partea celalată a apei, capra behăia și se freca ușor de picioarele lui. Rosa l-a privit, apoi s-a uitat la capră cu un amestec de dispreț și de spaimă. A remarcat cum ochii ei se mișcau într-una către rucsacul abandonat pe malul apei. S-a aplecat și l-a ridicat. Capra și-a mutat interesul de la picioarele lui Jay la mâneca cămășii lui cu o viteză uluitoare. I-a întins fetei rucsacul.

— Este al tău?

De pe malul celălalt, fetița a făcut un pas înainte.

— Bine. Jay vorbea rar, în cazul în care nu știa să citească de pe buze, și i-a zâmbit: Uite ce e, eu am să ți-l aduc acolo unde ești tu.

Și a pornit peste pietre ținând în brațe sacul destul de greu. Capra îl urmărea cu o expresie cinică. Stânjenit de sacul din brațe, a pășit cu stângăcie. A ridicat ochii ca să-i zâmbească fetiței, a alunecat pe o piatră lucioasă din cauza apei de ploaie, și-a pierdut echilibrul și aproape a căzut în apă. Capra, care-l urma curioasă peste pietre, s-a izbit de el pe neașteptate și Jay a făcut un pas greșit înainte și a aterizat drept în locul cel mai umflat al râului.

Rosa și capra îl observau în tăcere. Amândouă păreau să râdă pe înfundate.

— Fir-ar să fie! a încercat Jay să se îndrepte înapoi spre mal. Curentul era mai puternic decât se așteptase și se mișca precum un bețiv peste pietrele șuvoiului, simțind cum îi alunecă ghetele pe nororiul din albia râului. Doar rucsacul mai era uscat.

Rosa a râs din nou cu gura până la urechi.

Râsul o transforma. Era un râs ciudat de luminos, neașteptat, dezvăluind niște dinți foarte albi. Râdea fără zgomot, dând din picioarele goale în iarbă, jucând parcă o pantonimă a bucuriei. Apoi și-a apucat pantofii și a fugit din nou, cățărându-se pe pantă către livadă. Capra o urma, ciugulind un șiret care atârna din pantof. Când au ajuns în vârf, Rosa s-a întors și i-a făcut cu mâna. Jay nu-și putea da seama dacă gestul ei exprima sfidare sau prietenie.

După ce a dispărut, Jay a realizat că era încă în posesia rucsacului. Deschizându-l, s-a aflat în fața unui număr de obiecte pe care numai un copil le putea aduna: un borcan cu melci, bucățele de lemn, pietre din râu, sfoară și un număr de talismane roșii, legate cu grijă împreună cu panglicile lor ca să formeze o ghirlandă viu colorată. Jay a pus la loc comorile, apoi a agățat sacul de un stâlp al porții apropiat de gardul viu, în același loc în care agățase capul dragonului cu două săptămâni în urmă. Era sigur că Rosa îl va găsi.

* * *

Cred că s-au făcut câteva luni de zile de când nu am mai văzut-o, i-a spus Joséphine mai târziu. Marise nu o mai trimite la școală. E păcat. O fetiță ca ea are nevoie

de prietene. Jay a încuviințat.

— Obișnuia să meargă la grupul de jocuri al satului, și-a amintit Joséphine. Cred că avea trei ani sau, poate, mai puțin. Încă mai putea vorbi pe atunci, dar nu cred că auzea ceva.

— Cum? Jay era curios. Credeam că s-a născut surdă.

Joséphine a negat din cap. Nu, a fost un fel de infecție. Asta a fost în anul în care a murit Tony. O iarnă grea. Râul a inundat din nou și jumătate din pământul Marisei a rămas sub apă timp de trei luni. Și, în plus, a mai fost și povestea aia cu poliția...

Jay a privit-o întrebător.

— Da, așa a fost. Chiar de când a murit Tony, Mireille a tot încercat să dea vina pe Marise. Spunea că a fost un fel de ceartă. Tony nu s-ar fi sinucis niciodată. Ea a încercat să insinueze că mai era un bărbat, sau ceva asemănător, că împreună ar fi conspirat să-l ucidă pe Tony. Joséphine s-a încruntat și a dat din cap. Mireille parcă își pierduse mințile, a spus ea. Cred că ar fi spus orice. Desigur că nu s-a ajuns niciodată la asta. A venit poliția, a pus întrebări, a plecat. Cred că își dăduse seama de divagațiile lui Mireille. Dar ea și-a petrecut următorii trei sau patru ani scriind scrisori, făcând campanie, trimițând petiții. Cineva a venit o dată sau de două ori și asta a fost tot. Dar nu a ieșit nimic de aici. Ea a continuat să răspândească zvonuri cum că Marise își ținea copilul închis într-o cămară, sau cam așa ceva.

— Eu nu cred că este adevărat.

Copila vioaie și pistruiată pe care o văzuse Jay nu dădea semne că ar fi fost vreodată închisă într-o cămară.

Joséphine a ridicat din umeri.

— Nu, nici eu nu cred, a spus ea. Dar răul fusese făcut. Grupuri de oameni se adunau la poarta fermei și peste râu. Majoritatea oameni-de-bine, inofensivi, dar Marise nu avea de unde să știe asta, și s-a baricadat în casă, iar afară ardeau torțe și se lansau pocnitori și se arunca cu pietre în obloane. A dat din cap. Până când lucrurile s-au potolit, era deja prea târziu, a explicat ea. Marise era deja convinsă că toată lumea era contra ei. Și apoi, când a dispărut Rosa... Joséphine a turnat o măsură de coniac în cafeaua ei. Bănuiesc că ea ne credea pe toți vinovați. Nu poți ascunde multe într-un sat și toată lumea știa că Mireille o luase pe Rosa să stea cu ea. Copilul avea trei ani pe atunci și toți credeau că trebuie să fi fost o înțelegere între ele și că Rosa era acolo în vizită. De bună seamă, Caro Clairmont știa cu totul altceva și tot așa o seamă de alte persoane, Joline Drou, care era pe atunci cea mai bună prietenă a ei, și Cussonnet, doctorul. Dar noi, ceilalți... nimeni nu ne-a întrebat. Oamenii și-au dat seama că, după ce se întâmplase, poate că ar fi trebuit să-și vadă de treaba lor. Și, adevărul este că nimeni nu o cunoștea pe Marise.

— Nici ea nu dorește acest lucru, a observat Jay.

— Rosa dispăruse de acasă de vreo trei zile. Mireille a încercat să o scoată din casă doar o dată. În prima zi. Asta nu a durat multă vreme. Răcnea, de se auzea până la Les Marauds. Nu știu ce altceva era rău cu ea, dar ce e sigur e că are niște plămâni foarte puternici. Nimic nu o putea convinge să tacă, nici dulciuri, nici cadouri sau alintări sau certuri. Toate au încercat – Caro, Joline, Toinette – dar copilul nu se oprea din răcnete. În cele din urmă, Mireille a devenit îngrijorată și

a chemat doctorul. Și-au pus capetele la contribuție și au dus-o la un specialist din Agen. Nu era normal ca un copil de vârsta asta să zbiere tot timpul. Au crezut că era tulburată, că poate fusese maltratată în vreun fel oarecare. Joséphine s-a încruntat. Apoi Marise a venit să o ia pe Rosa de la grădiniță și a constatat că doctorul și cu Mireille o duseseră la Agen. Nu am mai văzut niciodată pe cineva atât de furios. I-a urmărit pe motoreta ei, dar tot ce a putut afla a fost că Mireille o dusese pe Rosa într-un fel de spital. Pentru teste, a spus ea. Nu știu ce încercau să dovedească.

A ridicat din nou din umeri. Dacă ar fi fost oricare alta, ar fi putut conta pe ajutor din partea satului, a continuat ea. Dar Marise – niciodată nu spune o vorbă decât dacă trebuie, niciodată nu zâmbește. Presupun că oamenii trebuie să-și vadă de treburile lor. Asta e tot despre ce era vorba; nu a fost nici o răutate. Ea vroia doar să fie lăsată în pace și asta e ce au făcut oamenii în cele din urmă. Adevărul era că aproape nimeni nu știa de fapt unde o dusese Mireille pe Rosa – poate cu excepția lui Caro Clairmont. Ei, ce de povești nu am auzit atunci! Dar toate s-au petrecut după aceea. Cum că Marise ar fi năvălit în cabinetul lui Cussonnet cu o pușcă și cum l-a obligat să intre în mașină. Auzindu-i pe oameni cum vorbeau, ai crede că jumătate din Lansquenet au fost de față. Totdeauna e la fel, *héh!* Tot ce pot spune este că eu nu eram acolo. Și, deși Rosa se întorsese acasă înainte de sfârșitul acelei săptămâni, nu am mai văzut-o niciodată în sat – nici la școală, nici la focul de artificii de la 14 iulie sau la Festivalul Ciocolatei de Paști. Joséphine a golit ceașca cu cafea și și-a șters mâinile pe șorț. Și asta a fost totul, a conchis ea cu finalitate în

glas. Atunci a fost ultima oară când le-am văzut pe Marise și pe Rosa. Eu le mai văd din când în când – poate o dată pe lună – pe drumul spre Agen sau mergând la pepiniera lui Narcisse sau pe câmpul de dincolo de râu. Și asta e tot. Nu i-a iertat satului pentru ce s-a întâmplat după moartea lui Tony sau pentru a se fi coalizat împotriva ei sau pentru că nu s-au sinchisit când a dispărut Rosa. Nu-i poți spune că nu avea nimic de-a face cu ea, că nu te va crede.

Jay a încuviințat din cap. Era de înțeles.

— Trebuie că duc o viață de mare singurătate amândouă, a spus el.

Și, când spunea asta, se gândea la Maggie și la Gilly, la felul în care reușeau mereu să-și facă prieteni oriunde se duceau, făcând comerț sau având tot felul de activități menite să le ajute să o scoată la capăt, totdeauna în mișcare, suportând insultele și prejudiciile cu aceeași sfidare voioasă. Cât era de diferită această femeie, acră și suspicioasă, de prietenii lui Joe din Nether Edge. Și, totuși, copilul semăna atât de mult cu Gilly. A căutat sacul ei în drum spre fermă dar, cum era de așteptat, fusese deja recuperat. Rămăsese numai capul de dragon, cu limba lui lungă de cârpă bălăbănindu-se încă și înfrumusețat cu ghirlanda de panglici roșii fluturând în vânt, așezată șmecherește pe claia de păr verde. Apropiindu-se, Jay a remarcat și o pipă de argilă care-i fusese vârâtă cu grijă între dinți și de care atârna o păpădie galbenă. În timp ce trecea spre casă ascunzându-și un zâmbet, era sigur că ceva se mișca în gardul viu de lângă el, o scânteiere de portocaliu și că auzea behăitul obraznic al unei căprițe în depărtare.

38

Mai târziu, la o *grand crème* în Café des Marauds, asculta cu o ureche cum îi povestea Joséphine despre primul Festival al Ciocolatei care avusese loc în sat și despre rezistența pe care i-a opus-o biserica. Cafeaua era bună, presărată cu răzături de ciocolată neagră amăruie și cu un biscuit cu scorțișoară alături de ceașcă. Narcisse se așezase în fața lui, cu obișnuitul catalog de semințe și cu un *café-cassis.* După-mesele, activitatea la cafenea era mai vioaie, dar Jay observase cum clientela era formată mai mult din bărbați bătrâni, care jucau șah sau cărți și vorbeau repede, în dialectul lor. Seara se umplea cu muncitorii care veneau de la ferme. Se întreba unde se duceau tinerii noaptea.

— Nu stau mulți tineri aici, i-a explicat Joséphine. Nu prea găsesc de lucru, doar dacă vor să devină fermieri. Pe de altă parte, fermele au fost atât de des împărțite între fiii familiilor, că nu a mai rămas de lucru pentru străini.

— Totdeauna fiii, a remarcat Jay, niciodată fiicele.

— Nu există multe femei care să vrea să conducă o fermă aici în Lansquenet, a spus Joséphine dând din umeri. Și nici nu sunt mulți crescători și distribuitori care să agreeze ideea de a lucra pentru o femeie.

Jay a râs.

Aruncându-i o privire, Joséphine l-a întrebat:

— Ce, nu crezi că am dreptate?

El a scuturat cu tărie capul.

— Îmi vine greu să înțeleg, a explicat el. La Londra...

— Aici nu e Londra, s-a amuzat Joséphine. Aici oamenii se țin cu dinții de tradiție. De biserică. De familie. De pământ. Asta e cauza pentru care atât de mulți tineri pleacă. Ei își doresc ce văd și ce citesc în revistele lor. Ei vor orașe mari, mașini, cluburi, magazine. Dar, mai sunt și unii care rămân. Și unii care se întorc.

I-a turnat încă un *café-crème* și i-a zâmbit.

— Era o vreme când aș fi dat orice numai să plec din Lansquenet, a spus ea. O dată chiar am pornit. Mi-am făcut bagajele și am plecat de acasă.

— Și ce s-a întâmplat?

— În drum m-am oprit pentru o ceașcă de ciocolată. A râs. Și atunci, și acolo, mi-am dat seama că nu puteam pleca. Adevărul este că niciodată nu am vrut cu adevărat. Joséphine a făcut o pauză ca să adune câteva pahare goale de pe o masă alăturată. După ce ai trăit aici destul de mult, ai să poți înțelege. După o vreme, oamenii găsesc că este greu să părăsești un loc ca Lansquenet. Nu e doar un sat. Casele nu sunt doar niște locuri unde să locuiești. Totul aparține tuturor. Fiecare îi aparține celuilalt. Chiar și o singură persoană poate produce diferența.

Jay a aprobat. Exact asta era ce îl atrăsese în primul rând la Pog Hill Lane. Circulația oamenilor, venirile și plecările lor. Conversațiile de peste gard. Schimbul de rețete, de coșuri cu fructe și de sticle de vin. Prezența constantă a celorlalți. Câtă vreme Joe mai era acolo, Pog Hill Lane continuase să trăiască, să fie viu. Cu plecarea lui, a murit totul. Pe neașteptate, a simțit cum o invidiază pe Joséphine, viața ei, prietenii ei, priveliștea către Les Marauds. Amintirile ei.

— Dar despre mine ce spui? O să fac diferența?

— Cu siguranță.

Dar Jay nu și-a dat seama că vorbise cu voce tare.

— Jay, vreau să știi că toată lumea este informată despre tine. Toată lumea mă întreabă câte ceva despre tine. Trebuie foarte puțin timp pentru ca cineva să fie acceptat aici. Oamenii au nevoie să știe dacă ai de gând să stai aici, să rămâi. Ei nu vor să se dăruiască cuiva care nu va sta aici. Și unii dintre ei sunt speriați.

— De ce?

— Schimbare. Ți se va părea ridicol, dar celor mai mulți dintre noi le place satul așa cum este el acum. Noi nu vrem să fie un alt Montauban sau un alt Le Pinot. Noi nu vrem ca turiștii să defileze prin sat, să cumpere case la prețuri umflate și să lase locurile moarte și părăsite în timpul iernii. Turiștii sunt ca o invazie de viespi. Pătrund peste tot. Mănâncă tot. Ne curăță cu totul într-un an. N-o să mai rămână nimic din noi decât pensiuni pentru turiști și cluburi pentru jocuri de noroc. Lansquenet – *adevăratul* Lansquenet – ar dispărea.

A dat din cap: Lumea te urmărește, Jay. Ei te văd că te manifești cu atâta prietenie față de Caro și Georges Clairmont și își închipuie că poate tu și cu ei... Joséphine a ezitat. Apoi o văd pe Mireille Faizande care vine să-ți facă vizite și cred că poate ai de gând să cumperi și cealaltă fermă în anul viitor, atunci când expiră arenda.

— Ferma lui Marise? De ce aș vrea să fac asta? a întrebat el plin de curiozitate.

— Oricine o posedă controlează toată regiunea până la râu. Autostrada spre Toulouse e doar la câțiva kilometri. Destul de ușor pentru a construi. S-a mai întâmplat și înainte, în alte locuri.

— Nu aici. Nu cu mine. Jay a privit-o cu seriozitate. Eu am venit aici ca să scriu, asta e tot. Să-mi termin cartea. Ăsta e singurul lucru care mă interesează.

Joséphine a dat din cap, satisfăcută: Știu. Dar, vezi tu, puneai atât de multe întrebări despre ea. Credeam că poate...

— Nu!

Narcisse i-a aruncat o privire curioasă dindărătul catalogului său de semințe.

Coborându-și vocea, repede: Uite. Eu sunt scriitor. Și mă interesează ce se întâmplă aici. Îmi plac poveștile. Asta e tot.

Joséphine a mai turnat o cafea și a presărat zahăr de alune pe spumă.

— Asta e adevărul, a insistat Jay. Nu am venit aici ca să fac vreo schimbare. Îmi place locul acesta așa cum e.

Joséphine l-a privit un moment, apoi a dat din cap, părând satisfăcută. Este în ordine, Monsieur Jay, a spus ea zâmbitoare. Am să le spun că ești OK.

Au ciocnit cu cafeaua cu alune pentru decizia ei.

39

După ziua aceea lângă râu, Jay nu o mai zărise pe Rosa decât din depărtare. De câteva ori și-a imaginat că o prinsese urmărindu-l, ascunsă după gardul viu, iar o dată a fost sigur că a auzit pași de după colțul casei și, evident, îi văzuse urmele. De exemplu, modificări aduse capului de dragon: micile ghirlande de flori, frunze și pene lăsate pe stâlpul porții și pe garduri pentru a înlocui panglicile roșii pe care le furase. O dată sau de două ori, un desen – o casă, o grădină, copii, ca niște bețe, jucându-se pe sub niște pomi imposibil de purpurii – bătut în cuie pe un ciot, răsucit și decolorat de soare. Nu avea cum să știe dacă aceste gesturi erau oferte, jucării sau un fel de provocare. Și fetița era la fel de evazivă ca și mama ei, și tot atât de curioasă precum căprița iar, în urma întâlnirii lor, trebuie să se fi convins că Jay era inofensiv.

Odată le-a văzut împreună. Marise lucra îndărătul gardului viu. O vreme nu i-a putut distinge trăsăturile. Totuși și-a dat seama cât de diferită era această femeie de eroina din cartea lui. Avusese timp să-i remarce linia delicată a sprâncenelor, forma grațioasă, deși subțire, a gurii, unghiul precis al pomeților ei abia atinși de razele soarelui. În alte circumstanțe, putea fi considerată chiar frumoasă. Nu rotundă și nici grăsuță-și-frumoasă ca Popotte, sau brună și senzuală ca fetele tinere din sat. Nu, ea avea o frumusețe gravă, palidă, nordică, cu trăsături delicate, puse în valoare de părul roșu aprins. Deodată, ceva a mișcat în spatele ei. Marise a sărit în picioare, răsucindu-se în

călcâie și, în același moment, Jay a reușit să observe o altă schimbare. Mai iute decât o pisică, cu o mișcare de apărare – nu îndreptată spre el, ci în partea opusă – care nu a reușit să ascundă acea expresie... reprezentând ce?

Frică?

Dar acea expresie nu a durat mai mult decât o secundă. Rosa a sărit spre ea, croncănind, cu brațele larg deschise, cu fața luminată de un zâmbet încântat, până la urechi. Încă o schimbare. Jay o imaginase intimidată, poate doritoare să se ascundă printre mlădițele de vie, la fel cum se ascundea el de Zeth în zilele de demult de la Nether Edge. Dar privirea fetiței nu exprima nimic altceva decât pură adorație. Jay o urmărea cum se cățăra pe Marise de parcă ar fi fost un copac, cu picioarele încolăcite în jurul taliei mamei sale, cu brațele înnodate la ceafa ei. Pentru o clipă, Marise a strâns-o tare la piept și, atunci, Jay le-a văzut profilurile apropiate. Mâinile Rosei se mișcau cu gingășie pe lângă fața mamei ei, exprimându-se prin semne ca toți surzii. Marise și-a frecat ușor nasul de nasul fetiței. Fața ei era iluminată de o expresie de o dulceață pe care nu și-ar fi putut-o imagina niciodată. S-a simțit rușinat pentru faptul de a fi crezut, sau crezut pe jumătate, sugestia lui Mireille că Marise își maltrata copilul. Iubirea care emana din apropierea dintre ele colora aerul cu sclipiri de soare. Schimbul de informații și de sentimente dintre aceste două ființe era însă complet, perfect, deși tăcut.

Marise a pus-o pe Rosa jos și i-a făcut și ea semne. Jay nu mai văzuse pe nimeni înainte vorbind prin semne ca surdo-muții și a fost impresionat de grația și vioiciunea mișcărilor, de expresiile feței. Rosa îi răspundea insistent prin semne. Sentimentul de a fi un intrus devenea tot mai puternic. Gesturile erau prea rapide pentru a-i permite să

ghicească subiectul conversației lor. Totul se petrecea în cercul lor de intimitate și Jay recunoștea că nu mai fusese niciodată martorul unei astfel de situații, așa cum era conversația dintre ele.

Ca și fiica ei, Marise râdea tăcut, dar chipul ei se lumina de parcă ar fi mângâiat-o razele soarelui. Rosa însă își freca stomacul când râdea și bătea pământul cu picioarele. În timp ce-și vorbeau se țineau strâns ca și cum, în loc să-și fi pierdut unul din simțuri, ele câștigaseră mult mai multe.

Din acea zi, începuse să se gândească mai des la amândouă. Povestea Marisei îi depășise cu mult limitele curiozității și intrase într-o zonă pe care nu o putea defini. Joséphine începuse chiar să-l tachineze. Narcisse se abținea de la vreun comentariu, dar, de câte ori Jay pomenea numele, apărea în ochii lui expresia celui care știe multe, dar nu spune nimic. Și Jay o făcea destul de des. Nu se putea abține. Mireille Faizande era singura persoană pe care o cunoștea și care acceptase să vorbească despre ea fără să se oprească. Jay o vizitase de mai multe ori, dar nu avusese curajul să-i menționeze scena intimă dintre mamă și fiică la care fusese martor. Când încercase să facă o aluzie la o posibilă relație mai apropiată dintre ele decât cea pe care i-o înfățișase ea, Mireille schimba tonul.

— Ce poți să știi despre asta, l-a repezit ea. Cum ai putea știi cum e ea? Privirea i s-a îndreptat spre un vas cu trandafiri proaspeți de pe o măsuță alăturată. Tot acolo se afla fotografia înrămată a unui băiețel surâzător, călare pe o motoretă. Tony.

— Ascultă-mă, ea nu o vrea, spunea ea cu o voce joasă. Tot așa cum nu l-a vrut nici pe fiul meu. Privirea îi era de gheață. Mi-a luat fiul, așa cum ia totul. Ca să strice

tot. Ca să se joace. Asta e ce a ajuns Rosa mea pentru ea. Ceva cu ce să se joace, și pe care să o arunce când se va sătura de ea. Mâinile i se frământau. Este numai din vina ei, dacă fetița este surdă, a spus ea. Tony era perfect. Nu putea veni din familia lui. Ea este cea vicioasă. Ea distruge tot ce atinge.

A privit din nou fotografia de lângă vasul cu flori.

— L-a înșelat tot timpul, nu știu dacă știi. A existat tot timpul un alt bărbat. Un bărbat de la spital.

Jay și-a amintit că cineva i-a spus ceva despre un spital. O clinică de nervi de la Paris.

— A fost bolnavă? s-a interesat el.

Mireille a scos un sunet furios.

— Bolnavă? Asta e ce spunea Tony. Spunea că avea nevoie de protecție. Tony al meu era un sprijin, o stâncă, pentru ea, așa tânăr cum era. *Héh!* Era puternic, curat. Și credea că toată lumea era tot atât de curată și de cinstită cum era el. A privit din nou spre trandafiri. Ți-ai dat multă osteneală, a comentat ea, fără niciun pic de căldură. Ai readus bietele mele tufe de trandafiri la viață.

Fraza a plutit între ei ca un fum de țigară.

— Am încercat să-mi fie milă de ea, a continuat Mireille. De dragul lui Tony. Dar nici atunci nu a fost ușor. Ea se ascundea în casă, nu vorbea cu nimeni, nici măcar cu familia. Și după aia, fără motiv, crize de furie. O furie teribilă, zbierând și aruncând lucrurile din jur. Uneori se rănea pe ea cu cuțite, lame de ras, cu orice îi cădea în mână. Trebuia să ascundem tot ce putea deveni periculos.

— Cât timp au fost căsătoriți?

Mireille a dat din umeri: Mai puțin de un an. I-a făcut curte mai mult timp. Tony avea douăzeci și unu de ani când a murit.

A început să-și frământe din nou mâinile, strângând pumnii și desfăcându-i.

— Nu mă pot opri să nu mă gândesc la toate astea, a spus ea în cele din urmă. Să nu mă gândesc la amândoi. Trebuie să o fi urmărit chiar de la spital. Și-a găsit un loc, undeva pe aprope, unde se puteau întâlni. *Héh,* nu mă pot opri să mă gândesc că în tot timpul anului aceluia când era măritată cu Tony, când îi purta în pântec copilul, cățeaua râdea de el. Amândoi rândeau de băiatul meu. S-a holbat la mine. Ar fi bine să te gândești la asta, *héh,* înainte să vorbești despre lucruri pe care nu le înțelegi. Gândește-te la ce i-au făcut toate astea băiatului meu.

— Îmi pare tare rău. Dacă preferi să nu vorbești despre toate astea...

Mireille a scos un sforăit: sunt alții care ar prefera să nu vorbească despre astea, a spus ea pe un ton ursuz. Prefer să nu mă gândesc, *héh,* prefer să cred că e doar bătrâna nebună de Mireille care vorbește, Mireille care nu a mai fost întreagă de când fiul ei s-a sinucis. E mult mai ușor să-ți vezi de treabă și s-o lași pe ea cu viața ei și să nu-ți pese că mi-a furat fiul și l-a distrus pentru că așa a vrut, *héh,* la fel cum a furat-o pe Rosa mea. Vocea i s-a frânt, Jay nu și-a dat seama dacă de furie sau de durere. Apoi, trăsăturile i s-au destins din nou, devenind aproape îngâmfată de satisfacție.

— Dar lasă, că am să-i arăt eu ei, a continuat Mireille. Aștept să vină anul viitor, când va avea nevoie de un acoperiș deasupra capului. Când se termină arenda. Va trebui să vină la mine dacă vrea să rămână aici. *Héh?* Și vrea cu adevărat să stea aici. Fața ei avea o expresie vicleană și lucea.

— De ce ar vrea?

S-ar părea că oricui îi cerea informații ajungea la această întrebare. De ce să vrea să stea aici? Nu este nimeni care să o susțină. Dacă vrea să părăsească Lansquenetul, cum ar putea cineva să o oprească?

Mireille a început să râdă: las-o numai să vrea. Are nevoie de mine. Și știe de ce.

Mireille a refuzat să explice sensul ultimei ei afirmații și când Jay i-a făcut o nouă vizită, a găsit-o în gardă și necomunicativă. El a înțeles atunci că unul din ei depășise limita față de celălalt și s-a străduit ca pe viitor să fie mai prudent, îmblânzind-o cu buchețele de trandafiri. Iar ea accepta darurile cu destulă bunăvoință, dar nu se mai lăsa ademenită să-i facă confidențe, așa că Jay a trebuit să se mulțumească cu informațiile pe care le culesese deja.

Ceea ce îl fascina cel mai mult cu privire la Marise erau părerile contradictorii ale locuitorilor satului. Fecare avea o părere, dar nimeni – cu excepția lui Mireille – nu părea mai informat decât celălalt. Pentru Caro Clairmont, ea era o pustnică zgârcită. Pentru Mireille, era o soție necredincioasă, care trăsese foloase în mod deliberat de pe urma unui tânăr inocent și naiv. Pentru Joséphine, o femeie curajoasă care-și creștea copilul singură. Pentru Narcisse, o femeie de afaceri isteață, având dreptul la intimitate. Roux, care lucrase la ea în fiecare an când călătorea pe râu pentru culesul viei, și-o amintea ca pe o femeie liniștită și politicoasă care își purta copilul agățat pe spate într-un sac, chiar și când lucra la câmp, care-i aducea bere rece când era căldură mare și care-i plătea cu bani peșin.

— Unii indivizi din sat ne privesc cu neîncredere, *héh,* spunea el cu un zâmbet. Călătorind pe râu, mereu pe drum. Își imaginează tot felul de lucruri despre noi. Își încuie comorile. Își păzesc fetele. Sau încearcă. Zâmbesc

și prea des. Te bat pe spate și-ți spun *„mon pote"*[1]. Ea nu era așa. Mi se adresa întotdeauna cu *Monsieur.* Și nu vorbea mult. Între noi erau doar afaceri, de la bărbat la bărbat. A ridicat din umeri și și-a golit cana de bere.

Fiecare dintre cei cu care vorbise despre ea, fiecare avea propria lui imagine. Popotte și-a amintit de o dimineață, imediat după funeralii, când Marise a apărut în fața casei lui Mireille cu o valiză și cu fetița într-un coșuleț. Popotte aducea scrisorile și sosise la Mireille tocmai când Marise bătea la ușă.

— Mireille a deschis ușa și a târât-o pe Marise înăuntru, își amintea ea. Bebelușul dormea în coșuleț, dar smucitura l-a trezit și a început să plângă. Mireille mi-a apucat scrisorile din mână și a trântit ușa în urma lor, dar le puteam auzi vocile chiar cu ușa închisă și copilul cum plângea și plângea. A dat din cap. Cred că Marise vroia să plece în acea dimineață – părea gata de plecare cu valiza la ea – dar Mireille trebuie că a convins-o să renunțe. Știu că, după aceea, abia a mai venit în sat. Poate că i-a fost frică de ce ar putea spune oamenii.

Zvonurile s-au pornit în curând. Fiecare avea povestea sa. Marise avea talentul să trezească curiozitatea, ostilitatea, invidia, furia.

Lucien Merle credea că refuzul de a renunța la mlaștinile necultivate de lângă râu îi blocase planurile de investiții.

— Am fi putut face ceva cu pământul acela, repeta el cu amărăciune. Nu mai exista un viitor în cultivarea pământului. Viitorul stă în turism. Privește la Le Pinot. A fost nevoie doar de un om ca să înceapă schimbarea. Un om cu viziune, a spus el întunecat.

---

[1] Prieten, tovarăș (în fr.)

Jay a încercat să cearnă tot ce auzise. În anumite privințe, avea impresia că pătrunsese în misterul vieții Marisei d'Api, dar în altele, se simțea la fel de ignorant ca la început. Niciuna din opinii nu se prea potrivea cu ceea ce văzuse cu ochii lui. Marise avea prea multe fețe, substanța ființei ei alunecându-i printre degete ca un fum, de câte ori credea că o capturase. Și nimeni până atunci nu menționase ce văzuse el la ea în acea zi, când i-a surprins privirea de intensă dragoste pentru copilul ei. Și nici acel moment de spaimă, privirea unui animal sălbatic care ar face orice, chiar să ucidă, pentru a se proteja pe ea și pe puiul ei.

Teamă? Ce ar putea fi în Lansquenet care să-i provoace teama?

Își dorea să afle.

40
Pog Hill, Vara 1977

Era august. Timpul cuiburilor de viespi, coliba de la Nether Edge. Elvis. Apoi, Baronul Pâinii a scris anunțând că el și Candide se vor căsători și, pentru o vreme, ziarele au fost pline de ei, cu poze cum intrau într-o limuzină la Cannes, la o premieră de film, la un club în Insulele Bahamas, pe yachtul lui. Mama lui Jay aduna toate aceste articole cu zelul unui colecționar, citind și recitind despre părul și rochiile lui Candide. Bunicii lui Jay au reacționat, răsfățând-o pe mama lui chiar mai mult decât înainte și tratându-l pe Jay cu o indiferență rece.

Cerul cenușiu înfierbântase aerul și crease un strat protector sumbru. Ploua adesea, dar ploaia era tot caldă și nu împrospăta atmosfera. Joe lucra fără voioșie în parcela lui, fructele se stricau, mucegăind pe ramuri sau erau necoapte din lipsa razelor de soare.

— Mai degrabă să nu-ți pese, flăcăiaș, mormăia el, atingând cu degetul codița neagră a unei pere sau a unui măr. Mai degrabă să le dai naibii în anul ăsta.

Mama lui Gilly scosese destul de bine din situația dată; reușise să facă rost de un camion plin cu umbrele în formă de clopot, transparente, care erau foarte populare pe atunci, și le-a vândut pe piață cu un profit substanțial. Gilly își făcea socoteala că ar putea trăi până în decembrie din câștiguri. Dar aceasta nu făcea decât să accentueze sentimentul de tragedie. Nu mai erau decât

câteva zile până la sfârșitul lui august și începerea școlii era la abia o săptămână distanță. Gilly urma să plece în cursul toamnei – Maggie vorbea despre plecarea lor spre sud într-o comună de care auzise, lângă Abingdon și nu era deloc sigur că s-ar mai întoarce vreodată. Jay se simțea plin de țepi pe dinăuntru, era irascibil, ciudat într-un moment și paranoic în momentul următor, spunând invers de cum gândea, crezând că tot ce i se spune este în batjocură. Se certa într-una cu Gilly pentru nimicuri. Se împăcau, cu prudență și incomplet, dându-și roată unul celuilalt, ca niște animale precaute, intimitatea dintre ei fiind pe veci distrusă. Un sentiment de soartă tragică colora totul.

În ultima zi din august s-a dus singur la Joe, dar bătrânul i s-a părut a fi distant, preocupat. Deși ploua, nu l-a invitat pe Jay înăuntru și a stat cu el în prag, într-un mod ciudat de formal. Jay a observat cum pusese lăzi vechi unele peste altele lângă peretele din fund și privirea lui era mereu atrasă de ele, ca și cum ar fi fost nerăbdător să se întoarcă la o treabă pe care o abandonase. Jay a simțit cum îl cuprinde un val subit de furie. Merita mai mult decât aceasta, și-a spus el. Încă mai credea că Joe îl respecta. A dat o fugă până jos la Nether Edge cu obrajii în flăcări. Și-a lăsat bicicleta aproape de casa lui Joe – după incidentul de la podul de cale ferată, acel ascunziș nu mai era sigur – și a pornit pe jos, de-a lungul căii ferate de la Pog Hill, tăind peste Edge și către râu. Nu se aștepta să o vadă pe Gily – nu-și făcuseră un plan ca să se întâlnească – și Jay a fost totuși puțin surprins când a zărit-o pe malul râului, cu părul aproape atingând apa și cu un băț lung într-o mână. Ședea în genunchi, lovind cu bățul ceva în apă și

Jay s-a apropiat destul de mult până când Gilly și-a ridicat ochii spre el.

Fața ei era pătată cu pete roșii ca și cum ar fi plâns, dar Jay a respins aproape imediat gândul, deoarece Gilly nu plângea niciodată.

— Ah, tu erai, a spus ea cu indiferență.

Jay nu i-a răspuns. Și-a vârât mâinile în buzunare și a încercat să zâmbească, dar zâmbetul lui avea un aer tâmp. Gilly nu i-a întors zâmbetul.

— Ce e acolo? a întrebat el arătând cu capul spre obiectul din apă.

— Nimic. A aruncat bățul în râu, care l-a înghițit pe dată. Apa era cafenie, plină de mâzgă. În părul lui Gilly sclipeau picături de apă care parcă se lipeau de zulufii ei.

— Fir-ar să fie de ploaie.

Jay ar fi vrut să poată spune ceva atunci, ceva care să dreagă lucrurile dintre ei, dar cerul atârna greu deasupra lor și mirosul de fum și de fatalitate era copleșitor, ca un semn rău. Brusc, Jay a devenit sigur că nu o va mai vedea vreodată pe Gilly.

— Vrei să mergem și să aruncăm un ochi la groapa de gunoi? a sugerat el. Mi s-a părut că văd marfă nouă acolo, gata să cadă în groapă. Reviste și alte chestii. Știi tu.

Gilly a ridicat din umeri: *Nah!*

— E un timp bun pentru un atac la viespi. A fost ultima, disperată, stratagemă. Nu se întâmplase niciodată ca Gilly să respingă o propunere de a face război viespilor. Viespile sunt somnoroase pe umezeală, permițând un acces mai ușor, mai sigur, la cuiburi. Vrei să vii să căutăm cuiburi? Am văzut un loc, lângă pod, unde ar putea fi vreo două.

Din nou, aceeași ridicare din umeri. Gilly și-a scuturat zulufii umezi: Nu prea sunt interesată.

Tăcerea a fost mai lungă de data aceasta, de parcă nu mai avea sfârșit.

— Maggie pleacă săptămâna viitoare, a spus în cele din urmă Gilly. Mergem într-o comună blestemată din Oxfordshire. Spune că o așteaptă o slujbă acolo.

— Oh!

Se aștepta, totuși, și la așa ceva. Nu era chiar o noutate. Atunci, de ce a simțit cum îi sare inima din loc când a spus-o Gilly. Fața îi era întoarsă spre râu, studiind ceva cu mare atenție pe suprafața murdară și cafenie. Pumnii lui Jay s-au încleștat în buzunare. În același timp, a simțit ceva care-i atingea mâna. Era talismanul lui Joe. Se obișnuise atât de mult să-l poarte cu el, că și uitase că mai era acolo. S-a așezat pe vine lângă ea. Putea simți mirosul râului, un miros acru, metalic, semănând cu mirosul monedelor înmuiate în amoniac.

— Te mai întorci? a întrebat-o el.

— *Nah!*

Trebuie să fi găsit ceva interesant pe suprafața apei, pentru că ochii ei refuzau să-i întâlnească pe ai lui.

— Nu prea cred. Maggie spune că acum trebuie să merg la o școală ca lumea. Nu mai are nevoie de atâtea deplasări.

Din nou acea arsură de furie groaznică, irațională. Jay privea apa cu ură. Și, brusc, a dorit să rănească pe cineva – pe Gilly, pe el – și s-a ridicat dintr-odată.

— Căcat. Era cel mai urât cuvânt pe care-l cunoștea. Gura îi amorțise. Și inima. A lovit cu furie în malul râului, dislocând bucăți de pământ și iarbă, aruncându-le în apă. Gilly nu i-a acordat nicio privire. Și-a dat atunci dru-

mul la furie, smulgând cu picioarele tot mai multe mușuroaie de pământ și iarbă. Unele au ajuns la Gilly, stropindu-i blugii și bluza brodată.

— Termină să mai plângi cu voce tare, a spus Gilly cu răceală. Termină cu felul acesta copilăresc de a te manifesta.

Avea dreptate, și-a spus el, se purta copilărește și faptul că i-o spunea ea îl scotea din minți. Nu suporta ideea că ea accepta separarea lor cu atâta ușurință, cu atâta indiferență! Ceva se căsca în capul lui, se căsca și se strâmba.

— Atunci, ducă-se dracului, a spus el. Am plecat.

Ușor amețit, s-a întors și a pornit să urce pe rambleu, către poteca canalului, sigur că Gilly îl va rechema. Zece pași. Doisprezece. A ajuns la cărare fără să se uite îndărăt, știind că ea îl urmărea cu privirea. A trecut de copaci, unde nu-l mai putea vedea, și de acolo s-a întors, dar Gilly era tot pe același loc. Fără să-l urmărească, fără să-l urmeze, doar privind în continuare apa, cu părul căzut pe față și din cerul fierbinte de vară mâzgăleala trăznită, argintie, a ploii împrăștiindu-se peste tot.

— Ducă-se dracului, a repetat Jay cu ferocitate, dorindu-și să fie auzit. Dar ea tot nu s-a întors și, până la urmă, tot el a fost cel care s-a întors și a pornit, furios și dezumflat, îndreptându-se spre pod.

S-a întrebat adesea ce s-ar fi întâmplat dacă el s-ar fi întors, dacă ea și-ar fi ridicat ochii în chiar acel moment. Ce ar fi putut fi salvat sau evitat. Cu siguranță că evenimentele de la Pog Hill ar fi fost diferite. Poate că ar fi putut chiar să-și ia rămas bun de la Joe. Dar, așa cum s-a întâmplat, deși nu a știut-o atunci, în acel timp, nu i-a mai văzut niciodată, pe nici unul din ei.

41
Lansquenet, mai 1999

Pe Joe nu-l mai văzuse din ziua în care i-a urmat vizitei lui Mireille. La început, Jay a fost ușurat de absența lui. Dar, pe măsură ce zilele treceau, a început să se simtă neliniștit. A încercat să-i *impună* bătrânului să apară, dar Joe s-a încăpățânat, ca și cum aparițiile nu depindeau de dorința sau de voința lui. Dispariția lui a lăsat în urmă un sentiment de singurătate, de ciudățenie, de pierdere, de doliu. Din clipă în clipă, Jay îl aștepta să fie lângă el, în grădină, inspectând parcela cu zarzavat; în bucătărie, ridicând capacul unei cratițe pentru a vedea ce gătise. Îi simțea absența pe când se afla în fața mașinii de scris, îi simțea forma lăsată în centrul lucrurilor. Era conștient și de faptul că oricât ar încerca, nu reușea să prindă la radio postul cu muzică de altădată, pe care Joe îl găsea cu aceeași ușurință zi de zi. Mai nou, cartea lui nu avea viață, nu trăia fără Joe. Nu mai avea chef de scris. Dorea tot mai des o băutură, dar beția nu făcea decât să accentueze sentimentul de pierdere.

Și-a spus că toată frământarea asta era ridicolă. În primul rând, nu putea duce lipsă a ceva ce nu fusese niciodată acolo. Cu toate astea, nu se putea descotorosi de senzația că suferise o cumplită pierdere, că suferise ceva groaznic de rău.

Măcar de-ai fi avut puțină încredere.

Asta era problema adevărată, nu-i așa? Încrederea. Vechiul Jay nu ar fi avut nicio ezitare. El credea orice.

Știa că trebuia să se întoarcă cumva la vechiul Jay, pentru a termina ceea ce lăsaseră neterminat Joe și cu el, în vara anului 1977. Dacă ar ști însă cum. Ar face orice, și-a promis el. Absolut orice.

În cele din urmă, Jay a adus ultima din sticlele cu vin de măceșe ale lui Joe. Sticla era plină de praf în urma timpului petrecut în pivniță și sforicica din jurul gâtului ajunsese de culoarea paiului. Conținutul era tăcut, în așteptare. Simțindu-se sfios dar, în același timp, ciudat de excitat, Jay a turnat un pahar și l-a dus la gură.

— Îmi pare rău, bătrâne. Prieteni, OK?

Îl aștepta pe Joe să vină.

L-a așteptat până s-a întunecat.

În pivniță dominau râsetele.

42

Probabil că, până la urmă, Joséphine împărtășise opiniile ei favorabile despre el, astfel că Jay a observat cum lumea devenise mai prietenoasă cu el. Mulți începuseră să îl salute când trecea pe lângă ei, iar Poitou, brutarul, care înainte îi vorbea numai din politețea cuvenită clientului, îl întreba acum despre cartea lui și îl sfătuia ce să cumpere.

— *Le pain aux noix*[1] e bună astăzi, Monsieur Jay. Încercați-l cu brânză de capră și câteva măsline. Puneți măslinele și brânza să stea pe pervazul unei ferestre timp de o oră înainte să le mâncați, ca să-și degaje aromele. Și-a sărutat vârful degetelor. Asta e ceva ce nu găsiți la Londra.

Poitou fusese brutar în Lansquenet timp de douăzeci și cinci de ani. Avea reumatism la degete, dar pretindea că frământatul aluatului le menținea suple. Jay i-a promis o punguță cu semințe care l-ar putea ajuta – încă unul din trucurile lui Joe. Era bizar cum îi veneau în minte toate și încă atât de ușor. Cu binecuvântarea lui Poitou, s-au mai înregistrat și alte cunoștințe – Guillaume, fostul învățător, Darien, educatorul de la grădiniță, Rodolphe, șoferul microbuzului care ducea copiii în fiecare zi la școală și îi aducea înapoi acasă, Nénette, care era infirmieră la azilul de bătrâni din apropiere, Briançon, care creștea albine de cealaltă parte a Les Marauds – de parcă ei ar fi așteptat doar să se dea undă verde pentru a-și satisface curiozitatea. Acum toți aveau întrebări de pus. Cu ce se ocupa

[1] Batonul/bacheta cu nuci.

Jay la Londra? Era căsătorit? Nu, dar singur era cumva, *héh?* Nu? Mirare. Acum, că suspiciunile au fost alungate, erau de o curiozitate insațiabilă, abordând cele mai intime teme cu același interes inocent. Despre ce era vorba în ultima lui carte? Cât de mult câștiga, dar cu precizie, un scriitor englez? Apăruse la televiziune? Dar America? Fusese în America? Suspine extaziate au urmat răspunsului. Această informație urma să fie împrăștiată în sat la cafeluțe și sticle de *blonde,* șoptită în prăvălii, trecută din gură în gură și exagerată de fiecare dată când era povestită.

Bârfele erau moneda curentă în Lansquenet. Au urmat multe alte întrebări lipsite de jignire prin naivitatea lor. Dar eu? Eu sunt în cartea dumitale? Dar eu? Dar eu? La început, Jay a ezitat. Oamenii nu reacționează bine întotdeauna la ideea că ar putea fi observați, trăsăturile lor împrumutate, ciudățeniile lor copiate. Unii se așteptau să fie plătiți. Alții se simțeau insultați de felul cum fuseseră descriși în carte. Dar, la acest punct, situațiile erau diferite. Dintr-odată, fiecare își avea povestea lui. O poți pune în cartea pe care o scrii, îi spuneau ei. Unii chiar o scriau pe bucăți de hârtie de scris, pe hârtie de împachetat, o dată, chiar pe spatele unui pachet de semințe. Mulți din acești oameni, mai ales cei mai bătrâni, rareori luau o carte în mână. Unii, cum era Narcisse, aveau greutăți chiar cu cititul. Cu toate acestea, respectul pentru cărți era imens. Joe fusese la fel, originea lui minerească îl învățase la o vârstă fragedă că cititul era o pierdere de timp și își ascundea sub pat exemplarele din *National Geographic,* dar era încântat de poveștile pe care i le citea Jay, dând din cap în timp ce le asculta, fără să zâmbească. Deși Jay nu-l văzuse niciodată citind altceva decât *Culpeper's Herbal,* și câte o revistă, venea din când în când cu câte un citat sau referire

literară, care nu putea fi cunoscută decât după un studiu intens, chiar dacă secret. Lui Joe îi plăcea poezia tot așa cum iubea florile, dar își ascundea afecțiunea, aproape rușinat, sub o aparentă atitudine de nepăsare. Dar grădina lui l-a trădat. Panselele priveau în sus de pe marginea răsadniței. Trandafirii sălbatici se împleteau cu fasolea cățărătoare. În această privință, Lansquenet semăna cu Joe. O vână puternic romanțioasă îi pătrundea spiritul practic. Jay a constatat că devenise peste noapte un personaj simpatic, despre care sătenii își clătinau capetele, derutați – scriitorul englez, *dingue mais sympa héh!*[1] cineva care te făcea să râzi, dar și să-l admiri, în doze egale. Prostul cucernic al târgului. Pentru moment, nu putea greși cu nimic. Nu se mai auzeau strigătele copiilor de *„Rosbif"*. Ce să mai spun de cadouri. Era copleșit de cadouri. Un borcan cu faguri de miere de la Briançon, cu o povestioară despre sora lui mai mică și despre cum a încercat o dată să gătească un iepure – „după aproape o oră în bucătărie, l-a aruncat afară pe ușă strigând: „Ia-l înapoi! Nu-l pot smulge pe blestematul ăsta!" și cu o notiță: „O poți folosi în carte". O prăjitură de la Popotte, adusă cu mare grijă în sacul poștal împreună cu scrisorile și purtată în echilibru pe coșulețul bicicletei ei. Un dar neașteptat cu cartofi de sământă de la Narcisse, care a mormăit și niște instrucțiuni cum să-i planteze în partea însorită de lângă casă. Orice ofertă de plată din partea lui ar fi fost considerată o jignire. Jay a încercat să se revanșeze pentru valul de gentileți minore, comandând runde de băutură la Café des Marauds, deși, și aici, era depășit de generozitatea celorlalți.

— Este în ordine, îi explică Joséphine, când i s-a plâns.

---

[1] Trăznit, dar simpatic N.T. în franceză în text

Așa sunt oamenii de la noi. Au nevoie de ceva timp să se obișnuiască cu tine. După aia... i-a zâmbit cu gura până la urechi. Jay căra o sacoșă plină cu cadouri, pe care oamenii le lăsaseră pentru el sub tejgheaua barului Joséphinei – checuri, prăjituri, biscuiți, sticle de vin, o față de pernă de la Denise Poitou, o terină de la Toinette Arnauld. Joséphine a aruncat o privire în sacoșă și zâmbetul i s-a lățit dacă mai era posibil. Cred că am putea spune că ai fost acceptat, nu-i așa?

Era însă o excepție în această nou-manifestată acceptare. Marise d'Api rămăsese la fel de distantă. Trecuseră trei săptămâni de când încercase ultima oară să-i vorbească. O mai zărise, dar numai de la distanță, de două ori pe tractor și o dată pe jos, dar mereu lucrând la fermă. Cât despre fiica ei, nimic! Jay și-a spus că sentimentul de dezamăgire era cu totul absurd. Din ce aflase, Marise nu era afectată de ceea ce se întâmpla în sat.

I-a răspuns lui Nick, trimițându-i încă cincizeci de pagini din noul manuscris. După asta însă, progresul a încetinit, în parte din cauza grădinii care cerea multă muncă, acum că se anunța vara și buruienile amenințau să sufoce tinerele plante. Joe avea dreptate. Trebuia să pună ordine cât se mai putea. Erau o mulțime de plante care meritau să fie salvate, dacă ar reuși măcar să curețe mizeria. Exista un răsad pătrat cu mirodenii, cam de douăzeci de picioare lățime, cu resturi de cimbru de jur împrejur. Apoi câte trei rânduri de cartofi, păstârnac, anghinare, morcovi și ceva ce semăna a țelină. Jay semănase gălbenele între rândurile de cartofi ca să elimine gărgărițele și pusese balsam de lămâie în jurul morcovilor împotriva râmelor. Dar trebuia să se gândească și la legumele de iarnă și la salatele de vară. Așadar a vizitat pepiniera lui Narcisse pentru Eruca sativa

și salată creață, muguri de broccoli pentru iulie și august. În răsadnița pe care o făcuse din ușile lui Clairmont, semănase deja legume timpurii – lăptuci „Little Gem" și carote și păstârnac pitic – care ar fi buni de mâncat peste o lună. Joe avusese din nou dreptate: pământul de aici era bun. Solul avea o culoare roșcată și era, în același timp, umed și mai afânat decât cel de peste râu. Erau și mai puține pietre. Cele pe care le găsise le pusese deoparte pentru că ar putea deveni un aranjament peisagistic de pietre și stânci. Terminase aproape cu restaurarea grădinii de trandafiri. Situată lângă vechiul zid, trandafirii începuseră să se umfle și să înmugurească; o cascadă de flori pe jumătate deschise, atârnând de-a lungul zidului de cărămidă și emanând parfumul lor, amintind aroma vinului. Scăpase acum aproape complet de... Vechea rețetă a lui Joe – levănțică, balsam de lămâie și cuișoare băgate în săculeți de flanelă roșie și legați de tulpini, chiar deasupra solului – și-a dovedit obișnuita ei magie. Cam în fiecare dimineață, Jay culegea un buchet din florile cele mai deschise pentru a i le duce lui Mireille, după slujbă, în locuința ei din Place Saint-Antoine.

Nu se aștepta nimeni ca Jay să asiste la slujba religioasă. *En tout cas, tous les Anglais sont païens*[1]. Dar sintagma era folosită cu afecțiune. Nu în același fel, când era vorba despre *La Païenne* de peste râu. Chiar și bătrânii de pe terasa cafenelei o priveau cu suspiciune. Poate pentru că era o femeie singură. Atunci când Jay a întrebat direct, a fost pus cu politețe la zid.

Mireille a privit lung la trandafiri. Apoi i-a ridicat spre față și le-a respirat parfumul. Mâinile ei artritice, ciudat de deli-

---

[1] Oricum, toți englezii sunt păgâni.

cate în comparație cu trupul ei masiv, atingeau ușor petalele.

— Îți mulțumesc. A dat din cap fără a părea sentimentală. Frumoșii mei trandafiri. Mă duc să-i pun în apă. Intră, te rog, îți fac un ceai.

Casa ei era curată și aerisită, cu pereții spoiți cu var și podeaua din piatră locală, dar simplitatea la prima vedere era înșelătoare. Pe un perete era agățat un covor de Aubusson și, în colțul salonului, era o pendulă înaltă pentru care Kerry și-ar fi vândut și sufletul. Mireille l-a observat cum privea peste tot. Pendula a aparținut bunicii mele, a spus ea. Când eram copil, se afla în camera mea. Îmi amintesc cum îi ascultam bătăile când eram trează în pat. Cânta diferit când bătea ora, jumătatea și sfertul. Tony o iubea. Gura i s-a strâns și s-a întors să aranjeze trandafirii într-un vas. Fata lui Tony ar fi iubit-o.

Ceaiul era slab, ca apa de flori. Ea i l-a servit în ceea ce trebuie să fi fost cel mai prețios serviciu de Limoges, cu clești de argint pentru zahăr și lămâie.

— Sunt sigur că ar fi iubit-o, dacă mama ei ar fi mai puțin retrasă.

Mireille l-a privit. Batjocoritor.

— Retrasă? *Héh!* Este antisocială, Monsieur Jay. Urăște pe toată lumea. Pe familia ei mai mult decât pe oricine. A luat o sorbitură de ceai. Aș fi ajutat-o numai de m-ar fi lăsat. Doream să le aduc pe amândouă să trăiască alături de mine. Să-i ofer copilului ceea ce are mai multă nevoie. Un adevărat cămin. O familie. Dar ea... A pus ceașca jos. Jay a remarcat că nu-i spunea niciodată Marisei pe nume. Ea insistă să menținem termenii din contractul de arendă. Insistă, spunând că va sta acolo până în iulie viitor, când expiră arenda. Refuză să vină în sat.

Refuză să vorbească cu mine sau cu nepotul meu, care s-a oferit să o ajute. Și, după aceea, *héh?* Își face planuri să cumpere pământul de la Pierre-Emile. De ce? Spune că vrea să fie independentă. Nu vrea să ne datoreze nouă nimic. Fața lui Mireille era ca un pumn încleștat. *Să nu ne datoreze!* Păi, mie îmi datorează totul. Eu i-am dat un cămin. I l-am dat pe *fiul meu!* Acum, nu a mai rămas nimic din el decât copilul. Și chiar și aici a reușit să ne-o ia. Numai ea îi poate vorbi, cu limbajul acela cu semne pe care îl folosește. Copila n-o să știe niciodată ceva despre tatăl ei sau cum a murit. Și asta a stabilit-o tot ea. Chiar dacă eu aș putea...

Bătrâna s-a oprit brusc: dar nu-i nimic, *héh?* a spus ea cu un efort. O să cedeze până la urmă. O să trebuiască să cedeze. Nu poate rezista la infinit. Nu, atâta vreme cât eu... din nou s-a întrerupt, troznind dinții care au lăsat să se audă un sunet ciudat.

— Nu înțeleg de ce ar fi atât de ostilă, a spus în cele din urmă Jay. Satul este un loc atât de prietenos. Privește cât de prietenește mă tratează toată lumea. Dacă le-ar da o șansă, sunt sigur că ar primi-o cu simpatie. Nu-i poate fi ușor să trăiască singură. Ai crede că-i face plăcere să știe că lumea este îngrijorată...

— Dar văd că nu înțelegi. Tonul lui Mireille era disprețuitor. Știe foarte bine ce fel de primire i s-ar face dacă ar îndrăzni să-și arate fața aici. De asta stă deoparte. Chiar de când a adus-o de la Paris, a fost la fel. Ea nu s-a putut adapta, nu se potriveau. Nici că ar fi încercat vreodată. Toți știu ce a făcut, *héh.* Am avut grijă să se afle. Ochii ei negri s-au îngustat într-o expresie de triumf.

— Toată lumea știe cum l-a omorât pe fiul meu.

43

— Poți fi sigur că exagerează, a spus Clairmont pe un ton împăciuitor.

Se aflau la Café des Marauds, care se umplea rapid cu cei care ieșeau de la lucru, el în salopeta pătată cu ulei și cu bereta bleumarin, și un grup de muncitori de-ai lui, printre care Roux, strânși în jurul unei mese din spatele lui. Mirosul obișnuit de Gauloises și de cafea umplea aerul. Cineva, îndărătul lor, discuta despre recentul meci de fotbal. Joséphine era ocupată încălzind la microunde felii de pizza.

— *Héh José, un croque, tu veux bien?*[1]

Pe tejghea se afla un bol cu ouă fierte și o farfurie cu sare. Clairmont a luat unul și a început să-l cojească cu grijă.

— Ce vreau să spun e că, de fapt, nu l-a *omorât* ea. Dar trebuie să recunoști că sunt o mulțime de alte căi decât să apeși pe trăgaci, așa-i?

— L-a determinat să o facă, vrei să spui?

Clairmont a încuviințat din cap.

— Era un băiat liniștit. Care credea că ea era perfectă. Făcea orice pentru ea, chiar după ce s-a căsătorit. Nu suporta să audă o vorbă împotriva ei. Spunea că era foarte sensibilă și delicată. În definitiv, poate că și era, *héh?* Și-a pus sare pe ou. Felul în care se purta cu ea, de ai fi zis că era din sticlă. Spunea că tocmai ieșise din unul din acele spitale. Avea ceva rău cu nervii. Clairmont a râs. Nervii,

[1] Hei, Jose, vrei să-mi dai ceva de ronțăit?

héh! Nu era nimic rău cu nervii ei. Dar, dacă îndrăznea cineva să spună ceva despre ea... A ridicat din umeri. S-a omorât încercând să-i fie pe plac, bietul Tony. A muncit pe brânci pentru ea și apoi s-a omorât când ea a încercat să-l lase. A mușcat din ou cu un fel de apetit melancolic.

— O da, chiar avea de gând să-l lase, a adăugat el, observând surprinderea lui Jay. Își făcuse bagajele și era gata. Mireille l-a văzut. Fusese o ceartă între ele, a explicat Clairmont, terminându-și oul și făcându-i semn lui Joséphine pentru încă o blondă. Se certau mereu, dar de data aceea părea serios și Marise era hotărâtă să meargă până la capăt. Mireille...

— Ce să fie? Joséphine purta o tavă cu pizze încălzite la microunde și părea emoționată și obosită.

— Două Stella, José.

Joséphine i-a adus sticlele pe care le-a deschis cu deschizătorul fixat la bar. Ea i-a aruncat o privire curioasă înainte să plece mai departe cu pizzele.

— Oricum, asta a fost tot, a terminat Clairmont turnând berea în pahare. Au lăsat să se creadă că a fost un accident, *héh,* așa cum se cuvenea. Dar toată lumea știe că nevasta aia nebună a lui a fost cauza. Partea nostimă este că ea nu a căpătat nici un sfanț prin testamentul lui. Este la mâna familiei. A fost o arendă pe șapte ani – în privința asta nu pot face nimic – dar când expiră, *héh.* A dat din umeri în mod expresiv.

După aia, ea va trebui să plece și călătorie sprâncenată!

— Cu condiția să nu cumpere ea ferma, a spus Jay. Mireille spunea că ar putea să încerce.

Expresia lui Clairmont s-a întunecat o clipă. Aș licita împotriva ei dacă mi-aș putea permite, a declarat el sorbind ultima picătură. Este un teren excelent pentru construcții.

Aș putea construi o duzină de *chalet*-uri de vacanță pe vechea vie. Pierre-Emile este un idiot dacă i-o lasă ei. A dat din cap. Avem nevoie doar de puțin noroc și prețul pământului în Lansquenet ar putea crește fantastic. Uită-te la Le Pinot. Pământul ăla te poate îmbogăți dacă investești cum trebuie. Dar pe ea n-ai s-o vezi niciodată făcând așa ceva. N-a cedat nici mlaștinile de lângă râu când au intenționat să lărgească șoseaua. A blocat proiectul din pură răutate. Clairmont a dat din nou din cap.

— Dar lucrurile sunt pe drumul bun acum *héh?* Îi revenise buna dispoziție, zâmbetul larg parcă îi contrazicea mustața plângăcioasă. Într-un an, poate în doi, am putea transforma Le Pinot într-un bidonville al Marsiliei. Acum că lucrurile au început să se schimbe. I-a apărut din nou zâmbetul lui umil, dar și entuziast. E nevoie doar de un om ca să schimbe totul, Monsieur Jay. Nu am dreptate?

A ciocnit cu Jay și i-a făcut cu ochiul.

— *Santé!*[1]

[1] Sănătate

44

Ciudat cât de ușor au revenit toate la loc. Trecuseră patru săptămâni de când îl văzuse pe Joe pentru ultima oară și încă trăia sub impresia că bătrânul ar putea să reapară în orice moment. Săculețele de flanelă roșie erau la locul lor în grădina de legume și la colțurile casei. Tot așa erau împodobiți și arborii de la hotarele fermei, deși vântul nu mai contenea să le smulgă. Gălbenelele, sădite în răsadnițele făcute de el, începuseră să-și deschidă petalele lor galbene strălucitoare, printre cartofii de sământă de la Narcisse. Poitou îi cocea o pâine de o formă specială „couronne" (coroană) drept mulțumire pentru pachetul cu semințe care – așa spunea el – i-a adus ușurare mai mult decât orice alt medicament. Evident, Jay știa că ar fi spus aceasta oricum.

Acum, grădina lui oferea cea mai bună colecție de mirodenii din sat. Levănțica nu înflorise încă, dar aroma ei era deja mai puternică decât fusese a lui Joe și, apoi, mai erau și cimbrul și menta și lămâița și rozmarinul și tufele de busuioc. A încărcat un coș pentru Popotte când i-a adus poșta și încă unul pentru Rodolphe. Își amintea cum Joe le dădea vizitatorilor săi mici talismane, obiecte purtătoare de noroc – așa le numea el – și Jay a început să-l imite: buchețele de levănțică, de mentă sau de salvie, legate cu panglici de diferite culori – roșii pentru protecție, albe pentru noroc, albastre pentru însănătoșire. Nostim cum toate îi reveneau în minte. Oamenii presupuneau că asta era încă o tradiție englezească, explicația generală pentru toate excen-

tricitățile lui. Unii au început să le poarte la reverul hainei sau pardesiului – deși era luna mai, era încă prea frig ca să treacă la îmbrăcămintea de vară, dar Jay adoptase deja pantalonii scurți și tricourile pentru toate zilele. Era destul de ciudat, dar Jay a constatat că revenirea la obiceiurile familiare ale lui Joe îi procura o mângâiere, îi dădeau încredere. Când era încă un băiețel, perimetrul pentru ritualuri, tămâierile, săculețele, incantațiile într-o latină inventată și stropirea cu ierburi, pe care le practica Joe, îl iritaseră de multe ori. Îl jenau, ca și cum cineva ar cânta cu prea mult patos la serbările școlare. Pentru mintea lui de adolescent, o bună parte din magia de fiecare zi a lui Joe îi părea *prea* banală, prea normală, de parcă era gătitul bucatelor sau grădinăritul deposedate de toate misterele lor. Cu toate că era serios în lucru, exista acel aspect practic care făcea ca romantismul lui Jay să se răzvrătească.

El ar fi preferat invocații solemne, robe negre de ceremonie și ritualurile la miezul nopții. În *așa ceva* ar fi putut crede. Crescut cu cărți de benzi desenate și de ficțiune de gunoi, aceasta cel puțin ar fi sunat autentic. Acum, când era prea târziu, Jay redescoperise pacea pe care ți-o dă munca pământului. Magia cea de toate zilele, așa cum o numea Joe. Alchimia profanului. Abia acum înțelegea ce vroia să spună bătrânul. Dar, în ciuda tuturor acestor gânduri, Joe nu apărea.

Jay pregătea totuși pământul pentru întoarcerea sa, ca să arate ca un pat germinativ bine greblat. A plantat și a smuls buruienile în funcție de ciclul lunar, la fel cum ar fi făcut Joe. Făcea totul ca la carte. A încercat chiar să aibă încredere în ceea ce făcea.

Își spunea că, de fapt, Joe nu fusese niciodată acolo, că totul se petrecea în imaginația lui. Dar, în mod pervers,

acum când Joe plecase, el trebuia să creadă că era invers. Joe era cu adevărat aici, o parte din el insista să o creadă. Cu adevărat aici, iar el îi spulberase apariția prin furia lui și prin neîncrederea pe care o arătase. Dacă ar putea să îl convingă să se întoarcă, Jay și-a promis că lucrurile vor fi diferite. Rămăseseră atât de multe neterminate. Simțea cum îi crește o mânie neputincioasă împotriva lui însuși. Avusese o a doua șansă și, în mod stupid, o spulberase. Lucra zilnic în grădină până la asfințit. Era sigur că Joe se va întoarce. Că putea să-l facă să se întoarcă.

45

Poate că datorită faptului că zăbovea atât de mult în trecut, Jay s-a trezit petrecând tot mai mult timp pe malul râului, acolo unde crăpătura cobora brusc în apă. Acolo găsise un cuib de viespi în pământ, sub gardul viu alăturat și îl studia cu o fascinație neobosită, aducându-și aminte de acea vară din 1977, când fusese înțepat și cum râdea Gilly în bârlogul de la Nether Edge. Stătea ore întregi întins pe burtă și urmărea viespile cum ieșeau și intrau în gaura lor din pământ și își imagina că le putea auzi cum se mișcă pe dedesubt. Deasupra, cerul era alb și tulburător. Ultimele „Speciale“ rămase erau tot atât de tăcute, de tulburătoare ca și cerul. Chiar și șopotelile lor erau suspendate.

Rosa l-a găsit lungit pe malul râului, cu ochii deschiși, dar părând că nu privește la nimic. Radioul se legăna pe o ramură care atârna deasupra apei și emitea melodii cântate de Elvis Presley. Lângă el avea o sticlă destupată de vin. Pe etichetă, prea departe de ea ca s-o poată citi, era scris „Zmeură '75“, în jurul gâtului sticlei era legată o sfoară roșie și aceasta i-a atras atenția.

Pe când îl urmărea, englezul a întins mâna după sticlă și a dus-o la gură. S-a strâmbat ca și cum nu i-ar fi plăcut gustul, dar de dincolo de râu, Rosa a deslușit aroma lichidului pe care-l bea Jay – o bruscă răbufnire puternică de mireasmă de bace sălbatice, roșii și coapte, adunate în secret. L-a studiat o clipă din locul ei de peste râu. În ciuda avertizărilor făcute de *maman,* părea inofensiv. Și acesta era bărbatul care legase săculețele alea roșii și cara-

ghioase de pomi. Se întrebase de ce o făcuse. La început le luase dintr-o atitudine de provocare, pentru a-l alunga cât mai mult posibil din teritoriul ei, dar, cu timpul, au început să-i placă formele lor care se bălăbăneau ca niște fructe mici și roșii pe crengi. Nu o mai deranja să-și împartă cu el locul ei secret. Rosa și-a schimbat poziția și s-a așezat mai confortabil pe vine în ierburile înalte din partea mai depărtată a râului. S-a gândit o clipă să traverseze râul, dar pietrele pe care putea păși fuseseră acoperite de apele ploilor recente și ezita să sară pe partea cealaltă. Lângă ea, capra cafenie cea curioasă îi morfolea neîncetat mâneca. Rosa a împins capra cu un gest al mâinii, *Mai târziu, Clopette, mai târziu.* Se întreba dacă englezul avea habar despre cuibul de viespi. Pentru că se afla la mai puțin de un metru de gura lui.

Jay a ridicat din nou sticla la gură. O golise mai mult de jumătate și se simțea deja amețit, aproape beat. Cerul îi făcea în parte această impresie, picăturile de ploaie care cădeau în zig-zag cum ședea cu fața în sus, ca niște fulgi de funingine. Cerul rămânea același.

Mireasma din sticlă se intensifică, poate pentru că ceva în interior făcea bule, și bolborosea. Era o aromă plină de veselie, ca o gură de aer îmbălsămat de vară, de fruct copt căzând liber de pe ramuri, încălzit pe jos de razele soarelui pe care se reflectau pietrele calcaroase. Imaginile acestea nu erau întru totul plăcute. Poate pentru că cerul de acum îi amintea de cerul din ultima vară petrecută la Pog Hill, de confruntările dezastruoase cu Zeth și cu cuiburile de viespi, de Gilly care-l urmărea fascinată cum el se ghemuia atât de aproape de ele. Gilly era întotdeauna încântată să meargă la vânătoarea de viespi. Fără ea nu ar fi îndrăznit niciodată să se aventureze în apropierea lor.

Amintirea aceea îl tulbura cumva. Acest vin trebuia să-mi amintească de anul 1975, și-a spus el. Atunci a fost făcut. Un an grozav, plin de promisiuni și de descoperiri. Navigând pe undele radioului. Asta a fost ce s-a întâmplat mai înainte cu celelalte sticle. Dar mașina timpului a sărit peste doi ani, aducându-l în schimb aici și trimițându-l pe Joe și mai departe. A turnat pe jos restul de vin și a închis ochii.

Auzind o chicoteală ce venea din fundul sticlei, Jay a deschis ochii neliniștit, având senzația că cineva îl observa. Depunerile de pe fundul sticlei erau aproape negre în lumina slabă a zilei, negre și siropoase ca o melasă, iar din locul unde zăcea el, îi părea să se fi stârnit mișcare în jurul gâtului sticlei ca și cum ceva ar fi dorit să scape de acolo. S-a ridicat și a privit mai îndeaproape. Câteva viespi se adunaseră în sticlă, atrase direct în burta sticlei pentru a investiga rămășițele de pe fund. Pe Jay l-a trecut un fior. Uneori viespile se ascund în sticle și în căni. O aflase pe pielea lui în acea vară. O înțepătură în gură, pe limbă, este și dureroasă și periculoasă. Viespea continua să se târască cu greutate. Aripile îi erau încărcate cu sirop și abia se mai mișcau. I se părea că aude cum insecta din sticlă bâzâia tot mai frenetic, dar poate că era vinul care se manifesta, aroma lui puternică tulburând aerul și ridicându-se ca o coloană de fum roșietic, dând un semnal, poate, o avertizare.

Brusc, prea marea apropiere de cuibul de viespi l-a înspăimântat. Și-a dat seama că auzea mișcarea insectelor sub stratul subțire de sol pe care ședea. S-a ridicat cu gândul să se depărteze, dar din imprudență, în loc să se retragă, s-a apropiat tot mai mult.

Măcar dacă Gilly ar fi aici...

Un sentiment de nostalgie l-a cuprins din nou, luându-l pe nepregătite. Se lipea de el ca scaiul. Poate că parfumul vinului din sticlă, al vinului vărsat pe pământ îl făceau să se simtă în acest fel, parfumul acelei veri, îmbătător, copleșitor. Radioul de lângă el a troznit ușor și a început să cânte „I Feel Love". Jay s-a înfiorat.

Totul era ridicol, și-a spus el. Nu trebuia să dovedească nimic. Trecuseră douăzeci de ani de când dăduse pentru ultima oară foc unui cuib de viespi. Acum însă i se părea o chestie imprudentă, mortală chiar, genul de faptă pe care doar un copil ar face-o, pentru că nu ținea seama de riscuri. Mai mult...

O voce – venind din sticlă, credea el, deși putea fi vinul care încă vorbea – dezmierdând, convingând, puțin disprețuitoare. Semăna și cu vocea lui Gilly și cu a lui Joe. Era nerăbdătoare, iritată, deși amuzată în fond. *Dacă Gilly ar fi aici, tu n-ai fi atât de lipsit de curaj.*

De partea cealaltă a râului se vedea ceva mișcând în iarba înaltă. Timp de o secundă, a crezut că o vedea pe ea, o pată neclară, roșcată, care putea fi părul ei și încă ceva, ce putea fi un tricou în dungi sau un pulover.

— Rosa?

Nici un răspuns. A apărut din iarba înaltă, fixându-l cu ochii ei verzi, de viezure curios. O vedea bine acum, când știa unde să privească. Și, de aproape, se putea auzi și behăitul căpriței.

Ochii Rosei păreau să exprime încurajare, aproape chiar speranță. Sub el auzea viespile bâzâind, un sunet ciudat, ca și cum sub pământ fermenta ceva în neștire. Sunetul acesta, asociat cu privirea plină de așteptare a Rosei, au fost prea mult pentru el. L-a cuprins o izbucnire de exaltare, o senzație care i-a alungat anii, trezindu-se din nou de paisprezece ani, invulnerabil.

— Fii atentă, a spus el și a început să se apropie de cuib.

Rosa îl urmărea cu cea mai mare atenție. El se mișca cu stângăcie, înaintând câte puțin spre gaura din mal. Se mișca cu capul plecat, ca și când ar fi vrut să păcălească viespile, făcându-le să-l creadă invizibil. Vreo două viespi s-au așezat un moment pe spatele lui. Rosa nu-l scăpa din ochi, urmărindu-l cum a scos batista din buzunar. Într-o mână avea o brichetă, aceeași cu cea pe care i-o oferise Rosei când s-au întâlnit la râu. A deschis cu grijă bricheta și a înmuiat batista în lichid. Ținând obiectul cu brațul întins, s-a apropiat și mai mult de cuib. A observat că gaura de sub mal era mai mare decât crezuse inițial, probabil adăpostise cândva șobolani. În jurul ei, era un amestec de noroi și resturi de fagure. A avut un moment de ezitare, în timp ce-și alegea cel mai bun loc, apoi a împins batista drept în cuib, lăsând să atârne afară un colțișor ca să servească drept fitil. În timp ce fetița nu-și lua ochii de la el, Jay i-a adresat un zâmbet larg.

Banzai.

Jay trebuie să fi fost beat. Asta a fost singura explicație la care s-a gândit mai târziu, dar pe moment, nu s-a simțit nici măcar amețit. Pe moment, totul părea în ordine. Bine. Excitant. De necrezut cât de repede îți reveneau în memorie toate aceste imagini. Nu a trebuit decât să aprindă BIC-ul o singură dată, că flacăra a izbucnit imediat cu o putere incredibilă. Trebuie să fi fost o mulțime de oxigen în gaură. Bun. Jay a regretat pe moment că nu adusese și niște pocnitori. În primele clipe, viespile nu au reacționat, dar după aceea au ieșit vreo șase, zburând ca niște tăciuni aprinși. Jay a simțit cum îl cuprinde un val de euforie și a sărit în picioare, gata să fugă. Aceasta a fost prima greșeală. Gilly

îl învățase mereu să stea aplecat, să găsească dintru început o ascunzătoare și să se ghemuiască pe pământ, sub o rădăcină sau la adăpostul vreunui ciot de copac, în timp ce viespile, furioase, ieșeau înnebunite în zbor. În acel moment, Jay și-a abătut atenția, urmărind-o pe Rosa. Viespile au început să năvălească din gaură și el a fugit spre tufișuri. A doua greșeală. Să nu fugi niciodată. Pentru că mișcarea le atrage și le incită. Cel mai bine e să stai culcat pe pământ și să-ți acoperi fața. Dar el s-a panicat. Îi mirosea benzina care ardea și mai mirosea ceva, care aducea a covor ars. A simțit cum o viespe l-a înțepat în braț și i-a tras o palmă. Dar chiar atunci, mai multe viespi l-au înțepat prin tricou, pe mâini, pe brațe, zbârnâind pe la urechi ca niște gloanțe, întunecând aerul și Jay și-a pierdut și cumpătul pe care-l mai avea. A blestemat și a început să se pleznească pe piele. O altă viespe l-a nimerit sub ochiul stâng, provocându-i junghiuri de durere în tot obrazul și a început să pășească orbește, îndreptându-se chiar spre marginea malului și căzând în apă. Dacă râul ar fi fost mai puțin umflat și-ar fi putut rupe gâtul, dar așa, chiar căderea lui în apă l-a salvat. A căzut pe burtă, cu fața în apă, s-a scufundat, a zbierat, a înghițit apă din râu, a ieșit la suprafață, s-a cufundat din nou și, în fine, a ajuns pe malul celălalt, la câțiva yarzi mai jos, cu tricoul plin de viespi înecate.

Sub cuib, focul se stinsese. Jay a început să vomite apa înghițită. Tușea și înjura și tremura tot. Vârsta de paisprezece ani nu i s-a părut niciodată atât de îndepărtată. Din insulița ei pierdută în timp, i s-a părut că o aude pe Gilly râzând...

Apa era mică în partea în care ajunsese, așa că a reușit să o treacă și să se arunce pe iarbă. Brațele și mâinile

începuseră deja să se umfle în urma zecilor de înțepături și un ochi îi era închis, ca al unui boxer lovit în față. Se simțea ca un cadavru vechi de o săptămână.

Încetul cu încetul, a perceput că Rosa continua să-l urmărească din punctul ei de observație din amonte. Dovedise înțelepciune când se retrăsese ca să evite viespile furibunde și acum o vedea cocoțată în vârful gardului, lângă capul dragonului. Părea curioasă, fără să se arate îngrijorată. Lângă ea, căprița păștea liniștită iarba.

— Niciodată n-am să mai fac așa ceva, a gâfâit Jay. Doamne, promit să nu mai fac niciodată.

Tocmai când își făcea curaj să se ridice de jos, a auzit zgomot de pași în via de lângă gard. Privind în sus, a văzut-o pe Marise d'Api alergând cu răsuflarea tăiată la poartă, cum a luat-o pe Rosa în brațe. I-au trebuit câteva clipe până să observe prezența lui Jay, deoarece începuseră să-și vorbească rapid prin semne cu fetița. Jay a încercat să se ridice, a alunecat, a zâmbit și a făcut un gest vag cu o mână, ca și cum ar fi vrut să se scuze de cele întâmplate, după regulile etichetei locului. A devenit brusc conștient de ochiul umflat, de hainele ude, de pantalonii plini de noroi.

— Am avut un accident, a explicat el.

Privirea Marisei s-a îndreptat către cuibul de viespi de pe mal. Se mai vedeau încă resturile batistei arse și se simțea mirosul de benzină peste apă. Ce mai accident!

— De câte ori ai fost înțepat? pentru prima oară i s-a părut că detectează o notă amuzată în vocea ei.

Jay a aruncat o privire la brațe și mâini.

— Nu știu. N-am... crezut că o să iasă așa de repede. A remarcat că Marise privea la sticla de vin golită și și-a dat seama că trăgea niște concluzii.

— Ești alergic?

— Nu cred. Jay a încercat să se ridice, dar a alunecat din nou pe iarba umedă și a căzut. Îi era greață și se simțea amețit. Viespi moarte erau lipite de îmbrăcăminte. Marise avea o expresie neliniștită, dar părea și gata să izbucnească în râs.

— Vino cu mine, a spus ea în cele din urmă. Am o trusă de prim ajutor. Uneori se poate produce o reacție întârziată.

Cu greutate, Jay s-a târât în sus pe mal spre gardul viu. Rosa se ținea după el, urmată de capră. La jumătatea drumului, Jay a simțit cum mânuța rece a copilei se strecoară în mâna lui și, privind-o, a constatat că îi zâmbește.

Casa era mai mare decât părea din drum, un hambar transformat, cu fronton jos și ferestre înguste și înalte. La jumătate din înălțimea peretelui din față era o ușă deschisă spre podul unde se ținuseră cândva baloturile de fân. Un tractor vechi era parcat în unul din acareturile alăturate. Lângă casă se vedea o grădină de zarzavaturi îngrijită, o mică livadă – douăzeci de meri bine întreținuți – în spate și în cealaltă parte, lemne pentru iarnă stivuite în ordine și legate cu sfori. Două sau trei capre cafenii se plimbau pe cărările din vie. Jay o urma pe Marise pe potecile dintre rândurile de butuci de viță de vie și Marise a întins o mână ca să-l sprijine în timp ce se apropiau de poartă, deși impresia lui a fost că era mai degrabă din grijă pentru vița de vie, decât pentru el, mersul lui nesigur putând să le provoace stricăciuni.

— Intră aici, i-a spus ea indicându-i ușa bucătăriei, și așează-te până ce aduc trusa.

Bucătăria ei era luminoasă, îngrijită și ordonată. Deasupra spălătorului de porțelan era un raft cu căni de faianță, la mijloc, o masă lungă din lemn de stejar ca și

aceea din bucătăria lui și o uriașă sobă neagră. De grinzile joase de deasupra vetrei atârnau buchete de mirodenii: rozmarin, salvie și mentă. Rosa a intrat în cămară și a adus o sticlă cu limonadă, și-a turnat un pahar și s-a așezat la masă să-l bea, fără să-și ia ochii de la Jay.

— *Tu as mal*[1]*?* l-a întrebat ea.

Jay a privit-o surprins. Așadar poți vorbi, i-a spus el.

Rosa a avut un zâmbet șiret.

— Poți să-mi dai și mie din asta? a întrebat-o el, făcând un gest spre paharul cu limonadă și ea i l-a împins peste masă. Așadar, și-a spus el, poate citi și de pe buze. S-a întrebat dacă Marise știa, pentru că el nu credea. Vocea Rosei era copilăroasă, dar fără fluctuațiile în ton ale surzilor. Limonada era făcută în casă și bună.

— Îți mulțumesc.

Când a intrat în bucătărie cu trusa de medicamente împotriva înțepăturilor de viespi, Marise i-a aruncat o privire bănuitoare. În mână ținea o seringă de unică folosință.

— Este adrenalină. Am fost infirmieră.

După o ușoară ezitare, Jay și-a întins brațul și a închis ochii.

— Gata.

A simțit o mică arsură la încheietura cotului. Apoi, o a doua senzație de amețeală și, după aceea, nimic. Marise îl privea amuzată.

— Ești foarte sensibil pentru un bărbat care se joacă cu viespile.

— Nu a fost chiar așa, a spus Jay frecându-și brațul.

— Dacă te comporți așa, trebuie să te aștepți să fii înțepat. Ai scăpat ușor de data asta.

Probabil că avea dreptate, deși el nu se simțea chiar așa. Capul însă îi zvâcnea, ochiul stâng era tot umflat și

[1] Te doare?

lăcrima. Marise s-a dus la dulapul din bucătărie și a adus un flacon cu o pudră albă. A scuturat un pic într-o cană, a adăugat ceva apă și a amestecat totul cu o lingură. I-a întins ceașca: bicarbonat de sodiu, i-a spus ea, ar trebui să te ștergi cu lichidul ăsta pe înțepături.

Nu s-a oferit să-l ajute. Jay i-a urmat sfatul, dar s-a simțit ca un idiot. Nu așa și-a închipuit că va fi întâlnirea lor. Și i-a spus-o.

Marise a dat din umeri și s-a întors spre dulap. Jay a urmărit-o cum punea paste făinoase într-o oală, adăugând apoi apă și sare și cum a pus cu grijă oala pe plită.

— Trebuie să prepar dejunul pentru Rosa, a explicat ea. Stai liniștit cât crezi că ai nevoie. Deși vorbele ei sunau a invitație, Jay a avut impresia clară că vroia să scape de el cât mai curând posibil. S-a luptat cu bicarbonatul, încercând să ajungă la înțepăturile de pe spinare. Căprița cafenie și-a băgat capul pe ușă și a behăit.

— *Clopette nu! Nu în bucătărie!* Rosa a sărit de la locul ei și a gonit-o. Marise i-a aruncat o privire de avertisment și copila și-a pus mâna la gură, rușinată. Jay o privea nedumerit. De ce să nu vrea Marise ca fetița ei să vorbească în prezența lui? În continuare, ea a făcut un semn spre masă, cerându-i Rosei să pună farfuriile. Rosa a scos trei farfurii din dulap. Marise a dat din nou din cap. Copila a pus o farfurie înapoi fără tragere de inimă, cu oarecare reticență.

— Îți mulțumesc pentru primul ajutor, a spus Jay cu precauție.

Marise a acceptat mulțumirile dând din cap, preocupată cu pregătirea sosului. Într-o lădiță de pe pervazul ferestrei erau tufe de busuioc, din care a adăugat câteva frunze peste roșiile tăiate.

— Ai o fermă foarte frumoasă.

— Oh?

Jay a perceput o ușoară iritare în vocea ei.

— Să nu crezi că mă gândeam să o cumpăr, a adăugat repede Jay. Vreau doar să apreciez că e o fermă reușită. Agreabilă, neatinsă, nealterată.

Marise s-a întors și l-a privit.

— Ce vrei să spui cu asta? Expresia ei era plină de suspiciune. Ce vrei să spui că nu vrei să cumperi? Ai vorbit cu cineva?

— Nu! a protestat el cu vehemență. Încercam doar să fac conversație. Îți jur că...

— Nu, a spus ea pe un ton lipsit de expresie. Fărâma de căldură pe care o percepuse în ea dispăruse cu desăvârșire. Nu mai continua. Știu că ai vorbit cu Clairmont. I-am văzut camionul parcat în fața casei dumitale. Sunt sigură că ți-a dat tot felul de idei.

— Idei?

Marise a avut un râs agresiv.

— Oh, știu multe despre dumneata, Monsieur Mackintosh! Te-ai furișat pe ascuns peste tot, punând tot soiul de întrebări. Ai început prin a cumpăra bătrânul Château Foudouin, apoi ai manifestat o mare curiozitate cu privire la pământul de lângă râu. Ce plănuiești? Case de vacanță? Un complex sportiv? Așa ca în Le Pinot? Sau ceva și mai spectacular?

Jay a scuturat cu tărie capul.

— Ai înțeles greșit totul. Eu sunt un scriitor. Am venit aici ca să-mi pot termina cartea. Asta e tot.

Ea i-a aruncat o privire cinică, ochii îl sfredeleau ca un laser.

— Eu nu vreau să asist la transformarea Lansquenetului într-un alt Le Pinot, a insistat el. I-am spus-o lui Clairmont

din prima zi. Dacă i-ai văzut camionul este pentru că nu mai contenește să-mi livreze *brocante*[1] la fermă; i-a intrat în cap că sunt interesat să cumpăr troace.

Marise a adăugat șalote la sosul pentru macaroane, neavând deloc aerul că se lăsase convinsă de argumentele lui Jay. Totuși a putut să remarce că se mai relaxase un pic.

— Dacă pun întrebări, a continuat el, este pentru că sunt scriitor. Sunt curios. Am fost blocat timp de mulți ani, dar când am sosit la Lansquenet... Cuvintele îi curgeau fără să le poată controla, cu ochii fixați pe curba spinării ei, sub cămașa bărbătească. Aerul e cumva diferit aici. Am putut să scriu fără să mă opresc. Am abandonat totul ca să vin aici...

Marise s-a întors cu o ceapă roșie într-o mână și un cuțit în cealaltă.

Jay a insistat: îți promit că nu am venit aici ca să investesc în ceva, ca să construiesc ceva. Pentru Dumnezeu, mă aflu în bucătăria ta, ud până la piele și acoperit de bicarbonat. Arăt eu ca un întreprinzător?

L-a privit un moment: Poate că nu, a spus ea într-un sfârșit.

— Am cumpărat proprietatea asta în urma unui impuls. Nici nu aveam habar că erai... Nu mă gândeam că tu... În mod obișnuit, eu nu cedez unui impuls, a terminat el neconvingător.

— Mi se pare greu de crezut, s-a pronunțat Marise zâmbind. Pentru un bărbat care-și vâră mâna deliberat într-un cuib de viespi, o găsesc greu de crezut, a repetat ea.

Era un zâmbet abia schițat, dar era, totuși, un zâmbet.

---

[1] Vechituri

După aceea au stat de vorbă. Jay i-a povestit despre Londra, despre Kerry și despre *Jackapple Joe.* I-a vorbit despre grădinile de trandafiri și despre parcela de zarzavaturi de lângă casă. S-a ferit să-i menționeze prezența misterioasă a lui Joe precum și dispariția lui ulterioară ori despre cele șase sticle, nici măcar felul în care existența ei s-a infiltrat în noua lui carte. Nu vroia să-l creadă nebun.

Marise a terminat de pregătit dejunul – paste făinoase cu fasole – și l-a invitat să participe alături de ele. Au băut apoi cafea și un păhărel de Armagnac. I-a dat o salopetă de-a lui Tony ca să se schimbe de hainele lui ude, în timp ce Rosa se juca în curte cu Clopette. Lui Jay i s-a părut ciudat că nu se referea la Tony ca „soțul ei“, ci doar ca „tatăl Rosei“ și, cum relațiile stabilite între ei erau prea noi, prea fragile, nu a vrut să facă vreo gafă punându-i întrebări. Când – dacă – va dori să-i vorbească despre Tony, o va face desigur când va socoti ea de cuviință.

Deocamdată dăduse în vileag foarte puțin din viața ei. O independență feroce, afecțiune pentru fiica ei, mândrie pentru munca ei, pentru casă, pentru fermă. Și-a dezvăluit felul ei de a zâmbi, părând grav, dar ascunzând o drăgălășenie. Avea un fel de a asculta în tăcere, de a manifesta o economie în mișcări, care contrazicea mintea iute, o neașteptată undă de umor asociată cu spiritul ei practic. Amintindu-și de prima impresie pe care i-o făcuse Marise, de presupunerile lui anterioare, de felul cum ascultase, și pe jumătate crezuse, balivernele pe care persoane precum Caro Clairmont și Mireille Faizande le lansaseră, s-a simțit rușinat. Eroina romanului său – imprevizibilă, periculoasă, poate și nebună – nu avea nicio legătură cu această femeie liniștită și calmă. Își lăsase imaginația să depășească cu mult realitatea. Și-a băut cafeaua rușinat și

s-a decis să nu mai scotocească în afacerile ei. Viața ei și imaginea creată de el nu aveau nimic comun.

Abia mai târziu, mult mai târziu, i-a reapărut jena. Marise era fermecătoare. Și deșteaptă, mai cu seamă în felul în care l-a provocat să vorbească despre el, în timp ce evita orice mențiune despre trecutul ei. La sfârșitul după-amiezii, ea aflase totul despre el. Dar, chiar și așa, mai era ceva, ceva cu privire la Rosa. O evalua pe Rosa, Mireille era convinsă că fusese maltratată, dar nu vedea niciun semn care să confirme așa ceva. Dimpotrivă, dragostea dintre mamă și fiică era limpede ca lumina zilei. Jay și-a amintit de momentul surprins lângă gardul viu, când a asistat la o manifestare de dragoste fără cuvinte. *Fără cuvinte.* Asta era explicația. Dar Rosa putea vorbi, spontan și fără greutate. Felul cum strigase la căpriță în bucătărie o dovedise din plin, acea ieșire rapidă. *Clopette non! Pas dans la cuisine!*[1] Ca și cum i-ar fi vorbit căpriței zilnic, în mod obișnuit. Și modul cum o privise Marise, de parcă ar fi avertizat-o să tacă.

De ce ar fi trebuit să o avertizeze? A sucit și răsucit întrebarea pe toate fețele. Era oare ceva ce Marise nu vroia ca el să audă?

Iar copilul – nu stătea cu spatele la ușă când a intrat capra?

Cum de a știut că era acolo?

---

[1] Nu în bucătărie.

46
Nether Edge, Vara 1977

După ce s-a despărțit de Gilly, Jay a rămas un timp lângă pod, furios pe el și vinovat, și convins că Gilly va veni după el. Dacă a văzut că nu apărea, s-a întins pe iarba udă, respirând cu încântare mirosul amărui al pământului și buruienilor și a privit cerul până când burnița, care cădea neîncetat, l-a înfrigurat și l-a forțat să se ridice. A pornit spre Pog Hill, de-a lungul căii ferate abandonate, oprindu-se din loc în loc pentru a examina câte ceva de lângă linii, mai mult din obicei decât din interes. Era atât de pierdut în sentimentul complex de vină și amenințare, că nu a auzit, nici nu a văzut, cele patru siluete care au apărut pe furiș de după copacii din spatele lui și s-au dispersat ca să-l poată urmări mai bine.

Când le-a văzut, era prea târziu... Era Glenda cu două din amicele ei: blonda slăbănoagă – parcă se numea Karen – și o fată mai mică, Paula – sau, poate, Patty – de zece sau unsprezece ani, cu urechile găurite și o gură bosumflată. Se îndreptau deja pe cărare, în fața lui, ca să-i taie drumul, Glenda într-o parte, Karen și Paula, de cealaltă. Fețele lor erau ude de ploaie și pline de nerăbdare. Ochii Glendei s-au întâlnit cu ai lui și străluceau la gândul unei confruntări. Timp de un moment, părea aproape frumușică.

Dar cel mai rău era că Zeth o însoțea.

În prima clipă, Jay a înghețat. Fetele nu-l speriau. Le

mai depășise în fugă, le convinsese, le păcălise de multe ori înainte, și erau doar trei. Îi erau cunoscute, făceau parte din Edge, ca și gura de mină sau grohotișul de deasupra ecluzei, un risc natural, ca viespile – ceva ce trebuia tratat cu precauții, dar nu cu teamă.

Zeth era însă o altă chestie.

Purta un tricou imprimat cu *Status Quo* și își suflecase mânecile peste cot. Într-o mânecă vârâse un pachet de Winston. Purta părul lung, care-i flutura în jurul feței lui slabe, dar inteligente. Nu mai avea coșuri, dar îi rămăseseră urme pe obraji, cicatrici inițiatice, riduri pentru lacrimi de crocodil. Râdea cu gura până la urechi.

— Oho, te-ai luat de sora mea?

Jay o luase deja la fugă înainte ca Zeth să-și termine fraza. Nimerise în cel mai nefericit loc în care să poată fi pus la zid: deasupra lui, canalul cu multele ascunzători, în fața lui, patul căii ferate, deschis ca un deșert. Tufișurile de fiecare parte erau prea dese ca să se poată strecura printre ele și prea scunde ca să-i ofere protecție. Un șanț adânc și o perdea de tufișuri îl ascundeau de cea mai apropiată casă. Adidașii îi alunecau în mod periculos pe pietriș. Glenda și banda ei erau în fața lui, Zeth la un pas în urma lor. Jay a luat cea mai bună decizie: evitându-le pe cele două fete, s-a repezit direct spre Glenda. Ea a făcut un pas înainte ca să-l intercepteze, întinzându-și brațele groase ca pentru a prinde o minge uriașă, dar el s-a repezit în ea cu toată puterea, împingând-o într-o parte cu umărul ca un fotbalist american și a trântit-o pe șinele abandonate. În spatele lui o auzea văicărindu-se. Dar vocea lui Zeth ajunsese periculos de aproape.

— Micul bastard!

Jay nu s-a întors ca să privească în jur. Era aproape de pod și de o scurtătură la un sfert de milă de Pog Hill, cu o potecă ce ducea spre stradă. Trebuiau să mai fie și alte poteci către scurtătură și spațiul pentru gunoaie. Dacă ar putea ajunge acolo... Podul peste calea ferată nu era departe. El era mai tânăr și mai agil decât Zeth, l-ar putea depăși la fugă. Dacă ar putea ajunge la pod, acolo ar găsi destule locuri unde să se ascundă.

A aruncat o privire peste umăr. Distanța dintre ei se mărise, îi mai separau treizeci sau patruzeci de yarzi. Glenda se ridicase de jos și o luase la fugă, dar cu toate dimensiunile ei, Jay nu era îngrijorat din pricina asta. Gâfâia deja, iar sânii ei voluminoși se bălăbăneau sub tricoul pătat. Zeth alerga destul de încet pe lângă ea, dar când Jay se întorsese, a mărit brusc pasul, ajutându-se cu brațele și împrăștiind pietrișul în jurul gleznelor. Jay s-a simțit cuprins de amețeală și răsuflarea a început să-l ardă. Vedea podul imediat după curba liniilor și pâlcul de plopi care marcau locurile abandonate. Să tot fi fost o sută de yarzi până acolo.

Talismanul lui Joe era încă în buzunarul lui, îl simțea lângă șold în timp ce alerga și era ușurat la gândul că îl adusese cu el. Ar fi putut ușor uita de el. Fusese prea ocupat în acea vară, prea închis în el, pentru a mai fi preocupat de magie.

Spera însă că mai funcționa.

A ajuns la pod, cu distanța dintre ei tot mai mare și a căutat din ochi un loc unde să se ascundă. Ar fi fost prea riscant să aleagă poteca abruptă care l-ar fi scos la drum. Jay era deja cu respirația tăiată și ar mai fi fost poate cincizeci de pași de cărare șerpuitoare înainte să

ajungă la drum și în siguranță. Și-a strâns pumnul în jurul talismanului și a optat pentru direcția opusă, cea pe care urmăritorii lui nu se așteptau să o ia, pe sub pod și în spatele lui, către Pog Hill. Era acolo o fâșie de sălcii uscate, în spatele arcadei podului printre care s-a ascuns, cu capul zvâcnindu-i și cu inima strânsă de spaimă.

Era în siguranță.

Din ascunziș putea auzi voci, a lui Zeth destul de aproape, a Glendei mai depărtată, îngroșată de distanță, răsunând în spațiul gol dintre pod și scurtătură.

— Unde e blestematul?

Jay îl auzea de cealaltă parte a arcadei și îl imagina controlând poteca, măsurând distanțele. Jay a încercat să se facă tot mai mic sub florile albe ale salcâmilor ce se legănau în vânt.

Vocea Glendei, gâfâind după ce alergase.

— L-ai pierdut, milogul!

— Nu l-am pierdut. Tre' să fie p'aci, pe undeva. N-a putut să ajungă prea departe!

Minutele se scurgeau. Jay strângea în pumn talismanul, în timp ce ei cercetau terenul. Talismanul lui Joe. Funcționase mai înainte. Pe atunci nu crezuse prea mult în el, dar acum își schimbase părerea. Acum credea cu adevărat în magie. A auzit dintr-odată un sunet ca și cum cineva călca pe gunoaiele adunate sub pod. Pași pe pietriș. Dar el era în siguranță. Era invizibil. O credea cu putere.

— E-aci!

Era Paula – sau Patty – fetița de zece ani, care apăruse de la talie în sus în buruienile înflorite.

— Repede, Zeth, prinde-l! Prinde-l!

Jay a început să se retragă spre pod, nori de semințe albe fluturând în jurul lui cu fiecare mișcare pe care o făcea. Talismanul se legăna, atârnând de degetele lui. Glenda și Karen au apărut de după arcadă cu fețele transpirate. Imediat, dincolo de arcadă, era un șanț adânc, plin de urzicile de la sfârșitul verii. Pe acolo nu avea scăpare. Apoi a apărut și Zeth pe sub pod, l-a apucat de braț și l-a tras spre el, luându-l de umeri cu un gest de întâmpinare ce nu putea fi refuzat, mortal de prietenos, și i-a zâmbit.

— L-am prins.

Magia dispăruse, se consumase în cele din urmă.

Lui Jay nu-i plăcea să-și amintească ce s-a întâmplat după aceea. A urmat o liniște ciudată, ca în anumite vise. Întâi i-au smuls tricoul de pe el și l-au împins, lovindu-l și zbierând, în șanțul în care înfloriseră urzicile. A încercat să iasă de acolo, dar Zeth îl împingea într-una între urzici, ale căror frunze îi produceau bășici care îl vor mânca și arde zile întregi. Jay și-a ridicat brațele ca să-și ferească fața, venindu-i în minte *„Cum se face că aceasta nu i s-a întâmplat niciodată lui Clint“,* înainte ca cineva să-l tragă de păr și să audă vocea lui Zeth care-i spunea foarte blând „Acum e rândul meu, bastardule.“

Într-o poveste ar fi ripostat. Dar nu a făcut-o. Cel puțin ar fi arătat o sfidare, o sugestie de mândrie, de *desperado.* Toți eroii lui așa făceau.

Dar Jay nu era erou.

A început să urle înainte de a simți prima lovitură. Poate că așa a scăpat de o bătaie zdravănă. Ar fi putut fi mai rău, și-a spus el mai târziu, când și-a constatat vătămările: un nas însângerat, ceva vânătăi, blugii hărtăniți la genunchi dintr-o alunecare pe terasament. Sin-

gurul lucru spart fusese ceasul de la mână. Tot mai târziu a înțeles însă că se spărsese ceva mai mult, mai grav, decât un ceas de mână sau chiar un os. A fost ceva în legătură cu încrederea, a gândit el vag. Ceva dinlăuntrul lui se spărsese și nu mai putea fi lipit la loc.

Sau, cum ar fi spus Joe, arta s-a dus, a dispărut.

Mamei sale i-a povestit că se împiedicase de ceva și căzuse de pe bicicletă. Fusese o minciună plauzibilă, oricum destul de plauzibilă ca să explice blugii zdrențuiți și nasul umflat. Nici ea nu a făcut prea mult caz, cum s-a temut Jay că o să facă; era târziu și toată lumea urmărea la televizor *Blue Hawaii,* o parte din sezonul post-mortem al lui Elvis.

Fără tragere de inimă, și-a pus bicicleta la locul ei. Și-a făcut un sendviș și și-a luat o cutie de Coke din frigider; apoi s-a dus în camera lui și a ascultat radioul. Totul părea să fi intrat în normalitate, ca și cum Gilly, Zeth și Pog Hill ar fi aparținut deja, de multă vreme, trecutului. *The Stranglers* cântau „Straighten Out".

Jay și mama lui au plecat în acel sfârșit de săptămână. Nu și-a luat rămas bun.

47
Lansquenet, mai 1999

Jay lucra în grădină când a sosit Popotte cu sacul ei de scrisori. Era o femeiuşcă micuţă, rotundă, cu o faţă de copil, îmbrăcată într-un pulover roşu. Îşi lăsa mereu vechea ei bicicletă la marginea drumului şi aducea corespondenţa pe aleea ce ducea spre casă.

— *Héh!* Monsieur Jay, a oftat ea înmânându-i un pachet de scrisori. Ce bine era dacă stăteai mai aproape de drum! Turul meu durează mereu cu o oră mai mult când am ceva pentru dumneata. Pierd zece kile de fiecare dată când vin aci. Nu se mai poate aşa! Trebuie să vă instalaţi o cutie de scrisori!

Jay a râs: Hai, vino şi gustă unul din *„chaussons aux pommes"* proaspeţi de la Poitou. Am cafea pe maşină. Vroiam să-mi fac una şi pentru mine.

Expresia lui Popotte era tot atât de severă pe cât îi permitea faţa ei veselă. Încerci să mă mituieşti, *Rosbif!*

— Nu, Madame. A râs din nou. Vreau doar să te duc pe căi greşite.

A râs şi ea: Doar unul. Am nevoie de calorii.

În timp ce ea mânca plăcinta cu mere, Jay şi-a deschis scrisorile. O factură pentru consumul electric; un chestionar de la Primăria din Agen; un pacheţel plat. Învelit în hârtie cafenie, adresat lui. Într-o scriere măruntă, îngrijită, aproape familiară.

Purta ştampila poştei din Kirby Monckton.

Mâinile lui Jay au început să tremure.

— Sper că nu sunt toate facturi, a spus Popotte, terminându-și bucata de plăcintă și luând alta. N-aș vrea să mă obosesc aducându-ți o corespondență nedorită.

Jay a deschis pachetul cu efort.

A trebuit să facă pauză de două ori ca să-și oprească mâinile să-i mai tremure. Hârtia de împachetat era groasă și întărită cu o foaie de carton. Înăuntru nu era nici un bilet. În schimb, a găsit o hârtie galbenă, împăturită cu grijă, înăuntrul căreia se afla o cantitate mică de semințe negre minuscule. Un singur cuvânt era scris cu creionul pe hârtie: „Speciali".

— Te simți bine? Popotte arăta îngrijorată. Trebuie să-i fi părut ciudat, cu semințele într-o mână și hârtia în cealaltă și cu gura căscată.

— Doar câteva semințe pe care le așteptam din Anglia, i-a răspuns Jay, făcând un efort. Eu... le uitasem.

În minte i se învârteau o mie de posibilități. Se simțea amorțit, paralizat în toată activitatea lui, de enormitatea apariției acestui pachețel de semințe. A luat o gură de cafea, apoi a așezat semințele pe hârtia galbenă, ca să le examineze.

— Nu arată cine știe ce, a remarcat Popotte.

— Nu, chiar nu arată, așa-i? Erau, cu totul, poate o sută, abia încăpând în palma unei mâini.

— Pentru Dumnezeu, să nu strănuți, a spus Joe în spatele lui și Jay aproape că a scăpat totul din mână. Bătrânul era rezemat de dulapul din bucătărie și vorbea cu o naturalețe, de parcă nu ar fi plecat niciodată; purta un imposibil pantalon scurt în carouri, un tricou Springsteen „Born to Run" și ghetele și șapca de miner. Părea perfect real așa cum stătea acolo, deși privirea lui Popotte nu avea ezitări chiar când dădea impresia că

privește drept la el. Joe i-a adresat un surâs larg și a ridicat un deget la buze.

— Stai liniștit, băiete, l-a sfătuit el, cred că am să mă duc să dau o raită în grădină în timp ce te aștept.

Jay îl privea fără să poată interveni, în timp ce părăsea bucătăria și se îndrepta spre grădină, stăpânindu-și pornirea aproape de necontrolat de a fugi după el. Popotte a lăsat jos cana de cafea și l-a privit cu un aer curios.

— Ați făcut gem, astăzi, Monsieur Jay?

El a dat din cap. În spatele ei, îl putea vedea pe Joe prin fereastra bucătăriei, cum se apleca asupra răsadniței improvizate.

— Oh. Popotte părea încă neîncrezătoare și mirosea aerul. Credeam că mi-a mirosit a ceva. Coacăze. Zahăr ars.

Așadar, și ea îi putea simți prezența. Pog Hill Lane avusese mereu acea mireasmă de drojdie, de fructe și de zahăr caramelizat, indiferent dacă Joe făcea sau nu vin. Intrase în covoare, în perdele, în lemn. Și îl urmărea pe Joe, oriunde se ducea, pătrunzându-i hainele, chiar și fumul de țigară care îl învăluia atât de des.

— Chiar că ar trebui să mă întorc la lucru, a spus Jay, încercând să nu ridice vocea. Vreau să pun semințele astea în pământ cât de repede.

— Oh? A aruncat din nou privirea spre semințe. Ce sunt? Ceva special?

— Chiar așa, i-a răspunse el. Ceva special.

48
Pog Hill, Toamna 1977

Nici septembrie nu a fost mai bun. Elvis era din nou în cărţi cu „Way Down". Jay se pregătea cu sârg pentru examenele din anul următor. Starea de normalitate părea restaurată. Dar un sentiment de blestem era încă prezent, accentuat, dacă nu de altceva decât de monotonia desfăşurării lucrurilor. Nu a avut veşti nici de la Joe, nici de la Gilly, ceea ce l-a surprins, chiar dacă nu avea motive, ţinând seama de faptul că el părăsise Kirby Monckton fără să-şi ia rămas bun de la niciunul din ei. Mama lui fusese surprinsă de fotografii de la Sun la braţul unui instructor de fitness de douăzeci şi patru de ani, în faţa unui club de noapte din Soho. Marc Bolan murise în urma unui accident de automobil, apoi, la câteva săptămâni, Ronnie Van Zant şi Steve Gaines din Lynyrd Skynyrd au pierit într-un accident de avion. I se părea, dintr-odată, că totul şi toţi din jurul lui mureau, se destrămau. Şi nimeni altcineva decât el nu părea să observe. Prietenii fumau ţigări interzise şi fugeau la film după ore. Jay îi urmărea cu dispreţ. El renunţase practic la fumat. I se părea atât de inutil, aproape copilăresc. Prăpastia dintre el şi colegii lui de clasă se adâncea. În unele zile, se simţea cu zece ani mai bătrân decât ei.

A sosit şi noaptea cu focurile din grădini. Ceilalţi au aprins focul şi au copt cartofi, dar el a rămas în dormitor şi i-a urmărit de la distanţă. Aroma ce se înălţa în aer era amăruie, nostalgică. Scântei se împrăştiau în aerul

încărcat de fum. Venea până la el mirosul de grăsime prăjită și duhoarea de hârtie de țigarete și de cârnați. Pentru prima oară și-a dat seama cât de mult îi era dor de Joe.

În decembrie a fugit de la școală.

Și-a luat paltonul și sacul de dormit, radioul și niște bani pe care i-a înghesuit în sacul de sport. A inventat o scuză pentru plecare și a părăsit școala imediat după micul dejun, ca să aibă timp să se depărteze cât mai mult. A făcut autostopul din oraș până pe autostradă, apoi încă unul pe M1 către Sheffield. Știa exact unde vroia să ajungă.

I-au trebuit două zile până la Kirby Monckton. De la autostradă a mers mai mult pe jos, tăind peste câmp spre înălțimile bărăganului. A adormit în stațiile de autobuz, până când o mașină a poliției s-a apropiat și, după aceea, și-a pierdut curajul și nu a mai îndrăznit să se odihnească în adăposturile de autobuze, de teamă să nu fie ridicat de poliție. Era destul de frig, dar nu ningea, cerul era întunecat și Jay și-a pus toate hainele pe el fără să-i fie mai cald. Făcuse bășici la picioare, ghetele îi erau pline de noroi, dar, trecând peste toate, îl mânau amintirile din Pog Hill Lane, siguranța că Joe îl aștepta acolo. Casa lui Joe, cu bucătăria ei caldă și primitoare, și aroma de gem fierbinte și mere uscate, cu radioul care cânta pe pervazul ferestrei, deasupra răsadurilor de tomate.

Era târziu după-amiază, când a ajuns la destinație. S-a târât pe ultimele zeci de metri spre partea din spatele lui Pog Hill Lane, și-a aruncat sacul de sport peste zidul grădinii lui Joe, și s-a săltat și el. Curtea era părăsită.

Dincolo de ea, parcela părea și ea abandonată. Cu siguranță că Joe reușise un camuflaj perfect în privința ei. Chiar privit din curte, arăta ca și cum nimeni nu trăise de luni de zile acolo. Buruienile crescuseră printre dale și acum erau ofilite de frig, argintate de îngheț. Ferestrele erau închise și bătute în cuie. Ușa era încuiată.

— Joe! A bătut în ușă. Joe? Deschide-mi!

Tăcere. Casa părea oarbă, indiferentă sub mantia ei de iarnă. Clanța zdrăngănea sub pumnii lui Jay, fără succes. În interior, vocea lui se întorcea ca un ecou slab într-o cameră goală.

— Joe!

— E goală, puștiule!

O bătrână se uita peste zid, niște ochi negri, curioși sub o basma galbenă. Jay își amintea vag de ea; în prima lui vară petrecută aici, ea fusese o vizitatoare frecventă și își amintea că făcea plăcinte cu zmeură, pe care i le aducea lui Joe în schimbul produselor lui.

— Doamna Simmonds?

— Chiar ea, ai dreptate. Cred că-l vrei pe Meșter Cox, așa e?

Jay a înclinat capul.

— Păi s-a dus. Credeam că s-a prăpădit, dar Janice a noastră zicea că într-o bună zi s-a săturat și a plecat. S-a săturat și a plecat, a repetat ea. Nu-l mai găsești acum aici.

Jay a privit-o fix. Nu era posibil. Joe nu plecase. Joe îi promisese.

— Au început să dărâme Pog Hill Lane, cred că știi, a spus doamna Simmonds pe un ton indiferent. Au de gând să construiască niște apartamente de lux. Nu ne-ar face rău un pic de lux după tot prin ce am trecut.

Jay a ignorat-o. Știu că ești aici, Joe! Vino! Ieși afară! Fir-ai tu să fii, ieși afară!

— Aici nu ne place limbajul acesta, l-a repezit doamna Simmonds.

— Joe! Joe! Deschide! Joe!

— Ai grijă, băiatule, dacă nu te potolești, chem poliția.

Jay a ridicat mâinile, cerându-și scuze: Ok. Ok. Îmi pare rău. Plec. Îmi pare rău.

A așteptat-o să plece. Apoi s-a strecurat înapoi și a dat înconjur casei fiind însă sigur că Joe era pe undeva, poate furios pe el, dar așteptându-l să renunțe, și să plece. În definitiv, mai fusese păcălit de el. L-a căutat în desișul crescut pe parcelă, așteptându-se să-l vadă controlându-și arborii sau în sera lui din Cabina de semnalizare, dar nici acolo nu a găsit un semn al vreunei prezențe recente, în afară de a lui. Numai după ce și-a dat seama de tot ce dispăruse, a acceptat adevărul. Nici o pietricică, nici o panglicuță, nici o zgârietură pe un trunchi de copac sau pe o piatră. Săculeții roșii dispăruseră de pe marginile serei, de pe ziduri, de pe ramurile pomilor. Aranjamentele regulate cu pietricele de pe poteci erau împrăștiate, bune de aruncat. Hărțile antologice rezemate de peretele magaziei și serei, simbolurile misterioase fixate pe copaci cu bandă adezivă – toate semnele pe care Joe le pusese cu atâta încredere se topiseră. Răsadnițele fuseseră răsturnate și plantele se luptau să supraviețuiască. Livada era presărată cu fructe doborâte de vânt din timpul verii, cafenii și moi, cu sucul scurs în pământ. Sute. Pere, mere, prune, cireșe. Atunci abia a știut cu adevărat. Toate fructele astea risipite pe jos, pe care nu le culesese nimeni.

Joe plecase.

Ușa din spate nu era închisă bine și Jay a reușit să o deschidă și să intre în casa goală. L-a întâmpinat un miros greu ca de fruct putrezit într-o pivniță. În bucătărie, tomatele crescuseră monstruos de înalte la întuneric, întinzând cârcei palizi și fragili către marginea ferestrei, tânjind după o rază de lumină, înainte să moară vlăguite, și lipsite de apă, agățate de spălător. Părea că Joe lăsase toate așa cum erau: ibricul pe plită, cutia de biscuiți – în care mai erau câțiva, râncezi, dar comestibili – haina agățată de un cârlig în dosul ușii. Lumina din pivniță era stinsă, dar din bucătărie venea destulă lumină de zi pentru a distinge rândurile de sticle, borcane și damigene, înșirate ordonat pe rafturi, lucind ca niște pietre prețioase îngropate în lumina difuză din fundul mării.

Jay a început să scotocească prin casă. Destul de puține lucruri de descoperit: posesiunile lui Joe fuseseră modeste și a putut vedea că bătrânul nu luase aproape nimic cu el. Dispăruseră doar sacul pentru haine, unelte, albumul *Culpeper's Herbal* și câteva articole de îmbrăcăminte – șapca de miner și cizmele printre ele. Scrinul cu semințe era încă acolo, lângă pat, dar când l-a deschis nu a mai găsit nimic. Semințele, rădăcinile, pachetele, plicurile și bucățile de ziar îngălbenite și răsucite cu semințe, etichetate cu grijă, dispăruseră toate. În scrin nu mai era decât praf.

Oriunde s-ar fi dus Joe, lua cu siguranță semințele cu el.

Dar unde să fi plecat? Hărțile atârnau încă la locul lor pe pereți, etichetate și marcate în scrisul mărunt și chinuit al lui Joe, dar nu exista nici un indiciu către ce loc s-ar fi îndreptat. Nu exista nici o ordine în multiplele lui

itinerarii, liniile colorate se intersectau în zeci de puncte diferite: Brazilia, Nepal, Haiti, Guyana Franceză. Jay a căutat și sub pat, dar nu a găsit altceva decât o cutie de carton, plină cu reviste vechi. A tras-o afară din curiozitate. Joe nu fusese cine știe ce cititor. Cu excepția lui *Culpeper's Herbal,* și câte unui ziar, rareori l-a văzut citind ceva, iar când o făcea, era cu încetineala încruntată a aceluia care părăsise școala la paisprezece ani, urmărind rândurile cu degetul. Revistele erau vechi, decolorate, dar erau păstrate cu grijă în cutie și acoperite cu un carton, ca să nu pătrundă praful. Datele de pe coperte au fost o revelație pentru Jay: 1947, 1949, 1951, 1964... Reviste vechi, cu coperțile colorate în aceleași culori distincte: galben și negru. Exemplare vechi din *National Geographic.*

Jay s-a așezat pe jos și a început să răsfoiască paginile devenite friabile cu timpul. Simțea că aceste reviste îi aduceau o mângâiere, parcă doar prin atingerea lor îl putea aduce pe Joe aproape. Aici erau locurile pe care Joe le vizitase. Oamenii printre care trăise – amintiri poate din lungii ani petrecuți pe drumuri.

Aici erau Guyana Franceză. Egiptul. Brazilia. Africa de Sud. Noua Guinee. Coperțile, cândva lucioase se înșirau acum pe podeaua plină de praf. Jay a observat că Joe marcase cu creionul unele pasaje sau adnotase altele. Haiti. America de Sud. Turcia. Antarctica. Acestea au fost destinațiile călătoriilor sale, acesta era itinerariul anilor lui de pribegie. Fiecare purtând o dată, semnat și subliniat în multe culori.

Datate și semnate.

A simțit brusc un fior de suspiciune înaintând pe spinare.

La început slab și lent, apoi, pe măsură ce întorcea paginile, cu o cumplită certitudine, și atunci a început să înțeleagă. Hărțile. Anecdotele, povestirile. Datele revistelor care erau din timpul războiului...

A rămas cu ochii la ele, încercând să găsească un alt motiv, care să-i poată explica ceea ce îi mijea în minte.

Dar nu putea fi decât o singură explicație.

Nu a fost niciodată vreun an petrecut pe drum. Joe Cox era miner și a fost întotdeauna un miner, din ziua în care a terminat școala și până când s-a pensionat. Atunci când mina Nether Edge s-a închis, el s-a instalat în casa oferită de Consiliul minei, pe Pog Hill Lane și a trăit din pensia lui de miner – poate, și cu o pensie de invaliditate din cauza mâinii stângi schilodite – și a visat să călătorească. Toate trăirile lui, toate anecdotele, aventurile, ratările, toate cutezanțele lui, doamnele din Haiti, țiganii rătăcitori – absolut totul fusese luat din vraful de reviste vechi, totul la fel de fals ca și magiile lui, alchimia lui de profan, prețioasele lui semințe adunate fără îndoială de la cultivatori sau de la furnizori, prin poștă, în timp ce își țesea visurile – minciunile – de unul singur.

Minciuni. Toate. Înșelătorie și minciuni.

Brusc, un val de furie l-a cuprins. Era dincolo de rațiune – se adunase toată durerea și confuzia din ultimele luni, cuprindea abandonarea lui Gilly, trădarea lui Joe; chiar și pe părinții lui, pe el, școala; pe Zeth; pe Glenda și pe banda ei; erau viespile; era furia lui față de tot și de orice, adunată pentru un moment într-un singur acces de durere. A azvârlit revistele pe jos, lovindu-le cu picioarele și călcând paginile. Le-a rupt coperțile, aruncându-le în praful și noroiul de pe podele. A tras jos

hărțile de pe pereți. A răsturnat scrinul gol în care își ținuse Joe semințele. A fugit în pivniță, și a spart tot ce vedea cu ochii – sticle, borcane, fructele și alcoolurile. Călca cu picioarele pe sticla spartă.

Cum a putut Joe să mintă așa?

Cum de-a putut?

Uita că el fusese cel care fugise, cel care își pierduse încrederea. Nu se mai putea gândi decât la înșelăciunea lui Joe. Și, afară de asta, el se întorsese, nu-i așa? El venise înapoi. Iar, dacă ar fi fost vreodată vorba de magie, atunci aceasta dispăruse de mult.

Îl durea spatele – trebuie să-și fi sucit ceva când s-a răzbunat pe pivniță – și s-a întors în bucătărie, simțindu-se greoi și fără folos. Își tăiase mâna într-un ciob de sticlă și a încercat să-și spele sângele, dar apa fusese închisă. Atunci abia a văzut plicul.

Fusese rezemat cu grijă de suportul pentru scurs vasele de lângă fereastră, lângă o bucată de săpun de gudron uscată. Numele lui era scris cu litere mari, tremurate. Prea mare pentru a fi doar pentru o scrisoare, părea umflat ca un pachețel. Jay a rupt cu stângăcie plicul, gândindu-se că poate chiar așa și era, Joe nu-l uitase. După toate cele, aici se găsea vreun fel de explicație, un semn...

Un talisman.

În plic, nu era nicio scrisoare. A căutat de două ori, dar înăuntru nu era nici măcar o bucățică de hârtie. În schimb, era un pachețel – l-a recunoscut ca fiind unul din pachețelele de semințe ale lui Joe din scrin, pe care abia se mai citea scris cu creion roșu: „Speciali".

Jay a rupt un colț. Erau în adevăr semințe, mici, negre, o sută sau mai multe, care i se scurgeau printre

degetele lui stângace, în timp ce încerca să înțeleagă. Niciun bilet. Nicio scrisoare. Niciun fel de instrucțiuni. Doar semințe.

Ce-ar fi trebuit să facă cu ele? Un nou acces de furie se pregătea. Să le semene în grădina lui? Să sădească un vrej de fasole în țara Iluziilor Deșarte? A dat drumul unui râs spart. Chiar, ce ar fi trebuit să facă cu ele?

Semințele i se scurgeau fără sens printre degete. În ochi i-au apărut lacrimi de furie, de dezolare, de râs amar.

Jay a ieșit din casă și s-a urcat pe zidul din spate. A rupt plicul și a scuturat semințele peste tulpinile ofilite și le-a lăsat să plutească în vântul umed de iarnă. A aruncat apoi și plicul rupt peste ele. A simțit apoi o stare de triumf amar.

Mai târziu și-a spus că poate nu ar fi trebuit să procedeze așa, că poate exista o magie în acele semințe, dar acum era prea târziu. Orice i-ar fi putut lăsa Joe să găsească, el nu-l găsise.

49
Lansquenet, Vara 1999

Iunie a sosit ca o caravelă cu toate pânzele sus și umflate de vânt. Un timp minunat pentru scris – cartea lui Jay s-a îmbogățit cu încă cincizeci de pagini – dar și mai potrivit pentru plantat, pentru mutarea răsadurilor în patul pregătit, pentru rărirea cuiburilor de cartofi și sădirea lor în rânduri, sau pentru smulgerea buruienilor, a ghirlandelor de scaieți și de soc din tufele de coacăze și agrișe, sau de cules căpșunile și zmeura din frunzișul verde pentru a face gem. Activitatea asta îl încânta cel mai mult pe Joe.

— Nimic nu e mai plăcut decât să culegi propriile tale fructe, din propria grădină, spunea el, strângând între dinți un chiștoc de țigaretă. Se făcuseră multe căpșuni în anul acela – trei rânduri de câte cincizeci de metri, destul ca să poți vinde, dacă asta vroiai – dar Jay nu era interesat să vândă. În schimb, le dăruia noilor lui prieteni, făcea gem, le mânca cu lingura mare, uneori chiar de pe câmp, pudrate cu solul roșietic. Sperietorile de ciori ale lui Joe – bețe flexibile decorate cu serpentine din folii de metal și cu inevitabilele talismane roșii se comportau foarte bine ca să descurajeze populația de păsări.

— Ar trebui să faci ceva vin, flăcăule, l-a sfătuit Joe. N-am făcut niciodată gem de căpșuni. Nu am recoltat niciodată destule ca să mă preocupe. Mi-ar plăcea să văd ce gust are. Jay a constatat că acum putea accepta prezența lui Joe fără să-și mai pună întrebări, deși nu pentru că nu avea întrebări de pus. Pur și simplu, pentru că nu se

putea decide să le pună. Mai bine să rămână așa și să o accepte ca pe un miracol de fiecare zi. Prea multe investigații ar putea da în vileag mai mult decât ar fi dorit să analizeze. Nici furia lui nu se potolise complet. Exista ca o părticică din el, ca o sămânță dormitând, gata să încolțească în condiții propice. Dar, față de orice altceva, părea mai puțin important acum, era ceva ce aparținea unei alte vieți. Joe obișnuia să spună: prea mult balast te încetinește. Și, în plus, avea foarte multe de făcut. Iunie era o lună cu multe activități. Grădina de legume îi solicita multă atenție: să scoată cartofii noi și să-i păstreze pe platforme așternute cu pământ uscat, praz nou de fixat, andive de acoperit cu cochilii negre din plastic pentru a le proteja împotriva razelor de soare. Serile, când se mai răcorea atmosfera, lucra la carte, în timp ce Joe îl urmărea din colțul odăii, întins pe pat, cu ghetele proptite pe perete, sau fumând și inspectând cu privirea câmpul cu ochi strălucitori și leneși. Ca și grădina și livada, cartea avea nevoie de mai multă muncă în acel stadiu. Pe când termina ultima sută de pagini, începuse să încetinească ritmul, să șovăie. Sfârșitul era tot atât de vag în mintea lui ca atunci când începuse cartea. Petrecea tot mai mult timp privind la mașina de scris sau pe fereastră, sau căutând inspirație în umbrele de pe pereții văruiți. Recitea paginile scrise acoperite cu corecturi. Renumerota paginile, sublinia titlurile. Făcea orice ca să se păcălească că încă mai lucra. Dar Joe nu putea fi păcălit.

— N-ai scris prea mult în seara asta, flăcăiaș, a comentat el într-o seară special de neproductivă. Accentul lui se îngroșase ca întotdeauna când vroia să fie sarcastic. Jay a negat.

— Cum să nu. Mi-am făcut porția.

— Cartea trebuie terminată, a continuat Joe. Să ți-o scoți din sistem cât timp mai poți.

— Nu pot face asta, i-a răspuns Jay iritat.

Joe a ridicat din umeri.

— Așa e cum îți spun. Nu pot.

— Nu există cuvântul ăsta. O altă vorbă de-a lui Joe.

— Vrei să termini blestemata asta de carte sau nu? Eu n-am să mai fiu aici pe vecie, știi asta.

A fost pentru prima oară când Joe făcuse o aluzie la faptul că s-ar putea să nu mai rămână. Jay l-a privit cu atenție.

— Ce vrei să spui? Abia te-ai întors.

Joe a dat din nou din umeri: Păi... Ca și cum ar fi fost evident. Unele lucruri nu trebuie să fie spuse. Dar Joe era mai direct. Vroiam să te pornesc, a spus el într-un târziu. Să te văd instalat. Cât despre a rămâne aici...

— Nu ai să pleci.

— Știu și eu, probabil nu chiar acum.

Probabil. Cuvântul i-a sunat ca un pietroi căzând într-o apă liniștită.

— Din nou. Tonul era mai mult decât acuzator.

— Nu încă.

— Dar curând.

Joe a dat din umeri. În final: Nu știu.

Furia, acel vechi prieten. Ca o febră recurentă. O putea simți cum se instalează în el, o roșeață și o înțepătură apărând la ceafă. Furie împotriva lui însuși, provocată de acea necesitate ce nu poate fi niciodată satisfăcută.

— Trebuie să mergi înainte câteodată, fiule. Amândoi trebuie. Tu, mai mult decât oricând.

Tăcere.

— Probabil că am să mai stau aici un timp, totuși. Până la toamnă, măcar.

Lui Jay i-a venit în minte că nu-l văzuse niciodată pe bătrân în timpul iernii. Ca și cum ar fi fost o parte din aerul de vară.

— Și, în definitiv, de ce ești aici Joe? Ești o fantomă? Asta ești? Mă bântui? Și nu-mi dai pace?

Joe a râs. În raza de lună care pătrundea prin oblon, chiar arăta ca o stafie, dar zâmbetul lui larg nu avea nimic fantomatic.

— Întotdeauna tu ai pus prea multe întrebări. Îngroșarea accentului era o batjocură în sine, dar avea și o undă de nostalgie. Cât oare din toate astea erau false, s-a întrebat brusc Jay. Ții minte, că ți-am spus de la început? Călătorii *astrale,* puștiule. Eu călătoresc în timpul somnului, în vis. Le-am transformat în artă. Pot s-o fac oriunde: Egipt, Bangkok, Polul Sud, dansatoare în Hawaii, lumina Nordului. Le-am făcut pe toate. De asta dorm atât de mult. A izbucnit în râs și a aruncat chiștocul țigaretei pe ciment.

— Dacă tot ce spui e adevărat, unde ești acum? I-a întrebat Jay pe un ton suspicios, ca întotdeauna când îl bănuia că râde de el. Vreau să spun, unde ești cu adevărat? Pachetul cu semințe avea ștampila din Kirby Monckton. Ești...

— Păi, da. A aprins altă țigară. Mirosul era puternic în camera mică. Asta nu are nicio importanță. Chestia e că acum sunt aici.

După asta n-a mai spus nimic. Dedesubt, în pivniță, „Specialii" care mai rămăseseră se frecau unul de altul, manifestând dorințe nemărturisite și speranțe. Abia dacă scoteau vreun sunet, dar eu le puteam percepe activi-

tatea, un ferment puternic, cu gust de drojdie, de parcă ar cloci necazuri. *În curând,* păreau să șoptească din leagănul lor de sticlă la întuneric. Curând. Curând. *Curând.* Nu mai erau tăcuți. Erau lângă mine în pivniță și îmi păreau a fi mai vioi, mai vigilenți decât înainte, vocile lor se amestecau și deveniseră o cacofonie de chițăieli, mormăieli, râsete și țipete, care zdruncinau casa până în temelie. Albastru de mure, negru de prună goldană. Căci numai astea rămăseseră și, totuși, vocile lor erau tot mai puternice. Ca și cum tăria rămasă din celelalte sticle era încă activă, biciuindu-le pe ultimele trei pentru a-și dovedi frenezia. Aerul scânteia de pe urma energiei pe care o eliberau. Reușiseră să pătrundă până și solul. Joe era și el acolo, mai tot timpul, rareori retrăgându-se, chiar dacă erau prezente și alte persoane. Jay trebuia să-și amintească mereu că ceilalți nu-l puteau vedea, deși adesea reacțiile lor lăsau să se înțeleagă că simțeau ceva nedefinit în prezența lui. Cu Popotte era o aromă de fruct fiert. Cu Narcisse, un zgomot produs de toba de eșapament. Cu Joséphine, ceva asemănător cu anunțarea unei furtuni, senzație care făcea să i se ridice părul de pe brațe și să simtă niște furnicături, ca o pisică enervată! Jay primea și mulți vizitatori: printre ei, Narcisse, care îi livra produse pentru grădină, devenise foarte prietenos și îl urmărea cum repusese pe picioare grădina lui de legume, cu o aprobare aspră.

— Nu-i rău, spunea el, frecând între degete o frunză de busuioc pentru a-i elibera aroma. Pentru un englez. Ai putea deveni un adevărat fermier.

Jay începuse să se ocupe mai intens de livadă după ce pusese în pământ semințele speciale ale lui Joe. Avea nevoie de scări pentru a ajunge destul de sus, ca să

poată smulge invazia de vâsc, și de plase, ca să protejeze tinerele fructe împotriva păsărilor. Avea aproape o sută de pomi fructiferi neglijați în ultimii ani, dar încă sănătoși: peri, meri, piersici, cireși. Narcisse a dat însă din umeri, exprimând dispreț.

— Nu se pot face bani din fructe, a spus el cu duritate. Toată lumea le cultivă, și sunt prea multe, și termini prin a le da la porci. Dacă îți plac însă conservele... A dat din cap, ca la o propunere excentrică. Nu-i nimic rău în asta, presupun, *héh?*

— Aș putea încerca să fac vin, a admis Jay zâmbind.

Narcisse a părut uimit: Vin din fructe?

Jay i-a atras atenția că și strugurii erau fructe, dar Narcisse a dat din cap, nedumerit.

— *Bof,* dacă îți place. *C'est bien anglais, ça!*[1]

Jay a admis cu umilință că era în adevăr foarte englezesc. Poate că Narcisse ar dori să încerce astfel de vin? a oferit el cu un zâmbet vicios. Ultimii „Speciali" se frecau între ei în anticipare. Aerul era plin de veselia lor carnavalescă.

Blackberry 1976. O vară benefică pentru mure, coapte și purpurii și înotând într-un suc roșu-purpuriu. Parfumul era pătrunzător și Jay se întreba care va fi reacția lui Narcisse față de gust.

Bătrânul a luat o înghițitură și și-a clătit gura, rostogolind-o cu limba. Pentru o clipă i s-a părut că aude o melodie, o explozie de cimpoaie și de tobe de peste ape. Se gândea vag la țiganii de pe râu, deși era cam devreme pentru venirea țiganilor, care soseau de obicei toamna pentru muncile de sezon. I-a venit în minte mirosul de fum, de cartofi prăjiți și de *boudin,* în felul în care îl făcea

[1] Tipic englezesc!

Marthe, deși Marthe murise de zece ani și trebuie să fi trecut treizeci de ani sau mai bine de când Marthe a venit cu țiganii în acea vară.

— Nu e rău. Vocea îi era cam răgușită, în timp ce punea paharul gol la loc pe masă. Are un gust de... Nu-și putea aminti ce gust avea, dar aroma nu-l părăsea, era aroma din bucătăria lui Marthe, era felul cum aroma aceea îi parfuma părul și făcea ca obrajii ei să fie roșii ca merele. Când își pieptăna părul, seara, la culcare, și dădea drumul la buclele castanii din cocul strâns care le ținea prizoniere, toate mirosurile bucatelor pe care le gătise rămâneau în cârlionții din ceafă – pâine cu măsline, boudin, mirosul de cuptor și de foc de lemne. Eliberând fumul cu vârful degetelor, mângâindu-i pletele care se rostogoleau în mâinile lui.

— Are puțin gust de fum.

Fum. Fumul trebuie să fi fost ceea ce îi umezea ochii, și-a spus Narcisse. Asta sau alcoolul. Indiferent ce a pus englezul în vin, era...

— Tare.

50

Pe măsură ce se apropia iulie, se făcea tot mai cald, soarele devenind chiar fierbinte. Jay era mulțumit că nu avea decât câteva rânduri de legume și fructe de care să se îngrijească, fiindcă, cu toată apropierea de râu, pământul devenise uscat și crăpat și culoarea lui roșcată pălise și era aproape albă, sub atacul nemilos al soarelui. Așa că trebuia să stârpească totul timp de două ore în fiecare zi și, pentru asta, își alegea dimineața devreme și pe înserat, când atmosfera se mai răcorea și umezeala solului nu se pierdea prea repede.

În acest scop, folosea uneltele pe care le găsise în magazia abandonată a lui Foudouin: stropitori mari din metal și o pompă de mână cu care aducea apa din râu și pe care o instalase lângă capul de dragon de la hotarul cu via lui Marise.

— Se descurcă foarte bine cu vremea asta, i-a împărtășit Narcisse la o cafea la Les Marauds. Pământul ăsta al ei nu se usucă niciodată, nici măcar în toiul verii. Pe vremuri, când eram un puști, se instalase un soi de asanare a solului cu țevi și canale, dar cred că asta era înainte ca bătrânului Foudouin să-i treacă prin minte să cumpere ferma. Acum trebuie să se fi distrus. Nu cred că ea s-a gândit vreodată să refacă instalația. O spunea fără vreo pică. Dacă n-o poate face singură, atunci renunță și n-o mai face deloc. Așa este ea, *héh!* a mai spus el fără înconjur.

Narcisse suferea de pe urma fierbințelii din iulie. Pepieniera lui trecea printr-o perioadă foarte delicată, cu

gladiolele și bujorii și cameliile tocmai bune de livrat în florării, cu trufandalele delicate și fructele care începeau să se formeze pe ramuri. Valul subit de căldură ofilea florile – fiecare avea nevoie de o cană de apă în fiecare zi – ardea fructele în pomi și scorojea frunzele.

Bof! A ridicat el din umeri cu filosofie. Așa a fost tot anul. Propriu-zis, nu a plouat din februarie. Poate un pic, doar ca să umezească pământul, *héh,* dar nu destul ca să pătrundă mai adânc, acolo unde trebuie. Afacerile or să fie din nou proaste. A făcut un gest cu mâna spre coșul cu legume de lângă el – un dar pentru masa lui Jay – și a dat din cap. Uită-te la astea, a spus el. Tomatele erau cât mingile de cricket. Mi-e rușine să le vând, așa că le dăruiesc. Și-a băut cafeaua cu o mutră de înmormântare. Aș putea să mă lipsesc de ele, a mai adăugat.

Cu siguranță că nu vorbea serios. Narcisse, care, mai înainte, abia se exprima în monosilabe, devenise în ultimele săptămâni chiar vorbăreț. Deși părea ursuz, avea o inimă generoasă și emana o căldură sub asprimea lui aparentă, care-l făcea iubit de aceia care-și dădeau silința să-l cunoască mai îndeaproape. Era, de altfel, singura ființă din sat cu care Marise făcea afaceri, poate și pentru că folosea aceiași muncitori. La trei luni el îi livra îngrășăminte, insecticide pentru vie și semințe.

— Nu vorbește și nu se împrietenește cu nimeni, a fost singurul lui comentariu. Și alte femei ar trebui să ia exemplu de la ea. În anul precedent, Marise instalase un dispozitiv de stropire automat la capătul celui de-al doilea lot, folosind apa din râul alăturat. Narcisse o ajutase să-l transporte și să-l asambleze, deși de instalat îl instalase singură, săpând tranșee până la apă și îngropând apoi adânc țevile pentru adus apa. În acel lot a cultivat porumb și floarea

soarelui la fiecare al treilea an, prin rotație. Culturile acestea nu suportă uscăciunea, ca via.

Narcisse s-a oferit s-o ajute cu instalarea, dar ea a refuzat.

— Merită s-o faci și merită s-o faci de unul singur, a comentat ea. Instalația de stropire funcționa toată noaptea, ziua era inutilă deoarece apa se evapora în aer, înainte de a ajunge pe plante. Jay auzea susurul apei de la fereastra lui deschisă, ca vântul prin trestii în aerul liniștit. Noaptea, la lumina lunii, spuma pe care o făcea apa când țâșnea din conductă era fantomatică, magică. Narcisse spunea că principala ei cultură erau strugurii. Ea cultiva porumb și floarea soarelui pentru hrana animalelor, iar legumele și fructele, pentru folosința ei personală și a Rosei. Mai creștea și câteva capre, pentru brânză și lapte și acestea se plimbau în libertate în jurul fermei, ca niște animale de companie. Via era mică, producând doar 8.000 de sticle pe an. Lui Jay i se păreau a fi multe și i-a și spus așa lui Narcisse, dar el a zâmbit cu înțeles.

— Nu destul, a spus el. Sigur însă că e un vin bun. Bătrânul Foudouin știa ce face când a plantat vița aceea. Ai observat cum coboară brusc pământul către mlaștini?

Jay a încuviințat.

— Să-ți spun cum poate să crească ea acele sorturi de viță de vie. Le culege foarte târziu, în octombrie sau noiembrie, le sortează manual, una câte una. În acel moment, boabele sunt aproape uscate. Dar pe când se ridică ceața dinspre mlaștini în fiecare dimineață, se umezește vița și încurajează mucegaiul nobil, acea alterare care-i dă strugurelui dulceața și aroma; Narcisse rămăsese pe gânduri. Ea trebuie să aibă vreo sută de butoiașe de stejar până acum, care sunt la maturare, în pivnița aia a ei. Le-

am văzut când am făcut livrarea de anul trecut. După optsprezece luni, vinul ăsta valorează o sută de franci sticla, poate și mai mult. În felul ăsta și-ar putea permite să liciteze pentru ferma ta.

— Înseamnă că vrea cu adevărat să stea aici, a comentat Jay. Mai ales dacă are bani. Eu credeam că ar fi foarte încântată să plece. Am auzit că n-o prea duce bine cu oamenii din sat.

Narcisse l-a privit lung: Ea își vede de treaba ei, a spus el scurt. Asta-i tot.

Apoi conversația a alunecat din nou spre cultura pământului.

51

Vara era ca o ușă care se deschidea spre o grădină secretă. Cartea lui rămăsese neterminată, dar rareori se mai gândea la ea. Interesul lui pentru Marise depășea limita necesității de a culege materiale despre ea. Căldura a tot crescut până către sfârșitul lui iulie, situația înrăutățindu-se din cauza unui val de vânt fierbinte, care usca porumbul, făcând ca pănușele să șuiere sălbatic pe câmp. Narcisse dădea din cap cu un aer care prevestea a rău și spunea că îl vedea venind. Joséphine și-a dublat vânzările de băutură. Joe își consulta calendarul lunar, hărțile marine și-i dădea lui Jay instrucțiuni precise asupra momentului când trebuia să stropească pentru a obține efectul optim.

— O să se schimbe destul de curând, flăcăiaș. Ai să vezi.

Pierderea nu era foarte mare. Câteva rânduri de legume. Chiar și cu perioada asta de secetă, livada va produce mai multe fructe decât ar putea să prelucreze. La cafenea, Lucien Merle dădea din cap cu o satisfacție amară.

— Vezi ce vreau să spun. Chiar și fermierii o știu. Nu mai există niciun viitor. Oameni ca Narcisse o duc înainte pentru că nu știu să facă altceva, dar noua generație *héh*. Ei știu că nu se mai fac bani din cultura pământului. În fiecare an, recoltele se vând mai ieftin. Ei trăiesc din subvenții guvernamentale. Nu e nevoie decât de un an prost și trebuie să obții împrumuturi de la Creditul Mutual, ca să poți semăna în anul următor. Și nici vinurile nu stau mai bine. A avut un râs scurt. Prea multe vii mici, prea puțini bani. Nu

mai poți trăi din produsul unei ferme mici. Asta e ceea ce oamenii ca Narcisse nu înțeleg. Dar, totul are să se schimbe, a adăugat el cu subînțeles.

— Da? pe Jay îl cam plictisea Lucien cu planurile lui mărețe pentru Lansquenet. Conversația lui se învârtea acum numai în jurul Lansquenetului și cum ar putea fi făcut să semene cu Le Pinot. Împreună cu Georges Clairmont au pus pancarte pe șoseaua principală și pe șoseaua spre Toulouse, care ar fi trebuit să încurajeze afluxul de turiști

Vizitați LANSQUENET-SOUS-TANNES!
Vizitați biserica noastră istorică!
Viaductul nostru roman
Gustați specialitățile noastre!

Mulți locuitori priveau această inițiativă cu indiferență. Dacă săltau afacerile, bine. Majoritatea era însă indiferentă, deoarece Georges și Lucien erau cunoscuți pentru proiectele lor grandioase, care nu ajungeau niciodată la împlinire. Caro Clairmont încercase de mai multe ori să-l invite pe Jay la cină, deși până în prezent el reușise să amâne inevitabilul. Ea sperase că îl va convinge să se adreseze grupului ei literar din Agen, perspectivă care îl îngrozea pe Jay.

În acea zi, plouase pentru prima oară de câteva săptămâni. O ploaie zdravănă, revărsându-se dintr-un cer fierbinte, dar care nu reușise să răcorească atmosfera.

Narcisse bodogănea spunând că venise prea târziu, ca de obicei, și că nu va dura destul de mult ca să umezească solul; cu toate prevestirile lui pesimiste, a plouat până târziu în noapte, scurgându-se prin burlane și pământul răscopt cu clipoceli vioaie.

Dimineața următoare a fost cețoasă. Ploaia puternică se oprise, lăsând loc unei burnițe mohorâte. Jay urmărea cum

în grădina lui, în care apa mustea după ploaia grea din ajun, chiar fără soare care să evapore apa stagnantă, aceasta începea să dispară printre crăpăturile din pământ, pătrunzând adânc în sol.

— Aveam nevoie de asta, a remarcat Joe, aplecându-se ca să examineze nişte plante tinere. Bună treabă că ai acoperit aceşti *„jackapples“*, altfel ar fi fost luaţi de ape. *Specialii* se aflau în răsadniţe, la adăpost, de o parte a casei, şi nu suferiseră. Jay a observat că ei creşteau foarte repede, cei pe care îi semănase în primul rând aveau acum o înălţime de 12 inci şi frunzele lor în formă de inimă se răspândeau, făcându-şi loc sub sticlă. Avea cam cincizeci de plante tinere, gata să poată fi puse în pământ, ceea ce reprezenta un excelent procent pentru nişte specii atât de pretenţioase. Joe nu mai contenea spunând cum i-au trebuit cinci ani, doar ca să pregătească solul.

— Aşa e, spunea Joe cu satisfacţie, după ce examinase plantele. Poate că acum solul este tocmai bun.

Tot în dimineaţa aceea a sosit o nouă scrisoare de la Nick, informându-l că primise încă două oferte de la editori pentru publicarea romanului său neterminat. Totuşi, ele nu erau oferte finale, scria el, deşi sumele avansate îi păreau extravagante lui Jay, aproape ridicole. Viaţa lui la Londra, Nick, universitatea, chiar şi negocierile pentru romanul său, păreau nepotrivite aici, fiind eclipsate chiar de pagubele minore produse de o ploaie neaşteptată. A lucrat în grădină tot restul dimineţii, nemaigândindu-se la nimic.

52

Luna august a fost foarte umedă pentru Lansquenet. Ploua la fiecare două zile și când nu ploua era noros, cu vânturi care se năpusteau peste culturi și le smulgeau frunzele. Joe dădea din cap și spunea că se aștepta la așa ceva. Era însă singurul. Ploaia era nemiloasă și lua cu ea stratul superior de pământ, spălând și rădăcinile arborilor, care rămâneau astfel dezgolite. Jay a ieșit în ploaie cu bucăți de covor cu care a învelit tulpinile pomilor, pentru a le proteja împotriva apei și a mucegaiului. Și acesta era un vechi truc din Pog Hill Lane, care s-a dovedit salutar. Deși fără căldura soarelui, fructele ar cădea de pe crengi înainte de a se coace. Joe a ridicat din umeri. O să mai fie și alți ani. Dar Jay nu era atât de sigur.

După ce se întorsese bătrânul, Jay devenise foarte grijuliu în privința schimbărilor produse la Joe, observându-i fiecare modificare a expresiei, analizându-i fiecare cuvânt. A remarcat astfel că Joe vorbea mai puțin decât înainte, că uneori silueta lui era estompată, că radioul, fixat în mod permanent pe postul care transmitea muzica din trecut, demodată, încă din luna mai, acum emitea zgomote de fond minute întregi, înainte să se audă semnalul. Ca și cum și Joe ar fi fost un semnal care se pierdea cu încetul în uitare. Mai rău, avea sentimentul că era cumva din vina lui că se întâmpla așa, că Lansquenet punea stăpânire pe el, eclipsându-l pe Joe. Ploaia și temperatura în scădere atenuau aromele care erau atât de caracteristice pentru aparițiile bătrânului, parfumul de zahăr caramelizat, de

fructe și de drojdie și de fum. În ultimele săptămâni, se domoliseră atât de mult că timp de mai multe momente, Jay s-a simțit cu totul singur, îndoliat, ca un bărbat care ședea lângă patul unui prieten care era pe moarte, controlându-i suflarea.

După incidentul cu viespile, Marise nu-l mai evita. Se salutau peste gard sau peste tufișuri și, cu toate că Marise era rareori exuberantă sau măcar amabilă, Jay credea că ea începuse să-l placă un pic. Uneori mai stăteau și de vorbă. Septembrie era o perioadă foarte încărcată pentru ea, cu strugurii deplin formați și începând să se îngălbenească; ploaia însă, care nu încetase practic de o lună, provoca tot felul de probleme. Narcisse arunca vina pentru vara dezastruoasă pe încălzirea globală. Alții șopteau vag despre El Niño, uzinele chimice din Toulouse, cutremurele din Japonia. Mireille Faizande vorbea despre Ziua de Apoi. Joséphine își amintea de vara cumplită din '75, când Tannes secase și vulpi turbate veneau, alergând din mlaștini în sat. Chiar dacă nu ploua zilnic, soarele abia dacă apărea, ca o monedă fără lustru pe cer, aducând prea puțină căldură.

Dacă merge tot așa, nimeni nu va mai avea fructe în toamna asta, spunea Narcisse pe un ton lugubru. Piersicile și caisele și alte fructe cu pielea sensibilă erau deja pierdute. Ploaia le mâncase carnea fragedă și acum cădeau, putrezite, pe pământ, înainte de a se fi dezvoltat. Tomatele nu se coceau. Nici merele și perele nu o duceau mai bine. Coaja lor cerată putea oferi oarecare protecție, dar nu era suficientă. Strugurii stăteau cel mai prost.

În acel stadiu, aveau nevoie de soare, așa spunea Joe, mai ales pentru recoltele târzii, strugurii Chenin pentru vinuri nobile, care trebuiau să se usuce la soare, ca stafidele.

Acestor specii le conveneau de minune condițiile excepționale ale mlaștinilor din Lansquenet: verile lungi și fierbinți, ceața pe care o aducea soarele de peste râu. În acel an, însă, acea „pourriture noble“ – mucegai nobil – nu mai avea nimic nobil în el. Se instalase pur și simplu mucegaiul. Marise a făcut tot ce a putut. A comandat folii de plastic pe care le-a fixat peste rândurile de viță cu ajutorul unor inele de metal și care au salvat strugurii de aversele de ploaie, dar nu au fost de niciun ajutor pentru rădăcinile rămase expuse. Pe de altă parte, nici măcar rarele și anemicele raze de soare nu puteau ajunge la struguri din cauza foliilor și fructele asudau sub ele. Pământul devenise o supă de noroi. Ca și Joe, și ea a pus bucăți de covor și cartoane între rânduri ca să evite, pe cât posibil, pagube mai mari. Dar s-a dovedit a fi o acțiune inutilă.

Grădina lui Jay era într-o situație mai bună. Mai depărtată de mlaștini, situată la un nivel mai înalt decât nivelul apei, pământul lui era înzestrat cu canale naturale de drenaj, care conduceau excesul de apă către râu. Chiar și așa, Tannes se umflase mai mult decât oricând, deversând peste vie, pe partea Marisei, și ajungând periculos de aproape de cea a lui Jay, erodând puternic malul și desprinzând bucăți mari de pământ care căzuseră în apă. Rosa fusese instruită să nu se apropie de mal.

Cultura de orz fusese un dezastru. Culturile din jurul Lansquenetului fuseseră deja abandonate ravagiilor ploii. Pe una din parcelele lui Briançon a apărut un cerc și cei mai creduli din bețivii lui Joséphine începuseră să brodeze despre vizitatori spațiali, deși Roux credea mai degrabă că poznașul de fiu al lui Clairmont și prietena lui știau mai mult decât spuneau. Chiar și albinele fuseseră mai puțin productive în acel an, îi informa Briançon, cu flori tot mai

puține, nici mierea nu mai era de calitate. Vor trebui să-și strângă curelele cu toții în timpul iernii.

— Este destul de greu să scoți bani din recolta din acest an ca să ai cu ce semăna în primăvara viitoare, explica Narcisse. Când ai recoltă slabă, trebuie să plantezi pe credit. Și cu pământul arendat, care devine din ce în ce mai puțin viabil din punct de vedere economic, *héh!* A mai turnat cu grijă puțin Armagnac în zațul fierbinte al cafelei sale și a dat totul pe gât. Nu mai scoți destui bani din floarea soarelui și nici din porumb, a recunoscut el. Chiar și florile și produsele pepinierei mele nu mai aduc ca înainte. Avem nevoie de ceva nou.

— Poate orez, a sugerat Roux.

Clairmont era mai puțin pesimist, cu toate afacerile slabe din cursul verii. De curând fusese timp de câteva zile, în Nord cu Lucien Merle, de unde se întorsese plin de entuziasm pentru proiectul lui privind Lansquenetul. Se scurseră unele informații cum că el și Lucien plănuiau să intre în parteneriat pentru un nou proiect de promovare a Lansquenetului în regiunea Agen, deși amândoi erau neobișnuit de secretoși în această privință. Caro era, de asemenea, arhi-satisfăcută de persoana ei și îl vizitase pe Jay la fermă de două ori, „în trecere“, deși era la kilometri distanță de drumul ei obișnuit și rămânea la cafea. Avea tolba plină de bârfe, își arăta încântarea pentru felul în care Jay renovase ferma și își manifesta curiozitatea pentru carte, strecurând aluzii că influența ei asupra societăților literare regionale ar promova cu siguranță un succes al ei.

— Socot că ar trebui să încerci să faci niște contacte cu francezii, i-a spus ea cu naivitate. Toinette Merle cunoaște o mulțime de tipi în media. Poate că ți-ar putea aranja un interviu pentru o revistă locală, ce zici?

Dar el i-a explicat, stăpânindu-și un zâmbet, că unul din motivele principale pentru care s-a refugiat la Lansquenet a fost tocmai pentru a evita contactele cu media.

Caro a dat drumul unui zâmbet afectat și a spus ceva în legătură cu temperamentul artistic.

— Totuși, insist că ar trebui să te mai gândești, a revenit ea. Iar eu sunt sigură că prezența unui scriitor faimos ne-ar da tuturor impulsul de care avem nevoie.

Pe atunci, Jay abia dacă i-a dat atenție. Se pregătea să-și termine cartea pentru care avea acum și un contract cu WorldWide, un editor internațional important, și își stabilise un termen limită pentru octombrie. Mai lucra și pentru îmbunătățirea sistemului de canale de scurgere, folosind niște conducte de beton procurate de Georges. Apăruse și o spărtură în acoperiș și Roux se oferise să-l ajute să o repare și, să refacă și stratul de mortar dintre cărămizi. Zilele lui erau pline și era prea ocupat pentru a-i acorda un timp lui Caro și planurilor ei.

Acesta a fost și motivul pentru care articolul din ziar l-a luat pe nepregătite. L-ar fi scăpat cu desăvârșire dacă Popotte nu l-ar fi descoperit într-un ziar din Agen și nu l-ar fi decupat pentru el ca să-l citească. Popotte era încântată de toată treaba asta, dar Jay a fost imediat jenat. Era, de fapt, prima dovadă că noua lui existență era cunoscută. Nu-și putea aminti cuvintele exacte. Înșira însă o mulțime de prostii despre începuturile unei cariere strălucite. Mai erau și niște amănunte despre modul cum fugise de la Londra și se redescoperise pe sine însuși în Lansquenet. Majoritatea ideilor constau în platitudini la mâna a doua și în speculații vagi. Mai rău. Publicaseră și o fotografie luată la Les Marauds de 14 iulie, în care apăreau Jay, Georges, Roux, Briançon și Joséphine, așezați la bar cu sticle de

blonde în mână. Jay purta un tricou negru și șort în carouri, Georges fuma o Gauloisă. Nu-și amintea cine făcuse poza. Ar fi putut fi oricine. În legendă scria: „Jay Mackintosh și prietenii la Café des Marauds, Lansquenet-sous-Tannes".

— Nu puteai ține toate aceste secrete multă vreme, flăcăule, a comentat Joe după ce Jay îi povestise toată tărășenie. Trebuia să iasă cândva la iveală.

Jay se afla la mașina de scris din living, cu o sticlă de vin de o parte și o ceașcă de cafea de cealaltă, iar Joe purta un tricou pe care era scris „Elvis este viu și bine și trăiește la Sheffield". Jay observa cum tot mai des conturul lui era transparent la margini, ca o fotografie supradevelopată.

— Nu văd de ce, a spus el. Dacă vreau să trăiesc aici, asta-i treaba mea, nu-i așa?

Joe a clătinat din cap.

— Poate să fie și așa. Dar n-ai s-o ții așa pe veci, nu crezi? Trebuie să întocmești tot felul de hârtii. Autorizații, chestii practice. Bani, puiule. Ai să-i termini curând. Avea dreptate, pentru că patru luni de trai la Lansquenet au săpat o gaură în economiile lui. Reparația casei, mobilierul, uneltele, produsele pentru grădină, țevile de scurgere, cheltuielile zilnice pentru mâncare și îmbrăcăminte, plus, desigur, cumpărarea fermei, le erodaseră peste așteptări.

— O să vină bani destul de curând, i-a replicat el. Voi semna contractul pentru carte. Când i-a menționat suma, s-a așteptat ca Joe să nu mai aibă nimic de spus. În schimb, el a dat din umeri.

— Bun. Dar aș prefera să am o liră în mână decât un cec la poștă, a spus el cu asprime. Vroiam doar să te văd aranjat, asta e tot. Să fiu sigur că ești bine, că totul e în regulă.

Înainte să plec. Nu a trebuit să o spună. Cuvintele erau tot atât de clare ca și când le-ar fi rostit cu voce tare.

53

Cu toate previziunile, ploaia a continuat să cadă neînduplecată. Ciudat era că temperatura rămăsese ridicată, iar vântul era fierbinte și nu răcorea aerul. Noaptea se produceau adesea furtuni cu fulgere, care dansau la orizont și aprindeau lumini roșii pe cer. O biserică din Montauban a fost lovită de trăznet și a ars până în temelii. De la incidentul cu viespile, Jay nu s-a mai apropiat de râu. Oricum, era periculos, așa cum îl avertizase Marise. Malurile râului, erodate de curentul puternic al apei, își făcuseră obiceiul să se desprindă și să alunece în apă. Era ușor să aluneci, să cazi și să te îneci. Accidente se întâmplau mereu. În conversațiile lor, Marise nu-l menționa însă pe Tony. Când Jay aducea vorba, ea se arăta reticentă și se retrăgea. Nici pe Rosa nu o menționa decât în trecere. Jay a început să creadă că suspiciunile din acea zi erau nefondate. În definitiv, fusese febril și avea dureri mari. Se aflase sub imperiul unor iluzii provocate de veninul de viespe. De ce să-l înșele Marise? De ce Rosa? Oricum, o simțea pe Marise preocupată. Ploaia îi distrusese porumbul, sub pănuși pătrunsese putregaiul. Floarea soarelui era moale și încărcată cu apă, cu capetele plecate sau rupte. Dar via reprezenta cel mai mare dezastru. La 13 septembrie, râul Tannes rupsese malurile și inundase viile. Capătul de sus suferise mai puțin, datorită înclinației pământului, dar partea de jos era cu un picior sub apă. Și alți fermieri suferiseră, dar Marise, cu pășunile ei mlăștinoase, fusese cea mai afectată. Apa de ploaie băltea în jurul casei. Două

capre se pierduseră în viitura de pe râul Tannes. A trebuit să le închidă pe cele rămase în șopron pentru a evita pierderi și mai mari, dar nutrețul era umed și neispititor, acoperișul începuse să se deterioreze și proviziile sufereau toate de umezeală.

Nu vorbea cu nimeni despre necazurile ei. Așa se obișnuise ea, era o chestiune de mândrie. Nici chiar Jay, care constatase unele pagube, nu a ghicit adevărata lor gravitate. Casa se afla într-o adâncitură, sub vie. Apa din Tannes o înconjura acum ca un lac. Bucătăria era inundată. Folosea o mătură pentru a goni apa de pe plăcile de gresie, dar apa revenea la loc. În pivniță, apa ajunsese la nivelul genunchiului. Butoiașele de stejar au trebuit mutate, unul câte unul, în siguranță. Generatorul electric, care era adăpostit într-unul din micile șoproane, a făcut scurt-circuit și a murit. Și ploaia nu mai contenea. Până la urmă, Marise a luat legătura cu constructorul ei din Agen. A comandat conducte de scurgere în valoare de cincizeci de mii de franci și i-a cerut să le livreze cât mai curând posibil. Își făcuse planul să folosească canalele de scurgere existente, pentru a instala un sistem de țevi care să ducă apa din casă către mlaștini, de unde s-ar scurge în mod natural în râul Tannes. Un mal de pământ ca un dig urma să fie înălțat pentru a oferi o oarecare protecție locuinței. Dar ar fi greu. Constructorul nu-i putea trimite niciun muncitor până în noiembrie – avea de terminat un proiect mare în Le Pinot – și ea a refuzat să solicite ajutorul lui Clairmont. Și, afară de asta, nu-l vroia pe pământul ei. Să i se adreseze, ar fi însemnat să admită înfrângerea. S-a înhămat singură la treabă, săpând canalele în așteptarea livrării țevilor. Era o treabă înceată, de parcă ar fi săpat tranșee de război. Își spunea că era un război cu adevărat, ea singură împotriva

ploii, pământului, oamenilor. Ideea în sine a înveselit-o un pic. Era romantic.

La 15 septembrie, Marise a luat o hotărâre. Până atunci, Rosa dormise cu Clopette în cămăruța de sub streașină. Dar acum, fără electricitate și fără lemn de foc uscat, nu avea de ales. Copilul trebuia să plece.

Ultima oară când râul Tannes îi inundase, Rosa contractase infecția de pe urma căreia rămăsese surdă de ambele urechi. Avea trei ani pe atunci, dar acum nu avea pe nimeni unde să o poată trimite. Dormiseră amândouă în cămăruța din pod o iarnă întreagă, cu un foc care răspândea un fum gros și negru, cu ploaia care curgea pe geam. Copilul făcuse abcese la ambele urechi și plângea toată noaptea. Nimic, nici penicilina nu o liniștea. Nu vreau să se mai întâmple niciodată așa ceva, și-a spus Marise. De data asta, Rosa trebuia să plece până ce se oprea ploaia, până ce generatorul era reparat, până ce sistemul de scurgere începea să funcționeze. Ploaia asta trebuie să înceteze o dată și o dată. Trebuia să sfârșească de mult. Chiar și acum, dacă lucrarea putea să fie terminată, o parte din recoltă mai putea fi salvată.

Nu avea de ales. Rosa trebuia îndepărtată pentru câteva zile. Dar nu la Mireille. Atunci, la cine? La nimeni din sat. Nu avea încredere în nimeni. Mireille era cea care împrăștia zvonurile, era adevărat. Dar cu toții o ascultau. Poate nu chiar toți. Nu Roux și nici alți nou-veniți ca el. Nici Narcisse. Avea în oarecare măsură încredere în ei. Dar să o lase pe Rosa cu oricare din ei era imposibil. Sătenii ar descoperi în curând. În sat, nu putea fi păstrat niciun secret, pentru un timp mai lung.

S-a gândit și la o pensiune în Agen, unde Rosa ar fi putut fi lăsată în siguranță pentru un timp oarecare. Dar și

soluția asta prezenta pericole. Copila era prea mică pentru a putea fi lăsată singură. Oamenii și-ar pune întrebări. Și apoi, ideea ca Rosa să fie atât de departe îi provoca neliniște. Trebuia să o știe undeva pe aproape.

Mai rămăsese doar englezul. Locația era ideală, destul de departe de sat pentru a se bucura de intimitate, dar și destul de aproape de ferma ei ca s-o poată vedea zilnic. I-ar putea pregăti o cameră într-unul din vechile dormitoare. Marise își amintea de o cameră albastră în partea de sud, care trebuie să fi fost a lui Tony, cu un pat de copil în formă de barcă și o minge albastră de sticlă care era pe post de lampă. Ar fi doar pentru câteva zile, poate o săptămână sau două. Îi va plăti. Era singura soluție.

54

Marise a sosit într-o seară, pe neanunțate. Jay nu mai vorbise cu ea de câteva zile. De fapt, în afară de drumul în sat pentru a-și cumpăra pâine, nu mai ieșise din casă. Cafeneaua era mohorâtă sub ploaie, mesele și scaunele fuseseră adunate de pe terasă, iar ploaia se scurgea fără încetare din umbrelele care o apărau de soare și care se decoloraseră și ele. În cătunul Les Marauds, râul Tannes începuse să pută și valuri rău mirositoare și fierbinți se rostogoleau de peste mlaștini către sat. Chiar și țiganii începuseră să plece, ducându-și locuințele plutitoare spre ape mai puțin învolburate. Arnauld avusese ideea să fie chemați meteorologii pentru a rezolva problema ploilor – se mai găseau câțiva în partea aceasta a țării – și ideea lui s-a izbit de mai puțină împotrivire decât s-ar fi întâmplat cu câteva săptămâni în urmă. Narcisse se încrunta și clătina din cap și repeta că nu mai văzuse niciodată așa ceva. Nu-și amintea nimeni să mai fi trăit o asemenea situație.

Era aproape ora zece. Marise purta o pelerină de ploaie galbenă. Rosa o urma îmbrăcată în impermeabilul ei albastru ca cerul și încălțată în cizmulițe roșii. Ploaia sclipea cu lumini de argint pe fețele lor. Cerul era de un portocaliu stins, luminat din timp în timp de fulgere depărtate. Vântul scutura copacii.

— Ce s-a întâmplat? Apariția lor l-a surprins atât de mult pe Jay încât, în primul moment, nu i-a venit în gând să le poftească înăuntru. S-a întâmplat ceva?

Marise a scuturat capul.

— Vă rog intrați. Trebuie să fiți înghețate. Jay a privit automat în spatele lui. Camera era destul de ordonată ca să treacă examenul. Doar câteva cești goale de cafea rămăseseră pe masă. A surprins privirea curioasă a Marisei, îndreptată spre patul lui din colțul încăperii. Chiar după ce își reparase acoperișul, nu se hotărâse să-l mute într-un dormitor.

— Îți pregătesc o băutură, a sugerat el. Scoteți-vă impermeabilele. Le-a agățat pelerinele de ploaie în bucătărie ca să se scurgă și a pus apa la fiert. Cafea? Ciocolată? Vin?

— O ciocolată pentru Rosa, da, a spus Marise. Electricitatea nu mai funcționează. Generatorul a făcut scurt-circuit.

— Dumnezeule!

— Dar nu face nimic. Vocea ei era calmă. Pot să-l repar. S-a mai întâmplat așa ceva și înainte. Mlaștinile sunt gata să fie inundate. L-a privit. Trebuie să-ți cer ajutorul, a spus ea cu o oarecare reținere.

Lui Jay i s-a părut un mod curios de exprimare: *Trebuie să-ți cer.*

— Desigur. Cu orice pot să-ți vin în ajutor, a răspuns el.

Marise s-a așezat țeapănă la masă. Purta blugi și un pulover verde care îi punea în evidență ochii ei verzi. A atins ușor clapele mașinii de scris. Jay a remarcat că avea unghiile tăiate scurt și că nu erau curate.

— Nu trebuie să spui imediat da, a spus ea. Este doar o idee care mi-a trecut prin cap.

— Continuă.

— Scrii cu asta? a atins ea din nou mașina de scris. Mă refer la cărțile tale.

Jay a încuviințat din cap. Am avut întotdeauna o tendință retrogradă. Nu suport calculatoarele.

Marise a zâmbit. Îi părea obosită, încordată, cu urme de izbituri. Pentru prima dată, și cu un sentiment de surprindere, a găsit-o vulnerabilă.

— Este vorba despre Rosa, a spus ea în sfârșit. Sunt îngrijorată să nu răcească, să nu se îmbolnăvească, dacă mai rămâne în casă. Mă gândeam să te întreb dacă i-ai putea găsi un loc în ferma dumitale pentru câteva zile. Numai câteva zile, a repetat ea. Până când aduc din nou casa în stare normală. Îți voi plăti. A scos din buzunarul pantalonilor un teanc de bancnote și le-a împins pe masă. E o fetiță cuminte. Nu o să te împiedice în munca dumitale.

— Nu vreau bani, a spus Jay.

— Dar eu...

— Îmi face plăcere să o iau pe Rosa. Și pe tine, dacă vrei. Am destule camere pentru amândouă. Ea îl privea cu un aer uimit, de parcă ar fi fost surprinsă că a acceptat atât de ușor.

— Îmi imaginez ce probleme ți-a cauzat inundația, i-a spus Jay. Ești binevenită să folosești ferma cât de mult timp vrei. Dacă vrei să aduci și ceva haine...

— Nu, a răspuns ea repede. Am prea multe lucruri de făcut acasă. Dar Rosa... A făcut o pauză. Ți-aș fi foarte recunoscătoare dacă ai putea.

Rosa pornise în explorarea încăperii. Jay o vedea cum privește la teancul de foi de hârtie dactilografiate pe care le pusese într-o cutie la piciorul patului.

— Asta este engleză? a întrebat ea curioasă. Asta e cartea ta englezească? Jay a încuviințat.

— Vezi dacă găsești biscuiți în bucătărie, i-a spus el. Ciocolata o să fie gata în curând. Rosa a țopăit de bucurie.

— Pot s-o aduc și pe Clopette când o să vin? a strigat ea din bucătărie.

— Nu văd de ce să n-o aduci, a spus Jay cu blândețe.

Din camera alăturată s-a auzit strigătul de triumf al Rosei. Marise și-a privit mâinile. Trăsăturile ei erau fără expresie. Afară, vântul zgâlțâia obloanele.

— Poate acum o să ai chef de vinul acela, a sugerat Jay.

55

Și atunci a mai fost una singură. Ultima sticlă din „Specialii" lui Joe. După ea, nimic, niciodată. În timp ce a întins mâna să o ia de pe poliță, a simțit o ușoară reținere de a o deschide, dar era deja vie în mâna lui, cu sfoara neagră, Damson '76, eliberându-și aroma în timp ce o atingea, efervescentă. Joe dispăruse, așa cum făcea adesea când Jay avea musafiri, dar Jay îl zărea totuși, în picioare, în umbră, lângă ușa bucătăriei, cu fruntea lui pleșuvă lucind la lumina lămpii de masă. Purta un tricou „Grateful Dead" și își ținea șapca în mână. Fața era ceva mai mult decât un contur estompat, dar Jay știa că îi zâmbește.

— Nu știu dacă o să-ți placă, a spus Jay în timp ce turna vinul. Este un soi special de vin de casă. Aroma purpurie era groasă, aproape grețoasă. Pentru Jay avea o rămășiță de gust care-i amintea de sucurile parfumate care-i plăceau atât de mult lui Gilly. Pentru Marise, semăna mai mult cu un borcan de gem care rămăsese sigilat prea mult timp și se zaharisise. Gustul era penetrant, cu un iz de tanin. O încălzea.

— Este ciudat, a spus ea, dar cred că îmi place. A mai sorbit o înghițitură, simțind cum o pătrunde un val de căldură în tot trupul. O aromă, semănând cu o rază de soare distilată, a umplut încăperea. Lui Jay i s-a părut dintr-o dată potrivit să o bea împreună, această ultimă sticlă a lui Joe. Ciudat, de asemenea, ca gustul, deși bizar, să fie surprinzător de plăcut. Poate că, în cele din urmă, așa cum îi prezisese Joe, a început să se obișnuiască cu vinul.

— Am găsit biscuiții, i-a anunțat Rosa, apărând în ușă cu câte unul în fiecare mână. Pot să merg sus să-mi văd camera?

Jay a aprobat din cap.

— Da, du-te. Am să te chem când e gata ciocolata.

Marise l-a privit. Știa că ar fi trebuit să fie prudentă, dar prin întreaga ei ființă își făcea drum o senzație de ușurare, de liniștire, care-i alungă tensiunea. Se simțea din nou foarte tânără, ca și cum miresmele vinului ciudat îi descătușase ceva, aducându-i niște amintiri din copilărie. Își amintea de o rochiță pentru o serbare având exact culoarea vinului, o rochiță de serbare din catifea, croită dintr-o fustă veche a lui Mémée, de o melodie cântată la pian, de o noapte înstelată. Ochii lui erau de aceeași culoare. I se părea că îl cunoștea de ani de zile.

— Marise, i-a spus Jay cu blândețe. Știi că îmi poți spune tot ce vrei.

Era ca și cum ar fi târât după ea ceva greu în ultimii șapte ani, și abia acum își dăduse seama. Asta era tot, pur și simplu. *Poți să-mi spui.* Sticla lui Joe era un stup de secrete, răspândindu-se în eter ca niște lăstari, populând umbrele.

— Nu e nimic rău cu auzul lui Rosa, așa-i? Abia dacă era o întrebare. Ea a scuturat capul și a început să dea drumul cuvintelor, ca la niște gloanțe.

— Era o iarnă grea. Făcuse o infecție la ureche. S-a complicat. Timp de șase săptămâni a fost surdă. Am dus-o la un specialist. A fost nevoie de o operație – foarte scumpă. Mi s-a spus să nu mă aștept la prea mult. A mai băut un pic din vinul lui Joe. Era aspru. Cu zahăr. Pe fundul paharului se afla un reziduu siropos care avea gustul de jeleu de prună goldană. Am plătit pentru lecții speciale,

a continuat ea. Am învățat limbajul semnelor și apoi am învățat-o și pe ea. A urmat o nouă operație – și mai costisitoare. După doi ani, nouăzeci la sută din auz i-a revenit.

Jay a dat din cap. Atunci, de ce simulacrul? De ce pur și simplu...

— Mireille. Ciudat că vinul, care ar fi trebuit să-i dezlege limba, o făcea în schimb laconică. Încercase deja să mi-o ia. Ea e tot ce mi-a mai rămas de la Tony. Dar eu știam că odată ce reușea să pună mâna pe Rosa, n-am s-o mai văd înapoi. Vroiam s-o opresc. Era singura cale care-mi venise în minte. Dacă nu-i putea vorbi, dacă o credea cu vreun defect... Marise a înghițit cu greutate. Mireille nu suportă imperfecțiunea. Mai puțin decât perfect nu o mai interesează. De aceea, când Tony... S-a oprit brusc.

Nu ar fi trebuit să aibă încredere în el, și-a spus Marise. Vinul vorbește și vorbele sunt periculoase. Ultimul bărbat în care avusese încredere era mort. Orice atingea – vița de vie, Tony, Patrice – muriseră. Era destul de ușor să crezi că era ceva ce purta ea și pe care-l trecea tuturor celor cu care intra în contact. Dar vinul era puternic. O legăna ușor în leagănul aromelor și amintirilor. Îi smulgea secretele...

— *Aibi încredere în mine.* Vocea din sticlă chicotea și fredona. *Aibi încredere în mine.*

Și-a mai turnat un pahar și l-a dat pe gât.

— Am să-ți spun, a zis ea.

56

L-am cunoscut când aveam douăzeci și unu de ani, a început ea. Era mult mai în vârstă decât mine. Era un pacient ambulator la clinica psihiatrică din spitalul din Nantes, unde eu îmi făceam practica de infirmieră. Îl chema Patrice.

Era înalt și brun, ca Jay. Vorbea trei limbi străine. I-a spus că era lector la Universitatea din Rennes. Era divorțat. Era amuzant și ironic și își purta depresia cu stil. La încheietura mâinii drepte, avea o cicatrice de pe urma unei încercări nereușite de sinucidere. Bea. Luase droguri. Ea credea că se vindecase.

Marise nu ridicase ochii în timp ce vorbea, ci își observa mâinile, care se mișcau în sus și în jos pe piciorul paharului de vin, de parcă ar fi cântat la flaut.

— La douăzeci și unu de ani, ești atât de dornică să găsești dragostea, că ți se pare că o vezi pe fața fiecărui străin, a spus ea încet. Și Patrice era un străin adevărat. L-am văzut de câteva ori în afara spitalului. M-am culcat cu el o dată. Asta a fost destul.

După aceea, el s-a schimbat aproape imediat. Ca și cum o colivie de oțel s-ar fi coborât deasupra lor, care i-a făcut prizonieri pe amândoi. El a devenit posesiv, nu în felul fermecător, puțin nesigur, care o atrăsese la început, ci într-un mod rece și bănuitor, care a speriat-o. O certa întruna. O urmărea la slujbă și o ținea de vorbă în salon. A încercat să o recompenseze cu cadouri scumpe pentru furiile lui și asta a speriat-o și mai tare. În sfârșit, într-o noapte, a pătruns în

apartamentul ei și a încercat să o violeze sub amenințarea unui cuțit.

„Asta a însemnat sfârșitul", și-a amintit ea. „Mă săturasem. M-am prefăcut că accept un timp, apoi am inventat că trebuia să mă duc la baie. El era plin de planuri. Urma să plecăm împreună într-un loc la țară, pe care-l știa el, unde am fi fost în siguranță. Asta era ce mi-a spus. În siguranță. M-au trecut fiori."

Marise s-a încuiat în baie și a ieșit pe fereastră, pe acoperiș, de unde a coborât în stradă pe scara de incendiu. Când a sosit poliția, Patrice plecase. A schimbat broaștele la uși și a securizat ferestrele.

Dar el nu s-a oprit aici. Își parca mașina în fața apartamentului meu și mă urmărea tot timpul. Îmi trimitea tot felul de lucruri la ușa mea. Daruri. Amenințări. Flori. Era insistent și perseverent. Pe măsură ce treceau săptămânile, hărțuiala se întețea. O coroană funerară, livrată la locul de muncă. Broasca forțată și tot apartamentul redecorat în negru, în timp ce ea era la spital. Un pachet cu excremente, învelit ca un cadou în hârtie argintie, de ziua ei. Graffiti mâzgălit pe ușă. Un munte de articole, trimise prin poștă, dar nedorite, în numele ei: fetișuri, echipament pentru fermă, produse ortopedice, literatură erotică. Încetul cu încetul, a lăsat-o curajul. Poliția nu avea nicio putere s-o ajute. Fără dovada unei vătămări corporale, ar avea prea puține motive să formuleze o acuzație. S-au dus, totuși, la adresa pe care o dăduse Patrice spitalului, pentru a constata că era a unui depozit de lemn de construcție în afara orașului Nantes, acolo, nu auziseră de el.

— În cele din urmă, am plecat, a spus ea. Am părăsit apartamentul, și am cumpărat un bilet de tren pentru Paris. Mi-am schimbat numele. Am închiriat un mic apartament pe

Rue de la Jonquière și am găsit o slujbă într-o clinică din Marne-la-Vallée. Mă credeam în siguranță.

I-au trebuit opt luni ca s-o găsească.

— A folosit înregistrările mele medicale (fișa mea medicală). Trebuie să fi reușit să intre în vorbă cu cineva la spital și să-l convingă să i le dea. Putea fi foarte convingător. Foarte plauzibil.

S-a mutat din nou, și-a schimbat iar numele, și-a vopsit părul. Timp de șase luni, a lucrat în calitate de chelneriță într-un bar din Avenue de Clichy, până ce a găsit o nouă slujbă de infirmieră. A încercat să se șteargă din toate evidențele oficiale, a lăsat să-i expire asigurarea medicală și nu a cerut să i se transfere fișele medicale. Și-a anulat cartea de credit și a plătit totul cu bani peșin. De data aceasta, lui Patrice i-a trebuit aproape un an până să-i dea de urmă la noua ei adresă.

Într-un an se schimbase, se răsese în cap, purta haine abandonate de armată. Asediul apartamentului ei a avut întreaga precizie a unei campanii militare. De data asta, nu mai erau glume, pizze nedorite sau bilețele cu rugăminți. Renunțase chiar și la amenințări. L-a văzut de două ori, șezând într-o mașină, sub fereastra ei; dar după ce au trecut două săptămâni fără să mai aibă un semn de la el, a început să creadă că se înșelase. Câteva zile mai târziu, s-a trezit în miros de gaze. Reușise să tragă un tub de la conducta principală și ea nu avea cum să-l închidă. A încercat ușa, aceasta era înțepenită pe dinafară. Ferestrele erau bătute în cuie, deși apartamentul era la etajul al treilea. Telefonul îi era întrerupt. A reușit să spargă un geam și să strige după ajutor, dar fusese prea mult, din cale afară de mult. A fugit la Marsilia. A luat totul de la început. Acolo l-a întâlnit pe Tony.

— Avea nouăsprezece ani, și-a amintit ea. Eu lucram în

Secția de psihiatrie a Spitalului General din Marsilia și el era pacientul acelei secții. Din ce am înțeles, suferea o depresie în urma morții tatălui său. A avut un zâmbet ironic. Nu era cazul să mă încurc cu încă un pacient, dar eram amândoi vulnerabili. Era atât de tânăr. Și atențiile lui mă flatau, asta a fost tot. Iar eu eram bună cu el. Îl puteam face să râdă. Și asta mă flata.

Când și-a dat seama de sentimentele lui era prea târziu. Se îndrăgostise de ea.

— Mi-am spus că l-aș putea iubi, a continuat ea, era amuzant și blând și ușor de condus. După Patrice, am crezut că aceasta era tot ce-mi doream. Și el îmi tot povestea despre ferma lui, despre locul acesta. Mi se părea atât de sigur, atât de frumos. În fiecare zi când mă trezeam, mă întrebam dacă aceea era ziua în care Patrice mă va găsi din nou. I-ar fi fost destul de ușor dacă mă urmărise până la Marsilia. Nu erau atât de multe spitale și clinici pe care să le controleze. Tony îmi oferea un fel de protecție. Și el avea nevoie de mine. Asta însemna deja mult. S-a lăsat convinsă. La început, Lansquenet i s-a părut a fi tot ce-și dorise. Dar, în curând, s-au produs conflicte între Marise și mama lui Tony, care refuza să accepte adevărul în privința bolii lui.

— Nu vroia să mă asculte, explica Marise. Tony avea tot timpul urcușuri și coborâșuri și avea nevoie de medicamente. Dacă nu le lua, se simțea mai rău, se încuia zile întregi în cameră, nu se spăla, urmărea doar TV, bea bere și mânca. Față de străini, nu pot spune, arăta bine și se comporta normal. Asta era problema pentru mine, trebuia să-l țin tot timpul sub control. Jucam rolul nevestei cicălitoare. Nu aveam încotro.

Jay a turnat ultimele picături de vin în paharul ei. Chiar și drojdia era foarte parfumată și, pentru moment, a crezut că putea distinge toate vinurile lui Joe și în acest ultim pahar,

zmeură și trandafiri, și floarea de soc și murele și pruna goldană și „Jackapple“, toate în una singură. Nu mai vreau „Specialii“, și-a spus el cu o undă de tristețe. Nu mai am nevoie de magie. Marise se oprise din povestit. Părul ei castaniu-roșcat îi acoperea fața. Jay a avut brusc sentimentul că o cunoștea de ani de zile. Prezența ei la masa lui era tot atât de naturală, de familiară ca și cea a bătrânei lui mașini de scris. I-a acoperit mâna cu a lui. Sărutul ei trebuie să aibă gustul trandafirilor. Ea și-a ridicat capul și ochii ei erau la fel de verzi ca și livada lui.

— *Maman!*

Vocea Rosei a întrerupt momentul magic cu o insistență ascuțită.

— Am găsit cămăruța de sus! Are o fereastră rotundă și un pat albastru ca o barcă! E cam mult praf, dar aș putea s-o curăț, nu-i așa, *Maman?* Crezi că pot?

Marise și-a retras mâna.

— Sigur că da. Dacă *monsieur...* dacă Jay. L-a privit încurcată, parcă trezită din mijlocul unui vis. A împins paharul pe jumătate plin din fața ei.

— Ar trebui să plec, a spus repede. S-a făcut târziu. Am să aduc lucrurile Rosei. Îți mulțumesc pentru...

— E în ordine. Jay a încercat să-și pună mâna pe brațul ei, dar ea s-a tras. Puteți sta amândouă, dacă vrei. Am destul...

— Nu. Brusc, redevenise vechea Marise, punând punct confidențelor. Trebuie să aduc ce-i trebuie Rosei ca să se culce, e timpul să doarmă. A strâns-o în brațe scurt, dar cu putere. Să fii cuminte, i-a spus ea. Și, te rog, adresându-se lui Jay, să nu povestești nimic în sat. Nimănui.

Și-a luat pelerina de ploaie din cuiul din dosul ușii din bucătărie și și-a pus-o. Afară tot mai ploua.

— Promiți, a spus Marise.

— Desigur.

A dat scurt din cap, politicos, de parcă ar fi încheiat o afacere. Apoi a ieșit în ploaie.

Jay a închis ușa în urma ei și s-a întors spre Rosa.

— Păi cum stăm cu ciocolata? E gata? a întrebat ea.

Jay a zâmbit: Hai să vedem!

I-a turnat lichidul într-o ceașcă cu gura largă și pictată cu flori. Rosa s-a ghemuit pe patul lui cu ceașca în mână și l-a urmărit cu o privire curioasă cum strângea ceștile și paharele și punea deoparte sticla goală.

— Cine era el? a întrebat ea în cele din urmă. E și el englez?

— Despre cine vorbești? a strigat Jay din bucătărie, în timp ce dădea drumul la apă în spălător.

— Bătrânul, i-a răspuns Rosa. Bătrânul de sus.

Jay a închis robinetul, s-a întors în cameră și a privit-o.

— L-ai văzut? Ai vorbit cu el?

Rosa a încuviințat din cap.

— Un bătrân cu o pălărie caraghioasă, a spus ea. Mi-a spus să-ți zic ceva. A tras o sorbitură bună de ciocolată. Jay a simțit cum îl scutura un fior, era aproape speriat.

— Ce a spus, a șoptit el.

Rosa s-a încruntat.

— A spus să-ți amintești de Speciali, a spus ea. Că ai să știi ce să faci cu ei.

— Și altceva? Gura lui Jay era uscată și tâmplele îi zvâcneau.

— Da. A dat din cap în mod energic. Mi-a zis să-ți spun rămas-bun.

57
Pog Hill Lane, februarie 1999

Au trecut douăzeci și doi de ani până când să se întoarcă la Pog Hill. În parte se datorase mâniei, în alta, fricii. Nu a simțit niciodată că aparținuse locului. Londra, categoric nu fusese un cămin. Locurile celelalte în care a trăit i-au părut toate la fel, cu mici variații în privința mărimii și stilului construcției. Apartamente, camere mobilate. Chiar și casa lui Kerry din cartierul Kensington. Alege-ți propriul tău clișeu, cum ar fi spus Joe. Poate că era pur și simplu pentru prima oară o teamă de a se întoarce la Pog Hill. Aproape cincisprezece ani de când cu *Jackapple Joe.* Și de atunci, nimic. Era mai mult decât fenomenul de blocare al scriitorului. Se simțea ca și cum ar fi fost fixat în timp, forțat să scrie și să rescrie fanteziile din adolescența lui. *Jackapple Joe* fusese prima – și singura – carte de adult pe care o scrisese. Dar, în loc de a-l elibera, îl încătușase în copilărie. În 1977. respinsese magia. Îi fusese de ajuns, și-a spus el. Destul, și destul, și destul. Era pe picioarele lui și așa vroia să fie. Ca atunci când aruncase semințele lui Joe printre butașii de la Pog Hill, acțiune care manifestase decizia lui de a se desprinde de tot și de toate de care se agățase în ultimii trei ani: talismanele, panglicile roșii, Gilly, bârlogurile, cuiburile de viespi, drumurile cu piciorul de-a lungul liniilor de cale ferată și bătăile de la Nether Edge. Totul se spulbera odată cu butașii, cu gunoaiele și cu cenușa dintre șine. Apoi *Jackapple Joe*

le-a pus pe toate deoparte, la odihnă. Sau, așa a crezut el. Totuși, trebuie să fi rămas ceva. Poate ceva rarități, amintiri. O mâncărime rămasă în fundul minții care refuza să fie scărpinată. O rămășiță de încredere, de convingere.

Poate că se înșelase în privința semnelor, poate că înțelesese greșit. În definitiv, ce evidență găsise? Câteva cutii cu reviste? O hartă însemnată cu creioane colorate? Poate că sărise la concluzii false. Poate că Joe spusese adevărul în cele din urmă.

Poate că Joe se întorsese.

Aceasta era însă ceva ce îndrăznea cu greu să-și imagineze. Joe a revenit la Pog Hill? Fără voia lui, a simțit cum îi zvâcnește inima. Își imagina casa, așa cum fusese ea, poate ceva mai năpădită de buruieni, dar cu parcela lui îngrijită sub camuflajul organizat de Joe ca soluție permanentă, cu pomii decorați cu panglici roșii, cu bucătăria caldă și plină de aromele vinului care fierbea... Jay a așteptat să treacă mai multe luni înainte să ia hotărârea. Kerry îl sprijinea într-un mod chiar dezgustător, imaginându-și poate că reprezenta o nouă sursă de inspirație, o nouă carte care l-ar împinge din nou în centrul atenției. Vroia să-l însoțească și era atât de insistentă încât a acceptat în cele din urmă.

A fost o greșeală. Și-a dat seama din momentul sosirii. Din nori curgea o ploaie de culoarea funinginei. Nether Edge era transformată în șantier de construcții: buldozere și tractoare se târau pe patul abandonat al căii ferate și printre bungalow-uri identice și curățele. Tot ce fusese teren de cultură era acum o îngrămădeală de showroom-uri[1], supermarketuri, centre comerciale.

[1] Expoziții de mașini.

Chiar și chioșcul de ziare unde Jay se dusese de atâtea ori să cumpere țigări și reviste pentru Joe, devenise cu totul altceva.

Ultimele mine din Kirby fuseseră închise cu mulți ani în urmă. Canalul fusese renovat și, cu ajutorul unei fundații, se porniseră proiecte pentru construirea unui centru pentru vizitatori, unde turiștilor li se ofereau o coborâre într-un puț de mină special transformat sau o plimbare pe un șlep pe canalul proaspăt curățat.

Evident, Kerry găsea totul încântător.

Dar nu astea erau cel mai mare rău.

În ciuda tuturor transformărilor, el se aștepta ca măcar Pog Hill să fi supraviețuit. Șoseaua principală era mai mult sau mai puțin neschimbată, cu căsuțele ei în stil Edwardian, grațioase, deși ușor înnegrite, cu aleea ei de tei. Podul era și el așa cum și-l amintea, o nouă traversare pentru pietoni la un capăt, dar cu același șir de plopi care marcau intrarea în Pog Hill Lane și inima lui Jay i-a jucat o mică festă izbindu-se de coaste când a oprit mașina la linia galbenă și a privit în sus pe deal.

— Asta e tot? Kerry își controla imaginea în oglinda din fața fotoliului pasagerului. Nu văd nici o urmă de ceva.

Jay nu i-a răspuns și s-a dat jos din mașină. Kerry l-a urmat.

– Așadar, aici a început totul. Părea cam dezamăgită. Ciudat. Credeam că ar fi cumva mai atmosferic.

Jay a ignorat-o și a făcut câțiva pași, înaintând pe deal.

Schimbaseră numele potecii. N-o să mai poți găsi Pog Hill pe nicio hartă, de aici înainte, nici Nether Edge și nici unul din locurile în jurul cărora viața lui s-a împle-

tit în acele trei veri de mult apuse. Acum se numește Meadowbank View, iar vechile case au fost dărâmate ca să cedeze locul unui șir de apartamente pe două etaje, construite din cărămidă, cu mici balcoane și mușcate în ghivece de plastic. Pe cea mai apropiată clădire era un indicator pe care se putea citi „Meadowbank Quality Retirement Flats"[1]. Jay s-a dus până la locul unde fusese casa lui Joe. Nu mai era nimic acolo. Un mic loc de parcare asfaltat – „residents only"[2] – într-o parte. În spatele noilor case, unde fusese cândva grădina lui Joe, era acum un pătrat de gazon cu un singur pomișor la mijloc. Din livada lui Joe, din grădina de zarzavat, din rândurile de coacăze, de zmeură, de agrișe, din viță de vie, pruni, peri, morcovi, păstârnac, „Specialii", nimic, nimic, nu mai rămăsese.

— Nimic.

Kerry l-a luat de mână: Bietul de tine, i-a șoptit ea la ureche. Dar nu cred că ești teribil de supărat, nu-i așa? Ea părea aproape mulțumită, ca și cum situația prezentă i-ar fi fost pe plac. Jay a scuturat capul.

— Vrei să mă aștepți în mașină, OK?

Kerry s-a încruntat: Dar bine, Jay...

— Două minute, OK?

Tocmai la timp. Simțea că ar putea exploda dacă mai ținea totul în el. A fugit îndărătul grădinii și a privit peste zid în jos spre excavație. Era plină de gunoaie. Saci cu deșeuri menajere acopereau pământul, frigidere aruncate, cauciucuri de automobil, lăzi, paleți, cutii de conserve goale, vrafuri de reviste legate împreună cu sfoară. Jay a simțit cum îl scutura un râs nervos. Cum i-ar

---

[1] Apartamente de calitate pentru pensionari Meadowbank.

[2] Numai pentru rezidenți.

mai fi plăcut lui Joe această imagine! Visul lui devenit realitate. Gunoaie revărsate pe dealul abrupt ca și cum ar fi fost aruncate de trecători. Un cărucior de copil. Un cărucior pentru cumpărături. Cadrul unei antice biciclete. Excavația Pog Hill devenise o groapă pentru deșeuri. Cu efort, Jay s-a ridicat ca să poată sta călare pe zid. Patul căii ferate se vedea departe în jos de acolo, ascuns într-un mărăciniș și un continent de gunoaie.

Pe zidul exterior, lucraseră cu sârg artiști în graffiti. Prin pietriș lucea la soare o grămadă de sticlă spartă. O sticlă nespartă era rezemată de un ciot, prăfuită și agățând lumina. O cordeluță roșie, învechită în ani îi mai atârna de gât. Jay a recunoscut-o imediat ca fiind a lui Joe.

Cum de scăpase de la dărâmarea casei lui Joe era de neimaginat și, mai mult, cum de rămăsese intactă de atunci. Dar era în adevăr una din sticlele lui Joe. Cordeluța colorată stătea dovadă, ca și eticheta ce putea fi încă citită, în scrisul chinuit al bătrânului: „Speciali". În timp ce își făcea drum spre pod, i s-a părut că vede, împrăștiate, mai multe din posesiunile lui Joe. Un ceas spart. O lopată, câteva găleți și ghivece în care crescuseră cândva plante. Imaginea era ca și când cineva ar fi stat în vârful dealului și, pur și simplu, ar fi azvârlit conținutul casei lui Joe în excavația de jos. Jay și-a făcut drum printre tristele resturi, cu grijă să nu calce pe sticle sparte. Erau și exemplare vechi din *National Geographic* și bucăți dintr-un scaun de bucătărie. În fine, puțin mai jos, a găsit scrinul pentru semințe cu picioarele rupte și o ușă căscată. Brusc, s-a simțit cuprins de o furie oarbă. Era un sentiment com-

plex, îndreptat atât împotriva lui și a așteptărilor lui nebunești, cât și împotriva lui Joe, că lăsase să se întâmple acest dezastru, dar și împotriva acelei persoane care stătuse în vârful dealului și azvârlise viața întreagă a unui bătrân în gaură, ca și cum n-ar fi fost decât un gunoi de aruncat. Mai rău, era și frica, vina, conștiința groaznică că ar fi trebuit să vină aici mai demult, că ar fi fost aici ceva ce el ar fi trebuit să găsească, dar, ca întotdeauna, venise prea târziu.

A tot scormonit până ce Kerry a venit după el, cu o oră mai târziu. Era murdar, plin de noroi. Într-o cutie de carton căra șase sticle descoperite în diferite locuri, pe drumul ce cobora și, în mod miraculos, întregi.

Specialii.

58
Lansquenet, Vara 1999

Asta a fost tot. Jay și-a dat imediat seama că Joe dispăruse. Exista o finalitate în acel rămas bun care nu putea fi ignorată. Ca și cum bătrânul dispăruse complet cu ultima picătură din vinul lui. Timp de mai multe zile a respins certitudinea, spunându-și că Joe se va întoarce, că nu plecase definitiv, că nu se putea să-l fi părăsit a doua oară. Sufletul însă dispăruse. Casa nu mai mirosea a fumul lui de țigară. Postul cu muzica de altădată nu mai emitea și era înlocuit cu un post local pe aceeași frecvență, care urla șlagăre moderne. Și nu-l mai întrezărea pe Joe după colțul unei răsadnițe, sau după magazie sau în livadă, inspectând pomii. Nimeni nù se mai așeza lângă el și nu-l mai urmărea cum scrie la mașină, în afară doar de Rosa, care se strecura uneori jos din camera ei și îl urmărea, ghemuită în patul lui. Vinul era acum doar vin, fără efecte speciale. De data aceasta, nu mai era furios. În schimb era învăluit într-un nimb de inevitabilitate. Din nou, magia nu mai lucra.

A trecut așa o săptămână. Ploaia a început să se potolească, lăsând tot mai multe pagube în urma ei. Jay și Rosa au stat mai mult în casă. Rosa era un copil ușor de mulțumit. Își găsea singură cu ce să se ocupe. Îi plăcea să citească în cămăruța ei de la mansardă, nou mobilată, sau juca scrabble pe podea sau pleca la plimbare cu Clopette pe câmpul îmbibat de apă. Uneori asculta radioul sau se juca cu aluat în bucătărie.

Câteodată chiar cocea niște biscuiți mici și tari. Marise venea în fiecare seară și le gătea, dar nu stătea mai mult decât să ia cina și să o asculte pe Rosa ce-i povestea de peste zi; apoi pleca din nou la lucru. Generatorul fusese reparat. Tranșeele pentru drenaj îi luaseră mai mult timp, dar urmau să fie gata în câteva zile. Îl angajase pe Roux și câțiva lucrători de la șantierul lui Clairmont ca s-o ajute. Dar, chiar și așa, via rămăsese încă pe jumătate inundată.

La Jay s-au perindat câțiva vizitatori. Popotte a venit de două ori cu corespondența și o dată cu prăjitura de la Joséphine, dar Rosa era în dosul casei și nu a fost reperată. O altă dată a venit Clairmont, cu un nou transport de bric-à-brac, dar nu a stat. Acum, că vremea se mai îndreptase, majoritatea sătenilor aveau propriile lor lucrări de făcut.

Prezența Rosei îi umplea casa. După plecarea lui Joe era mai mult decât bine-venită, deoarece casa părea ciudat de părăsită, ca și cum ar fi fost lipsită de ceva deosebit de familiar. Pentru un copil de vârsta ei era foarte tăcută și, uneori, Jay aproape o credea aparținând mai mult lumii lui Joe decât a lui. Îi era dor de mama ei și era vizibil că-i ducea lipsa. Cu excepția unei singure ocazii, ele nu fuseseră despărțite niciodată. În fiecare seară o întâmpina pe Marise cu aceeași îmbrățișare tăcută, dar aprigă. Cina pe care o luau împreună era veselă și animată, însă Marise manifesta o rezervă pe care Jay nu reușise încă să o pătrundă. Rareori vorbea despre ea. Nu-l menționa nici pe Tony și nici nu se arăta dispusă să termine povestea pe care o începuse în ziua inundației. Iar Jay nu a insistat. Mai putea aștepta.

Câteva zile mai târziu, Popotte i-a adus un pachet de la Nick, ce conținea contractele de la noul editor al lui Jay și o serie de cupiuri din ziare, datate iulie, august și septembrie. Într-un scurt bilet, Nick scria: Am crezut că te-ar putea interesa.

Jay a scos cupiurile.

Toate se refereau la el într-un fel oarecare. Le-a citit. Trei mici articole din ziare britanice făceau speculații cu privire la dispariția lui. Un altul din *Publishers Weekly* sublinia întoarcerea lui pe scena literară. O retrospectivă din *The Sunday Times* intitulată CE S-A ÎNTÂMPLAT CU JACKAPPLE JOE?, cu imagini din Kirby Monckton. Jay a întors pagina. Acolo, privindu-l drept în ochi, cu zâmbetul lui obraznic, era o fotografie de-a lui Joe.

ACESTA SĂ FI FOST ORIGINALUL JACKAPPLE? întreba titlul.

Jay a rămas cu ochii la fotografie. În ea, Joe părea să aibă cincizeci, poate cincizeci și cinci de ani. Cu capul descoperit, cu o țigaretă în colțul gurii și cu ochelarii lui în formă de semilună cocoțați pe vârful nasului. În mâini ținea un ghiveci mare cu crizanteme, împodobite cu o decorație. În legendă se putea citi: „Un excentric local".

„Mackintosh, cu reticența lui obișnuită, nu a ținut niciodată să dezvăluie identitatea adevăratului Joe", continua în cuprinsul său articolul, „deși sursele noastre ne sugerează că acest bărbat ar fi putut fi inspirația pentru grădinarul favorit al națiunii. Joseph Cox, născut la Sheffield în 1912, a lucrat întâi ca grădinar șef la o familie aristocratică, apoi, timp de treizeci de ani, în minele de cărbuni de la Nether Edge din Kirby Monckton,

înainte ca probleme de sănătate să-l oblige să se pensioneze. Un bine-cunoscut excentric local, dl. Cox a trăit mulți ani în Pog Hill Lane, dar nu a putut fi găsit pentru un interviu la reședința sa, acum Meadowbank Retirement Home. Doamna Julie Moynihan, o infirmieră de zi la azil, l-a descris reporterului nostru în termenii următori: „Este un adevărat gentleman, un bătrân gentleman adorabil, cu o tolbă minunată de anecdote. Sunt emoționată la gândul că ar putea fi adevăratul Joe."

Jay abia și-a mai aruncat ochii pe restul articolului. Emoții contradictorii îl zguduiau. Uimirea constatând că fusese atât de aproape de el, fără s-o știe, fără să-i simtă prezența. Și, mai ales, un sentiment copleșitor de ușurare, de bucurie. Trecutul putea fi răscumpărat până la urmă. Joe trăia încă la Pog Hill. Totul putea fi salvat, luat de la capăt.

S-a străduit să citească și restul articolului. Nu era însă nimic special din nou în el. Un rezumat al cărții *Jackapple Joe,* cu o poză a coperții originale. O mică fotografie a Baronului Pâinii la braț cu Candide, luată cu doi ani înainte de divorțul lor. Numele ziaristului care semna articolul, K. Marsden, îi era vag familiar. I-au trebuit câteva minute până să se dumirească: era numele pre-televiziune al lui Kerry.

Desigur, Kerry era. Avea sens. Ea știa de Pog Hill Lane și despre Joe. Și, desigur, mai știa și o mulțime despre Jay. Avea acces la fotografii, jurnale intime, ziare. Cinci ani în care îi ascultase toate aiurelile lui, povestirile lui dezlânate și reminiscențele lui. A avut un moment trecător de anxietate. Oare ce-i spusese el cu exactitate? Cu ce i se trădase? Pe de altă parte, nu-și imagina că, după felul cum o părăsise, mai avea dreptul

să se aştepte la loialitate sau discreție din partea ei. Putea doar să spere că nu va depăşi limitele profesionalismului şi că nu va scoate la iveală viața lui intimă. Şi-a dat abia atunci seama că nu o cunoscuse îndeajuns pe Kerry ca să prevadă ce va face.

Dar nimic din toate astea nu mai părea important. Singurul lucru care însemna ceva era Joe. S-ar putea urca în câteva ore într-un avion spre Londra, şi-a spus el buimăcit de noutăți, şi de-acolo să prindă un expres spre Nord. Ar putea ajunge acolo în aceeaşi seară. Îl putea vedea din nou. Îl putea chiar aduce cu el aici, dacă asta vroia bătrânul. Îi putea arăta Château Foudouin. O fâşie de ziar, abia de mărimea unui album de mărci, a alunecat din restul de cupiuri şi a zburat prin aer, aterizând pe podea. Jay s-a aplecat să o ridice şi a întors-o pe față. Era prea redusă ca să fie un articol. Trebuie să o fi trecut cu vederea printre celelalte cupiuri.

O notiță de mână cu un pix era la partea de sus „Kirby Monckton Post“

Morți – continuare

Joseph Edwin COX, la 15 septembrie 1999, în linişte, după o lungă suferință.

„Sărutul soarelui pentru iertare,

Cântul păsărilor pentru bucurie,

Într-o grădină te afli mai aproape de Inima Domnului

Decât oriunde în altă parte pe pământ.“

Jay a rămas mult timp fără să-şi poată dezlipi privirea de bucățica de ziar. Hârtia i-a scăpat printre degete, dar el continua s-o vadă, puternic luminată în imaginația lui, cu toată întunecimea zilei. Dar mintea lui refuza să proceseze informația. I se făcuse un gol în minte. Jay rămăsese cu privirea pierdută şi nu se mai putea gândi la nimic.

59

În zilele următoare, a trăit într-un fel de vacuum. Dormea, mânca și bea într-o stare de năuceală. Forma lui Joe, imprimată în toate lucrurile, devenise ceva monstruos, care acoperea lumina. Cartea zăcea abandonată, aproape a fi terminată, acoperită de praf, într-o cutie sub pat. Deși ploaia se oprise, nu suporta să privească grădina. „Specialii“ creșteau înalți, se lungiseră abandonați în ghivecele lor, așteptând să fie transferați. Puținele fructe care supraviețuiseră ploilor cădeau pe pământ fără ca el să mai încerce să le salveze. Buruienile, care crescuseră cu furie în timpul perioadei de umezeală, începuseră să pună stăpânire pe grădină. Într-o lună, nu va mai rămâne nimic din toată munca lui.

Sărutarea soarelui pentru iertare.

Cel mai rău din toate a fost că nu a știut. Să fi fost atât de aproape de dezlegarea misterului și să-l fi pierdut din nou, în mod stupid, fără nicio explicație. Totul îi părea atât de lipsit de sens. Și-l imagina pe Joe urmărindu-l din culise, așteptând momentul să sară *Surpriză!* Dar totul nu era decât o glumă. O înșelătorie elaborată, cu prieteni aliniați după perdea, cu amatori de petreceri și plimbăreți, Gilly și Maggie și Joe, și toată lumea de la Pog Hill Lane, măști smulse de pe fețe pentru a dezvălui adevăratul lor chip. Disperarea transformată în cascade de râs, pe măsură ce adevărul ieșea la lumină. Dar aceasta era o petrecere la care Jay nu fusese invitat.

Adio Specialilor. S-au uscat în întregime – murele și socul, *Jackapple,* și măceșul. Adio magie. Pentru totdeauna.

Și, totuși, încă îi mai putea auzi. Ca și cum o parte din esența lor se evaporase în aerul din jur și devenise parte din acest loc, prinseseră rădăcini, tot așa ca mirosul de țigară și de zahăr ars în lemnăria din casă și în tencuială. Toate zumzăiau de prezența dispărută, zumzăiau, și cântau, și râdeau mai gălăgios decât o făcuseră vreodată înainte, piatra și faianța, și lemnul lustruit, șopoteau în agitație și surescitare; niciodată liniștite, niciodată tăcute. Numai Jay nu le auzea. Starea lui depășise limitele nostalgiei, ajunsese într-o deprimare din care nimic nu-l putea smulge. Își amintea de fiecare dată când îl urâse pe Joe. De fiecare dată când își vărsase furia împotriva dezertării bătrânului; își amintea de lucrurile pe care și le spuseseră, pe care le spusese altora. Lucruri oribile. Își amintea de anii când l-ar fi putut căuta pe Joe, dar când nu făcuse niciun efort adevărat ca să o și facă. Ar fi putut angaja un detectiv. Ar fi putut plăti pe cineva să-l găsească dacă nu o putea face singur. În schimb, a stat și a așteptat ca Joe să-l găsească pe el. Toți anii ăștia pierduți, sacrificați unui orgoliu. Și acum era prea târziu.

Era un citat pe undeva de unde nu-și putea aminti, ceva despre trecut care ar fi fost o insulă înconjurată de timp. Iar el pierduse ultima barcă către insulă, și-a spus, plin de amărăciune. Pog Hill fusese acum alungat pe lista locurilor pierdute cu desăvârșire pentru el, mai rău decât pierdute. Cu Joe acum dispărut, era ca și cum Pog Hill nu existase niciodată.

Sărutarea soarelui pentru iertare.

Dar ceea ce făcuse el depășise cu mult toate acestea. Joe fusese acolo, își spunea el. Joe fusese în viață la Pog Hill pe tot timpul acelei veri. *Călătorie astrală,* spusese el, *de asta dorm eu al dracului de mult.* Și, până la urmă, Joe venise la el. Joe încercase să-și ceară iertare, să se împace. Și, totuși, Joe murise singur.

A fost bine că Rosa era încă la el. Chiar și vizitele Marisei îi ridicau temporar moralul. Cel puțin, în felul acesta, trebuia să fie sobru în timpul zilei. Rutina trebuia să fie respectată, chiar dacă devenise fără sens.

Marise remarcase în trecere o anumită schimbare în Jay, dar avea atât de multe la care să se gândească la fermă, încât nu-i putea acorda decât o atenție superficială. Lucrarea de drenaj fusese aproape terminată, via era acum fără apă stagnantă și râul Tannes se adunase în albia lui normală. Trebuia să sacrifice o bună parte din economii ca să achite lucrarea și noile furnituri, dar se simțea în siguranță. Dacă recolta putea fi salvată, mai era o speranță pentru anul următor. Dacă ar putea să economisească destui bani ca să cumpere proprietatea – un teren destul de sărac pentru construcții, în majoritate prea mlăștinos pentru a fi cultivat. Știa că Pierre-Emile nu era interesat să arendeze proprietatea: obținea un profit prea mic dintr-un astfel de aranjament. El își avea familia la Toulouse. Nu. Sigur că ar dori să-l vândă. Era sigură că va vinde. Exista și șansa ca prețul să scadă, și-a spus ea. În definitiv, acesta nu era Le Pinot. Chiar și acum, ar exista o șansă să poată strânge banii necesari. Douăzeci la sută era tot ce-i trebuia. Mai avea o speranță că Mireille nu se va băga. În definitiv, bătrâna nu avea niciun interes să o vadă plecând.

Dimpotrivă... Marise trebuia să stăpânească proprietatea. Nu putea fi la mâna unui contract de arendă. Mireille îi înțelegea motivul. Aveau nevoie una de alta, oricât de mult ura bătrâna această soluție. Erau în echilibru pe o punte, fiecare ținând un capăt al frânghiei. Dacă una îi dădea drumul și cădea, cădeau amândouă.

Marise nu-și făcea probleme din a minți. În definitiv, îi făcuse o favoare lui Mireille. Minciuna le proteja pe amândouă, ca o armă mult prea periculoasă pentru a fi folosită în război. Dar timpul trecea pentru amândouă. Pentru ea, sfârșitul arendei. Pentru Mireille, vârsta și boala. Bătrâna vroia ca ea să părăsească ferma fiindcă o făcea vulnerabilă. Marise se întreba doar dacă vechea amenințare mai stătea în picioare. Poate că acum nu mai avea aceeași importanță. La gândul că o putea pierde pe Rosa le ținuse odinioară pe amândouă tăcute. Dar acum... Se întreba dacă Rosa mai însemna tot atât de mult pentru Mireille.

Se mai întreba și ce avea fiecare dintre ele de pierdut.

60

Jay s-a trezit în ciripitul păsărelelor. O putea auzi pe Rosa mişcându-se în camera de sus, iar prin crăpăturile obloanelor pătrundeau raze galbene de soare. O clipă scurtă a avut senzaţia de bine. Apoi, amintirea morţii lui Joe l-a izbit în plin piept ca un val de durere pe care nu-l putea stăpâni şi care-l lua prin surprindere. În fiecare dimineaţă se trezea aşteptând ca lucrurile să fie diferite, dar în fiecare dimineaţă totul era neschimbat.

S-a rostogolit din pat, pe jumătate îmbrăcat, şi şi-a pus apă la fiert. S-a spălat pe faţă cu apă rece de la robinetul din bucătărie. Şi-a făcut o cafea pe care a băut-o fierbinte. De sus o auzea pe Rosa cum dăduse drumul la apa de baie. A aranjat un *café au lait* cu trei bucăţele de zahăr alături. O felie de pepene galben. Cereale. Rosa avea o poftă de mâncare sănătoasă.

— Rosa! Micul dejun! Era răguşit. Pe masă erau o mulţime de chiştoace de ţigări într-o farfurie, deşi nu-şi amintea să fi cumpărat sau să fi fumat vreo ţigară. O clipă a simţit un fior pe care l-ar fi putut recunoaşte drept speranţă. Dar nici un chiştoc nu era de Player's.

S-a auzit o bătaie în uşă. Popotte, i-a trecut prin minte, aducându-mi probabil vreo factură sau o scrisoare îngrijorată de la Nick, vrând să ştie de ce Jay nu-i returnase contractele. A mai dat pe gât o înghiţitură de cafea, care avea un gust rânced, şi s-a îndreptat spre uşă.

În faţa uşii se afla cineva, o siluetă imaculată, în pantaloni gri şi cardigan elegant de caşmir, tunsă la modă,

J.P. Tod's, cu un impermeabil „Burberry“ și o servietă roșie, „Louis Vuitton“.

— Kerry?

În primul moment, s-a văzut pe el însuși, așa cum era, prin ochii ei: cu picioarele goale, neras, exasperat. Ea l-a întâmpinat cu un surâs care-i făcea dinții să lucească.

— Bietul Jay. Arăți absolut abandonat. Pot să intru?

Jay a ezitat. Era prea blândă. Nu a avut niciodată încredere în blândețea lui Kerry. Fusese prea adesea semnalul care anunța deschiderea ostilităților.

— Mda. Sigur. OK.

— Ce casă *încântătoare,* a exclamat ea, luată de un val de invidie. Iar scrinul pentru mirodenii, chiar îl ador. Și bufetul... Se rotea cu eleganță prin cameră, căutând un loc unde să se așeze, pe care să nu fie îngrămădite lucruri. Jay a tras niște haine murdare de pe speteaza unui scaun și i-a făcut semn să ia loc.

— Scuză-mi dezordinea, a început el. Și-a dat seama însă prea târziu că tonul lui îi oferea ei un avantaj. Kerry a etalat zâmbetul patentat „Kerry O'Neill“ și s-a așezat, încrucișându-și picioarele. Arăta ca o foarte frumoasă pisică siameză. Jay nu putea bănui ce-i trecea ei prin cap. De fapt, nu știuse niciodată. Zâmbetul ar fi putut fi autentic. Dar cine putea ști?

— Cum de m-ai găsit? A încercat din nou să elimine din voce sentimentul de scuză. Nu cred să fi făcut vreun efort ca să fac publicitate pentru locul în care m-am stabilit.

— Dar tu ce crezi? Nicky mi-a spus, a zâmbit ea. Evident, a trebuit să-l conving. Poate că nu știi, dar toată lumea a fost îngrijorată pentru tine. Să fugi așa. Să păstrezi doar pentru tine acest nou proiect.

Îl privea cu un aer superior și i-a pus o mână pe umăr. El a observat că ochii ei își schimbaseră culoarea – albaștri în loc de verzi. Joe avusese și aici dreptate în privința lentilelor de contact.

A dat din umeri, simțindu-se stângaci și greoi.

— Desigur. Înțeleg perfect. Mâna ei a alunecat spre păr, îndepărtându-l de pe frunte. Jay și-a amintit că niciodată nu era mai periculoasă decât când se străduia să fie mămoasă. Arăți absolut *dărâmat*. Ce ți-ai făcut? Prea multe nopți nedormite?

Jay i-a dat mâna la o parte.

— Ți-am citit articolul, a spus el.

Kerry a ridicat din umeri. Da, am scris câteva articole pentru suplimente literare. Nu m-am putut opri să cred că *Forum* a devenit puțin prea în spirit de bisericuță, nu crezi? Prea restrictiv?

— Ce nu-ți place? Nu ți-au oferit un nou serial?

Kerry a ridicat din sprâncene.

— Dragule, ai învățat să devii sarcastic, a spus ea. Îmi pare bine pentru tine. Dar, trebuie să știi că Channel Five au venit cu o idee formidabilă. Și-a aruncat ochii spre cerealele, cafeaua și fructul, așezate pe masă. Îmi dai voie? Sunt absolut *moartă de foame*. Jay a urmărit-o cum își turna un bol de *café au lait,* iar ochii ei s-au întors către ceașca din mâna lui: Chiar că ai devenit un băștinaș. Cafea în boluri și Gauloises pentru micul dejun. Așteptai pe cineva, sau nu ar trebui să pun întrebări?

— Am grijă de copilul unei vecine, i-a răspuns Jay, încercând să nu se scuze. Doar pentru câteva zile până ce se retrag apele.

Kerry a zâmbit: Câtă amabilitate. Sunt sigură că pot ghici al cui copil este. După ce ți-am citit manuscrisul.

— L-ai citit? La naiba cu defensiva. Ar fi trebuit să fie oarbă ca să nu observe cum i-a zvâcnit brațul și a vărsat cafea fierbinte pe podea. Dar ea a zâmbit din nou.

— Mi-am aruncat o privire. Genul ăsta de stil naiv este foarte reconfortant. Foarte *de acum.* Și are un simț al locului surprinzător – a trebuit să vin să-l văd. Apoi, când mi-am dat seama cât de bine se potrivesc – cartea ta și programul meu...

Jay a scuturat din cap. Era ceva dureros și nu putea să nu realizeze că pierduse ceva important.

— Ce vrei să spui?

Kerry l-a privit, prefăcându-se a fi nerăbdătoare.

— Păi, tocmai vroiam să-ți spun. Este vorba, evident, de programul lui Channel Five, a reluat ea. *Pășuni noi.* Este vorba despre britanicii care trăiesc în străinătate. Unul din acele show-uri „stil de viață – documentar turistic". Și când Nicky a menționat acest *loc minunat* – plus tot ce se întâmplă în cartea ta – mi s-a părut o găselniță extraordinară.

— Stai un pic. Jay a pus jos cana cu cafea. Sper că nu-ți trece prin gând să mă implici și pe mine în schema ta?

— Păi, cu siguranță, i-a răspuns Kerry enervată. Locul este ideal. Am și vorbit cu câțiva localnici și am descoperit un interes fantastic. Iar tu ești ideal. Vreau să spun, gândește-te la publicitate. Când o să apară noua carte...

Jay a scuturat capul energic: Nu, nu sunt interesat, i-a spus el. Uite ce e, Kerry, știu că tu încerci să mă ajuți, dar ultimul lucru pe care-l vreau acum este publicitatea. Eu am venit aici ca să fiu singur.

— *Singur?* a ripostat cu ironie Kerry. Jay a văzut-o

cum privea peste el în bucătărie și s-a întors. Rosa era în picioare, îndărătul ușii, în pijamaua ei roșie, cu ochii larg deschiși de curiozitate și cu zulufii ciufuliți.

— *Salut!* a spus Rosa cu gura până la urechi. *C'est qui, cette dame? C'est une Anglaise?*[1]

Zâmbetul lui Kerry s-a lățit. Tu trebuie să fii Rosa, a spus ea. Am auzit atât de multe despre tine. Și, știi ceva, iubito, mi-am imaginat întotdeauna că trebuie să fii surdă.

— Kerry. Jay era enervat și se simțea inconfortabil. Putem vorbi mai târziu. În momentul ăsta, nu e cel mai bun timp, OK?

Kerry și-a sorbit alene cafeaua. Nu trebuie să fii ceremonios cu mine, a spus ea. Ce fetiță adorabilă. Sunt sigură că seamănă cu mama ei. Am impresia că le cunosc deja pe amândouă. Ce drăguț din partea ta că toate personajele sunt create după oameni adevărați. Este aproape ca un *roman-à-clef*[2]. Sunt sigură că asta va reuși admirabil în emisiunea mea.

Jay a privit-o: Kerry, eu nu particip în nicio emisiune, să-ți iei gândul de la asta.

— Iar eu sunt sigură că ai să-ți schimbi părerea când ai să te gândești puțin, i-a răspuns ea.

— Ba nu, n-am s-o fac.

Kerry și-a ridicat sprâncenele: în definitiv, de ce nu? Este chiar perfect. Mai mult, ți-ar putea relansa cariera.

— Și pe a ta, i-a răspuns el sec.

— Poate că da. Și ce e rău în asta? În definitiv, după tot ce am făcut pentru tine – câtă muncă am băgat în tine – poate că îmi datorezi un pic în schimb. Poate că

---

[1] Cine e doamna asta? Este o englezoaică?

[2] Roman-cheie

atunci când toate astea s-au rezolvat, ți-aș putea scrie biografia, dându-mi propriile mele păreri despre Jay Mackintosh. Încă ți-aș putea ajuta foarte mult în cariera ta, dacă m-ai lăsa.

— Îți *datorez* eu ție? În trecut s-ar fi înfuriat. S-ar fi simțit chiar vinovat. Acum era aproape amuzat. Te-ai folosit prea des de acest argument, Kerry. Nu mai ține. Șantajul emoțional nu constituie o bază pentru o relație. Și nu a constituit niciodată.

— Te rog. Făcea un efort vizibil pentru a se controla. Ce știi tu despre toate astea? Singura relație la care ai ținut a fost cu un bătrân escroc, care te-a păcălit tot timpul și te-a aruncat când i-a venit bine. A fost mereu: Joe a zis așa, Joe a făcut așa. Poate acum că a murit, o să crești destul ca să apreciezi că banii, și nu magia, fac ca globul să se învârtească.

Jay a zâmbit: Asta pare cam luată din emisiunile tale, a spus el cu o voce blândă. Dar, așa cum ai spus, Joe a murit. Așa că nu mai e vorba despre el. Poate că mai era când am ajuns aici. Poate că încercam să readuc la viață trecutul. Poate încercam cumva să fiu Joe. Dar nu acum.

Kerry l-a privit cu atenție: Te-ai schimbat, a spus ea.

— Poate.

— La început credeam că era locul acesta, a continuat ea. Acest locșor patetic, cu o singură plăcuță pentru oprire și căsuțele de lemn pe malul râului. Trebuia să fii tu ca să te îndrăgostești de el. Să reînvie un alt Pog Hill. Dar nu este așa, așa-i că am dreptate?

El a scuturat capul: Nu întru totul, nu.

— Este mai rău decât atât. Și este atât de evident. A râs ascuțit. Este exact genul de lucru pe care l-ai face

tu. Ţi-ai găsit şi muză aici, nu-i aşa? Aici printre caprele ridicole şi viile astea prăpădite. Ce admirabil de stângaci. Ce al naibii ca tine.

Jay a privit-o: Ce vrei să spui?

Kerry a dat din umeri. Reuşea să pară amuzată şi rea în acelaşi timp: Te cunosc, Jay. Eşti persoana cea mai egoistă pe care am întâlnit-o. Tu nu faci niciodată un efort să ajuţi pe cineva. Aşa că, de ce te îngrijeşti de copilul ei? Oricine poate vedea că nu te-ai îndrăgostit numai de locul ăsta. A chicotit iritată. Ştiam că se va întâmpla cândva, a declarat ea. Cineva va reuşi să aprindă fitilul. La un moment dat, am crezut că puteam fi chiar eu. Dumnezeu ştie, am făcut destul pentru tine. Meritam să fiu eu. Adică, ce a făcut ea pentru tine? Ştie măcar ceva despre munca ta? Îi pasă măcar de ea?

Jay şi-a mai turnat o ceaşcă de cafea şi a aprins o ţigaretă.

— Nu, a spus el. Nu cred că ştie. Ei îi pasă numai de pământ. De vie. De fiica ei. De lucruri reale. A zâmbit chiar la ideea asta.

— Ai să te plictiseşti destul de curând, i-a prezis Kerry dispreţuitoare. Tu nu ai fost niciodată tipul care să trăiască în lumea reală. Nu ai avut niciodată o problemă de care să nu fugi. Aşteaptă doar până ce lucrurile vor deveni un pic mai reale pentru tine. Ai să fugi ca din puşcă.

— Nu şi de data asta. Vocea lui era calmă. Nu de data asta.

— Vom vedea, a spus ea pe un ton rece. Nu-i aşa? După ce terminăm *Pastures New.*

De îndată ce Kerry a plecat, Jay a pornit cu maşina la Lansquenet, lăsând-o pe Rosa cu instrucţiuni severe

să nu părăsească casa și și-a vărsat o parte din furie, prin telefon, lui Nick Horneli. Dar Nick a fost mai puțin receptiv decât a sperat.

— Am crezut că ar fi o publicitate bună pentru tine, a spus el calm. Nu foarte des ai parte de o a doua șansă în afacerea cu editarea, Jay, și trebuie să-ți spun că ar trebui să te străduiești un pic să o prinzi din zbor pe asta.

— Oh. Nu era ceea ce se așteptase să audă și, pentru o clipă, a fost luat pe nepregătite. Se întreba ce-i spusese exact Kerry.

— În plus, nu-mi face plăcere să te grăbesc, dar încă mai aștept contractele tale semnate și ultima parte a noului manuscris. Editorii au devenit cam nervoși, întrebându-se când ai de gând să-l termini. Dacă aș putea avea o primă versiune...

— Nu. Jay percepea insistența cu care vorbea Nick. Nu Nick, n-am să mă las constrâns.

Dintr-odată, tonul lui Nick a devenit de o indiferență periculoasă. Adu-ți aminte, Jay, că în prezent ești o continuă necunoscută. Desigur, o legendă, ceea ce nu este deloc rău... dar nu uita că mai ai și o reputație.

— Ce reputație?

— Nu cred că, în acest moment, este foarte constructiv...

— Ce afurisită de reputație?

Aproape că îl vedea cum ridică din umeri: OK, ești un risc, Jay. Ești plin de idei mari care dau pe de lături, dar nu ai produs nimic valoros de ani de zile. Ești temperamental. Tu nu respecți termenele. Ești întotdeauna ultimul care sosește la întâlniri. Ești depășit. Ești o a naibii de primadonă, care trăiește din reputația de acum

zece ani, care nu înțelege că, în afacerea asta, nu-ți permiți să-ți neglijezi, să-ți bați joc de publicitate.

Jay a făcut un efort să-și păstreze un ton calm: Ce încerci să-mi spui, Nick?

Nick a oftat: Tot ce vreau să-ți spun este să fii puțin mai flexibil. Afacerea cu editarea de cărți s-a schimbat de când cu *Jackapple Joe.* Pe atunci era OK pentru tine să fii excentric. Chiar asta se aștepta de la tine. Chiar puțin nostim. Dar astăzi, nu mai ești decât un alt produs și nu-ți poți permite să dezamăgești pe cineva. Și, cel din urmă, pe mine.

— Așadar?

— Așadar îți spun că, dacă nu semnezi contractul și nu termini manuscrisul într-un timp rezonabil – să spunem cam într-o lună – atunci WorldWide se retrage și eu mi-am pierdut credibilitatea pentru nimic. Am și alți clienți, Jay. Trebuie să mă gândesc și la ei.

Cu greutate, Jay a replicat: Înțeleg.

— Uite, Jay, să știi că sunt de partea ta.

— Știu. Nu mai avea chef să-i vorbească. Crede-mă, Nick, am avut o săptămână grea. S-au întâmplat prea multe. Și când Kerry a apărut în pragul meu...

— Și ea vrea să te ajute, Jay. Ține la tine. Cu toții ținem la tine.

— Sigur, știu asta. Și-a îndulcit vocea, deși fierbea de mânie. O să fiu OK, Nick. Ai să vezi.

— Sigur că așa va fi.

A închis telefonul cu senzația că se petrecuse ce era mai rău în relația lor. Ceva se schimbase. Ca și cum, după dispariția protecției lui Joe și a influenței ei, redevenise vulnerabil ca în adolescență. Jay și-a strâns pumnii.

— Monsieur Jay! Vă simțiți bine?

Era Joséphine, îngrijorată.

El a dat din cap.

— Vrei o cafea? Și o felie din prăjitura mea?

Jay știa că trebuia să se întoarcă ca s-o controleze pe Rosa, dar tentația de a sta departe pentru un timp era prea mare. Discuția cu Nick îi lăsase un gust amar, cu atât mai mult cu cât ce-i spusese era adevărat.

Joséphine era plină de noutăți.

— Georges și Caro Clairmont au fost în contact cu o doamnă englezoaică, cineva de la televiziune. Le spunea că ar vrea să facă un film aici, ceva despre călătorii. Și Lucien Merle e plin de veștile astea. El crede că ar însemna transformarea Lansquenetului.

Jay a dat încet din cap și cu greutate: Știu.

— O cunoști?

A dat din nou din cap. Prăjitura era bună, merele glasate pe un aluat din migdale. S-a concentrat asupra gustării. Joséphine îi explica cum Kerry le vorbise oamenilor timp de mai multe zile, înregistrând cu micul ei casetofon și făcând poze. Venise cu ea și un fotograf, tot un englez, *très comme il faut*[1]. Jay a citit în expresia lui Joséphine o dezaprobare pentru Kerry. Nu era de mirare. Kerry nu era genul de femeie care să placă altor femei. Ea făcea eforturi doar față de bărbați. Părea că amândoi englezii se aflaseră în regiune de ceva timp și locuiau la soții Merle. Și-a amintit că Toinette Merle era în gazetărie. Asta explica și fotografia și articolul din *Courrier d'Agen*.

— Ei sunt aici din cauza mea.

I-a explicat situația, de la plecarea lui intempestivă de

[1] Foarte decent.

la Londra și până la sosirea lui Kerry. Joséphine îl asculta în tăcere.

— Ce crezi, cât de mult o să stea aici?

— Atât cât le trebuie.

— Oh! O pauză. Georges Clairmont vorbește deja să cumpere proprietăți abandonate din Les Marauds. Crede că prețul pământului va crește când se vor răspândi noutățile.

— S-ar putea.

Ea l-a privit în mod ciudat: Este un moment bun acum să cumperi, după o vară atât de umedă, a continuat ea. Oamenii au nevoie de bani. Aproape că nu se poate vorbi de o recoltă. Nu-și pot permite să păstreze un pământ neproductiv. Lucien Merle a răspândit deja veștile în Agen.

Jay nu-și putea alunga ideea că ochii ei dezaprobau ce rostea: Cu toate astea, afacerea ta nu va suferi, așa-i? a spus el, făcând un efort să ridice spiritele amândurora. Toți oamenii ăia însetați care se vor învârti pe aici.

Ea a ridicat din umeri: Nu pentru mult timp. Nu aici.

Jay și-a dat seama la ce se gândea. Le Pinot avea douăzeci de cafenele, restaurante, McDonald's-uri și un centru de distracții. Afacerile locale se închiseseră pentru a face loc unor restaurante mai elegante. Localnicii au plecat, incapabili să țină ritmul rapid al schimbărilor. Fermele încetaseră de a mai fi viabile. Chiriile se dublaseră, se triplaseră. S-a întrebat dacă Joséphine ar putea face față competiției. În ansamblu nu era posibil.

Îl găsea Joséphine vinovat pe el? Nu-și putea da seama din expresia ei. Fața ei, de obicei îmbujorată și surâzătoare, părea închisă și întunecată acum. Părul îi

cădea fără viață pe frunte și ea își făcea de lucru cu ceștile goale.

S-a întors la fermă cu un sentiment de neliniște, pe care nu l-a făcut să dispară nici despărțirea călduroasă de Joséphine. L-a văzut pe Narcisse în drum și i-a făcut cu mâna, dar el nu i-a răspuns.

Trecuse aproape o oră până când s-a întors Jay la Château Foudouin. A parcat mașina pe alee și a plecat în căutarea Rosei care, bănuia el, trebuia să fie înfometată. Casa era însă goală. Clopette se învârtea la marginea grădinii de zarzavat. Impermeabilul și pălăria Rosei erau agățate în spatele ușii care dădea în bucătărie. A strigat-o. Niciun răspuns. Fiind puțin îngrijorat, s-a îndreptat spre spatele casei, apoi la locul preferat al fetiței, lângă râu. Tot nimic. Dacă a căzut în râu? Tannes era încă periculos de umflat, cu malurile erodate, gata să se surpe. Dacă a nimerit în vreo capcană veche pentru vulpi? Sau a căzut pe treptele din pivniță?

A căutat-o din nou în casă, apoi pe afară. Livada. Via. Magazia și vechiul hambar. Nici acolo, nimic. Nici măcar urme de pași. În cele din urmă, a trecut pe pământul Marisei, sperând că Rosa să se fi dus să o vadă pe mama ei. Dar Marise corecta vopseaua din bucătărie, cu părul strâns într-o basma roșie și cu pantalonii plini de vopsea.

— Jay! părea bucuroasă să-l vadă. E totul în ordine? Ce face Rosa?

Nu-i putea spune.

— Rosa e bine. Mă întrebam dacă ai nevoie de ceva din sat. Marise a scuturat capul. Nu părea să-i fi remarcat îngrijorarea.

— Nu. Am tot ce-mi trebuie, a spus ea binedispusă.

Aproape că am terminat aici. Rosa se poate întoarce mâine dimineață.

Jay a încuviințat din cap: Splendid. Vreau să spun...

Marise i-a adresat unul din rarele și caldele ei zâmbete.

— Știu, a spus ea, ai fost foarte amabil și răbdător. Dar mai știu și că ai să fii bucuros să ai din nou casa numai pentru dumneata.

Jay a făcut o strâmbătură, capul începuse să-l doară din nou. A înghițit cu greutate. Ar trebui să mă întorc, a spus el fără entuziasm. Rosa...

Ea a dat din cap. Ai fost foarte bun cu ea. Nici nu-ți dai seama... Dar Jay nu i-a mai suportat recunoștința. A fugit tot drumul către ferma lui.

A mai trecut o oră în timp ce inspecta toate ascunzișurile ei posibile. Știa că n-ar fi trebuit să o lase singură pe Rosa. Rosa era un copil zburdalnic și poznaș, capabilă de orice capriciu și fantezie. Chiar acum, se putea ascunde de el, așa cum o făcuse în primele săptămâni după ce se instalase la fermă. Toate astea puteau fi ideea ei despre o glumă. Dar, pe măsură ce timpul trecea și Rose nu era de găsit nicăieri, a început să ia în calcul și alte opțiuni. Ar fi fost foarte ușor, de pildă, să și-o imagineze cățărându-se pe malul râului Tannes și alunecând de acolo, înghițită de ape câțiva kilometri și aruncată pe un mal noroios chiar înspre Les Marauds. Ușor, de asemenea, să o creadă hoinărind pe șoseaua către Lansquenet și agățată, poate, de un străin într-o mașină.

Străin? Dar în Lansquenet nu erau străini. Toți se cunoșteau între ei. Ușile nu se încuiau niciodată. Doar dacă... Dintr-odată și l-a amintit pe Patrice, omul care o

pândea pe Marise din zilele ei de la Paris. Sigur că nu el – după șapte ani. Dar aceasta putea explica multe lucruri. Împotrivirea ei de a veni în sat. Refuzul ei de a părăsi locul care devenise un refugiu sigur pentru ea. Atitudinea de aprigă protecție față de Rosa. Ar fi putut cumva Patrice să-i ia urma la Lansquenet? Urmărise el ferma în liniște, așteptând doar o ocazie pentru a da lovitura? Putea el fi unul dintre săteni, stând pe-aproape și așteptând momentul? Ideea i se părea ridicolă, o pură ficțiune de benzi desenate, genul de scenariu pe care l-ar fi putut scrie el însuși, la paisprezece ani, într-o după-amiază de trândăvie, lângă canal. Oricum, doar la gândul ăsta, și inima i se strângea. Și-l imagina pe Patrice, semănând puțin cu Zeth, devenit mai înalt cu vârsta și mai rău, cu obrajii mai trași, cu ochii nebuni, dar inteligenți. Zeth, cu o pușcă adevărată de data asta, așteptând în poartă, cu privirea aceea cu care își evalua prada. Era ridicol, dar atunci îi părea foarte posibil, o concluzie logică pentru restul acelei veri, pentru dispariția finală a lui Joe, pentru modul în care evenimentele au alunecat neîncetat înapoi către acel ultim octombrie și către Pog Hill Lane. Oricum, nu mai ridicol decât restul.

S-a gândit să ia mașina, dar a respins ideea. Rosa putea să se fi ascuns în vreun tufiș de la marginea drumului, prea ușor de scăpat privirilor, chiar și ale unui șofer care conducea încet. Așa că a pornit pe jos pe drumul spre Lansquenet, oprindu-se din când în când ca s-o strige. A cercetat șanțurile și s-a uitat în spatele pomilor. A făcut un ocol pe la un iaz cu rațe, care ar fi putut tenta un copil curios, apoi la un hambar abandonat. Nicăieri, nicio urmă de a ei. În sfârșit, ajungând în

sat, a atacat ultima opțiune realistă. S-a îndreptat către locuința lui Mireille.

Când a ajuns acolo, primul lucru pe care l-a remarcat, a fost mașina parcată în fața casei: un Mercedes lung, cenușiu, cu geamuri fumurii și plăcuțe de mașină închiriată. O mașină de gangster, și-a spus el, sau una de moderator de show de jocuri de noroc. Cu inima bătândă, Jay s-a dus drept spre ușă. Fără să se oprească pentru a ciocăni, a deschis-o și a strigat cu o voce aspră: Rosa?

Ședea pe palier, în puloverașul ei portocaliu și blugi, și privea într-un album cu fotografii. Cizmulițele ei de cauciuc erau parcate la ușă. A ridicat ochii când l-a auzit pe Jay strigând-o pe nume, și i-a rânjit. Ușurarea l-a făcut pe Jay aproape să cadă în genunchi.

— Ce joc a fost ăsta? Te-am căutat peste tot. Cum de ai ajuns aici?

Rosa îl privea fără nicio jenă: Dar prietena ta a venit să mă ia. Prietena ta englezoaică.

— Unde e ea? Jay simțea cum trece de la ușurare la o mânie rece. Unde naiba este ea?

— Jay, dragul meu. Kerry apăruse în ușa bucătăriei, simțindu-se foarte ca acasă, cu un pahar cu vin în mână: Nu prea este genul de limbaj pe care să-l folosești în prezența unui copil, care este în grija ta. I-a aruncat un zâmbet care se vroia cuceritor. În spatele ei, apăruse Mireille, monumentală în rochia ei de casă neagră.

— Venisem să mai discut cu tine, dar plecaseși, i-a explicat Kerry pe un ton dulcegăros. Rosa mi-a deschis ușa. Și am avut o conversație foarte plăcută, ea și cu mine, nu-i așa, Rosa? Ultima frază a fost rostită în franceză, probabil ca s-o includă și pe Mireille, care

stătea tăcută în spatele ei. Trebuie să-ți spun că ai fost cumplit de secretos cu toate, Jay, dragule. Biata Madame Faizande nu avea habar de nimic.

Jay i-a aruncat o privire lui Mireille, care îl urmărea cu mâinile încrucișate pe enormul ei piept.

— Kerry, a început el, dar ea i-a oferit unul din zâmbetele ei reci și strălucitoare.

— Ce reuniune încântătoare, a remarcat ea. Știi. Încep să înțeleg ce te-a atras în locul acesta. Atât de multe secrete. Atât de multe caractere fascinante: Madame d'Api, de pildă. Madame Faizande mi-a povestit totul despre ea. Totuși, nu e chiar așa cum apare ea în cartea ta.

Jay a privit în sus, spre Rosa: Vino aici. Rosa, e timpul să mergem acasă, i-a spus el liniștit.

— Din tot ce am constatat, ești foarte popular aici, nu a renunțat Kerry. Prevăd că ai să fii eroul local atunci când o să-i dăm drumul lui *Pastures New*. O să oferi un sprijin serios localității.

Jay a ignorat-o: Rosa, a repetat el. Fetița s-a ridicat și a scos un oftat teatral.

— O să apărem cu adevărat la televiziune? a întrebat Rosa, în timp ce-și punea cizmele. *Maman* și tu și toată lumea? Avem televizor acasă. Îmi plac emisiunile *Cocoricoboy* și *Nos Amis Les Animaux*. Dar *Maman* nu mă lasă să urmăresc *Cinéma de Minuit*. S-a strâmbat. Prea se sărută mult.

Jay a luat-o de mână: Nimeni n-o să fie la televiziune, a spus el apăsat.

— Oh!

— Nu cred că tu ai de ales, a remarcat cu calm Kerry. Am deja gata un program excelent, cu sau fără tine.

Artistul, influența lui, știi toată chestia. Uită-l pe Peter Mayle. Până să-ți dai seama, lumea o să curgă aici. În țara lui Jay Mackintosh. De fapt ar trebui să fii recunoscător.

— Te rog, Kerry.

— Pentru numele lui Dumnezeu! S-ar putea crede că te-am amenințat cu pușca. Oricine altcineva și-ar da brațul drept pentru această publicitate gratuită!

— Nu sunt eu acela.

Kerry a râs: Totdeauna a trebuit să fac eu singură toată munca, a remarcat ea cu voioșie. Întruniri, interviuri. Aducându-te la petrecerile potrivite. Trăgând sforile. Și acum strâmbi din nas în fața unei ocazii fantastice – și pentru ce? Maturizează-te, scumpule. Nimeni nu mai dă doi bani pe alinturi stângace.

Semăna atât de mult cu Nick încât, pentru o clipă, Jay a avut groaznica convingere că erau împreună în afacerea asta, că plănuiseră totul între ei.

— Eu nu vreau ca oamenii să curgă aici, a spus el. Nu vreau turiști și baruri cu hamburgeri și nici chioșcuri cu suveniruri răsărind în Lansquenet. Știi ce urmări are acest fel de publicitate.

Kerry a ridicat din umeri: Și mie mi se pare că tocmai de asta are nevoie acest loc, a spus ea în mod rațional. Arată pe jumătate mort. Și-a privit unghiile și s-a încruntat. Oricum, nu tu ești cel care decide, așa-i? Și nu văd pe nimeni care să renunțe la o afacere.

Avea, desigur, dreptate. Și ăsta era cel mai mare rău. Ocazia mătură totul în fața ei, fie că e bine-venită sau nu. Își imagina Lansquenetul, ca și Pog Hill, aruncat în rândurile tot mai mari ale acelor lucruri care au existat doar în trecut.

— Nu aici. Asta nu se va întâmpla aici.

Râsul lui Kerry l-a urmărit pe tot lungul străzii.

61

Marise a sosit, ca de obicei, la ora șapte. Aducea o sticlă de vin și un coș de nuiele închis. Își spălase părul și, pentru prima oară de când o cunoștea, purta o fustă lungă, roșie, și puloverul ei negru. Îi schimba înfățișarea, o făcea să semene cu o țigancă, iar pe buze se observa puțină culoare. Iar ochii îi erau strălucitori.

— Mă simt de parcă aș vrea să celebrez ceva, a anunțat ea, punând sticla pe masă. Am adus niște brânză și un *foie gras* (pate de ficat) și pâine cu nuci. Mai am și o prăjitură și niște biscuiți cu migdale. Și niște lumânări.

A scos din coș două sfeșnice de aramă și le-a așezat pe masă. Apoi a înfipt două lumânări în locașul pentru ele.

— Arată bine, nu-i așa? Nu-mi pot aminti când am avut ultima oară cina la lumina lumânărilor.

— Anul trecut, a răspuns Rosa pe un ton caustic. Când ne-a lăsat generatorul.

Marise a râs: Atunci n-a contat.

În seara aceea, Marise era și mai relaxată ca niciodată. Împreună cu Rosa, au pus masa cu farfurii pictate în culori vii și pahare de vin de cristal. Rosa a cules flori din grădină pentru ornamentul din centrul mesei. Au mâncat *foie gras* pe pâine cu nuci și au băut vinul lui Marise, care avea gust de miere, de piersici și de migdale prăjite, apoi salată cu brânză caldă de capră, apoi cafea, prăjitură și *petits fours*. Pe tot timpul micii

sărbătoriri, Jay a încercat să-și adune gândurile. Rosa. Instruită de el să nu pomenească de vizita la Lansquenet, era binedispusă și insista să-și primească *„son canard“* – o bucățică de zahăr, înmuiată în vin – dându-i pe ascuns, pe sub masă, lui Clopette resturi de mâncare și, după aceea căprița a fost gonită în grădină, prin fereastra deschisă. Marise era vioaie și vorbăreață și frumoasă în lumina aurie. Totul trebuie să fie perfect.

Jay își spusese că trebuia să aștepte momentul potrivit. Deși știa că nu era niciodată un moment potrivit, ci doar o tactică de amânare. Trebuia să i-o spună înainte să descopere ea. Și, mai ales, înainte să-i scape ceva Rosei.

Dar, pe măsură ce seara se scurgea, îi devenea tot mai greu să facă prima mișcare. Conversația lui a lâncezit. A început să-l doară capul. Marise, însă, părea să nu observe. În schimb, ea era plină de detalii cu privire la noul stadiu al planului de drenaj, la mărirea pivniței, la ușurarea pe care o simțea că va avea o recoltă de struguri pentru vin, deși mult mai redusă; era plină de optimism pentru anul următor. Plănuia să cumpere pământul când va expira contractul de arendă. Avea ceva bani în bancă, plus cincizeci de butoiașe dintr-o *cuvée spéciale*[1] în pivniță, așteptând doar un preț bun. Pământul era ieftin în Lansquenet, mai ales unul ca al ei, cu probleme în ce privește drenajul. După o vară proastă, prețurile ar putea scădea și mai mult. Iar Pierre-Emile, care moștenise proprietatea, nu era un om de afaceri. Cu siguranță că ar fi încântat să obțină cât se va putea pe fermă și pe vie. Banca ar completa restul cu un împrumut pe termen lung.

---

[1] O recoltă specială

Cu cât vorbea mai mult, cu atât Jay se simțea mai vinovat. Amintindu-și ce-i spusese Joséphine despre prețurile pământului, i s-a strâns inima. A încercat să o întrebe ce s-ar putea întâmpla dacă, din întâmplare, poate... Trăsăturile ei s-au înăsprit puțin și a ridicat din umeri.

— Atunci nu aș avea altceva de făcut decât să plec, a spus ea pur și simplu. Să părăsesc totul, să mă întorc la Paris sau la Marsilia. Într-un oraș mare. S-o las pe Mireille... A înghițit restul frazei și s-a străduit să pară veselă. Dar asta nu se va întâmpla. Mi-am visat întotdeauna un loc ca acesta, a continuat ea, destinzându-și trăsăturile. O fermă, un pământ al meu, arbori, poate și un pârâu. Undeva, foarte intim, ascuns. În siguranță. A zâmbit. Poate când pământul o să fie al meu și deasupra capului n-o să-mi mai atârne grija de arendă, lucrurile vor fi diferite, a spus ea pe neașteptate. Poate că am să încep din nou să mă împac cu Lansquenetul. Să găsesc pentru Rosa prietene de vârsta ei. Să le dau oamenilor încă o șansă. Și-a mai turnat un pahar din vinul auriu și dulce. Să-mi dau și mie încă o șansă.

Jay a înghițit cu greutate: Dar cu Mireille ce ai să faci? Nu-ți va crea probleme în continuare?

Marise a scuturat capul, ochii îi erau pe jumătate închiși, ca ai unei pisici adormite: Mireille n-o să trăiască în veci. Și, oricum, pot s-o manevrez pe Mireille, a spus ea în cele din urmă. Câtă vreme am ferma.

Conversația a continuat pe alte subiecte. Au băut cafea și Armagnac, iar Rosa își hrănea căprița cu *petits-fours,* prin spațiul dintre obloane. Apoi, Marise a trimis-o la culcare, după doar un singur protest – era aproape miezul nopții și fusese treează mai mult decât de obicei.

Jay abia putea crede că fetița nu-l trădase pe tot timpul cinei. Într-un fel, chiar o regreta. În vreme ce Rosa a dispărut în catul de sus – cu un biscuit în fiecare mână și cu promisiunea că va căpăta clătite la micul dejun – Jay a deschis radioul, a mai turnat un pahar de Armagnac pe care l-a oferit Marisei.

— Mmmm. Mulțumesc.

— Marise.

L-a privit alene.

— De ce trebuie să fie Lansquenet? a întrebat-o. Nu te-ai fi putut duce în altă parte după ce a murit Tony? Ai fi evitat toată această... această chestie cu Mireille?

Marise a întins mâna după ultimul *petit four.* A trebuit să fie aici, a spus ea după un timp. A trebuit absolut să fie aici.

— Dar de ce? De ce nu Montauban sau Nérac sau unul din satele din apropiere? Ce există în Lansquenet și nu ai în altă parte? Este pentru că Rosa s-a născut și a crescut aici? Este... este din cauza lui Tony?

A râs, nu răutăcios, dar cu o expresie pe care nu a putut-o defini: Dacă vrei...

Jay a simțit cum i se strânge inima: Nu prea vorbești mult despre el.

— Nu, nu prea vorbesc.

A rămas tăcută, privind paharul.

— Iartă-mă. Nu ar fi trebuit să mă bag. Uită ce am spus.

Marise i-a aruncat o privire ciudată, apoi și-a întors ochii spre băutură. Degetele ei lungi se mișcau cu nervozitate: Este în ordine. Tu m-ai ajutat. Ai fost bun cu noi. Dar să știi că este complicat. Am vrut să-ți spun. De multă vreme am vrut să-ți spun.

Jay a încercat să o oprească, să-i spună că greşea, că el nu vroia să ştie, că era altceva ce dorea să-i spună cu disperare. Dar nimic nu i-a depăşit buzele.

— Multă vreme am avut o problemă cu încrederea, a vorbit rar Marise. După Tony, după Patrice. Mi-am spus că nu mai aveam nevoie de altcineva. Că Rosa şi cu mine am fi în mai mare siguranţă dacă am fi numai noi două. Că nimeni nu ar crede adevărul, dacă l-aş spune. A făcut o pauză, trasând cu degetul o figură complicată pe tăblia mesei. Adevărul este cam aşa, a continuat ea. Cu cât vrei să-l spui mai mult, cu atât devine mai greu. Cu atât pare mai greu de crezut, mai neverosimil.

Jay a dat din cap. O înţelegea perfect.

— Dar cu tine... A zâmbit. Poate pentru că eşti un străin. Am senzaţia că te-am cunoscut mai de mult. Ţi-am acordat încredere. De ce să ţi-o fi lăsat atunci pe Rosa în grija ta?

— Marise, a înghiţit din nou. Este ceva pe care vreau să...

— Şşşt. Avea o expresie languroasă, îmbujorată de vin şi de căldura din cameră. Trebuie să-ţi spun. Trebuie să-ţi explic. Am încercat şi mai înainte, dar... A scuturat capul: Mi-am zis că era atât de complicat, a spus ea domol. Dar, în realitate, este foarte simplu. Ca toate tragediile. Simplu şi stupid. A respirat adânc. Am fost prinsă în toate astea înainte să-mi pot da seama. Şi apoi am realizat că era prea târziu. Te rog, mai toarnă-mi puţin Armagnac.

I-a turnat.

— Îmi plăcea Tony. Nu-l iubeam. Dar, oricum, dragostea nu se întreţine multă vreme. Doar banii rezistă. Securitatea, ferma, pământul. De astea aveam

nevoie, mi-am spus eu. Să scap de Patrice. Să scap de oraș și de singurătate. M-am amăgit că totul era OK, că nu aveam nevoie de nimic altceva.

Fusese bine pentru un timp. Dar Mireille devenea tot mai pretențioasă, iar comportamentul lui Tony, din ce în ce mai dezordonat. Marise a încercat să-i vorbească lui Mireille despre el, dar nu a avut succes. După părerea lui Mireille, nu era nimic rău cu Tony.

— E un băiat puternic și sănătos, repeta ea cu încăpățânare. Nu mai încerca să-l învelești în vată. Ai să-l faci tot atât de neurastenic ca și tine.

Începând de atunci, orice ciudățenie în comportamentul lui Tony îi era atribuită ei, Marisei: furiile, stările de depresie, fixațiile.

— O dată erau oglinzile, a spus ea. Toate oglinzile din casă au trebuit să fie acoperite. El spunea că era din cauză că reflexia îi lua toată lumina din cap. Se bărbierea fără oglindă și se tăia mereu. O dată și-a bărbierit și sprâncenele. Spunea că era mai igienic.

Când a aflat că Marise era însărcinată, Tony a intrat într-o nouă fază. A devenit excesiv de protector. O urmărea peste tot unde se ducea, chiar și în baie. O servea tot timpul. Pentru Mireille acestea erau dovezi de amor. Dar Marise se simțea înăbușită. Apoi au început să sosească scrisorile.

— Am știut imediat că era Patrice, a recunoscut Marise. Era în stilul lui. Hărțuirea obișnuită. Dar aici, ciudat, nu mă mai speria. Aveam câini de pază, puști, spațiu. Mi-am închipuit că și Patrice știa asta. Nu știu cum, dar a aflat de faptul că eram însărcinată. Scrisorile vorbeau doar despre asta. „Scapă de copil și o să te iert", genul ăsta. Le-am ignorat.

Apoi a aflat și Tony.

— I-am mărturisit totul, a spus ea sec. Mi-am spus că îi datoram sinceritatea. Și, afară de asta, vroiam să-l fac să înțeleagă că eram în siguranță, că totul aparținea trecutului. Chiar și scrisorile au început să fie mai rare. Părea că totul se potolise...

A oftat. Ar fi trebuit să știu mai bine, să fiu mai grijulie. De atunci, am trăit ca într-un asediu. Tony se ducea în oraș, o dată pe lună pentru cele necesare și atât. A încetat să mai meargă la cafenea cu prietenii lui. Mi-am zis că nu era un lucru rău. Cel puțin nu mai bea. Dar noaptea nu putea dormi. Își petrecea mai tot timpul stând de pază. Evident. Mireille a dat vina pe mine.

Rosa s-a născut acasă. Mireille m-a ajutat la naștere. A fost dezamăgită că Rosa nu a fost băiat, dar era destul timp pentru asta mai târziu. A fost surprinsă că Rosa era atât de mică și de delicată. Mi-a dat sfaturi cu privire la hrană, schimbat, și îngrijire. Adesea, sfaturile ei atingeau tirania.

— Fără îndoială că el îi spusese deja totul, și-a amintit Marise. Trebuia să mă aștept la asta. Era incapabil să-i ascundă ceva. În mintea ei, eu am devenit repede geniul rău din poveste, femeia care stârnea bărbații și, după aceea, se aștepta ca soțul ei să o apere de consecințe.

S-a instalat o răceală puternică între cele două femei. Mireille era mereu în casă, dar rareori i se adresa direct Marisei. Au trecut așa multe seri în care Tony și Mireille vorbeau cu vioiciune despre evenimente și persoane, despre care Marise nu știa nimic. Tony nu părea să remarce tăcerea ei. El era mereu vesel și vioi, lăsându-se dădăcit de mama lui, ca și cum ar mai fi fost încă un

băiețel, în loc de un adult însurat și cu un copil nou-născut. Apoi, din senin, a venit Patrice în vizită.

— Era spre sfârșitul verii, își amintea Marise, pe la opt seara. Tocmai îi dădusem Rosei să mănânce. Am auzit o mașină pe alee. Eu eram sus și Tony s-a dus să deschidă ușa. Era Patrice. Se schimbase mult de când îl văzusem ultima dată. Acum era plângăreț, aproape umil. Nu a cerut să o vadă pe Marise. În schimb, i-a spus lui Tony cât de mult regreta cele întâmplate, i-a mai spus că fusese bolnav, că doar acum era în stare să accepte această situație. Marise asculta de sus. Adusese bani, a spus el, 20.000 de franci. Nu era destul ca să plătească pentru răul pe care-l făcuse, dar poate că era de ajuns ca să înceapă crearea unui fond pentru copil.

Au ieșit amândoi. Au fost plecați mult timp. Când s-a întors Tony, era întuneric și era singur. Mi-a spus că totul se terminase și că Patrice nu ne va mai tulbura. A fost mai iubăreț decât în ultimul timp. Am început să cred că lucrurile începeau să meargă bine.

Timp de câteva săptămâni au fost fericiți împreună. Marise se ocupa de Rosa și Mireille se ținea deoparte. Tony nu mai stătea noaptea de pază. Apoi, într-o zi, când s-a dus să culeagă niște verdețuri de lângă casă, Marise a găsit ușa hambarului larg deschisă. Vrând să o închidă, a dat de mașina lui Patrice, ascunsă prost sub niște baloturi de fân.

— La început a negat, a povestit ea. Exact ca un băiețel. A refuzat să admită până și ce văzusem eu. Apoi a intrat într-una din crizele lui de furie. M-a făcut târfă. M-a acuzat că mă vedeam cu Patrice fără ca el să știe. La sfârșit, a admis. Îl luase în acea zi pe Patrice în hambar și îl omorâse cu o lopată.

Nu a arătat nicio remușcare. Nu avusese de ales. Dacă era cineva de vină, atunci aceasta era Marise. Rânjind ca un școlar vinovat, a povestit cum adusese mașina în hambar și cum o ascunsese și apoi cum îl îngropase pe Patrice într-un loc de pe proprietate.

— Unde? l-a întrebat Marise.

Tony a rânjit din nou și a dat din cap cu un aer șiret: N-ai să știi niciodată.

După aceea, comportamentul lui Tony s-a înrăutățit rapid. Petrecea ore întregi singur cu mama lui, apoi se încuia în cameră cu televizorul pus la maximum. Nici măcar nu se uita la Rosa. Marise, recunoscând în el simptomele de schizofrenie, a încercat să-l convingă să-și reia tratamentul, dar el nu mai avea încredere în ea. Mireille îl convinsese. Puțin după aceea, s-a sinucis și Marise nu a simțit nimic decât un fel de ușurare vinovată.

— Am încercat să plec după aceea, a spus ea cu o voce albă, fără inflexiuni. Nu mai rămăsese nimic pentru mine în Lansquenet decât amintiri urâte. Mi-am făcut valizele. Am reținut și bilete de tren pentru Paris, pentru mine și pentru Rosa. Dar Mireille m-a oprit să plec. Mi-a spus că Tony îi lăsase o scrisoare, în care îi destăinuise totul. Patrice fusese îngropat undeva pe proprietatea Foudouin, pe partea noastră sau peste râu. Numai ea știa unde.

— Va trebui să rămâi aici, *héh,* a spus Mireille triumfătoare. N-am să te las să mi-o iei pe Rosa. În caz contrar, am să spun la poliție că tu l-ai omorât pe bărbatul din Marsilia, că fiul meu mi-a spus despre asta înainte de a muri, că el se sinucisese pentru că nu mai suporta greutatea de a te proteja.

— A fost foarte convingătoare, a spus Marise, cu o notă de amărăciune. Mi-a dat să înțeleg foarte limpede că va păstra tăcerea de dragul Rosei. Că va păstra secretul în familie.

După aceea, a urmat campania pentru a o despărți pe Marise de restul satului. Nici măcar nu fusese greu. În cursul acelui an, abia dacă vorbise cu cineva și petrecuse majoritatea timpului izolată la fermă. Mireille și-a dat drumul la tot resentimentul ei, ținut ascuns până atunci. A împrăștiat zvonuri prin sat, a făcut aluzii la secrete cumplite. Tony fusese popular în Lansquenet, iar Marise nu era decât o străină de la oraș. Curând au început și represaliile.

— Oh, nimic serios, a spus în continuare Marise, aprindeau pocnitori sub ferestrele mele. Scrisori. Hărțuială. Trăisem momente mai rele cu Patrice.

Dar, în curând, a devenit limpede că Mireille urmărea ceva mai mult decât o simplă dușmănie.

— O vroia pe Rosa, a explicat Marise. Se gândea că dacă mă putea goni din Lansquenet, ar putea-o avea pe Rosa doar pentru ea. Aș fi fost forțată să i-o las, vezi bine. Din cauza celor pe care le știa. Iar dacă eram arestată pentru uciderea lui Patrice, ar avea-o oricum pe Rosa, ea fiind unica ei rudă.

I-a trecut un fior.

Așa că i-a ținut pe toți în frâu. Pe toți. S-a ascuns la fermă, izolându-se în mod deliberat de toată lumea din Lansquenet. A izolat-o și pe Rosa, folosindu-se de surzenia ei temporară, ca s-o înșele pe Mireille. A aruncat mașina lui Patrice în mlaștini, lăsând-o să se scufunde adânc sub trestii și apa stătătoare. Și-a dat seama că prezența mașinii ar fi incriminat-o. Dar avea nevoie

să fie aproape, pe pământul ei. Unde știa ea că se află. Rămăsese cadavrul.

— La început, l-am căutat, am căutat în toate acareturile. Am căutat sub podele. În mod metodic. Dar fără succes. Tot pământul până la mlaștini ținea de proprietate și nu puteam să cercetez fiecare metru pătrat.

În plus, mai era și bătrânul Emile. Ar fi fost oricând posibil ca Tony să se fi dus pe proprietatea lui. De fapt, Mireille făcuse chiar o aluzie în felul ei acru, întărindu-i puterea și autoritatea asupra mea. Acesta a fost motivul pentru care Marise era atât de dornică să liciteze pentru ferma Foudouin. Jay a încercat să-și dea seama ce trebuie să fi simțit ea văzându-l în casă, urmărindu-l cum săpa straturile de legume, cum se plimba prin livadă. Întrebându-se în fiecare zi dacă nu cumva astăzi...

Într-un impuls, i-a luat mâna. Era rece. Putea simți o tresărire aproape imperceptibilă în degetele ei. L-a amețit aproape un val de admirație pentru ea. Pentru curajul ei.

— De aceea nu vroiai să iei muncitori pe pământul tău, a spus el. De aceea nu ai cedat mlaștinile pentru construirea noului hypermarket. De aceea a trebuit să rămâi aici.

Marise a încuviințat ușor din cap: Nu puteam lăsa pe nimeni să găsească ce ascunsese el, a spus ea simplu. Atât de mult după eveniment, nimeni nu ar fi crezut că nu am fost implicată. Și mai știam că nu aveam sprijin din partea lui Mireille. Nu ar fi admis niciodată că prețiosul ei Tony... A respirat adânc.

— Așa că acum știi, a spus ea cu un efort vizibil. Acum mai e cineva care știe. Mirosea a cimbru și a ploaie. Părul ei a flori. Jay se imagina spunându-i ce se

întâmplase în acea zi, urmărind cum s-ar fi stins lumina din ochii ei verzi, cum i s-ar fi strâns fața, cum i s-ar fi împietrit trăsăturile și ar fi respins totul.

Altcineva i-ar fi putut spune. Cineva având același curaj, aceeași viziune clară. În schimb, a atras-o către el, simțindu-i părul, mângâindu-i fața, apropiindu-și buzele de ale ei, primind dulcea ei dăruire în brațele lui și răsuflarea ei pe obrazul lui. Sărutul ei avea exact gustul pe care și-l imaginase: zmeură și petale de trandafir. Au făcut dragoste acolo, pe patul desfăcut al lui Jay, cu căprița privind curioasă prin obloanele întredeschise și cu lumina dulce aurie jucându-se pe pereții albăstrui.

62

Curând, curând. Erau peste tot acum. SPECIALII – în aer, în pământ, în îndrăgostiți; el, întins pe pat cu ochii în plafon, ea, adormită, cu fața ascunsă în pernă ca a unui copil, părul ei luminos ca un drapel pe perna de olandă. Mai potenți ca niciodată, îi simțeam eu bine, le auzeam vocile nerăbdătoare insistând, convingând. În curând, șopteau ei. Trebuie să se întâmple în curând. Trebuie să fie acum.

Jay o privea pe Marise adormită lângă el. Avea o expresie încrezătoare, se simțea că era în siguranță. A murmurat în somn ceva liniștit și fără cuvinte. I-a apărut un zâmbet. Jay a învelit-o mai bine cu pătura și ea a oftat și și-a înfundat fața în ea.

Jay o privea și gândurile îi erau la dimineața care începea. Trebuia să existe ceva ce ar putea face. N-o putea lăsa singură la fermă. Și nici nu putea abandona Lansquenetul investitorilor. Echipa de filmare sosea în ziua următoare. Asta îi dădea un respiro, de cât? Șase ore? Șapte?

Ca să facă ce? Ce se putea face în șapte ore? Sau șaptezeci, că era același lucru? Ce putea face oricine?

Joe putea face ceva.

Vocea îi era familiară. Cinică, entuziastă, puțin amuzată.

Știi că putea.

Cu siguranță. Vorbise aproape cu voce tare. Dar Joe nu mai era în viață. Mâhnirea l-a surprins din nou, așa cum se întâmpla întotdeauna când se gândea la Joe.

Dar Joe murise. Nu mai exista magie. Ca și *Specialii,* se dusese pentru totdeauna.

Tu flăcăule, nu prea ai avut niciodată prea multă rațiune.

De data aceasta, chiar era vocea lui Joe. Inima i-a tresăltat pentru o clipă, dar și-a dat repede seama că o auzea în imaginația lui, în memoria lui. Prezența lui Joe – prezența lui reală, independentă – dispăruse. Ce auzea acum era un substitut. Un joc, o închipuire, cum ar fi când fluieri în întuneric.

Amintește-ți de Speciali, așa ți-am spus. Nu-ți mai aduci aminte?

— Cu siguranță că-mi aduc aminte, a șoptit Jay complet neajutorat. Dar nu mai sunt Speciali. S-au dus cu toții. I-am terminat. I-am prăpădit pe prostii, făcându-i pe oameni să-mi spună tot felul de năzbâtii. Făcând-o pe Marise...

De ce naiba nu vrei să asculți? Vocea lui Joe, dacă era vocea lui Joe, se auzea acum peste tot – în aer, în lumina tăciunilor care se stingeau, în flăcările părului ei împrăștiat pe pernă. *Unde erau de câte ori te învățam, în vremurile alea din Pog Hill?* Nu ai învățat nimic, nu ai rămas cu nimic?

— Sigur. Jay și-a scuturat capul, nelămurit. Dar fără Joe, nimic din toate învățăturile alea nu mai funcționează. Așa cum s-a întâmplat ultima dată la Pog Hill...

Prin pereți s-au auzit râsete. Aerul era plin de ele. Din cărbuni părea să se ridice un vag parfum de mere și de fum. Noaptea scânteia.

Pune-ți mâna destul de des într-un cuib de viespi, spunea vocea lui Joe, *și ai să fii înțepat. Nici magia nu*

poate opri acest lucru. Nici chiar magia nu poate face nimic împotriva naturii. Flăcăiaș, trebuie uneori să-i dai magiei o mână de ajutor. Dă-i ceva să o folosească. O șansă să lucreze pentru tine. Trebuie ca tu să creezi condițiile potrivite pentru ca magia să funcționeze.

— Bine, dar aveam talismanul. Credeam...

Niciodată n-ai avut nevoie de un talisman, i-a replicat vocea. Tu te-ai fi putut ajuta singur. Ai fi putut riposta, nu am dreptate? Dar nu. Tot ce ai făcut a fost să o iei la fugă. Și numești asta încredere? Mie mi se pare o prostie totală. Așa că nu veni cu acea încredere să mă prostești.

Jay a rămas puțin pe gânduri.

Ai obținut deja tot ce ți-a trebuit, a continuat vocea pe un ton mai optimist. Totul se află în tine, puștiule. Și totdeauna a fost așa. Nu ai nevoie de o licoare făcută de un bătrân ca să lucreze în locul tău. Poți să faci totul singur.

Dar nu pot...

Nu există acest cuvânt blestemat, flăcăiaș, a spus vocea. Nu există acest cuvânt blestemat.

Apoi vocile au dispărut și din capul lui a dispărut și amețeala ca să facă loc unei subite limpezimi. Știa acum ce avea de făcut.

Șase ore, și-a spus el. Nu avea timp de pierdut.

Nimeni nu l-a văzut când a părăsit casa. Nimeni nu l-a urmărit. Și, chiar dacă erau unii, nimeni nu i-ar pune în discuție prezența sau ar găsi-o ciudată. Nici coșul de ierburi pe care-l căra cu el nu era neobișnuit. Plantele cu frunze late care-l umpleau puteau fi un dar pentru cineva, un cadou pentru o grădină în nevoie. Chiar și faptul că vorbea singur, spunând ceva ce semăna cu limba

latină, nu i-ar fi surprins pe trecători. În definitiv, el era un englez, deci puțin trăznit. *Un peu fada, Monsieur Jay.*

A fost destul de surprins că își amintea perfect de perimetrul de ritual. Nu avea timp să aprindă tămâie, nici să pregătească săculețe noi, dar nu credea că mai aveau vreo importanță acum. Chiar și el simțea prezența Specialilor în jurul lui, le auzea vocile șopotitoare, râsul lor. A luat cu grijă plantele tinere din răsadniță, cât de multe putea căra, împreună cu o mistrie și o furcă mică. Le-a plantat de-a lungul șoselei la intervale. A plantat mai multe la intersecția cu șoseaua spre Toulouse, două la semnul Stop, două pe drumul spre Les Marauds. Ceața, ceața specială din Lansquenet, care învăluie mlaștinile și viile, s-a ridicat în jurul lui ca o velă în soarele de dimineață. Jay Mackintosh s-a grăbit în circuitul lui, alergând în graba lui de a-și îndeplini acțiunea la termen, plantând *tuberosa rosifea* ale lui Joe. Oriunde era un branșament în șosea, o poartă, un semn de circulație. A răsucit tăblițele indicatoare de pe șosea sau le-a acoperit cu verdeață, când nu le-a putut scoate din pământ. A scos cu totul panoul de bun venit al lui Georges și al lui Lucien. Atunci când și-a terminat treaba, nu mai exista nici un indicator rutier pentru Lansquenet-sous-Tannes. Îi trebuiseră patru ore pentru a completa circuitul de paisprezece mile, înconjurând satul către drumul spre Toulouse și înapoi, peste Les Marauds. La terminarea lucrării, era epuizat. Capul îl durea, picioarele îi tremurau. Dar terminase. Treaba era făcută.

Tot așa cum Joe ascunsese Pog Hill, la fel ascunsese și el satul Lansquenet-sous-Tannes, și-a spus el cu un aer triumfător.

Marise și Rose plecaseră când a ajuns acasă. Cerul începuse să se lumineze. Ceața se împrăștiase.

63

Era deja ora unsprezece când a sosit Kerry, proaspătă și impecabilă, într-o bluză albă și o fustă gri, cu servieta diplomat într-o mână. Jay o aștepta.

— Bună dimineața, Jay.

— Văd că te-ai întors.

Kerry a privit peste umărul lui în cameră, observând paharele goale și sticlele de vin.

— Ar fi trebuit să fi început mai devreme, a spus ea, dar poți crede așa ceva? Ne-am pierdut din pricina ceții. Parcă erau fâșii mari de ceață albă ca gheața la un concert „heavy-metal". A izbucnit în râs. Îți poți imagina? Deja o jumătate de zi pierdută. Și asta pe banii noștri. Sunt încă în așteptarea echipei de filmat. Se pare că au luat-o pe un drum greșit și au ajuns înapoi la jumătate de drum spre Agen. Ce mai șosele! A fost bine că eu cunoșteam drumul.

Jay a privit-o. Nu a funcționat, și-a spus el dezolat. În ciuda tuturor celor înfăptuite, în ciuda credinței lui.

— Așadar, vrei să mergi înainte?

— Păi desigur că merg înainte, a răspuns Kerry nerăbdătoare. Este o ocazie prea bună ca să-mi scape. Și-a examinat unghiile. Ești o celebritate. Când o să iasă cartea, am să pot arăta lumii întregi de unde ți-ai luat inspirația. I-a adresat un zâmbet luminos. Este o carte extraordinară, a adăugat ea. O să aibă un succes teribil. Ba chiar pot spune că este mai bună decât *Jackapple Joe*.

Jay a încuviințat ușor din cap. Avea dreptate desigur. Pog Hill și Lansquenet: cele două fețe ale aceleiași monede lipsite de lustru, de strălucire. Amândouă sacrificate, fiecare în felul ei, carierei de scriitor a lui Jay Mackintosh. După publicarea cărții, localitatea nu va mai fi aceeași. Inevitabil, va trebui să plece. Narcisse, Joséphine, Briançon, Guillaume, Arnauld, Roux, Poitou, Rosa – chiar Marise – toți reduși la statutul de cuvinte înșirate pe o pagină, ficțiuni amăgitoare peste care treci și apoi le uiți, în timp ce în absența lui, intrau investitorii, făcând planuri și dărâmând, regândind și modernizând.

— Nu înțeleg de ce arăți așa, a spus Kerry. În definitiv, ai obținut contractul cu WorldWide. Ai în față o sumă foarte generoasă. Mai mult decât generoasă. Sau poate sunt vulgară?

— Nu, deloc. O stare foarte ciudată de calm, aproape de beție, a început să-l cuprindă. Capul și-l simțea de parcă era plin cu bule de șampanie. Aerul mirosea a drojdie și parcă șuiera și colcăia.

— Trebuie că te vor foarte mult, a remarcat Kerry.

— Da, a spus domol Jay. Așa cred și eu.

Pune-ți mâna destul de des într-un cuib de viespi, spusese Joe, *și ai să fii împuns. Nici măcar magia nu o poate opri. Trebuie să-i dai uneori o mână de ajutor magiei flăcăule. Dă-i ceva să folosească condițiile potrivite.*

Asta a fost, gândea el amețit. Atât de simplu.

Jay a râs. Dintr-odată și-a simțit capul luminat. Simțea miros de fum și de apă mlăștinoasă și parfum dulce de mure coapte. Aerul era ca o șampanie de soc. Simțea că Joe era cu el, că Joe nu-l părăsise niciodată. Nici măcar în '77. Joe nu plecase niciodată. Aproape că

îl zărea, lângă ușă, cu șapca lui veche și cizmele de miner, râzând cu gura până la urechi, așa cum făcea când era special de mulțumit de ceva și, deși Jay știa că totul era în imaginația lui, era convins, în același timp, că era real. Uneori realul și imaginarul erau, după toate, același lucru.

I-au trebuit doar doi pași până la pat, unde manuscrisul și contractele cu WorldWide zăceau încă în cutia lor. Le-a scos de acolo. Kerry s-a apropiat plină de curiozitate.

— Ce vrei să faci?

Jay a luat în brațe manuscrisul și a început să râdă.

— Știi ce e asta? a întrebat-o el. Este exemplarul unic pe care îl am. Și aceasta – a ridicat în aer contractul semnat, ca să-l poată vedea Kerry – este hârțogăria. Privește. Este completat totul. Gata pentru a fi trimis.

— Jay, ce vrei să faci? Vocea ei devenise ascuțită, aproape stridentă.

Jay a rânjit și a făcut un pas către șemineu.

— Nu poți... a început Kerry.

Jay s-a uitat fix la ea.

— Nu există acest cuvânt blestemat, a spus el.

Și, îndărătul strigătului brusc al lui Kerry, i s-a părut că aude chicotul unui bătrân.

Ea a țipat deoarece și-a dat dintr-odată seama ce avea de gând să facă. Era o nebunie, era ridicol, era genul de impuls care nu-i fusese niciodată propriu și, totuși, îi mai apăruse o lumină stranie în ochi, care nu fusese niciodată acolo. Ca și cum cineva ar fi aprins un fitil. Fața lui era iluminată. Jay a luat contractele în amândouă mâinile, le-a mototolit și le-a împins în fundul vetrei șemineului. Apoi, a încercat să facă același lucru

cu paginile dactilografiate. Hârtia a început să ia foc, la început casantă, apoi devenind cafenie și mai apoi lăsându-se cuprinsă de flăcări voioase. Aerul se vârtejea, devenea o vâltoare de fluturi negri.

— Ce joc e ăsta? s-a auzit vocea ascuțită a lui Kerry. Jay, ce naiba faci acum?

Jay i-a rânjit, abia respirând, din cauza hohotului de râs.

— Ce crezi? Așteaptă o zi sau două, până când ai să iei legătura cu Nicky și atunci ai să fii sigură.

— Ești nebun, a spus cu asprime Kerry. N-ai să mă faci să cred că nu ai și alte copii ale romanului tău. Iar contractele pot fi refăcute.

— Sigur că pot. Era acum relaxat și zâmbea. Dar nu vor fi înlocuite. Niciunul din astea. Și ce folos mai are un scriitor care nu scrie niciodată? Cât mai valorează? Ce valoare mai am *eu,* fără cărți scrise?

Kerry l-a privit îndelung. Bărbatul care plecase acum șase luni era de nerecunoscut. Vechiul Jay era vag, morocănos, fără un țel. Acest bărbat însă, era plin de energie, era iluminat. Ochii îi străluceau. În ciuda a tot ce aruncase – stupid, criminal, nebun – părea fericit.

— Chiar că ești nebun, a spus ea cu o voce strangulată. Să arunci totul – și pentru ce? Pentru un gest? Nu seamănă cu tine, Jay. Eu te cunosc. Ai să regreți.

O privea și Jay, o privea și zâmbea ușor. Cu răbdare.

— Nu te văd stând aici mai mult de un an. Îndărătul mâniei, vocea îi tremura. Ce ai să faci? Să te faci fermier? Nici măcar nu ai bani pentru asta. Ai aruncat totul în aer pentru locul ăsta. Ce ai să faci când ți se vor termina banii?

— Nu știu. Tonul lui era optimist, dar indiferent. Îți pasă?

— Nu!

Jay a ridicat din umeri.

— Ar fi mai bine să-ți chemi echipa de filmare și să-i spui să vă întâlniți în altă parte, i-a spus el cu o voce domoală. Aici nu ai să găsești o poveste pentru tine. Mai bine încearcă la Le Pinot, chiar peste râu. Sunt sigur că ai să găsești ceva potrivit și amuzant acolo.

Karry s-a holbat la el, uimită. Pentru o clipă, i s-a părut că îi mirosea ceva, o mireasmă ciudată și vie de zahăr și de mere și de jeleu de mure și de fum. Era un parfum nostalgic și o clipă a putut aproape să înțeleagă de ce Jay iubea atât de mult acest loc, cu micile lui vii și cu merii lui și cu caprele hoinare pe pământuri mlăștinoase. În acel moment, se simțea din nou o fetiță cu bunica ei în bucătărie, făcând plăcinte, și cu vântul dinspre coastă făcând firele de telefon să cânte. Într-un anumit fel, simțea că acest parfum făcea parte din el, ceva ce se lipise de el ca un vechi fum și, în timp ce-l privea, i s-a părut că era *aurit,* de parcă ar fi fost luminat din spate și filamente de strălucire țâșneau din părul lui, din hainele lui. Apoi, parfumul a dispărut, lumina s-a stins și nu a mai rămas nimic decât mirosul de închis al unei camere neaerisite și de zaț de vin de pe masa din fața lui. Kerry a ridicat din umeri.

— E paguba ta, a spus ea posomorâtă. N-ai decât să faci ce vrei.

El a dat din cap: Și cu serialul cum rămâne?

— S-ar putea să mă duc la Le Pinot. Georges Clairmont îmi spune că s-a filmat de curând o producție după *Clochemerle.* S-ar putea face un film decent, a răspuns ea.

Jay a zâmbit: Noroc, Kerry.

După ce a plecat Kerry, Jay a făcut un duş, apoi şi-a pus o cămaşă curată şi blugii. S-a gândit un moment ce să facă în continuare. Nici acum nu avea o certitudine. În viaţă, „happy-endul“ nu este asigurat niciodată. În jurul nostru, casa era tăcută. Zvâcnirea de energie, care pătrunsese prin perete, dispăruse. Nu a mai rămas nicio mireasmă închipuită de zahăr şi de fum. Chiar şi pivniţa era liniştită, sticlele de vin – vin nou, Sauternes şi Saint-Émilion şi o duzină de Anjou tânăr – cuminţi şi tăcute. Aşteptând.

64

În jurul prânzului, Popotte i-a adus un pachet și noutăți din sat. Echipa de filmare nu reușise să ajungă, i-a raportat ea surescitată. Englezoaica nu a mai intervievat pe nimeni. Georges și Lucien erau furioși. *En tout cas,* a dat ea din umeri, era probabil mai bine. Toată lumea știa că planurile lor nu ajungeau niciodată la îndeplinire. Georges vorbea deja de o nouă afacere, un fel de plan de dezvoltare la Montauban, care nu ar putea să dea greș. Lansquenet fusese deja părăsit.

Pachetul purta ștampila poștei din Kirby Monckton. Jay l-a deschis când a rămas singur, dând cu grijă deoparte foile țepene de hârtie cafenie și dezlegând sfoara. Pachetul era mare și greu. După ce a desfăcut ambalajul, i-a alunecat un plic. Jay a recunoscut scrisul lui Joe. În interior era o singură foaie îngălbenită de hârtie de scris.

Pog Hill Lane, 15 septembrie

Dragă Jay,

Iartă-mă pentru grabă. Nu am fost niciodată bun când a fost vorba de despărțiri. Aveam de gând să stau un pic mai mult, dar tu știi cum stau lucrurile. Ai naibii doctori nu-ți spun nimic până în ultima clipă. Ei cred că, pentru că ești bătrân, nu ai nici idei. Eu îți trimit colecția mea – cred că știi ce să faci cu ea. Trebuie să fi învățat ceva până în ziua când ai să primești astea. Asigură-te că ai

pregătit bine solul. Cu cele mai dragi sentimente. Joseph Cox.

Jay a citit din nou scrisoarea. A atins cuvintele de pe pagină, scrise cu cerneală neagră, cu scrisul lui îngrijit, fără personalitate. A ridicat chiar hârtia spre fața lui, ca să simtă dacă nu a rămas ceva din el – un fum de țigară, poate, sau o aromă slabă de mure coapte. Dar nu a aflat nimic. Dacă ar mai fi fost magie, trebuia aflată în altă parte. S-a uitat apoi în pachet. Acolo se afla totul, conținutul scrinului cu semințe, sute de pliculețe mărunte și fâșiuțe de hârtie de ziar, bulbi uscați, semințe, bulbi cu mustăți, scame de semințe cu tot atâta substanță cât un puf de praf – fiecare marcat și numerotat. Totul era învăluit în parfumul acelor alte locuri. *Tuberosa rubra maritima, tuberosa diabolica, tuberosa panax odarata,* mii de cartofi, dovleac, ardei, morcovi, peste trei sute de specii doar de ceapă – toată colecția lui Joe. Și, desigur, Specialii, *Tuberosa rosifea* în toată gloria ei, adevărata jackapple, originalul redescoperit.

A stat și le-a privit multă vreme. Mai târziu le va privi din nou, va așeza fiecare pachețel în sertarul potrivit al vechiului scrin de mirodenii. Mai târziu o să vină vremea pentru a fi sortate, etichetate și catalogate, până ce ultimul pachețel își va găsi locul lui. Dar, întâi, trebuia să facă altceva. Trebuia să vadă pe cineva. Și să găsească ceva. Ceva din pivniță.

. .

Nu era decât o singură alegere. A șters cu o cârpă praful de pe sticlă, sperând că timpul nu i-a acrit conținutul. O sticlă pentru o ocazie specială, și-a spus el, ultima din Specialii lui – 1962, acel an atât de bun: primul, spera el,

din mulți alții. A învelit sticla în hârtie de mătase și a pus-o în buzunarul sacoului. O ofertă de pace.

A găsit-o stând în bucătărie, dezghiocând mazăre. Purta o bluză albă peste blugi și soarele dădea luciri roșii părului ei. Pe afară se auzea cum Rosa o striga pe Clopette.

— Ți-am adus asta, i-a spus el. Am păstrat-o pentru o ocazie specială. Mă gândeam că poate noi doi am putea s-o bem împreună.

Marise l-a privit îndelung, fără să i se poată citi nicio expresie pe față. Ochii îi erau calmi, gri-verzui, parcă ar fi cântărit ceva. În cele din urmă, a luat sticla ce-i era întinsă și a privit eticheta.

— „Fleurie 1962", a spus ea zâmbind. Preferata mea.

Aici se termină și povestea mea. Aici, în bucătăria micii ferme din Lansquenet. Aici m-a turnat în pahare, eliberând parfumurile unor veri uitate și unor locuri duse de mult. Jay a băut pentru Joe și pentru Pog Hill Lane: toastul lui a fost un salut și, în același timp, un rămas bun. Spune ce vrei, nimic nu întrece savoarea unui strugure bun. Chiar dacă îți rămâne un gust de coacăze, eu am propria mea magie, destupată în sfârșit, după treizeci și șapte de ani de așteptare. Sper că o să aprecieze asta, amândoi, cu buzele unite și mâinile ținute strâns. Acum e rândul lor să vorbească. Rolul meu a ajuns la sfârșit. Aș vrea să cred că al lor se va termina în fericire. Dar această certitudine mă depășește acum. Eu sunt supusă unui altfel de chimism. Să mă evaporez cu nepăsare în aerul înviorător, propriul meu mister se apropie și eu nu văd fantome, nu prezic viitorul, nici prezentul fericit întrevăzut pe furiș – printr-un pahar, pe întuneric.

Post-scriptum

Din Lansquenet – gratuit:

Necrolog

Mireille Annabelle Faizande, subit, după o ușoară boală. Lasă un nepot, Pierre-Emile, o noră, Marise și o nepoată de fiu, Rosa.

Vânzări de proprietăți

Doamnei Marise d'Api, patru hectare de pământ agricol cultivat și necultivat, între Rue des Marauds, Boulevard St. Espoir și Tannes, incluzând casa fermei și acareturile, de la Pierre-Emile Foudouin, Rue Genevièvre, Toulouse.

Din *Courrier d'Agen:*

Un proprietar local a devenit prima persoană cunoscută, după secolul al șaptesprezecelea, care a produs *tuberosa rosifea potato.* Această specie antică, despre care se crede că a fost adusă din America de Sud în 1643 este un tubercul mare, roz, cu un parfum dulceag, căruia îi merge bine în solul nostru mlăștinos, bogat în calcar. Dl. Jay Mackintosh, un fost scriitor, care a emigrat din Anglia cu optsprezece luni în urmă, plănuiește să cultive aceste specii, precum și alte specii rare de legume în ferma sa din Lansquenet-sous-Tannes.

„Intenționez să reintroduc multe din aceste vechi varietăți pentru consumul general.", a spus el recent unui reporter. „Este doar un noroc că unele din aceste specii nu s-au pierdut definitiv." Când a fost întrebat cu privire

la originea acelor semințe prețioase, dl. Mackintosh a rămas evaziv. „Eu sunt doar un colecționar", a explicat el cu modestie. „Am colecționat un mare număr de semințe diferite în timpul călătoriilor mele în jurul lumii."

Dar, v-ați putea întreba, ce este atât de important cu privire la câteva semințe vechi? Chiar are vreo importanță ce fel de cartof folosim pentru ale noastre *pommes frites*[1]?

— O da, spune el cu hotărâre. Contează. Prea multe mii de specii de plante și de animale s-au pierdut pentru vecie din cauza metodelor moderne de cultivare a solului și instrucțiunilor de la Bruxelles. Este foarte important să păstrăm în viață varietățile tradiționale. Plantele posedă tot soiul de proprietăți, care nici acum nu sunt bine înțelese. Cine știe, poate peste câțiva ani, oamenii de știință vor fi în măsură să salveze vieți folosind una din aceste specii redescoperite.

Metodele neconvenționale ale dlui Mackintosh s-au răspândit deja dincolo de fruntariile micii sale ferme. Fermierii locali i s-au alăturat, rezervând o parte din pământul lor pentru producerea acestor vechi varietăți. Dl André Narcisse, dl Philippe Briançon și dna Marise d'Api s-au decis de asemenea să experimenteze noile semințe. Iar cu *tuberosa rosifea,* care se vinde în detaliu la o sută și mai mult de franci kilogramul, viitorul arată din nou trandafiriu pentru fermierii din Lansquenet-sous-Tannes. Cât despre dl Mackintosh, din Château Cox, 36, Lansquenet, succesul de peste noapte l-a lăsat surprinzător de modest. Când a fost întrebat cărui fapt îi atribuie acest succes spectacular, el a răspuns: „Doar norocului". Și, cu un zâmbet șugubăț, a adăugat reporterului nostru: „Și, desigur, un pic de magie".

---

[1] Cartofi prăjiți

Notă

1 milă = 1,6 km
1 inch = 2,54 cm
1 yard = 91,4 cm
1 picior (foot) = 30,48 cm
1 penny = 100 parte din lira sterlină

Joanne HARRIS

Vin de mure

„Ce-ar fi dacă ai putea îmbutelia un an al trecutului tău? Care anume ar fi acesta? Care perioadă a anului? Cum ar mirosi? Ce gust ar avea?"

Dacă **CHOCOLAT** este povestea străbunicii materne a autoarei, care apare ca Armande în carte, **VIN DE MURE** îl invocă pe bunicul ei pe linie paternă. La moartea acestuia a primit ca moștenire câteva din prăfuitele sticle de vin făcut în casă.

„Jay, eroul cărții mele era mai curajos decât mine - eu încă nu le-am deschis."

Joanne Harris

29,98 lei

6 422570 00102 9

Vivaldi

ISBN: 973-9473-84-9
978-973-9473-84-2